

ก.๖๕๓

บรรณาคคี แพนดพงศาวดาร

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ก. ๖๕๓

ฟอลคอน
หรือ
เรื่องผเซินภักย์แห่งเจ้าพระยาวิชเยนทร์

การม พ. ศ. ๒๕๖๑

กรุงเทพฯ ฯ
โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง

พิมพ์ฉบับเมีย สมฤทธิศก พ. ศ. ๒๕๖๑

สารบาวิ

บทสืบเอต—	หน้า
ทำดีรับผลดี - - - - -	๓๗๙
ไปหาผู้มีบัณฑิต - - - - -	๓๘๒
การขอคุณของพระนายไวย - - - - -	๓๘๔
จับรบ - - - - -	๓๘๖
บอกบัลลามากจริง - - - - -	๓๘๘
ให้เข้ารับราชการ - - - - -	๓๘๒
ฟอลคอน ยอมรับทำราชการ - - - - -	๓๘๗
บทสืบสอง—	หน้า
ฟอลคอน รับคำแหง - - - - -	๓๙๙
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช - - - - -	๔๐๒
พวกแขก - - - - -	๔๐๘
พระเจ้าแผ่นดินกับท่านพระคลัง - - - - -	๔๑๒
ฟอลคอน ทราบข้อความบางหย่าง - - - - -	๔๑๖
หาอุบายลอบเข้าไปในพระราชวัง - - - - -	๔๑๘

บทสิบสาม—

นำ

วันพระราชพิธีแรกนา	- - - -	๔๒๒
ท้าวแก้ว	- - - -	๔๒๖
ความบังอาจของ ฟอลคอน	- - - -	๔๒๗
รื่นเริงกันต่าง ๆ	- - - -	๔๓๓
เจ้าโศขาทอน	- - - -	๔๓๕
ความพิโรธของเจ้าโศขาทอน	- - - -	๔๔๓
นักโทษอีกคน	- - - -	๔๔๖
เจ้าโศขาทอนแพ้	- - - -	๔๕๐
ฟอลคอน กับท่านพระคลัง	- - - -	๔๕๓
ภาระของ ฟอลคอน	- - - -	๔๕๖

บทสิบสี่—

นำ

ฟอลคอน ชนะพวกแขก มัวร์	- - - -	๔๕๘
ฟอลคอน เข้าเฝ้า	- - - -	๔๖๘
ทศพิธราชธรรม	- - - -	๔๖๘
ฟอลคอน ได้รับยศบันดาศักดิ์	- - - -	๔๗๐
คำเตือนสติของท่านพระคลัง	- - - -	๔๗๒

บทสิบห้า—

นำ

พิธีไถ่น้ำ	- - - -	๔๗๓
------------	---------	-----

บทสืบท้า (ต่อ) —

หน้า

ฟอลคอน ตามเสด็จพระราชดำเนิน	- -	๔๗๖
บาทหลวงกับ ฟอลคอน	- - - -	๔๗๘
ข่าวดี	- - - - -	๔๘๑
ความทุกข์ของคุณหญิง มอนิกะ	- - -	๔๘๔

บทสืบทัก —

หน้า

เบ็ดตกกลับมาเตะไปจากประเทศสยาม	๔๘๗
ท่านเจ้าคุณวิษณุ	- - - - - ๔๘๘
จดหมายมาจากประเทศ อังกฤษ	- - - - ๕๐๓
เบ็ดตก ไปประเทศ อังกฤษ	- - - - ๕๐๕
ฟอลคอน ปฏิญาณตนในศาสนาเดิมของตน	- ๕๑๓
ฟอลคอน สมนึก	- - - - - ๕๑๘

บทสืบทัด —

หน้า

ฝรั่งเค็ด มาเจริญทางพระราชไมตรี	- ๕๒๐
ตั้งหน้าคอยด้วยดีใจ	- - - - - ๕๒๑
การรับรองเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส	- - ๕๒๖
ฟอลคอน กับ เศรษฐมั่ง	- - - - ๕๒๘
ฟอลคอน กับพระเจ้าแผ่นดิน	- - - - ๕๓๓
หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี	- - - ๕๕๔

บทสิบแปด—

หน้า

ปองร้าย	- - - - -	๕๕๕
อุบายของชาว วิไลندا	- - - - -	๕๖๐
ฟอลคอน กับบุตร	- - - - -	๕๖๖
บาศหลวง เขชอิต	- - - - -	๕๗๑
เดือนสติเรื่องผู้ถือร้าย	- - - - -	๕๗๕
จดหมายลับ	- - - - -	๕๘๐

บทสิบเก้า—

หน้า

คิถุบายขบถ	- - - - -	๕๘๓
พวกขบถ	- - - - -	๕๘๖
คนทรขบถ	- - - - -	๕๘๘
ให้สัญญาเรื่องรางวัล	- - - - -	๕๙๕

บทยี่สิบ—

หน้า

ช้อนกด	- - - - -	๕๙๗
ดาถิลา นายทหาร โปรตุเกส	- - - - -	๕๙๙
เบ็ดกบข้าง	- - - - -	๖๐๕
นายกสงฆ์	- - - - -	๖๐๘

บทยี่สิบเอ็ด—

หน้า

จนแต่ม	- - - - -	๖๑๒
จ้าวไสยาทอนเสี่ยกล	- - - - -	๖๑๖

บทยี่สิบเอ็ด (ต่อ) —	หน้า
----------------------	------

การแก้แค้นของ ฟอลคอน - - - - -	๖๑๕
--------------------------------	-----

เพิ่มความนิยม - - - - -	๖๒๖
-------------------------	-----

พระเพทราชาหน้บวช - - - - -	๖๒๘
----------------------------	-----

บทยี่สิบสอง —	หน้า
---------------	------

วางร้าย - - - - -	๖๓๐
-------------------	-----

ข่าวร้าย - - - - -	๖๓๓
--------------------	-----

เครื่องล่อน้ำใจ - - - - -	๖๓๗
---------------------------	-----

เคฟอระเขอะ แม่ทัพ - - - - -	๖๔๑
-----------------------------	-----

ฟอลคอน กราบทูล - - - - -	๖๔๖
--------------------------	-----

บทยี่สิบสาม —	หน้า
---------------	------

ฆาตาร้าย - - - - -	๖๕๐
--------------------	-----

กิดการหักหาญ - - - - -	๖๕๓
------------------------	-----

ฟอลคอน กับฝูงชน - - - - -	๖๕๗
---------------------------	-----

ฟอลคอน ถูกจับ - - - - -	๖๖๐
-------------------------	-----

บทยี่สิบสี่ —	หน้า
---------------	------

มอณิกะ ตามหา ฟอลคอน - - - - -	๖๖๒
-------------------------------	-----

ความทุกข์ของ มอณิกะ - - - - -	๖๖๓
-------------------------------	-----

บาทหลวงมาหา - - - - -	๖๖๗
-----------------------	-----

บทยี่สิบสี่ (ต่อ) —

หน้า

มอณิกะ พบกับ เตเฟอร์เขอะ - - - -	๖๗๓
เตเฟอร์เขอะ กับพระเพทราชา - - - -	๖๗๔
ในความควบคุมของ คากิลา - - - -	๖๗๕

บทยี่สิบห้า —

หน้า

หนี - - - - -	๖๗๓
ที่ซึ่ง ฟอลคอน - - - - -	๖๗๓
คากิลา กับ ฟอลคอน - - - - -	๖๗๕
หนี - - - - -	๖๗๓
ถูกจับอีก - - - - -	๖๗๗

บทยี่สิบหก —

หน้า

ความวิโยคของ มอณิกะ - - - - -	๗๐๓
จ้าวไสยาทอนมาเยี่ยม - - - - -	๗๐๕
อุบายต่าง ๆ ของจ้าวไสยาทอน - - - - -	๗๐๗
มอณิกะ กับตุลาการ - - - - -	๗๑๒
ทรมาน - - - - -	๗๑๔

บทยี่สิบเจ็ด —

หน้า

เบ็ดก กัดับมากรุงสยาม - - - - -	๗๑๖
ขู่อย่างร้ายกาจ - - - - -	๗๑๗
ถูกหลอก - - - - -	๗๒๒

บทยี่สิบเจ็ด (ต่อ) —	หน้า
----------------------	------

เบ็ลก ได้ยินข่าวร้าย - - - - -	๗๒๖
--------------------------------	-----

เหตุที่ เบ็ลก กลับมา - - - - -	๗๓๐
--------------------------------	-----

บทยี่สิบแปด —	หน้า
---------------	------

มอณิกะ หัน - - - - -	๗๓๒
----------------------	-----

เบ็ลก กับ มอณิกะ - - - - -	๗๓๓
----------------------------	-----

ราชบุรุษของพระเพทราชา - - - - -	๗๓๘
---------------------------------	-----

ความเหินห่างเกรงใจ - - - - -	๗๔๓
------------------------------	-----

คำแนะนำของ เบ็ลก - - - - -	๗๔๖
----------------------------	-----

บทยี่สิบเก้า —	หน้า
----------------	------

รอด - - - - -	๗๕๓
---------------	-----

เจ้าอับดุล - - - - -	๗๕๔
----------------------	-----

ฟอลคอน ได้ข่าว มอณิกะ - - - - -	๗๖๐
---------------------------------	-----

บทสามสิบ —	หน้า
------------	------

ออกจากควันออก - - - - -	๗๖๓
-------------------------	-----

บรรพบุรุษของ เบ็ลก - - - - -	๗๖๔
------------------------------	-----

เรื่องของบาทหลวง เชซูอิต - - - - -	๗๖๕
------------------------------------	-----

 ให้ช่างใจนักเลง ไม่ยอมรับ และ

 จบบริบูรณ์

แก้คำผิด

หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก
๓๘๐	๒	ภรรยา	ภริยา
”	๖	”	”
”	๑๕	”	”
๔๔๗	๓๐	แต่ง	แต่ง
๕๗๓	๒	จนกว่า	จนกว่า
๕๘๓	๓	บาง	(เอาออก)
๕๘๖	๓๓	ข้างซ้าย	ข้างซ้าย
๖๓๓	๓	ต้องดิฉัน	ต้องบอกดิฉัน
๖๓๘	๗	เมือง	เมื่อ
๗๐๕	๓	อิง	เอง
๗๕๒	๔	เยอะเย้ย	เยาะเย้ย

บทสิบเอ็ด
ทำดริบผลดี

‘ให้เจ้ากดับไปณะที่ซึ่งเจ้ามา ตุกเฮ้ย! หย่า
วีรธให้ชาแมตักคร เพราะในประเทศสยามนั้น
แหตะ เจ้าจะมีวาดนามีความเจริญไปภายหน้า’

ฟอดคอน ประคิบทตามคำตั้งนี้ ซึ่งเข้าไปฝัง
หยุในใจหย่างตักซัง จึงได้กดับมาหยุที่ทางอังกฤษ
ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาอีก ความเข้าใจของ ฟอด-
คอน ในเรื่องหมายผลในวันข้างหน้า ว่าจะได้ โดย
ประการไรนั้น ออกจะวาง ๆ เหนไม่ได้แน่นัก
จริงหยุ พวกฝรั่งในกรุงสยามมีความสงัดาน
ฟอดคอน ในเรื่องที่ถูกย่อยยับไป ได้แต่ดงการ
ค้อนรับ ฟอดคอน เปนหย่างดี และเรียรายเงินใน
รวางพวกกันให้ ฟอดคอน เปนการอุดหนุน แต่
ชายชาติ กรีก ถ้อทิกฐูไม่ยอมรับหย่างสุภาพ ได้

บอกกับ เบ็ดก ว่าต้องการได้คัมภีร์พยัคฆ์ด้วยตาแข็ง
 ของตนเอง ไม่หยากให้เป่บบุญคุณคิดหยักกับใคร
 วันหนึ่ง ได้พบกับธำหยาว่า “ทงเหนือทงตวก
 มีเรือใบดำเตกน้แหะ แต่ว่าชายหย่างไม่ได้เตย
 ก็ ๑,๐๐๐ เกราน”

เบ็ดก—“ก็ชาคทูนไปครั่งตวงหะซี ไม่ได้เรือ
 หย่างน้ไม่ได้ เด็กถ้อทฎฐูมานะเตะท่างารตาม
 ต่าพงเตี้ยทเถด มาเข้าหูนกน แกเป่นคนออกเรือ
 กนจะเป่นคนหาดีนค้ำ บันทุกเรือตองเอาไปชาย
 ตามท่าเมองชนวิตนตา แถวทเตชวา ว่าหย่างไร?”

ฟอลคอน—“กนขอชดของเรือน้ตองประการ
 เบ็ดก ประการหนึ่ง จะทำให้แกกดับไปเมื่อง
 อังกฤษ ซ้ำเวตาไป อีกประการหนึ่ง กนเชื่อว่า
 วาตนาของกนหยู่ในเมื่องไท จะไปยัดเรือทเตอิก
 ก็เป่นบ้า”

เบ็ดก—“ฮือ! เด็กถ้อตองทำนายทายทักของ
 อีคา เยนคิตแมน ซึงมาเข้าฝนขวางทางของแกไว้

เสียเกิด ส่วนประการที่หนึ่ง มันเกี่ยวแก่ตัวกัน
ฝ่ายเดียว” เมื่อได้เกิดยกด้อมกันหย่อนาน ฟอล-
คอนจึงยอมรับเลี้ยงโชคในเวตาปัจจุบัน เด็กคิด
การในอนาคตทอดธุระสุดแต่จะเปนไป

ครั้นตกตงใจกันตั้งนั้นแล้ว สองง่าหยากก็ตงหน้า
ทำงานกันจริง ๆ ในสองง่ามวันเรือน้อยด้านนั้นก็
เปนอันตบแต่งเสร็จเกือบออกทะเลได้อีก เวตาเยน
ในวันก่อนหน้าจะออกเรือวันหนึ่ง ก่าตงคนทั้งสอง
ยืนหยริมฝั่งแม่น้ำมองคเขาชนต้นคามัดที่ตงตงบัน
ทุกเรือ มีทนายคนหนึ่งท่าทางจะเปนบ่าวขุนนาง
เพราะกริยาองอาจและแต่งตัวดี เขามาหา ฟอล-
คอน นั่งตงยกมือไหว้ บอกว่า “เกตุ้ากรรม
เปนทนายคุณพระนายไวย คุณพระนายคิดถึงคุณ
ท่านฝรั่งที่ได้ช่วยชีวิตไว้ ตั้งให้เกตุ้ากรรมมาเชิญ
ท่านฝรั่งไปหาที่บ้านฝรั่งนี้ ถ้าท่านฝรั่งจะไป คุณ
พระนายจะเอาเรือหวดวงมารับ”

เบ็ดก รัวคานใจด้วยจะศตาดเวตาทำหนดออก
เรือเดี่ยว จึงพูดว่า “ก็เราเตรียมจะออกเรือไปใน
วันพรุ่งนี้ ชักขำมีกเดี่ยวการ”

ฟอลคอน—“บางที่ชักกดับต์บายได้ตลก ถ้า
เราบอกบัตไม่ไป ทำไม่เหมาะ จะเดี่ยวกรियाไป”

เบ็ดก—“ตามใจ ตามใจแก เพื่อนเฮ้ย แก
ออกจะคว่ำไม่ว่าอะไร เจริญให้ ไปเที่ยวบ้านเท่านั้น
ก็คว่ำ แค้นแหละ” (ถึงตรงนั้น เบ็ดก ทำขำมๆ)
“ใครจะรู้ได้ว่าบางที่จะเป็นอัคคีภัยของแกที่มา
เข้าฝันเป็นต้นเหตุทำให้ชักกระมิง?”

ฟอลคอน—“ก็ใครจะรู้ได้หย่างนั้นจริง ๆ
ด้วย?” แล้วหันไปพูดกับบ่าวคนนั้นเดี่ยยัดยาว

เป็นคั่งเป็นแคว ในสัดคท้ายก็คือรับเจริญนั่นเอง

รุ่งขึ้นมีเรือหวดวงผีพายยัดกับคนมารับส่งอันตราย
ไปบ้านพระนายไวย ซึ่งเป็นบ้านขนาดใหญ่งดงาม
ห้วยริมฝั่งแม่น้ำห่างจากห่างฝั่งไปราว ๓๐๐ กว่า
เดิ่น

เมื่อมณณาเข้าไปในหอกตางกว้างส่ง ต้อง
 ด้หายเห่นพระนายไวยนงขัตต์มาธิเอเคเทยบนเคียง
 ไม้ มีพวกขุนนางทมิบนดาคักคิดคักว่าหมอบประ-
 ธานมือทำระหุ่ยหตายคน ครนเดร์จระหมีผู้เขา
 ไปเรียนว่าต้องด้หายมาเด่ว พระนายไวยด้ใจผตุน
 ผตุนตงจากเคียงทมิโตถอยศ์ถ้อย่าง ตรง
 ออกมาคือนรับกระตุมอแซกทงต้องหย่าง มรร-
 ยาทแก้ว แด่วพาเข้าไปในห้องอีกห้องหนึ่ง พนป
 พรขนาดเตก ๆ หตายผ่น พระนายไวยเชญให้
 ด้องด้หายนงตงบนพรหม เพื่อดังคความนับถือให้
 ชนยค์เด่มอกกับคน มิใช่แต่เท่านั้น ยังเชญให้ ฟอด-
 คอนนงข้างขวา เปนเครื่องหมายว่าให้เกยรติ
 หย่างส่งด้วย

ครนทงด้ตามคนนงตงเรียบรอยเด่ว ท่านเจ้า
 ของบ้านบอถ์ญญาแก่บ่าว อีกด้กครุ่กัมีพวกยก
 ของว่างคตานเข้มาวางไว้บนพนเรียงรายหตาย
 หย่าง พระนายไวยเชอเชญให้ส่งทงต้องรับประ-

ทานอาหารอย่างไท ๆ เป็นที่อิมหน้าสำรานแล้ว
พวกบ่าวก็คิดานมายกเอาออกไป และเอาน้ำชา
ยาสูบเข้ามาให้ บัดนี้ถึงเวลาท่านขุนนางไทจะแสดง
คำพูดขอขอบคุณคนทั้งต้อง จึงได้กล่าววาจาแสดง
โหวทเลี้ยกใหญ่ ลงท้ายว่า “ถ้าข้าพเจ้าไม่รู้
ดีก็คิดถึงคุณท่านก็ไม่ไ้มนุษย์ เป็นสัตว์ที่เดว
ทรมานทีเดียว ผู้ซึ่งท่านช่วยให้รอดชีวิตกลับ
มาณตองบาทยศของพระเจ้าหยุหัว และเป็นที่
ยินดีปรีดาของบุตรภริยาคนาญาติ บัดนี้ได้จัด
หาตั้งของไว้มานาคูณท่าน ซึ่งเป็นของมีค่างนิก
อันจะทำให้ท่านมีความสุขสำรานสืบไป”

เมื่อพระนายไวยพุดจบลง ฟอลคอน และ เบ็ดก
ไต่ยินเลียงกระซิบกระซาบกันหยุทรมห้องข้างหนึ่ง
กระทำให้คนทั้งต้องเห็ดยวไปคทางนั้น ได้ตั้งเกด
เห็นว่าตรงปถายห้องซึ่งเข้าใจว่าเป็นฝากนหน คือ
เป็นตัมแดงประจันห้องตักโปร้งมีม่านคาดข้างใน

พระนายไวยเห็นคนทั้งสองเหี้ยมดุ จึงพูดว่า
 “ขอรอยท่านฝรั่งจะมีความรำคาญด้วยเห็นหญิงใน
 บ้านข้าพเจ้าแอบมองดู ข้าพเจ้าต้องขอโทษแทน
 หญิงเหล่านั้น เพราะเป็นบุตรีภรรยาแต่บ่าวไพร่
 ของข้าพเจ้าทั้งสิ้น ไม่รู้จักผิดถูกอย่างไร ได้ยิน
 ว่าท่านเป็นผู้ช่วยชีวิตนายของคุณไว้ก็หายากจะคิดให้
 รู้จักไว้เท่านั้น ”

เบต ก๊วก “เดี๋ยวจริง ๆ ถูกพวกผู้หญิง
 รุมกันแอบดู รวากับเป็นสัตว์เบตกปลาตอไร
 ต้องตัว ”

ฟอลคอน พูดว่า “ข้าพเจ้าทั้งสองคงเป็น
 มนุษย์มีใจต่ำมาก ถ้าไม่รู้จักเป็นเกียรติยศในสัตว์
 รูปงามของคุณพระนาย ซึ่งได้แสดงความพอใจ
 ต่ข้าพเจ้า ”

พระนายไวย— “ความงามความสามารถของ
 หญิงเหล่านั้นจะดีทรามประการไร ขอให้ท่านตัดสิน

เอาเองดีกว่า ” แล้วให้สัญญากับบ่าวซึ่งหมอบ
 หูข้างประตูในทันใด

เบ็ดก ทำหน้าตื่น ร้องปนภาษา อังกฤษ ว่า
 “ คายจริง นี่ป่ต๋อยพวกคัวเมียมาเด่งนารเราละซี? ”

ฟอลคอน หัวเราะ— “ ช่งเกิดเพื่อน กต๋วอไร
 กับผู้หญิง แชงอกแซงใจทนเอาตักหน้อยหนึ่งเกิด
 ไม่ซ้าคอก คิวซี ” ในขณะที่ฟอลคอนพูด ตรง
 กตางดับแดไปรังซ่งกนเปนประจันห้อง ดังได้
 กต๋วมาข้างต้นก่เดือนออก มองเห็นหญิงดาว
 ดาวด้วยรูปแบบบางหมอบหูในน้เป็นหมี่ ๆ

พอพระนายโวยให้สัญญา หญิงเหต่านก่ค้อย
 เมยอตัวถูกขันทุก ๆ คน มีกริยาอ่อนช้อยคัจนาง
 อีป่ต๋รแหวกวิศครกรัดกรายออกมา เรียงเตรียมรำ
 เตียงแคนดนตรีดาวกขนครมฟังเพราะหู นางทง
 หตายมีผมต่างามเตียบประดับด้วยดอกไม้ดีขาว
 เพิ่มความสวยสมกับตาตำ ๆ เต็งี่ยมหิม ในเวตา

รำผ้าห่มและเสื้อแพรปักทองก็แต่ระยับ ทิวความ
ด้วยส้มกับร่างอันกดต่อมเกตา

พอนางเหต่านนหยุดพักรำ เบตก พุดชนว่า
“ น้าเอนดูและเพ็ดน็ดี่มาก ” แล้วพุดเด็ริมว่า “ น
เมื่อไรหนอ เรื่องของรางวัลแปดกปตาคที่ว่าจะ
ให้ เมื่อไรจะเอาออกมาให้ก็ไม่วู้ กั้นชอบบอกว่า
ใจร่อนหยากรู้จริง ๆ ว่าจะเป้นของอไรแน่ ”

ฟอดคอน—“ เหนจะในเวตาเด็รจเรื่องระบ้าน
แน่ แต่ เบตก ดุแกออกจะเป้นคนบ้า ไม่รู้อัก
ความด้วยความงามที่หยู่ตรงหน้าเราบางเดย ”

เบตก—“ เป้นได้ เป้นได้ แต่ว่ากั้นชอบดู
เต็นรำตามบ้านนอก ในเมือง อังกฤษ บ้านของกั้น
ดักว่า ”

ฟอดคอน ยิ้ม—“ จริงซี ผู้หญิงดาวดาว ๆ
ตาเด็งี่ยมหิงม ๆ คังโหด ที่ไหนจะดีแม่ดาวสม
โป้งดีของตาเขี้ยวของแกคนเดี่ยวได้เด้า? ”

เบตง—“เอ๊ะ! ชมกนังหย่างนี้ ผู้หญิงชาติ
ก๊กก็คงไม่รู้จักกันดีมากนักดอก แต่เจ้าเรื่องวาง
วัน เพื่อนเอ๋ย! เตาถูกหรือไม่ว่าจะเป็นอะไรแน่?”

พอลคอน—“อไร! คุใจร้อนราวกับเตา ๆ
ประเดี๋ยวคงรู้ดอกน่า เสร็จเรื่องเคนรำก่อนเถิด”
ขณะนั้นท่านเจ้าของบ้านให้สัญญาอีกครั้งหนึ่ง หญิง
เหต่านนักรักหุคร่า ครั้นแถมหญิงสาวรุ่น ๆ ดีคน
หน้าตาสะสวยแต่งตัวด้วยเครื่องมีราคางดงามกว่า
คนอื่น ๆ คุกานเข้ามาหมอบขอร้องท่านขุนนาง
ตากมหยักกับพน

เบตง พึมพำว่า “นอไรกนออกเต้า คราวนี้?”

พระนายไวย—“สัตว์ทรงต้น เป็นแก้วตาที่รัก
ใคร่ของข้าพเจ้าหย่างยิ่ง เจริญท่านฝรั่งเดือกเอา
ไปเป็นภรรยาเถิด ข้าพเจ้าไม่มีสิ่งไรมีค่ายิ่งกว่านี้
ซึ่งสมควรจะสมนาคุณท่านในการช่วยชีวิตข้าพเจ้า
ไว้ได้” ที่พระนายไวยพูดดังนี้เชื่อนำว่าหย่างไรเดี่ย
ฝรั่งทั้งสองคงรับไม่ประติเศษ เพราะฉนั้น ท่าน

ขุนนางจึงมีหน้าตาเหือดด้วยจำเริญจำใจจะต้องจาก
ธิดาทูรักของท่านทั้งสองไป

กิริยาอาการของ เบ็ดก ที่ตกตั่งและปลาดใจ
ในเมื่อได้ทราบความดังข้างคณัน คุหนาทองคณและ
ศต้ายถกอไรเจบปวต ต้มตาชาวโพตงหย่างตกใจ
เท เบ็ดก ก็ทราบหยัด ๆ ว่า ที่ท่านขุนนางยกบุตร
ให้ นี้ เบนเพราะมีความเข้าใจว่าได้ให้เกียรติยศ
หย่างใหญ่ และทงให้ของตอบแทนหย่างมีค่ายัง
ยวดแก่คณและ ฟอลคอง ส่วนหญิงสาว เจ้าจะ
นึกโกรธเคืองเป็นประการไรบ้าง ถ้าคณทงต้อง
ประคิเชษไม่รับ จะมิดักว่าคณทงต้องดบประมาณ
เอาหรือ? เมื่อ เบ็ดก ค่อยคุมตติตั้งบคณคณได้บาง
เดกน้อย ก็อ้อมแอ้มคอบชอบคณว่าได้รับเกียรติ
ยศและอไรค้ออไรหย่างนน กับทงทคณไม่ตำมารถ
จะรับตั้งอนหมค่านใจใดด้วย

ส่วน ฟอลคอง ก็มี ความปลาดใจเท่า ๆ กับ
เบ็ดก แต่ไม่ถึงกับตกตั่งจนไม่เป็นด้าเหมือนเบ็ดก

มีศักดิ์เขาช่วยเพื่อนพดแก้วว่า เบดก ไตหมนกับหญิง
คนหนึ่งไว้แล้ว และในคำสั่งห้ามไม่ให้มีภรรยา
มากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป

เมื่อ ฟอลคอน พดอธิบายดังนี้ หญิงเหล่านั้น
ฟังแทบไม่เชื่อ และดูเหมือนกำลังจะนึกว่า “นำ
ส่งด้านหญิงซึ่งด่ามีภรรยาแค่คนเดียว จะมีเหงา
เผ่าหยู่กับบ้านไม่มีใครพดใครคยด้วยดอกหรือ?”
แล้วเธอก็ถามฟอลคอนว่าจะพดประการไร
บ้าง แต่ ฟอลคอนตอบบายเบียงว่า แมคนรตัก
ปดมีใจในเกียรติยศอันนี้ และถ้าจะประดิเศษเดี่ยว
ก็เท่ากับเฉือนเนื้อเจ็บตักซึ่งเขาไปถึงดวงใจ แต่
ต้องจำเป็นจำใจทิ้ง ฮาดยหงเดี่ยวตายของดไว้ก่อน
ด้วยรตักเปนตางหยู่เต็มอว่า ถ้าอายยังไม่ถึงกำ
หนดเท่านั้นและวาด์นายยังไม่ถึงเท่านั้น มีเรือนแล้ว
จะเกิดความหายนะขึ้นแก่ตัวตอดถึงภรรยาด้วย

“ท่านขุนนางนี่ฮาดยหงี้ตักคร้ แล้วตอบว่า
ท่านฝรั่ง ถ้อยคำซึ่งท่านกตาวนข้าพเจ้ามีความ

เสียใจนักหนา แค่อ้อยคำใดๆ ซึ่งออกมาจากปาก
ท่านแถวตวงเป็นถ้อยคำที่ควรฟังหยา” เมื่อคอง
ค้อมาบนตาม ซึ่งหยาณะทนน ก็คอยรุดัก หายอดัด
ใจ ครนแถวตองต์หายถูกชนดาท่านขนนางมา

เมื่อเวตาคดับมาถึงบ้าน เบตก เขยชนว่า “เจ้า
กรรมอไรมิรู้ พระนายไวยต์หายเราเกิดคิดอตุริเอา
ของมีชีวิตมายกให้เราได้ ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยอด
อดใจเหมือนครนนเตย ดูเหมือนว่าเราทำความ
เดอดรอนให้ทีเดียว”

ฟอลคอน—“ก็น่าเสียใจหยา” พระนายไวยคอง
รุดักถอยในเรองที่เราบค จนกว่าจะหาทางคอบ
แทนคุณเราได้ทางอนอก”

เบตก—“เหนจะโกตติบ ๆ ตะเพือนเขย! จะ
คิดถึงคุณเรากัแต่ผิว ๆ ชัวแต่ทนท่าน ถ้าเรา
ออกเรือไปแถว หยาทางนคองไม่วุ่นมาคิดถึงเราอีก”

ฟอลคอน—“ทพคกจริงหยา แต่คนหย่างพระนาย
ไวยคองยกเว้น ไม่นั้นนกันก็เดापตาตไปถนัด”

ตามที่ ฟอลคอน คาดไว้นักถูก ด้วยรังخنแต่เช้า
 ท่านขุนนางได้นำแพรตะเครื่องประดับ มีราคามา
 ให้คนทั้งสอง แด่ส่วน ฟอลคอน พระนายไวยได้นำ
 จดหมาย ของท่านพระคตัง อัครมหาเสนาบดีมาให้
 ด้วยท่านอัครมหาเสนาบดีได้ทราบมาจากพระนาย
 ไยว่า ฟอลคอน ทำคุณไว้กับพระนายไวยเป็นอัน
 มาก ต้องการหยากพบตัว เพื่อขอบแทนการที่ได้
 เกอหนูกับผู้เป็น อัครราชทูต ของพระเจ้าแผ่นดิน
 จะรางวัลให้เงินทอง หรือจะด่มัศรทำกา

ฟอลคอน จับมือพระนายไวยด้วยความยินดี พุด
 ว่า “ บิดนข้าพเจ้าเห็นใจท่านแต่จะความปราถนา
 ด่ คอข้าพเจ้า มิได้ตมค่าซึ่งได้พุดกนไว้แต่ก่อน ”

“ ท่านได้เคยพุดว่า ‘ ท่านเสี้ยทรพยัยย่อยยับใน
 ทางทะเลถึงด้ามครัง เพราะฉนน ต้องการจะหา
 ช่องแ่ดวงดาภบนบก ’ ”

“ ข้าพเจ้าพุดดั่งนั้น ดั่งนั้นจริง ๆ ท่านยังทรง
 จำไว้ได้แม่นเหลือเกิน ” แ่ดวงนกลงค้ำว่า ‘ หยา

รือให้ข้าแม่สักครู่ เพราะในประเทศสยามนั้น
 แหะ เจ้าจะมีวาทนามความเจริญไปภายนอก เข้า
 ไปแวง ๆ หยุในไครต ฟอดคอน จึงพูดเพิ่มเติม
 ด้วยความร้อนรนใจว่า “ถ้าคุณพระนายเคมใจ
 สดวกแก่เวตาแล้ว ไปหาเจ้าคุณพระคตังได้ใน
 เดียวนยงดี”

“ที่ท่านหยากจะรีบไปแต่คงความเคารพต่อ
 เจ้าคุณอัครมหาเดนาบดักเป็นกรควร แต่จะต้อง
 รอหยถึงวันชนคำ ถัดจากวันนไปห้าวัน ด้วย
 วันนเป็นวันเริ่มทำขวัญคตังบุตร คนใหญ่ของเจ้า
 คุณ”

เบตก แซกชนว่า “ไม่ไหว ฟอดคอน รอ
 ออกเรือดำไปอีกห้าวันไม่ได้ จะไม่ถูกคราวดม
 จะเข้าหาเขาเผอไรคราวน กนยอมเห็นด้วยว่าควร
 แต่จะต้องเดือนเวตาไปเมื่อเรากตังมาเกิด”

ฟอดคอนตอบยน “เพอนเฮย หย่างนตะ
 ที่เขาว่า ‘ข้าพาให้เสียการย’ เสียทั้งต้องฝ้าย

เสียดแทงจะออกเรือเข้าไป และเสียดแทงจะไม่ได้พบกับพระคลัง เพราะฉนั้น เพื่อนออกเรือไปคนเดียวก่อนเถิด ส่วนกันถ้าจะไปด้วยก็เท่ากับหนีวาดนาไปคนเดียว” เบตก เห็นว่าจะพูดอย่างไร ฟอลคอนคงไม่ยอมเป็นแน่ จึงผ่อนตามใจ ฟอลคอน

เวตาเยนเมื่อพระอาทิตย์ดับแสงได้สักหน่อย ในวันขึ้นหนึ่งค่ำ พระนายไวยพา ฟอลคอน เข้าไปในจวนของท่านพระคลัง ซึ่งเป็นตึกเดี่ยวๆ แคกว้างขวางใหญ่โต ถึงกระนั้นดูเหมือนยังไม่พอกับบริวาร ซึ่งขนนางขนส่งมีเป็นจำนวนมากหย้ เมื่อพระนายไวยไปถึง ทนายเป็นผู้นำผ่านห้องซึ่งมีชาทาด่มอบหย้เรียงราย จนถึงห้องรับแขก เป็นห้องขนาดใหญ่โตเต็มใหญ่ ประดับอย่างแบบจีนมีฉากจีนขนาดยาวๆ ในนั้นเขียนภาพค่างๆ ไว้ ในห้องจุดโคมทำเป็นรูปสัตว์หลายอย่างต่างชนิด

ท่านพระคลัง มีรูปร่างอ่อนช้อยชามาก ซึ่งขนนางโดยมากออกจะตงฟุงเช่นนั้น หรือหย่างทจีน

พูดว่า 'เป็นคนมีน้ำหนักเต็มชั่ง' ท่านพระคัง
 ดูเหมือนกำลังพักผ่อนกายสบายใจ เมื่อเสด็จระ
 ราชการบ้านเมืองมาแล้ว เพราะกำลังนอนฟังเอ็ด
 หย่างสบายหยู่บนเตียง หดงหนุณหอนก้ามหยี
 สับบุหรี มีพวกบ่าวหกเจดคนคอยระวังรับใช้ประติ-
 บัทยาหมากพุดจุดบุหรีให้

เมื่อพระนายไวยผ่านห้องต่าง ๆ เข้ามานั้นเค็
 ติวตรงอกฉายให้ตมิ่ง พวกบ่าวก็หมอบราบด้วย
 กตวัณนยวาศณา แต่พอเข้ามาถึงห้องวิบแซกก็
 ต้องตงคตานความเคยมเขาไปหมอบนึ่งหยู่ จน
 ท่านพระคังร้องเชอเชิญให้เขามาไถ่ พระนาย
 ไวย และ ฟอลคอน จึงคตานเขาไปนึ่ง หยู่บนพรม
 ซิงใต้เตรียมหาไว้ ให้นึ่งตองฉิน

ท่านอัศรมหาเส่นาบตีทำทำประคองยัคไม่พด
 จาว่าอโรหยู่ตักครวี่ใหญ่ ๆ ในรวางนั้นสับบุหรีพัน
 ควหนักตัมประหนิงจะบังไม่ให้ฟอลคอนเห็นว่าท่าน
 กำลังเหต็อบจ้องคหฺยู่เท่า กับจะพิจารณา ตักษณะ

มาที่เขาเอามาขาย แล้วท่านอักษรหาเสนาบดีหยิบ
ยาขันทดหฐวา เริ่มทักทายไต่ถามแซกที่มาหาถึง
ประวศอชาย ได้เคยไปเมืองไหนมาแต่วกเมือง
เมืองเหต่านนเขาปกครองกันหย่างไร เกิดตั้ง
สงครามหรือส่งบเรียบร้อยดีเปนประการไรบ้าง

เมื่อ ฟอตคอน ได้ตอบคำถามเหต่านเปนที่พอใจ
ของท่านณมบัณฑิตเป็นคนคนแฉว ท่านก็ตอง
การทราบวา ฟอตคอน มีความร้ทางบาญช้บ้างหรือ
ไม่ ถ้ามีความร้ดีม้คร้จะเขาทางารหย้ในท่านหรือ
ไม่ ฟอตคอนรับว่าเคยใจ ท่านอักษรหาเสนาบดี
ก็มีความยินดี เชิญให้พระนายไวยแตะ ฟอตคอน
รับประทานขนมของว่างแตะหมากพุดบหรี อั้นว่า
ใคร ๆ เมื่อได้เส้พอาหารเปนที่ อิมดำรานแตะก็มัก
จะใจดี เพราะณน เมื่อเส้ร้จการรับประทาน
ท่านเจ้าคุณพระคดังก็ไม่ได้ย้ศ้หย่างอไรอีก ได้
บอก ฟอตคอนตามตรงว่า พระนายไวยได้มาชม
เชยว่ามีดีค้บญญาแตะยวณตาด ท่านจึงหยากฎจก

ตัวฉันทนได้ด้วย บัดนี้ก็ได้พบปะพูดจากันแล้ว มีความพอใจจริงๆ หยากจะได้ไว้เป็นหมายส่วนตัว จัดห้องให้หยาเดี่ยวที่บ้านท่านที่เดียวจะได้เป็นการสะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย ฟอลคอนตั้งใจยอมทันที ทั้งสัญญาว่าจะมารับการในวันพรุ่งนี้ทีเดียว ท่านอัศวินหาเสนาบดีก็พอใจด้วยเป็นอันมาก แต่แสดงกริยาอย่างสุภาพให้พระนายไวและ ฟอลคอน ตกตะลึงไปได้

คืนนั้น ฟอลคอน กัดบับไปนอนหย่างสบายอกสบายใจฝันเห็นท่านผู้เฒ่ารูปร่างสง่าผ่าเผยอีก ซึ่งฟอลคอนเชื่อแฉะว่าเป็นเทวดาอนุเคราะห์หรือไรหย่างหนึ่งของคนเป็นเหตุทำให้คนมีโชคความดี หมายความว่าความตามทีคนเชื่อถือ คือได้รับหน้าที่ทำการคราวนี้เอง หย่างไรก็ดี บาศ์หลวง เคอร์ตอง ได้ก่ต่างไว้หย่างมีเหตุผลควรฟังได้ว่า ฟอลคอน ได้ประสพโชคก็เพราะมีใจกว้างขวางหย่างนักเตง แม้กำลังได้ทุกข์ลำบาก ยังเต็มใจช่วยเหลือท่านอัศวินราชทูต

เรือแตกจริง ๆ บาค์หลวงรปหนักต่างว่า “เพราะ
 คนไท (พระนายไว) คิดถึงคุณ เมื่อขแจงเรือที่
 ได้คกตงกับชาว อิหร่าน แก่ท่านพระคตังเสร็จแล้ว
 ก็เล่าเรื่อง ฟอตคอน ช่วยเหลือให้พงหย่าง ตอเย็ด
 ชมเชย ฟอตคอน มากมาย จนเจ้าคุณเด้นาบดี ซึ่ง
 ท่านเองเป็นผู้มปัญญาและชอบคนที่ดี จึงคองการ
 หมายกรจัก ฟอตคอน ครนมาพบประตันทนากัน
 ท่านพระคตังพอใจในสติปัญญา และกริยามรรยาท
 ของชายหนุ่มชาติ กริก จึงคกตงเอาตัวไว้ทำางร
 ณะทนนและเวตทานนทเดียว ”

บทสิบสอง

ฟอตคอน รับตำแหน่ง

ท่านเจ้าคุณเสนาบดีก๊กท่านหนึ่ง ซึ่งเป็น
 เหมือนมหาเสนาบดีทั้งปวง อารมณ์มุ่งกังวลวณหยา
 ด้วยสรรพราชการแผ่นดินหาเวลาดำรงมิได้ ตะ
 เตยไม่นำพาการในบ้านจนยุ่งเหยิงเสียหายอย่างน่า
 กตัญญู พุดถึงเงินทางใต้ของท่านก็ไม่น้อย พอเพียง
 ตหมับบริวารพวกเกยจครานของท่านได้เหลือแห่ง
 การจกจ่ายใช้สอยไม่มีการทูลจจริตสรวลสรวาย
 แต่สจริตธรรมเปรียบเหมือนแก้วอันประเดิด ยาก
 จะพบหรือหวังว่า จะมีในหมู่บ่าวไพร่ชาวฮาเซีย
 ทางแถบประเทศตะวันออก จะหัดกตัญญูความทูล-
 จจริตสรวลสรวายอันไร้ประโยชน์ไม่ให้เกิดประโยชน์
 นึก ถึงเห็นตัวอย่างในหมู่บริษัทของเจ้าคุณผู้อุป-
 การะ ฟอตคอน นานมาแต่จวบเป็นปี ๆ ซึ่ง ฟอต-

คอนได้พบเห็นหย่อนระดับนี้ หย่างไรก็ดี เจ้าคุณ
 พงจะมาทราบโรครายนชนเมอมผู้ชให้เหิน เพราะ
 ฉนั้น ท่านจึงมอบฉันทให้ ฟอลคอนจัดการปราบ
 ทันที้ และให้เป็ดียนรูปใหม่มีฐานมั่นคงฉนั้น

การนเปณภาระหนักหยุ ถ้าดำมารฉจัดการ
 หย่างแตกหักตงไปได้ ที่จะไม่ทำให้เกิดศัทรผู้ปอง
 ร้ายฉนั้นเปณไม่ม้เดย แต่กระนั้น ฟอลคอนมิได้
 สทกตท่าน ค้งหน้าทำตงไปจริง ๆ ในเวตาไม่
 ฉานกก็ฉจัดการตงไปได้ มิใช่จะทำโทษและขับ
 ไล่พวกทุจจริตเท่านั้น ยังดำมารฉจัดทำให้เปณที่
 พอใจในความปราถนาหย่างใหญ่ของท่านชนนาง
 กตาวคือตภยศโดยเพิ่มฐานะและเกียรติยศฉนั้นให้
 เกือบสองเท่าเต็มได้ด้วย

ส่วนการค้ำขาย ท่านเจ้าคุณเสนาบดีก็เปณ
 พ้อค้ำใหญ่หย่างเดียวกับพระเจ้าแผ่นดิน ฟอลคอน
 ไรด์คิบัญญัติความฉำนาญซึ่งเคยรู้เคยทำมาแต่ก่อน
 ฉจัดการให้มีความเจริญเหินทันทิตา ในเวตาไม่ผู้ฉานก

จนเจ้าคุณมองเห็นทางเป็นมหาเศรษฐีเกินความ
คาดหมาย พุดโดยย่อ การค้าขายได้ดำเนินตั้งขึ้น
เป็นลำดับ ทั้งเดชาอนุการคนใหม่ของท่านคือ ฟอล-
คอน ก็มีควมสามารถชำนาญจัดการจริงๆ เมื่อ
กระนั้นเจ้าคุณจะไม่เข้าใจ ฟอลคอน ไฉนบ้างหรือ ท่าน
แต่คงคนเป็นสหายให้อภัย ฟอลคอน ไม่ถ้อยค
หย่างบนบงตลกคนซึ่งมีชนบนตาคัดกัดตากว่า แม
แต่เพียงชนเดียว

บุคคลซึ่งลำบากเหมาะที่สุด ไม่ว่าจะประ-
กอบการเลี้ยงชีพด้วยวิชาใด ๆ ก็ตาม มักพบหุ
บ้อย ๆ ว่า เคยตมตลกคุกคตงานเฉพาะในการเลี้ยง
ชีพนั้น โดยมีได้รับความฝึกฝนร่ำเรียนมาแต่ก่อน
ชอบเห็นเหตุผลได้แจ้ง คือบุคคลจำพวกนี้ไม่มี
เครื่องบังคับให้เตรียมในสิ่งอื่น อุปมาเหมือนม้า
มีเครื่องบังตาบังคับให้เดินไปตามทางที่กำหนดไว้
ถ้าออกนอกทางก็มักจะคว้างไปไม่ได้ แต่บุคคล
จำพวกข้างต้นหากเดินแปรดกทาง ก็อาศัยวิชา

ปัญญาความคิดใช้เป็นเครื่องถ่วงพวงตัวเอง กัดถึง
 เกต้อกเดื่อกัสนไปจนได้ เพราะฉะนั้น ฟอลคอน
 ที่แรกเข้าทำการเปนแค่เพียงคนใช้ แต่ในไม่ช้าได้
 แแต่ดงความดำมารถจนเจ้าคุณพระคตังทั้งไปไม่ได้
 นับถือ ฟอลคอน เต็มอดัหายคนหนึ่ง ด้วยเห็นเปน
 คนซื่อสัตย์จริงมีวุฒิสมกับตำแหน่งจริง ๆ บางคราว
 มีขอราชการแผ่นดิน เจ้าคุณยังต้องฟังขอความ
 เห็นความแนะนำของ ฟอลคอน เพื่อให้เข้าใจ
 ความแจ่มแจ้ง ว่าเหตุไรขุนนางคนใหญ่คนโตจึง
 ต้องหาหรือขอความแนะนำจากเตชานุการคนเล็ก
 น้อยของท่าน ควรจะแต่ดงความเป็นไปในราชการ
 ดัยามครังกระโน้นแต่ย่อ ๆ

ต่อมาเจพระนารายณ์พระเจ้าแผ่นดินในครังกระ
 โน้น เแต่ดงชันทรงราชย์ด้วยกัจัดพระเจ้าแผ่นดิน
 องค์ก่อนเตี้ย^(๖) พวกบาศัหตวง เยชู้ฮิต ได้กัถั่ว

(๖) พระศรีสุธรรมราชา.

ว่า “ถึงกระนั้น บัณฑิตนักเที่ยวทางแถบ อินคิสต์ ทุก
 คนยอมรับรองว่าพระองค์ (สมเด็จพระนารายณ์)
 เป็นเจ้าอยู่ในบรพทิศ ซึ่งมีพระปรีชาญาณทันเทียม
 สมัยที่สุด มีพระราชวิจารณ์สั่งชุมหยั่งเห็นลักษณะ
 ของบุทศได้เร็ว และโปรดปรานผู้มีสติปัญญา
 ขอบเขมือใด ๆ ด้วยมีพยานปรากฏในที่ทรงเลือก
 ไซ้คนมีความสามารถ ตั้งแต่งขึ้นเป็นเสนาบดี
 มนตรีมุข ทนบำรุงการค้าขายให้เจริญวัฒนา ไน้ม
 พระราชหฤทัยใคร่ทำทางพระราชไมตรีกับนานา
 ประเทศในยุโรป ส่วนทางค้าส่งนั้นก็ประทาน
 พระราโชกาสให้บัณฑิต ค้าส่งนิคมทุกจำพวกได้ถือ
 ค้าส่งตามใจสมัครไม่ฝืนศรัทธา พระองค์ทรง
 พระปรีชาสามารถ ดังจะเห็นเมื่อครั้งเกิดการรบค
 ษัณในพระราชอาณาจักรทั่วไปทุกแห่งในคัณรัชกาล
 พระองค์ก็ปราบปรามได้ โดยเร็ว และโดยพระเมต
 ตาคารุณยธรรม มิได้ ไซ้พระราชอาชญารุนแรงเลย

การที่พระองค์พระราชทานเสรีภาพแก่ค่างนิก
 ษณถือค่างนาตามใจสมัครนี้ ไม่เป็นที่พอใจในฝ่าย
 คณะสงฆ์ คบคิดกันจะทำร้ายพระองค์ ในขณะที่
 ที่เสด็จไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระอาราม
 หาดวงแห่งหนึ่ง (๖) โดยบุญยาภินันหารบ้นदानให้
 พระองค์เกิดวศตาคภย ทรงตระหนักเหตุร้ายนี้
 เสียก่อน ก็ตั้งพระราชอาชญาประหารชีวิตพวก
 ฆิกคิรายุเตยต้น การที่พระองค์ทรงกำจัดพวก
 สงฆ์ซึ่งมีจิตโมหันธ์คคการมิชอบนี้ ไม่เป็นที่พอ
 ใจในราษฎรห่มมาก และกตบิให้คณะสงฆ์มีผู้
 นิยมยังชน เพราะฉนั้น เพื่อดำเนิรพระบรมราโช
 บายให้เป็นไปในทางสมัครดีมานไมตรี จึงทรง
 พระกรุณาตั้งแตงนายกสงฆ์ ซึ่งมีอำนาจเหมือน
 ใโปป กรุงโรมให้มัยศถาบันดาคักตตั้งขึ้น แต่นายก

(๖) ในพระราชพงศาวดารกล่าวว่าพระไตรภูวนาหิตยวงศ์ราช
 อนุชาคิดร้ายพระนารายณ์ในเมื่อเสด็จไปยังเทวสถานคราวพิธิ
 ตรีัมพวาช.

ดั่งซ้เป็นผ้หึงงองหอง เข้าใจว่าพระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงร้พระตำหนักในบาปกรรมของพระองค์ ก็มีใจ
 กำเรียบเคิบใหญ่ จนพระเจ้าหุ้หัวทรงเห็นว่าขึ้น
 ปด้อยปดะเตยค่อไปมิได้ ควรตงอาชญาหรือ
 หย่างน้อยให้ร้ตำหนักตนเดี้ยบ้าง แต่จะต้องให้
 เปนไปในทางซึ่งจะไม่ทำให้หม้ภคหัดถ้ราชฐรรตตุง
 ร้าวรานได้อีก เพราะณน หุ้มาวันหนึ่ง เมื่อนายก
 ดั่งซ้เข้าเฝ้า พระเจ้าแผ่นดินแต่ตง กริยามิได้ย้าแยง
 เกรงพระเดชานุภาพยิ่งกว่าแต่ก่อน ต้มเดจพระ
 นารายณักไม้ครัดเปนประการไร ทรงแต่ตงพระ
 อิริยาบถโดยคุษณภาพ ครันนายกดั่งซ้ถวายพระ
 พรดาไปแล้ว มีรับตงให้ราชบุรุษนำฉนวนรทโมน
 คิวหนึ่งซึ่งชุกชนเปนหย่างเอก ไปพระราชทานแก่
 นายกดั่งซ้ รับผิดชอบให้เดยงคูดฉนวนรทโมนจดี ปด้อย
 ให้ทำอไรได้ตามใจมัน นายกดั่งซ้แม้เปนผ้ถ้อค้ว
 หย่างใหญ่ก็ไม่กต้าชัดพระราชโองการ จึงรับฉนวน
 นั้นไว้ใน กุฎิปด้อยให้บ้ายเป้นกระโดดโตตเค้นตาม

อำเภอใจมัน ไม่ช้าเพียงสองสามวันเท่านั้น นายก
 ส่งสมัครเดือดร้อนด้วยเรื่องถึง ยิ่งกว่าพระเจ้า
 แผ่นดินทรงรำคาญ พระหฤทัยด้วยเรื่อง นายกส่งสมัคร
 เพราะวานรตัวนั้นทำตายเข้าของ มีราคาในวัดเสีย
 แทบทุกหย่าง ถึงที่สุดนายกส่งสมัครทนความชน
 ของถึงไม่ไหว คอแข็งใจเข้าไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน
 ดิน กราบทูลเตียงกระเด้าอ่อนขอโทษให้พระ
 ราชโองการ ถอนวานรจากความผิดของคนเดียว
 ด้วยเดือดร้อนเหลือทนทานได้

พระเจ้าแผ่นดินทรงแต่งตั้งพระกริยาเป็นที่ปลาด
 พระหฤทัย ตรัสว่า “อไรพระคุณ? โยมแปรตใจ
 จริง ๆ พระคุณเป็นส่งสมัครขู่ในชั้นศิธรรม ยัง
 อดทนความชนของวานรตัวเดก ๆ สองสามวันไม่
 ได้ ส่วนโยมค้อทนความประพฤติชั่วหยาบคาย
 ของพวกไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินนับจำนวนเปนพัน ๆ ขู่
 ชั่วนาตาบี่ทุก ๆ วันจะมีขู่ไปกว่าพระคุณหรือ?”

พระราชทานหนึ่งมิได้พูดถึงคำ ในเมื่อครั้น
เปรียบเทียบกัน คงเด่นนักมัจจตคคิตอาชาติ นับว่า
เพิ่มจำนวนเปนคราศ์ครุฑบ้าง ขึ้นอีกคนหนึ่ง

ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ ทางราชการ
แตกเป็นสองคณะ ครึ่งกระโน้นดูเหมือนพวกฝรั่ง
ให้ชื่อว่า คณะสยามเก่าและคณะสยามใหม่ คณะ
แรกมีนายกลองฆี่ และพระเพทราชาเชื้อพระญาติ
วงศ์เป็นหัวหน้า ต้องการรักษาประเทศสยามไว้เป็น
ของชาวสยาม หรือพูดหย่างง่ายๆ ไม่ให้ใคร ๆ
ถือค้ำคานาอื่นนอกจากพุทธทั่วไปในพระราชอาณา
จักร และไม่ยอมทำทางพระราชไมตรีกับต่าง
ประเทศ อีกฝ่ายหนึ่ง คือ คณะสยามใหม่ ปราบณา
ให้ประชาชนชาวสยามเบ็ดหูเบ็ดตา มีความรักกว้าง
ขวางออกไป ทนบำรุงแผ่นดินให้สมบูรณ์พูนสวัสดิ์
เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น ให้คนทุก ๆ คนเป็นไต่ดแก่ตน
ในเรื่องนับถือค้ำคานา และให้ประเทศสยามทำทาง
พระราชไมตรี มีการค้าขายติดต่อกับรัฐบาตต่าง ๆ

ในประเทศยุโรป พวกหงนมซอผู้ซึ่งเป็นหัวหน้า
 คือท่านพระคตัง แต่พวก โน้นตั้งคีย์ว่าพระเจ้า
 แผ่นดินเอง เป็นนายกหรือหัวหน้าแท้ของฝ่ายคณะ
 สยามใหม่ เพราะแม้ว่าพระเจ้าหย้หัวจะได้เสด็จ
 ในอารพระราชพิธีทางฝ่ายพุทธศาสนา โดยเคร่งครัด
 ทุกอย่างก็ดี พระองค์ยังทรงพระกรุณาให้พวก
 เยซุอิด บางพวกสร้าง โบสถ์ขึ้นในพระนครหลวงได้
 และไม่ทรงห้ามปรามใครจะไปเข้าถือศาสนาคริสต์-
 คิง ข้างฝ่ายศาสนาหมัด พระองค์ก็ทรงพระ
 กรุณาหย่างเดียวกับฝ่ายศาสนา คริสต์คิง และมีใช้
 แต่ท่านน ^๒ ยังทรงตั้งแต่งตั้งพวก มัวร์ คือพวกถือ
 ศาสนาหมัดในตำแหน่งนำที่ราชการหลายคน ถึง
 กับได้รับราชการในกรมสำคัญที่สุด คือกรมท่ามี
 นำที่จัดการในเรื่องทูตานุทูตซึ่งจะไปเจริญทางพระ
 ราชไมตรียังนานาประเทศ และรับรองแขกเมือง
 ซึ่งเข้ามาในประเทศสยาม แท้จริงที่พระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงไว้ว่างพระราชหฤทัยแก่พวก มัวร์ คิงนี้ ย่อม

กระทำให้พวกขุนนางสยามมีความวิตกเกรงว่าชน
ต่างชาติต่างศาสนาจะแย่งเอานำที่ราชการไปหมดใน
วันหน้า ส่วนคณะสงฆ์ก็คิดว่าพวก มัวร์ จะชัก
ชวนให้พระเจ้าแผ่นดินทรงนับถือคัมภีร์ โทหฺร่าน
และทรงตั้งศาสนาหมัดเป็นศาสนาของบ้านเมือง
ต่อไป

ข้าง ฝ่ายพวก มัวร์ เห็นพระเจ้าแผ่นดินโปรด
ปราณพวก เยซุอิต ฝรั่งเค็ดมากไป ดังเห็นทรงพระ
กรุณาพวก เยซุอิต ให้เข้าเฝ้าใกล้ชิดคนเพราะพระ
องค์หยิ่งน้อย ๆ ก็มีคุณภษา กัดขยงกว่าคณะ
สงฆ์ทวดทกกว่าประเทศ สยามจะไปนับถือคัมภีร์ โท-
หฺร่าน ว่าในที่สุดพระเจ้าหยิ่งหิวจะทรงเดื่อมใส่ใน
คัมภีร์ไบเบิ้ล และคนไทยจะไปเข้ารีต คริสต์ตั้ง หมด
เพราะฉนั้น พวก มัวร์ สงบเรื่องจะให้ชาวสยามมา
ถือศาสนาหมัดไว้ชั่วคราว เติรอุบายฝากกของ
เป็นที่ว่าคนก็นับถือพุทธศาสนา และเกดยัดขัง
ศาสนา คริสต์ตั้ง ที่สุด จนได้เข้าพวกกับคณะสยาม

เก่าเพื่อช่วยกันป้องกันศัตรูของคนทั้งคู่ คือพวก
เยซูอิต

อย่างไรก็ตาม ถึงกระดึยามแก่กับพวก มั้ว
จะได้เป็นสั่มพันธมิตรกัน เรื่องวิวาทบาดหมาง
ในว้างส่องก็กนยงคงมีหยุเต็มอ คอ้งรอนถึงท่าน
ซึ่งเป็นผู้ตงหยุในสัจจิตธรรมมีหยุใน สยามส่องคน
เทานน คือพระเจ้าแผ่นดินและท่านพระคตัง คอย
รจมิให้เป้นเหตุตงตามกตายเป็นการเดี่ยหายแก่
แผ่นดินชนได้ เพราะฉน ท่านพระคตังเมอกลง
จากเฝ้ามาบ้านมกจะมดหันบางตงหยุเต็มอ

คราวหนงเพราะเรื่องชนคน ท่านพระคตังเรียก
เตชานุกการให้เข้ามามาหา เตชานุกการเห็นเจ้าคุณมี
กริยาไม่ปรกฤติเตียรถ่ายไปมาหยุในห้อง จึงพูดว่า
“เห็นจะมีเรื่องรายอไรเกิดชนกระมัง ไตเท่า
กรุณาเจ้าจึงไม่สั้ตบายใจ?”

“โอ้พวก มั้ว โอ้พวกหนุ่ตวัชว กัดังกค
แทะรากทองพระโรงให้พัง”

“ร้ายที่สุด พระเจ้าหยู่หัวควรถอดถอนมันเสีย โดยเร็ว ตะเตยไว้ม่าไม่ได้จะเป็นอันตราย แต่ได้เท่ากรุณาเจ้าจะมีโทษะหยู่หย่างนี้ ที่ไหนจะฆ่าไอ้พวกหนูหรือไอ้พวก มัวร์ได้เล่า?” ฟอลคอน ถัดพูดออกความเหินหย่างนี้ เพราะเคยใช้พูดออกไปตรง ๆ มาครั้งหนึ่งหรือสองครั้ง เจ้าคุณเต๋นabcd ท่านก็ชอบด้วย

ท่านพระคตัง — “เจ้าตักเตือนก็จริงของเจ้า ไม่สมควรแก่เราabcd เป็นเต๋นabcd จะต้องร้องให้ คต้ายเด็ก ๆ เพียงถูกไอ้ตัวแม่ตงต๋อยเขาเท่านั้น”

ฟอลคอน — “กระผมเห็นจะทราบด้วยได้บ้าง กระมัง ว่าไอ้สุนัขได้กระทำความผิดอะไรต่อได้เท่ากรุณาเจ้าบ้าง”

ท่านพระคตัง “นี่แน่ ฟอลคอน ถ้าแกแนะนำหรือช่วยเหตุทำให้พระเจ้าหยู่หัวทรงเห็นเหตุการณ์ได้แจ้ง และคต้ายพิโรธกับโปรดปรานในเราได้อีกแล้ว เราจะให้แกมีตากรุ่มรอยที่เดียว”

ฟอลคอน — “พระเจ้าหยู่หัวทรงพระพิโรธได้
เท่ากรณามากถึงกระนั้นทีเดียว?”

ท่านพระคตัง — “ก็เช่นนั้นนี่ เพราะไอ้พวก
หนูเหล่านี้เองเป็นต้นเหตุ พระเจ้าหยู่หัวมีพระราช
ประสงค์จะ แต่งทูตไปเจริญทางพระราชไมตรียัง
ประเทศตะวันตกประเทศหนึ่ง มีพระบรมราชโอง
การให้ ไอ้พวก มั้วร์ จัดเตรียมเครื่องบรรณาการให้
บริบูรณ์ส่งกับพระเกียรติยศ ไอ้พวก มั้วร์ มันไม่
หยากจะให้มีราชทูตไป ทำเชื่อน ๆ แะ ๆ แล้ว
รายงานกราบบังคมทูลว่า ไม่สามารถจะจัด
การให้ใหญ่โตได้ เพราะพระราชทรัพย์ในท้องพระ
คลังไม่พอ ซ้ำพระเจ้าหยู่หัวยังกลับเป็นหนักหนัก
ถึงหกหมื่น

“เมื่อพระเจ้าหยู่หัวทรงทราบความตามราย
งารดังนั้นก็ตกพระหฤทัย รับสั่งให้หาเราเข้าไปเฝ้า
พระพักตร์มันตั้งผิดธรรมดา ตั้งพระศูรเสี้ยมรับ
สั่งว่า ‘เฮ้ย ไอ้หมาพระคตัง เงินในคลังไม่มีพอจะ

จัดเครื่องบรรณาการแต่งตั้งไปให้สัมแก่เกียรติยศ
 หย่างไร? เครื่องเพชรเม็ดจินตตาม้าอ่อนท่อนแพร
 ด้วยสินค้าอากาศรอกอกเป็นกำยเป็นกอง ซาดคกบก
 พร้องไปหย่างไรกัน? ใจเหื่อเชื่อใจเป็นหนักหนา
 ทำไมจะเปิดปากบอกให้รู้สักคำก็ไม่มี เรื่องราว
 เป็นหย่างไรกัน?’

“ที่จริงเรา” (ท่านพระคตังเต้าค่อไป)

“ตั้งคัยเรื่องเงินในท้องพระคตังว่าไม่มีมานานแล้ว
 ไรเต็มใจว่าไอพวก มั้วร คิดทรยศน้อยโกง แต่เรา
 ไม่กล้าจะฟ้องร้องมันชนด้วยจับหัดก็ไม่ถนัด เมื่อ
 มีรับตั้งได้ โอกาสเราจึงกราบทูลว่า :—

“ขอเดชะฝ่าตของชุดพระบาทปกเกล้า ๆ พระ
 ราชอาชญาไม่พั้นเกล้า ๆ พระราชทรัพย์ในท้องพระ
 คตัง เมื่อพวก มั้วร ยังไม่เข้ามารับราชการนตอง
 พระเดชพระคุณเป็นผู้จัดการเรื่องราชทูต ก็คงเต็ม
 หยุบบริบูรณ์ไม่บกพร้อง คงแต่พวก มั้วร ได้ว่าท
 กรมท่า พระราชทรัพย์ในท้อง พระคตัง ตกน้อยยตง

ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่าเงินในท้องพระ
คลังยังมีพอในเรื่องซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้แต่งราชทูตานุทูตไปคราวนี้

“พระเจ้าหยี่หัวครัดว่า ‘หา! พูดว่าอะไรกัน?
บุคคลที่พระเจ้าแผ่นดินไว้นั้นเชื่อใจจะกล้ารับรอง
ได้หรือว่าเงินในท้องพระคลังมีพอ อธิปไตยชาติ มัวร์
ได้บอกเรา ยิ่งกตัญญูเป็นหนี้เขาหยี่ยอกคงหกหมื่น
เงินในท้องพระคลังเรามีไม่พอ ครึ่งเดียวก็ไม
ถึง จะจัดเข้าซองไปเจริญทางพระราชไมตรีได้
อย่างไร?’

“เรากราบทูลว่า ‘ขอเดชะพระราชอาชญาไม่
พินเกล้า ๆ ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายชีวิต ถ้าพระ
ราชทรัพย์ในท้องพระคลังไม่พอ ขอใ้ผ้าดอองชุด
พระบาทมีพระบรมราชโองการ ให้อธิบดี มัวร์ นำ
บาญชีและสำเนาหนังสือหลักฐานอันเกี่ยวข้องด้วยการ
ใช้จ่ายเรื่องราชทูตานุทูตที่แต่งมาตามคราว ให้ผู้

ข้าพเจ้าในฐานะเป็นผู้ตรวจ ก็คงจะตรวจเห็นว่าพระราชทรัพย์ยังคงมีพอพระบรมราชประสงค์

“แต่พระเจ้าหย่าหัว แม้พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในราชการณกิจทั้งปวงก็จริง แต่เรื่องแต่งราชทูตไปต่างประเทศแล้ว โปรดปรานให้เป็นการใหญ่โตหย่างมีสง่าผ่าเผยที่สุด เพราะฉนั้นก็ทรงพระพิโรธเรา ครั้นว่า ‘ออกไป ไ้อ้พระคตังนี้ จะทำให้ข้าส่งราชทูตไปหย่างเดวทราวมให้อับอายขายหน้าแก่นานาประเทศหรือ? เท่ากับเองถอดชาติตดงเล่มอกับจ้าวประเทศราชที่เดียว’ เมื่อพระเจ้าหย่าหัว มีตั้งมา กำบังพระเนตรมิให้ทรงเห็นการทุจริตของไอ้พวก มัวร์ ดงนี้ เราก็หมดปัญญาต้องถวายบังคมตามา”

ฟอลคอน — “รับประทานโทษ ใต้เท้ากรุณาเจ้ามีหลักฐานประการไรบ้าง ให้รู้ว่าพวก มัวร์ เป็นคนทุจริต?”

ท่านพระคตัง—“ก็ในมหาสมุทรนั้นบ้างหรือ
ไม่?” (พดางตั้งกระดาดห่อหนึ่งให้แก่ ฟอลคอน)
“ดู นี่คือนิยายที่ร้ายดั่งของซึ่งจะจัดหาไป
ในการทศ กับจำนวนเงินที่ไอ้พวก มัวร์ ต้องการ
เบิกเอาไปจัดซื้อ เขาเข้าไปตรวจดูในห้องที่ว่า
ราคาจะแพงเกินสมควรหรือไม่”

“ขอรับด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม” แล้ว ฟอลคอน
ก้มมาในห้องของคนทันที

ฟอลคอน ตรวจดูบัญชีคิดตัวเลขหยุดตอดค้น
ซ้ำแถมเวตาเขารุงขนอีกฉ้วนหนึ่ง ตกเขนจึงนำไป
ให้เจ้าคุณดู

ท่านพระคตัง—“เป็นอย่างไร ได้ตัวใหม่ว่า
ไอ้พวกนี้ทุจริต?”

ฟอลคอน—“ประทาน เป็นผู้ร้ายทีเดียว”

ท่านพระคตัง—“เดชะบุญคุณพระ!”

ฟอลคอน—“พวก มัวร์ คิดเอาเงินค่าตั้งของ
เกินราคาไปตั้งครึ่งจำนวน”

ท่านพระคตัง — “พิสดังให้แน่อนไม่มีทาง
เถียงใดหรือไม่?”

ฟอลคอน — “ประทาน ได้ดี ๆ ซ้ำมีผู้หนึ่ง
หยาในเมืองไท กตารับอาตาดำจัดหาตั้งของไปใ
การทคนให้ ใหญ่โตดมกับพระเกียรติยศพระเจ้าหยา
หัว โดยใช้จ่ายเงินน้อยกว่าครึ่งจำนวนเงินซึ่งพวก
มัวร์ เรียกรองได้ดี ๆ ถ้าไม่ได้ยอมถวายชีวิต
หากเอาบาบาชให้ท่านให้ ผมนนครวจบางที่จะพิสดัง
ชให้เห็นได้อีก ว่าเจ้าพวก มัวร์ทุกจริต ยังกตบ
เปนหนทองพระคตังเดี่ยชา”

ท่านพระคตังได้ฟัง ฟอลคอน คอบคองนึกดีใจ
เพราะเชอความดำารถของ ฟอลคอนในเรืองเดช
ผานาที่ว่าเถิด ท่านเรียกให้ ฟอลคอน ขึ้นไปนั่งบน
เคียงเด่มอกกับท่าน ดเหมือนจะเด็กถ้อยคัมพันดา
คักคเดี่ยที่เดี่ยว แดวพคกะ ฟอลคอน ว่า :—

“ดหาย ผู้ชงท่านบอกเมอกน คอ เดชานุการ
ชองนึ่งเอง เพราะเปนผู้ชงเกิดมาดำหรับชวย

เสนาบดีหรือบางทีพระเจ้าแผ่นดินด้วย แต่เรื่องนี้เราจะทำอย่างไรกัน? จะโยกย้ายตำแหน่งให้พวกมัวร์ มาให้แก้ทำโดยไม่ได้รับพระบรมราชานุญาตไม่ได้ ทั้งในเวทาบดินพระองค์ก็ยังทรงไว้พระหฤทัยว่ามีนัสสุร์จิตหย้”

ฟอลคอน—“ซอหนักจริงของไตเทากรรณาเจ้ามีเรื่องลำบากยากขวางทางตลอดไป ถ้าบัดเบ้าซัดซึ่งปิดบังพระเนตรหย้ในเวทานออกได้ก็อาจสำเร็จ”

ท่านพระคตัง—“ก็ใครเล่าจะมีอำนาจพอประกอบพระโอดธรรักษาพระเนตรให้เห็นได้?” แล้วท่านพระคตังจะนึกอธิบายอะไรได้ขึ้น จึงพูดต่อโดยเร็วว่า “ได้ ไม่เป็นไร แต่สหายจะต้องเลี้ยงชีวิตเข้าไปแลก”

ฟอลคอน—“ขอให้ไตเทากรรณาเจ้าพูดออกมาตรง ๆ เถิด ถ้าได้กรรมจะเอาตัวเอง”

ท่านพระคตัง—“นี่แน่ ฟอลคอน แก่เป็นผู้
 มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดคึกคักจึงจอก มีความ
 องอาจกล้าหาญเต็มอเต็ม แต่การที่จะอาสาไป
 ครองน แม่แต่แก่เองฉันก็เห็นว่าพ้นวิสัยจะทำได้
 แต่คอยฟัง—

“มีคน ๆ หนึ่ง ซึ่งพระเจ้าหย้หิวโปรดปราน
 มาก เพศหญิงใดเป็นหย่างนั้น อาจจะมีคน
 ให้ ไอ้พวก มัวร์ หลุดจากหน้าตได้ ผู้นั้นคือทุดกระ
 หม่อมพระราชบิดาพระองค์เดียวของพระเจ้าหย้หิว
 (๑) ทุดกระหม่อมทรงเกลียดชังไอ้พวก มัวร์ เพราะ
 ไอ้พวก มัวร์ ไปตั้งนิตินิเชื่อเป็นพวกเดียวกับพระ
 เพทราชา ซึ่งพยายามจะหาทางกราบบังคมทูล
 ขอทุดกระหม่อมให้แก่บตรชายคนที่สอง ถ้าเรา
 นำเอาหลักฐานเหล่านี้เข้าไปถวายให้ทรงเห็นความ
 ทุจริตของไอ้พวก มัวร์ ได้แล้ว พระเจ้าหย้หิวก็จะ

(๑) เจ้าฟ้าสุดาวดีกรมหลวงโยธาเทพ?

ทรงถอดถอนไอพวดกนออก ความปราถนาที่เรา
ต้องการก็เป็นอันสำเร็จเท่านั้น”

ฟอลคอน ตอบหย่างมีหางเสียง แต่คงไม่ตั้งใจ
สบายใจนัก ว่า “ทำจะไม่สำเร็จ เพราะถ้าจับได้
ว่าเข้าไปในพระราชวังชั้นใน ก็ต้องถูกประหาร
ชีวิตทันที”

ท่านพระคตงโคตพงตงน ก็อาอ้ง ตรัสรองหุ่ย
ตักคร้แล้วตอบว่า :—

“ที่พูดก็จริง แต่ถ้าให้ตั้งหายท่นบถอของทูต
กระหม่อมเขาเข้าไปถวายเองคงได้ ตั้งหายของทูต
กระหม่อมคนนี้เป็น ครัดตั้ง ได้รับพระบรมราช
อนุญาตให้บาศ์หตวงเข้าไปแก้บาปนางในค้ำหนักได้
ณเอนเหมาะด้วย เวตนาบาศ์หตวงรูปนั้นก็ไมหุ่ย
ในกรุง เพราะฉนั้น ถ้าแกกต่าปดอมคัวเป็น
บาศ์หตวงก็คงเข้าไปถึงในทหุ่ยของ หึงคนนั้นได้
แต่น่ากต้วมาก คิดคู้ให้คู้ว่าจะรับชุระได้หรือไม่”

ฟอลคอน—“ ธรรมดาต้องรับผิดชอบคุณวินัย
 คำ เพราะที่ไหนได้เท่ากรุณาเจ้าจะไว้ใจคนอื่น ”
 ท่านพระคตัง—“ ดีแล้ว เขาเป็นตลกตง พรุ่งนี้
 จะได้ออกเข้าไปในพระราชวังชั้นในดู วันพรุ่งนี้
 เหมาะมาก ด้วยเป็นวันแรกนา ประชาชนกำลัง
 สนุกสนานกัน คงไม่รังไรเอาใจใส่กับเกณฑ์
 ราวงานนั้นจะจัดเขียนหนังสือไปถึงท้าวแก้ว และ
 สอดคิ้วเดชะที่เกศิดไว้ ไปถวายทูตกระหม่อมทอด
 พระเนตรด้วย คงเป็นหลักฐานพิสูจน์ให้เห็นจริง
 ว่าไอ้พวก มัวร์ ทุจริตได้พบ และสมควรให้แก
 ้ได้รับตำแหน่งแทน ” พูดแล้วเจ้าคุณเด่นาบดี
 ก็โบกมือเป็นเครื่องหมายว่าหมดธุระ ฟอลคอน
 จึงออกไป และคงจะได้นึกถึงการยักจะกระทำ
 หย่างกตัญญูในวันพรุ่งนี้ บางทีจะเดยนักถึง
 เรื่องพระราชพิธีแรกนาเลยทีเดียว

บทสิบสาม

วันพระราชพิธีแรกนา

รุ่งขึ้นเวตถาจนเณรท่านพระคตังนำเอาเครื่อง
แต่งตัวมาหัดวางเข้าไปให้ พอตคอน ถึงในห้อง
พอตคอนรับมาตรวจดู เห็นเสื้อสีดำคลุมศีรษะ
ด้วย จึงถาม:—

“ของอะไรน้อขอรับ? ไต่เทากฤษณาเจ้าถูกหุดอก
เสียแล้ว พวกสำนักศิษย์ของพระเยซูไม่ใช่ผ้าคลุม
ศีรษะ ไซ้แต่หมวกแค่นั้น”

ท่านพระคตัง—“เช่นนั้นพ่อ อังตวนเนอ คงมีเจต-
นาส่วนตัวสักอย่าง จึงแต่งตัวให้ผิดแปลกไปกว่า
พวกเดียวกัน ไม่ใช่ฉันจะเห็นแก่ใช้ผ้าคลุมเท่านั้น
เสื้อดำนั้นไต่บ่าวฉลาดของฉันไปหุดอกขี้มเอามา
จากบ้านหุดวงพ่อเอง”

ฟอลคอน ได้ฟังดังนั้น ก็มิได้เอาเป็นธุระในเรื่องพ่อบาค่หวดวงศ์แค้นใจไป กตัญญูด้วยปลอดอมตัวได้นิโทษเพราะมีผ้าคลุมศีรษะ จึงจัดแจงแค้นใจตรงเรือตรงไปยังพระราชวัง ครั้นไปถึงก็ล้มตึงที่เจ้าคุณเสนาบดีได้คาดดวงนำไว้ ด้วยประชาชนพดเมืองกำลังมีการเดินส่นุกสนานกัน มิได้มีใครเอาใจใส่ตรวจตรา จนฟอลคอนผ่านเลยเข้าไปได้ถึงกำแพงพระราชวัง

พระราชวัง กรุงศรีอยุธยา ว่าตามขนาดก็เท่ากับเมือง ๆ หนึ่งนั่นเอง มีกำแพงสามชั้น รวางกำแพงมีฐานใหญ่ ๆ ส่วนที่หุ้มพระذنมกรมในหุ้มในกำแพงชนที่สาม

ฟอลคอน ปลอดอมตัวฉันทันม เตียนกริยาทำทวงเปนบาค่หวดวงศ์แค้นใจ ๆ เปนที่ศรครองได้หย่างน่าชม ผ่านพระทวารชนหนึ่งชนต้องเข้าไปได้ จะหาใครส่งคัยฉันทันมก็ไม่มี เข้าใจว่าเปนบาค่หวดวงศ์แค้นใจ ทงหน ถึงพระทวารชนสามซึ่งเปนประตู

กวดขันที่สุด ฟอลคอน วิคกว่า ถ้าฉันเข้าไปคงถูก
ผู้รักษาพระทวาร ตรวจตรา พิจารณา ดินหน้าตา และ
บางที่จะซักถามด้วย ฟอลคอน จึงเดินรวนเร่อยู่
ตามถนนในกำแพงชั้นสอง ปนเป่หยุกกับพวกทหาร
ข้าราชการและคนในนั้นจนเวตามืด แท้จริง ฟอล-
คอน ไม่จำเป็นต้องรมดมตรึงตัวถึงเท่านั้นก็ได้ เพราะ
เจ้าพนักงานและทหารยามเคยเห็นบาศ์หุดวงรูปนั้น
เข้าออกนอกในหฺยู่เสมอ เหตุนี้จึงอนุญาตให้
ฟอลคอน เข้าไปได้ โดยสะดวก พระเจ้าแผ่นดินมี
พระราชโองการให้บาศ์หุดวงรูปนั้นเข้าออกนอกใน
ได้เป็นพิเศษ ไม่ต้องตรวจตราเหมือนกับคนอื่น ๆ
ซึ่งเกรงว่าจะซ่อนคัสตราวุธหรือคิมส์ราเมามา
เข้าไป เพราะฉะนั้น นายประตูก็ไม่ต้องตรวจตามตัว
และคมปากผู้ที่จะเข้าไปทุก ๆ คน

ครั้นผ่านพระทวารเข้าไปได้ ฟอลคอน นึกซึ้น
มาได้ ในทันใดถึงข้อคิดขัดขวางใหญ่ คือไม่ทราบ
ว่าเรือนไหนเป็นที่หฺยู่ของ 'ท้าวแก้ว' ครั้นจะ

ใต้ถามก็เท่ากับเบียดเสียดตนเองให้จับได้ เพราะ
 บาค์หดวง อังตัวเนอ เคยมาเสมอไม่จำเป็นค้องใต้
 ถามหย่างนี้

ฟอลคอน กำตั้งวุ่นใจไม่ทราบว่าจะทำประการ
 ไร ก็พอดมีผู้มาช่วย คือมีหญิงในนคนหนึ่ง
 เห็นบาค์หดวงกึ่งตงยกมือไหว้ แต่ดงกริยาเป็น
 ที่ปตาดใจพูดขึ้นว่า “อ้อ! หดวงพ่อฝรั่งมา คุณ
 หญิงนายดีฉันคงดีใจมากที่หดวงพ่อฝรั่งมาหา ด้วย
 เข้าใจว่าไม่หยุ่นในกรง” หญิงคนนั้นพูดแต่ดงกวง
 เหยาะ ๆ เข้าไปในคอกหลังหนึ่ง

ฟอลคอน นึก “คงเป็นคอกหลังนเอง เคราะห์
 ดีจริง” คราวนยงไม่ต้นขอวิตก ด้วยจะตามผู้
 หญิงคนนั้นเข้าไปดีหรือว่าคอยหยุ่นข้างนอกกว่าจะ
 มีผู้เข้าไปบอกว่ามีมาดี ก็ไม่ทราบว่ามีบาค์หดวง อัง-
 ตัวเนอ ประพฤตกริยาเป็นหย่างไรมาแต่ก่อน รวน
 เรใจหยุ่นสักครู่เตยตงตงเดิรถ่ายกตาง ทำเดิรซ้ำ ๆ
 เป็นที่ตริตรองตรงไปทางคอกนั้น ฟอลคอน เดิร

อธิบายอย่างนั้นว่าฉลาด เพราะกว่าจะไปถึงหญิง
คนนั้นหวังกลับมา บอกว่า คุณหญิงให้มานิมนต์เขา
ไปในดึกทีเดียว

ฟอลคอน ย่างเข้าไปในดึกได้เห็นสัตว์ครึ่งหนึ่ง
กำลังนั่งดหนังสือหยาบๆ เขารู้ว่าเป็นหนังสือ
ศาสนา ฟอลคอน คิดเห็นว่าผู้คงเป็นคุณหญิงซึ่ง
เขาเรียกกันว่า ท้าวแก้ว ครั้นเดินเข้าไปถึง
นางเหล่านั้นมีคนหนังสือไว้ ดูเหมือนต้องการจะ
ถามข้อสงสัยอะไรในหนังสือบ้าง พุดชนว่า
“หวดงพ้อมาเยี่ยมเวदानตมาก ไม่คาดเดาว่าจะ
มาหาดิฉัน” แต่พอนางเดินเข้ามาใกล้ บาค์หวดง
ปดอมเผดอตัวตกใจตั้งเหียง ร้องชนว่า “หือ!
มอหนักะ คุณหญิง มอหนักะ”

ฝ่ายนางก็ตกตกตั้งเหมือนกัน ถึงกับหนังสือ
หลุดจากมือ เหลียวไปดูทางประตู กัดว่าใคร
จะได้ยิน แด้วแต่คงความยินดี พุดว่า “ท่าน
กับดิฉัน ฟอลคอน ดอกหรือ? ผู้มีคุณแก่ฉันทีเดียว”

ฟอลคอน ตีใจตอบว่า “คิดๆ ก็แปลก ไม่นึกไม่ฝันก็ถนัดมาพบกันอีก ตั้งแต่คราวนั้นมา ข้าพเจ้ามีจดตรรกถึงหยู่เสมอ”

คุณหญิง มอนิกะ กระซิบ “ท่านอย่าพูดให้ดัง เข้ามาในนี้มันอันตรายมาก” นางเรียกสาวใช้ให้เข้ามาหา สั่งว่าอย่าให้ใครเข้ามาในนี้ แล้วหันไปพูดกับ ฟอลคอน มีทางเตียงโกธว่า “เหตุไฉนท่าน ก็ปัดัน ฝรั่งเศส กต่า หาญเข้ามาถึงในพระราชวังชั้นใน เจตนาอะไรจึงปดอมเปนพ่อ อังตัวเนอ? ทำเช่นนั้นไม่บังควร คนที่ปดอมตัวเข้ามา คงคิดการทุจริตอะไรสักอย่าง มีนนั้น คงไม่กล้าประพฤตการดังนี้”

ฟอลคอน — “ข้าพเจ้าต้องขอโทษที่ต้วงเกินเข้ามาถึงนี้ แต่มีราชการสำคัญ ท่านพระคตังใช้ให้มาหา ‘ท้าวแก้ว’ ไม่ทราบเตยว่า ‘ท้าวแก้ว’ คือคุณหญิงนี่เอง”

คุณหญิง มอนิกะ — “ ท่านว่าท่านพระคตังใช้ให้มา? เช่นนั้นท่านคงเป็นเตชานุการฝรั่งที่เจ้าคุณเสนาบดีเคยพุดชมเชยมาก ”

ฟอลคอน — “ ถ้าเจ้าคุณผู้ใหญ่ได้สรรเสริญความดีของข้าพเจ้าแก่คุณหญิง มอนิกะ แล้ว ข้าพเจ้าก็รู้สึกเป็นเกียรติยศพอ ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ เหตุไรท่านจึงปดอมตัวเข้ามา? ท่านพระคตังใช้ท่านมาหาด้วยอะไร? ”

ฟอลคอน — “ คุณหญิง มอนิกะ ยังคงคิดจะให้คำสอนซึ่งบรรพบุรุษของคุณหญิงเคยนับถือ เคยต่อสู้บองกันไว้ ให้เจริญขึ้นในประเทศนี้หยาหรือไม่ว่า ข้าพเจ้ายิ่งหาทราบไม่ ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ ฉันคิดเรื่องนั้นด้วยความเต็มใจหยาเต็มมือ จะเสียชีวิตก็ไม่ว่า แต่คิดไปก็เท่านั้นเห็นว่าไม่ดำเรจ เพราะพระเจ้าหยาหัวแม่จะทรงฟังคำตั้งสอนของหดวงพ้อ อังคัวเนอ ยังทรงนับถือพุทธศาสนา โปรดให้พวกพระสงฆ์หยาทาง

เบองพระหัตถ์ชวา และพวก มัวร์ หยทางเบอง
 พระหัตถ์ชวาย ในเวदानพวก มัวร์ ถึงกับดัดอ้อน
 วอนขอให้พระเจ้าหยหัวกดับพระหฤทัยมานับถ้อคำ
 ตั้งถอนของคัมภีร์โกหร่าน อนิจจา ! จะมีหวังหย
 ก็ตรงที่จะตั้งราชทูตไปเจริญทางพระราชไมตรียัง
 ประเทศฝรั่งเศส แต่ก็เป็นอันต้องเลิกไม่ได้ไป
 เพราะพวก มัวร์ กราบทถว่าเงินในท้องพระคลังไม่
 มีพอ ฉนั้นตั้งศัยว่าพวก มัวร์ มีเจตนาอะไรหย่างหนึ่ง
 เปนแน่”

ฟอลคอน ตั้งห้อจดหมายของท่านพระคลัง
 พดางพดว่า “ความปราถนาที่ข้าพเจ้ามาหานั้น ก็
 ด้วยเรื่องจะกำจัดอำนาจพวก มัวร์ ไม่ให้มยงชันไป
 ในเวदानพวก มัวร์ กำตั้งจะชดาดกหยแ้เด้ว อาจ
 จะถอนให้สิ้นอำนาจได้ง่ายดาย ถ้าได้คุณหญิง
 มอนิกะ ช่วยเหต้อ ประคัมภ์ตามห้อความในจด
 หมายน”

คุณหญิง มอนิกะ รับหนังสือของท่านพระคลัง
มาอ่าน พิจารณาความที่ส่งต่อมามีด้วยโดยตอแยียด
แล้วเอาเก็บไว้ในข้อมือเสื้อ พลังพูดว่า “ท่าน
ฝรั่ง ขอให้เรียนเจ้าคุณเด่นาบดีทราบด้วยว่าฉัน
จะทำตามที่เจ้าคุณบอกมา หนังสือที่ท่านฉันจะ
เป็นผู้นำชนวนถวายทูลกระหม่อมจะได้ทรงนำขึ้นทูล
เกล้า ๆ ถวายพระเจ้าหยหัวทอดพระเนตรเอง ให้
ได้ยกตำแหน่งนำที่ซึ่งพวกมัวร์เป็นใหญ่หยในเวตา
นี้มาให้ท่านเป็นผู้จัดการ ซึ่งฉันเชื่อว่าการทูล
ถ้าได้ท่านเป็นผู้จัดการสำเร็จ พระคำฉันท์เพียง
เท่าจะได้รุ่งเรืองดังของทูลทอองพระราชอาณาจักร
ท่าน ฟอตคอน ประโยชน์อันเป็นบุญยราศรีในพระ
คำฉันท์ ขอให้ท่านคงใจหมายกุดศุขหย่าเห่นแก่
เห่นดเห็น้อยเดย จะได้รางวัล—”

ฟอตคอน—“การยั้งใดซึ่งข้าพเจ้าอาจทำได้
ก็จะพยายามทำการยั้งให้สำเร็จจงได้ จะขอแต่
ความดีชด่างานที่ได้รับใช้ในคุณหญิงเป็นรางวัล

ตอบแทนเท่านั้น ราววันซึ่งข้าพเจ้าไม่ฝันนึกเป็นแต่
 ความฝันเหตอ บุญยวาสนา ของข้าพเจ้าที่จะเอื้อม
 ขอดวงดาวซึ่งหยิ่งสูงสุดในสรวงสวรรค์ได้” ฟอล-
 คอน พุดพยางซายคาคนาง ซึ่งทรงโฉมลักษณะ
 งดงามมีเสียงอ่อนหวานปานทิพยธำเนียง มีดวง
 ตาแวดระยับดังดวงดารานำพิงชม กระทำให้ฟอล-
 คอน นึกไปว่านางเป็นดังเทพธิดาจุติลงมาประกาศ
 ศาสตร์นาครีตดัง ในมนุษย์โลก

คุณหญิง มอนิกะ ได้ฟัง ฟอลคอน พุดจาซดำใจ
 ค่อนางตั้งน ดวงหน้าแแต่่มือนางก็มีโศกหิตแแต่่นซน
 แแดง ตอบว่า “มอนิกะ จะตมบุญคุณของท่าน
 ฟอลคอน ผู้กตัญญูซึ่งได้ช่วยให้พ้นจากมหาภัยมี
 ไปได้เคย แต่ในเวदानยังหากควรคิดตั้งส่วนตัวไม่ จน
 กว่ากรารกรุศตจะได้ดำเรจ จะเริ่มตั้งแแต่่นเมื่อ
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ท่านได้เข้ารับราช
 การแทนพวก มัวร์”

ตามที่คุณหญิง มอนิกะ กล่าวถึงความหลังและ
กาดข้างน้ำเพนัยๆ กอปรทั้งมีตำเนียงหวานเพราะ
จับใจดังนี้ ย่อมเป็นปัจจัยบันดาลให้นายโรงเอก
ของเราดีมีตัว ถึงกับฉวยมือนาง เกือบจะยกขึ้น
จูบ แต่คราวนั้นนางมีความโกรธในกริยาอันชด่า
ตามของ ฟอตคอน จริง หดมือมาเสียโดยเร็ว
พลงพุดในขณะเดี๋ยวนั้นออกไปว่า “หย่า
เพิกแต่คงความพอใจเถย จนกว่าการย่นหนจะ
สำเร็จ” ส่วน ฟอตคอน นักการเมืองซึ่งแสวงหา
ทางแทบว่าจะล้มชนบทรรมนิยม ประเพณีอันเป็น
หลักของประเทศคือคำสอนของอาณาจักร ขณะ
เดี๋ยวนั้นออกมาจากพระราชวัง เกือบจะไม่รู้จัก
ตนว่าเขาเท่าหรือศิระเดิร จนต๋วงเคยจากตักที่
หยู่ของนางมา ก็มิได้สังเกตเห็นทาส์ปร่างเด็ก
คนหนึ่ง จึงปราศออกมาจากข้างเสาคัก ตามมา
ตั้งแต่พระราชวังจนถึงท่าน้ำ

ฟอตคอน มาถึงฝั่งจนกระทั่งลงเรือแถวจึงตน
จากภวังก์ได้สติเป็นปรกฤติ เวदानนในท้องนำ
หนาแน่นไปด้วยฝูงชนมีการเดินรันทงกัน จำเป็นที่
ฟอตคอน ต้องหดถอยออกไปให้ห่างที่สุด เพราะ
พวกสุนัขมักต้อเตือนไม่ให้หน้าว่าใคร ชนเจ้านาท
เองยังไม่กล้าห้ามปรามต้องเบือนหน้า

ฟอตคอน รีบพายเรือฝ่าฝูงชนซึ่งกำลังสำรวจแต่
เฮ่ากัน มาจนใกล้จนท่านพระคตังราว ๔๐ เส้น
ทันใดนั้นรู้สึกว่พาเรือเข้าไปหยู่ในรวงเรือเตก ๆ
ต้องดำ ซึ่งคนในเรือเป็นพวกที่สุนัขจัดเฮคโรมาก
กว่าเพื่อน ฟอตคอน ก็เบนหัวเรือรีบหนีจะให้พ้น
แต่เรือดำหนึ่งหันหัวเรือพุ่งปราด โคนกต่างดำเรือ
ฟอตคอน โดยแรงด่มคว่ำตงทันที ฟอตคอน ก็
ตกตงไปหยู่ในน้ำ แตะพยายามจะว่ายน้ำขึ้นฝั่ง แต่
เห็นความต้อนของพวกเหต่านนั้นไปไม่พ้น พอเรือ
ด่ม ทาตู่ปร่างเตกซึ่งคึดตาม ฟอตคอน มาตงแต่
ในพระราชวัง บัดนั้นหยู่ในเรือพวกนั้นดำหนึ่ง

ร้องเอคโรซันว่า 'จับ จับ' กว่บาศ์หตวงปดอม
จะว้ายหนซนฝั่งไปไต่ไม้กว่ ก็ถูกพวกเหต่าน
จับไต่ตาคตวซนมาไต่บนเรือ

ฟอตคอน โกรธมากต้วยเหนคนเหต่านนต้อคน
เด่นเกินตักไป ซู่ว่าจะพ้องร้อง แต่คนเหต่าน
กตบเขาเชือกมัดแขน ฟอตคอนไว้ และเขาผ่าอก
ปากบิตตาเตี้ยต้วย ฟอตคอนเข้าใจว่าพวกนต้อ
เด่น ครนต้วงมาประมาณครึ่งชั่วโมงเจ้าพวกทำ
ทณทกรรมทรมาน ฟอตคอน ซนบก พา ฟอตคอน
เคิรไปตามทางพื้นเตียน ๆ ซิ่ง ฟอตคอนเคว่า
คงเปเนบริเวณในพระราชวังคองหน่ง คราวนเกิด
ตงคัยว่าถูกจับมาจะไม่ซู่ต้อเด่นเตี้ยเตี้ยว ซอท
ตงคัยก็เปเนอันจริง เพราะเมื่อพวกเหต่านนต้อ
ผ่าซิ่งอกปากบึงตาและแกเชือกมัดแขนออก ฟอต
คอนเหนคนคกมาหุ่ยในหอง ขนาดดีเหตี่ยมเตก ๆ
แห่งหน่ง มีโคมจุกไว้แต่ต้วงเตี้ยว

ฟอลคอน ร้องถามว่า “ท่านทั้งหลาย ใคร
ใช้พวกท่าน? และเพื่อประโยชน์อะไรจึงได้พาตัว
ข้าพเจ้ามาที่นี่?” พวกเขาดำเนินไม่ตอบ เป็นแต่
แต่แสดงความเคารพด้วยเข้าใจว่าเป็นบาทหลวง แล้ว
ออกจากห้องไป ปล่อยให้ ฟอลคอน นึกหาเหตุผล
เอาเอง

ฟอลคอน ราพึงหยั่งว่าคนได้ทำผิดพ้องหมองใจ
กับใครบ้างก็ไม่ทราบ เบื่อตาย หากว่ามีจริงท่าน
พระคตังผู้อุปการะตนคงไม่ปล่อยให้ใครรังแกเด่น
ได้ง่าย ๆ นอกจากคนใส่ทุกข์จิตของเจ้าคุณเสนา
บดีซึ่งเจ้าคุณจับได้ไปแล้ว เพราะ ฟอลคอน จับได้
ว่าเป็นคนโกงแล้ว ก็นึกไม่ออกว่ามีศัตรูอยู่ใน
สยามที่ไหนอีก ปรีศนาซ้อนเป็นอันทราบได้ใน
ไม่ช้า เพราะในขณะที่กำลังนั่งคิดด้วยเลื่อผ้า
เยือกน้ำนั้น ได้เห็นจ้าวโศยาทอนเสด็จเข้ามาใน
ห้องซึ่ง

ฟอลคอน ปลาดใจด้วยไม่ทราบว่ามันได้ ถูกเรียกกลับมาจากเมืองญวน จึงพูดขึ้นด้วยเสียงดังว่า “เจ้าของคนดอกหรือ เป็นผู้ทำร้ายตักพาเอาตัวเรามาขังไว้ที่นี่ ดั่งประพฤตการเกเรจริง ๆ” ครั้นเห็นหน้าเจ้าวโด้ยาทอนแต่คงว่าตกตั่ง ด้วยไตฟงถ้อยคำของพวกเยซุอิด ซึ่งชนช่อว่าเป็นคนพูดจาไพเราะอ่อนหวาน แต่คงว่าจามิตคาด ฟอลคอน ก็รู้สึกตัวว่าตนเป็นแต่บ่าค้หดวงปลดอม จึงพูดเพิ่มเติมตดเตียงให้คำตงทนทว่า “ข้าพเจ้าเป็นแต่เพียงพระเตกน้อย คงไม่ได้ทำอะไรให้ท่านกรวข้าพเจ้า”

เจ้าวโด้ยาทอนตอบว่า “ถ้าหดวงพ่อถูกเชิญตัวมาหย่างรุนแรง ก็เป็นเพราะข้าพเจ้าไม่ทราบ ข้าพเจ้าไม่ถ้อยค้ว่าเป็นเจ้าวโด้ยาทอนคิงค้โกตชิตพระองค์ คองการหยากรจักเป็นค้หายกับหดวงพ่อชงมค้ค” นาดเตียงทตอบนแต่คงให้เห็นได้วปากกับใจไม่ตรงกัน

ฟอลคอน พยายามไปตีข้อมือซึ่งถูกเชือกรัดจน
 เปนรอยแดงแฉะที่เดืออกหน้าเขี่ยก พูดว่า “ถ้า
 จ้าวโศงยาทอนผูกสัมพันธ์ด้วยประพฤตการถึง
 หย่างนี้ ถ้าศัตรูเห็นจะประพฤตการร้ายแรงยิ่งกว่า
 มาก”

จ้าวโศงยาทอน—“มนุษย์เราท่านยอมว่า หนี
 บุญกรรมไปไม่พ้น ปรากฏาหย่างใดไม่ค้อยสัมพันธ์
 ประสงค์ เหตุนี้ ข้าพเจ้าปรากฏาจะผูกไมตรีได้
 หดวงพ่อมาเปนสหาย เพื่อช่วยเหลือเรื่องสำคัญ
 ของข้าพเจ้า ไม่ทราบจะทำหย่างไรจึงจะได้ตัว
 หดวงพ่อมาในวัง จึงจำเป็นต้องทำอุบายหย่างนี้”

ฟอลคอน—“บุคคลซื่อสัตย์จิตหาพูดจาเป็น
 บริคณาไม่ เปนไหนท่านก็เป็นจ้าวนายเชื่อพระญาติ
 วงศ์จึงต้องการมาเปนสหายกับนักบวชอนาธา? จะ
 ใ้รับประโยชน์ช่วยเหลือจากคนต่ำ ๆ หย่างข้าพ-
 เจ้าได้หย่างไร?”

จ้าวโศงยาทอน — “ หดวงพ่อเป็นพระที่นั่งถือน้
ของ มอนิกะ ซึ่งเรียกกันว่า ‘ท้าวแก้ว’ ในพระ
ราชวัง ”

ฟอลคอน มควมวดเขามือจับชายเสื้อ ถ้า
เป็นเสื้อหย่างอื่นไม่ใช่เสื้อบาศ์หวดง ตรงนั้นก็คอ
เป็นที่เห็นบกระบี่

ตอบว่า “ ก็หย่างนั้น ท่านประสงค์คือไรกับ
‘ท้าวแก้ว’ ? ”

จ้าวโศงยาทอน — “ ‘ท้าวแก้ว’ คือเป็นดวง
แก้วอันประเดิดหายาก ควรค่าแต่ประดับมุกฏ ”

ฟอลคอน — “ นนก็จริง แต่ยงกว่านั้น นาง
เป็นราชธิดาบุญธรรมของพระเจ้าหู่หิว เป็นถึง
พระธิดาหรือกนิษฐภคินีของทุนกระหม่อม มีบง
ควรท่านจะไผ่ให้ตั้งเกินไป ”

จ้าวโศงยาทอน — “ ด้วยเหตุนี้ แตะเหตุอันนิก
หลายประการ ข้าพเจ้าจะยกนางให้เป็นภริยาใหญ่
ของข้าพเจ้าผู้เป็นพระญาติวงศ์ของพระเจ้าหู่หิว ”

ฟอลคอน ค้อนขวับเกือบจะเผตอว่าคนปดอม
มา เบด่งวาจาว่า “ท่านหรือ? แต่ท่านเห็นจะ
ไม่แจ้งว่านางเป็น คริสต์คัง จะแต่งงารกันไม่ได้”

จ้าวโศยาทอน — “ตรงนเองซึ่งข้าพเจ้าเคียด
ร้อนที่สุด มีฉนั้นบ้านนางเต็มใจเป็นภริยาเดี่ยวนาน
แล้ว”

วาจาเท็จยักถ้าวอกมาหย่างไม่มีความกระ
ดาก ใจของ ฟอลคอน จะรังัดเป็นหย่างไรบ้างก็
พอจะคาดเดาได้ โดหิตชนหน้ากำมือควาหากกระบี่
ปากก็อ้าคางจะกัดถ้าวประูษาจ แต่ได้สติอดเอาไว้
ได้ไม่ทันหุดุดออกมาจากปาก ตอบไปว่า :—

“ท่านโก—กถ้าววาจาเท็จ เรื่องใด ๆ ใน
ส่วนพระราชวงศ์แม้จะ บิดบัง หย่าง กวดขันไม่ให้รู้
มาถึงหุพตเมือง แต่มีผู้เขากระซิบบอกวาทท่าน
ถูกเนรเทศไปหุยเมืองญวน สัตกรยบุนไคมีบุญญ์
คุณหยูกกับท่านมาก”

จ้าวໄດ້ຍາທອນ—“ເອ້! ໄອ໊໊ຊາກນໄໂພເອາ
ເຣັ່ງພຣະຣຸດິວງ໊໊ໄປປາກບອນຊັນ? ນີ່ຫຼວງພ່ອ
ທຣາບມາໄດ້ຮ່າງໄວ້?”

ຟອດຄອນ—“ຜູ້ນາທແກບາປ ຍ່ອມຣຸເຣວງ
ຕ່າງ ຯ໊ ຊຶ່ງບັດບັງໄມ່ໄພ່ອນຣຸ”

ຈ້າວໄດ້ຍາທອນ—“ເຊ່ນນຸ່ນາງໄດ້ເຜຍຄວາມຕັບ
ແກ່ຫຼວງພ່ອມີໄຮ່ແຕ່ເຣວງຄ້າຕ່ຳນາຮ່າງເຣັ່ງ ກິດ
ເຜັ່ມອນກັນ ເພຣາະຫຼວງພ່ອຈະໄດ້ຊ່ວຍຊ້າຟເຈ້າຕ່ຳດວກ
ຢັ່ງຊັນ”

ຟອດຄອນ—“ຊ້າຟເຈ້າຊອດາມດັກໄຫຼ່ຍ່ວ່າ ຊ້າ-
ຟເຈ້າມີອຳນາຈຮ່າງໄວ້ຈິ່ງຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້”

ຈ້າວໄດ້ຍາທອນ—“ຫຼວງພ່ອທັນບໍ່ຄື ຫຼວງພ່ອ
ເປນຫຼາກຂອງນາງ ຮມເຊຍຊ້າຟເຈ້າໄພ່ນາງຟັງວ່າ ຈ້າວ
ໄດ້ຍາທອນມີຄວາມຣັກນາງໃຈຈະຊາດ ຕມໃຈຍອມ
ເດັກທັງໝ່ອມຫ້າມອື່ນ ຯ໊ ແຕະຍກນາງເປນຊາຍາ
ຄຣອບຄຣອງບ້ານຊ່ອງໄພ່ຍູໄພ່ອນອຳນາຈຕິທຣ໊ຊາດ ຫມດ
ແຕະຕ່ອໄປບາງທີ່ຈະໄດ້ເປນມເຜັດຣ່ວມຣາຊອາດັ່ນດ້ວຍ

เปนพ่อสื่อพุดตงนทเกิดหวดงพ่อ ถ้าดำเรจจะดม
 นาคอนหย่างที่หวดงพ่อคองการที่สุด คือคำดนา
 คริสต์คัง เพราะบิดาข้าพเจ้าซึ่งเปนพระราชวงค์
 ไก่ชิตถัดจากพระเจ้าหย่หัว ตัวข้าพเจ้าและ
 บันดาข้าพเจ้าการขนนาง ซึ่งบันดเปนพวกชิตขวาง
 พวก คริสต์คัง หย่างเอก จะเปนมเชิดชค้ำดนาของ
 หวดงพ่อเอง ”

ฟอลคอน—“ ท่านได้ยาทอน ตามที่ร้องขอ
 ให้ช่วยเห่นพันวิชัย นางเปน คริสต์คัง ท่านดีเปนม
 ถือมี่ดางของไม่จรง ข้อที่สัญญาจะให้รางวัลคัง
 ที่กต่างก็ไม่จำเป็นออไร เมื่อมีพระเจ้าวอนเที่ยงแท้
 แต่พระองค์เดียว พระองค์จะทรงบำรุงการงาร
 ดีมีกุดชของพระองค์เองในเวตาอันควร ”

เจ้าวได้ยาทอนออกจะกรวดคอบว่า “ บาค้หวดง
 เห่นจะไม่รู้ว่าถ้าประคิเชชจะไดรับมดหย่างไร ” แต่
 จะนีกออไรได้ ชน พุดตคเดี่ยงตงว่า “ เดี่ยวก่อน
 ท่าน บอกกับนางหย่างนีกได้ ว่าถ้าจะแตงงาร

กันไม่ได้ จ้าวโศยาทอนจะผ่อนตามใจนาง ยอม
ทิ้งคำสั่งนาย้าตายายมาเข้ารัตนบัลลังก์ของพระเจ้าของ
พวก คริสต์ตั้ง ”

ฟอลคอน — “ เรื่อง มาถือคำสั่งนาย้ามีความ
เต็มใจจริง ๆ ไม่จำเป็นให้ข้าพเจ้าช่วยก็ได้ เพราะ
เมื่อได้เข้ามาอยู่ในพระศาสนาอันเที่ยงแท้แล้ว ไม่
ลำบากยากเข็นอะไรอีก ตรงไปเผ่ากราบบังคมทูล
ขอนางที่เคียวก็ได้ ”

จ้าวโศยาทอนกุมโทษะไว้ไม่หยู่ ตอบว่า
“ เฮ! โอ้พระมหาคณ หุดอกกันเด่งก็ได้ รุ
หุยดี ๆ ว่าพระเจ้าหุยหัวไม่โปรดปรานเรา ถ้า
ไม่ได้นางด้วยอบาย หย่างไรเล็กก็ไม่ดำเรจ ท่าน
ต้องช่วย มิฉนั้นจะฉีกเสื้อจับเอาตัวจริงเดี่ยน ”

ฟอลคอน นึกหุยว่า “ เราจะชยเจ้าได้เดอนตวง
เดี่ยเมื่อไรก็ได้ ” แต่กรุดักหุยดี ๆ ว่าถาจ้าวโศยา-
ทอนทำการรุนแรงกับตนแม่แต่น้อย ตนก็จะถึง
ความเดือดร้อนทันที จึงแข็งใจทำปากกตาคอบ

ออกไปว่า “สุดแล้วแต่ท่านจะศรัทธาเอาเถิด เดี่ยว
ชีวิตยังดีกว่าเสียความไว้ใจ ถ้าข้าพเจ้าตายตัว
ท่านก็คงตายตามมาไม่ช้า เพราะเมื่อพระเจ้าหยู
หัวหรือท่านพระคตังเห็นพระฝรั่งหายไปคงจะสืบหา
และให้สืบตตามหาพบตัว หย่างไรท่านก็
หนีพระราชอาชญาไม่พ้น”

จ้าวโศยาทอนโกรธมาก เขตรับว่า “เอ! ใ้
หมาฝรั่ง กตัญญูให้กุดหัวหรือ? ดูตามใหญ่ คอย
ดูให้เห็นฤทธิ์สักที ยอมให้ตรวดรดคนนคนหนึ่ง
ถ้าพรุ่งนี้เข้าตรวดขงชนคอดคงถอทฎฐูหุยก จะเอา
ตัวเขยนเดี่ยวให้ตาย ได้กระดอบโยนคัพทังแม่หน้า
เดี่ยวทีเดียว”

ฟอลคอน—“เชิญ เราหาเกรงกตัวไม่” เมื่อ
จ้าวโศยาทอนออกจากห้องไปเหลือแต่ ฟอลคอน
คนเดียว ฟอลคอนให้นึกเสียใจว่าไม่บังควรเดิ
วิธคอบออกไปหย่างนั้น ด้วยเชื่อว่าจ้าวโศยาทอน
ตงได้พูดแล้วไม่คืนคำ ทำจะต้องตาย ที่ไหนใคร

จะเอาใจใส่เป็นธุระช่วยแก้แค้นให้ เหมือนหย่าง
 ที่คนแข็งใจปากกড়াไปเมื่อกัน เพราะ ฟอลคอน
 เป็นคนพดัดบ้านเมืองมาหุ่ยนในสยาม ถึงท่านพระ
 คตังเองก็คงดัดคนไต่งาย แม้จะหายไปไม่พบปะ
 ก็เหมือนกับโยนกอันหินดงไปในน้ำ จะดิงโครม
 นากระเพื่อมกในคอนแรกเท่านั้น แดวกก็เงียบฉ
 จะดิงเดี่ยชวคไปเินเวตาม้อายในเียวว้อย กัดัง
 จะย่างก้าวชนไปสู่นันใดคนแรก ดิงนเป็นทหน้า
 อนาคตนำเดี่ยตายมาก แดวยงร้ายไปกวาน มอนิกะ
 ก็จจะตกหุ่ยนเินเงอมม้ออนทจจริคชองจ้าวไต่ยาทอน
 ถาคณยงมชวคหุ่ยนกหุ่ยนงเชื่อว่าจจะบองกันไว้ได้
 ฟอลคอน ราฟงดิงทวหุ่ยนหุ่ยน ถึงที่ตุดคกตงใจ
 ว่าจจะตองผจจนจ้าวไต่ยาทอนดด้วยอาวชชองตนเอง
 คือดด้วยเตห้อบาย จจะเด็วอบายชนดนคองแกตงทำ
 เป็นยอมผ้อนตามคองการชองจ้าวไต่ยาทอน
 ก่อน ภายหตั้งจิงค้อยตรองหาทางแก้ไซ คิคคก

ตงใจดิ่งแล้ว ก็ล้มควนอนเหยียดหยุบบนพื้นห้อง
หัดบไปจนรุ่งเช้า

ครั้นคืนนั้นความคิดในคอนแรกคือครองหาคำ
พูดสำหรับโตคอบให้จ้าวโด้ยาทอนเชื่อ ดันิทว่าเคม
ใจจะช่วยเห็ดอ ก่าตั้งครองหยักพอดแหว่เดี่ยว
ใครเดิรมาตามรเบียงตรงมายังห้องซึ่งคนกุกขังหยู่

ฟอลคอน พึมพำว่า “ เหนจะเป็น โด้ยาทอน
จ้าวเกเรมา เอ๊ะ! ฟังเดี่ยวไม่ใช่ หรือไปจับใคร
เอามาขังไว้ อีก ” แต่ในทันใดนั้นเห็นประตูเปิดบัง
มีพวกบ่าวต้องคนกับคู่มือกักหลายคนพาเอาชาย
คนหนึ่ง แต่งตัวเป็นบาศ์หวดวงเหมือนกับตนเข้า
มาในห้อง

ฟอลคอน ตกคตังเปตัง อุทานออกมาทันทีว่า
“ หวดวงพ่อ ทอมัด ”

บาศ์หวดวงรูปนั้นก็ตกคตังไม่หยุดเหมือนกัน ร้อง
ว่า “ ฟอลคอน แต่งตัวเป็นบาศ์หวดวงด้วย ”

ในเวลาที่เขาพบว่าเข้ามาในห้องไม้แต่เห็น
 ฟอลคอน เพราะนอนหยูข้างมุมห้องซมุกซมัว ค่ำ
 เมื่อฟอลคอน ถูกชนมาจับมือคานบาศ์หวดง พวก
 นนจงแต่เห็น ทำตาตุงโพตงไม่มอดันอาปากร้อง
 เกือบจะเป็นเตียงตึงกรัด ด้วยตกใจ ถอยร่นไป
 ทางประตู แต่คนหนึ่งตกใจน้อยกว่าคนอื่น ยังมี
 สติร้องบอกว่า

“ผีโวย! พวกหมอผี ดูหุ่ยทุกหนทุกแห่ง
 หุ่ยข้างนอกข้างในได้ ในเวลาเดียวกัน”

ฟอลคอน—“นี่ไอพวกโง่เหต่านพูดว่าอะไรกัน?”

บาศ์หวดง ทอมัส “คราวนรเรื่องตะ เจ้าพวก
 เหต่านเข้าใจว่าตัวพ่อและเจ้าเป็นคนเดียวกันเป็น
 บิศาจ เป็นหมอผีมีอำนาจอาจแปดงตัวเป็นสอง
 คนก็ได้ ในเวลาเดียวกัน เมื่อพ่อเคียวผ่านมาทางน
 หมายจะไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน เห็นเจ้าพวกเหต่าน
 คนหนึ่ง หยดซังกัจจิงงิดพ่อ แล้วจะนิกหย่างไร
 ออกได้ วงพรวดพราดเข้าไปในบ้านพาเอา พวกมัน

ออกมาด้วยหลายคน มันบอกว่าพ่อเป็นนักโทษ
ของนายมัน และคงหนีออกมาจากที่คุมขัง ใน
เวदानันคนไข้ของพ่อตกใจกลัวหือหนีไปหมด พ่อ
ไม่รู้จะทำประการไรต้องยอมให้มันคุมตัวมา เข้า
ใจว่าเจ้าพวกเหต่านคงเปนบ้า บิดนพอร์เรื่องคดีคดี
แต่ว่ามันเข้าใจผิดว่าเป็นตัวเจ้า มันก็น่าจะเข้าใจผิด
จริง ๆ” พูดแล้วพ่อ ทอมมัส มองดูเครื่องแต่งตัว
ของ ฟอตคอน ด้วยความปลาดใจ

ฟอตคอน — “ หตวงพ่อคงปลาดใจที่เห็นกระ
ผมแดงตัวหย่างนี้ กระผมจะอธิบายให้ฟัง ” ขณะ
นั้นจ้าวได้ยาทอนก็ไต่เข้ามา เดียงร้องเอตว่า
“ ไต่ไต่ไต่ไหนอีกตัวมาทำอุบายเอาพระฝรั่งของกูไป ”
ครั้นเข้ามาในหึ่งเห็นบาค์หตวงมีหยุ่งดองรูปเหมือน
หย่างที่เจ้าพวกบ่าวบอก ก็ถามเดียงเขี้ยวว่า “ คน
ไหน ไต่คนไหนเปนพระฝรั่งซ้อ อังคัวเนอ ”

บาค์หตวง ทอมมัส “ พ่อเองที่เรียกกันว่าพ่อ
อังคัวเนอ ”

ฟอลคอน ได้ ยืนคงนให้ปตาตใจใหญ่ พุดว่า
 “ หดวงพ่อหรือเปนพ่อ อังค้วเนอ เหนจะไม่ใช่แน่ ”

บาศ์หวดวง ทอมมัด ยัม— “ ใส้แน่ที่เคี้ยว ตกเคี้ยว!
 เมอครวงพ่อฟังบวชได้ ใหม่ ๆ มีช้อว่า ทอมมัด ครน
 ออกมาเปเน มีดชนาวี พ่อเคิมช้อ อังค้วเนอ เข้าอิก
 ค้วหนึ่ง เพื่อให้แปดกกับพวกพ่อช้งหยในดยาม
 อิกองค้วหนึ่ง เรอช้อ ทอมมัด เหมือนกัน ”

จ้าวโดยยาทอน — “ ท่านหรือคือพ่อ อังค้วเนอ
 อาจารย์ชอง มอนิกะ ก็ไอคนนเปเนไอ ชชาทไหน
 ปลตอมค้วมาเดา แดะรเรองควมดับชองเราดวย ”
 แดะวกรากเขามบคอ ฟอลคอน ไร่ดวยโทษะ

ฟอลคอน ได้คอบค้ำถามน แต่คอบบออกจะ
 รุนแรงเกินควรหยังดักหน้อย เพราะทนเจบให้จ้าว
 โดยยาทอนบับคอเด้นไม้ได้ กถ้าวคือคอบเสดคจในวง
 ดงไปกตั้ง แดะปลตค้วช้งคตมหน้าออก พุดว่า—

“ กคือ กปคัน ผรง ช้งเปเนผู้ชวยคุณหญิง
 มอนิกะ ครวงหยูกรงเว้ ! ”

ฝ่ายพวกบ่าวไพร่เห็น ฟอลคอน ประพฤติการ
รุนแรงเป็นที่หมิ่นประมาทจำวนายคนก็ตั้งเตี้ยงขึ้น
ในทันทีก็มีคนพากันเข้ามาจนแน่นห้อง และคงจะ
เกิดเป็นเหตุร้ายขึ้นแก่ ฟอลคอน และบาศ์หวดง
ทอมัส แต่บาศ์หวดง ทอมัส ยังมีสติดี ตรงเข้าคบ
แขนจำวได้ยาทอนหย่างฉุนคูนเคยกัน พูดว่า—

“ท่านได้ยาทอน ควรรู้ดำนกรวงตัวไว้บ้าง
มิฉนั้นจะถูกทอนไม้ฉันทนและถูก เวदानพระเจ้า
หยู่หัวก็ทรงพระพิโรธคาดโทษท่านไว้แล้ว ข้า
ผู้ฉนั้นพระเคษานภาพักก็ควเราไว้ทำร้าย เพราะฉ
นี้พระราชโองการให้เราไปเผา ถ้าเราไม่รีบไปคน
ใช้ของเราซึ่งมาด้วยกัน แต่ใจชตาดหนีเราไปใน
เวลาที่พวกของท่านจับตัวเรามาฉนี้ คงเอาข่าวไป
ฟ้องร้องทราบถึงพระเนครพระกรรณฉนี้ ”

จำวได้ยาทอนได้ฟังก็ตกใจ ตดเตี้ยงอ่อนดง
ว่า “หวดงพ่อจะกดับไปก็ได้อข้าพเจ้าไม่ห้ามปราม
แต่ไอ้หมาคนฉนี้ พูดตามพระราชกำหนดกฎมน-

เที่ยวบาดต้องมีโทษออกกฤษฎีกาถึงตาย ด้วยบังอาจ
 ดาบเข้าไปถึงในพระราชวังชั้นใน จะต้อง—”

บาทหลวง ทอมัส พูดต่อ “จะต้องตามข้าพ-
 เจ้าไป เพราะเป็นเดชาอนุการของท่านพระคตัง
 ต้องอนุญาตให้เขาไปได้ทันที ข้าพเจ้าสัญญาว่า
 จะไม่กราบทูลเรื่องของท่านให้ทราบฝ่าตองขุด
 พระบาท ถ้าชนูกคองคองคุณแม่แต่ปตายนวมมอ
 ก็เป็นอันท่านประหารตัวท่านเอง ”

ตามที่บาทหลวงพูดมีผลจริงดีในทันที เพราะ
 จ้าวโศยาทอนถูกพระเจ้าแผ่นดินทรงพระกรุณา
 พากย์ทันทีแล้ว มีหน้าชาทานอัครมหาเสนาบดี
 มีอำนาจอิทธิพลทางแผ่นดินก็เกิดยดหยัดด้วย จ้าว
 โศยาทอนทราบหยัด ๆ ว่าถ้าทำผิดชนออกครึ่งหนึ่ง
 ยิ่งจะพาดพิงไปสู่มฤตยภัยโดยเร็ว หากจะเป็น
 เชื้อพระราชวงศ์ก็หาช่วยตนเองได้ไม่ เพราะทาง
 ประเทศคว้นออกยิ่งหยกโถ้ชิตพระที่นั่งเท่าใดก็ยิ่ง
 โท่ความตายเท่านั้น เมื่อจ้าวโศยาทอนถูกรุกคาค

เขาจึงหันมาตั้งหน้าตั้งตากับ ฟอลคอน ก็ไม่มีหนทางอื่นนอกจากต้อง
กลับไปที่ยู ไปคุมแก่นศัตรุหยาแต่ผู้เดียว

เวตมาศหันตวงกับ ฟอลคอน ออกมาจากห้อง
ที่คุมขัง ฟอลคอนได้พูดว่า “เจ้าของคณิศรโดน
ตัดกระดูก ถ้ากระผมมีอำนาจเรียนท่านพระคังให้
ทราบได้”

บาทศหันตวง ทอมัส ตอบโดยเร็วว่า “หยาเพิก
ก่อน เป็นการไม่รอบคอบ เพราะถ้าความผิดของ
ฉันทรงทราบจนแล้ว ก็คงไม่พ้นโทษต้องประหาร
ชีวิต แต่จะไม่ตายคนเดียว ตัวเจ้าจะต้องตายด้วย
เพราะกระทำผิดลอบเข้าไปในพระราชวังภายใน
มีโทษเป็นอุกฤษฏ์”

ฟอลคอน—“หันตวงพ่อพูดถูก ต้องรอไปก่อน
กว่าจะมีช่อง”

บาทศหันตวง ทอมัส — “คิดได้หย่างนั้นก็นับว่ามี
ปัญญา แต่เห็นจะไม่เหมาะกระมัง จะช้าร้ายมาก
จน เท่ากับนำตัวเองไปหาอันตราย และจะทำให้

คุณหญิงมอญกะเดี่ยชื่อเตี้ยบางที่ถึงกับชวุดด้วย ”

ฟอลคอน—“ หตวงพ่อชอรับ หตวงพ่อก็ได้
ทำคุณไว้แก่กระผมหย่างใหญ่ แต่กระนั้นหตวงพ่อ
คงนึกว่ากระผมไม่คิดถึงคุณ จำเป็นหยู่ที่จะต้อง
นั่งเจียบเรื่องนเดี่ยกระผมพดไม่ได้ ขึ้นพุดออกเท่า
กับเบ็ดเผยความตบซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องของ กระผม
ชน ” ครั้นเดีรมาถึงจวนท่านพระคตัง ฟอลคอน
ก็พุด “ กระผมเห็นจะต้องกราบตาทน ชอหตวง
พ่อหย่าหนักโกรธเคืองกระผมเดย กว่าจะได้พบกัน
ใหม่ ”

บาศ์หตวงหนักนพุดว่า “ พอท พ่อคุณ ” แตะ
พุดแถมเมื่อเวตา ฟอลคอน จะต่าไปว่า “ นีแน่ตก
ชอพดด้วยอิกตักคำ ควรรักวเดี่ยก่อนตมึนจะ
ไปเขารายมากชน หย่าไปหนักไปผ่นเออมตึงถึงคุณ
หญิง มอญกะ เดย เพราะนางจะร่วมไมตรีกับคน
จรหมอนหมิ่นไม่ได้ หตวงไม่กต่าผูกความรักกับ
คนที่เปน เหริตัก ”

บาทค์หวง ทอมต์ พุดแต่วกั้เดีรค่อไปคนเค็ยว
 ฝ้าย ฟอตคอน กั้เข้าบ้าน ปากกั้พึมพำว่า “อ้อตา
 พระนยงมาก ฮะ! คนจรหมอนหมิ่น ใครบ้าง
 ในโตกนั้ไม่ใช่เป็นคนจรตักเอาเผากิน? แต่ตรงที่
 หต่อนั้ไม่กั้ตำแต่งงารกั้กับคนเหริคิก ตรงนั้เป็น
 ความจริงหยังบ้าง หต่อนคองั้ไม่ยอมเป็นแน่” ฟอต-
 คอน กั้ตังคิด้หย่างนพอดั้เดีรเข้าไปในห้องของท่าน
 พระคตัง ท่านเห็นเตชานุกการกั้ดบั้มาคั้ใจ ร้อง
 ทัก “เออ! เตชะบณยคุณพระช่วย! ยังมึนหมึ
 คั้วหยังคอกหรือ? วิคกนั้กั้ว่าเป็นอันตรายตายไป
 เต็ยแล้ว”

ฟอตคอน—“ซอรับกระผม คั้คือ ฟอตคอน
 บ่าวไค้เทากกรณาเจ้า” เต็ยเด้าเรองคามาที่เปนมมา
 แต่หตังให้เจ้าคุณฟัง

ท่านพระคตังนังฟังจนจบเต็ยพุด “ทำการไค้
 คั้เรียบร้อยมาก ถ้วนจ้าวไค้ยาทอนตันคานพาด
 คั้ต้องโทษเนรเทศ เหตุไค้จึงทรงพระกรรณาไปรด

เกตุฯ ๑ เรียกตัวกลับมาหนอ? ตามที่พระฝรั่งคัก
เคื่อนัดแล้ว ต้องส่งบทความแก่แก่นไว้ให้เจียบกริบ
หรือหย่างน้อยรอนจนกว่าจะถึงเวลาดัมควร เพราะ
ถ้าจ้าวโศยาทอนเบียดเผยเรื่องทีตอบเข้าไปในพระ
ราชวังชั้นใน ตัวแกและฉันซึ่งเปนผู้ใช้ให้ไปคง
ต้องพากันไปหยี่เป็นเพื่อนผู้โดยเรวทีเดียว ตั้งแต่
นค้อไปจงรวังตัวไว้ให้ดี เพราะจ้าวโศยาทอนไม่
ใช้คนธรรมดา ถ้าตงได้โกรธเคืองใครเปนผูก
พยาบาทหยี่เต็มอ คงหาทางทำตายแก่ให้ได้ไม่
มีเวลาดังบ”

ฟอลคอน — “กระผมไม่วิตกกถึงทีจะมีความ
อาฆาตกระผมนัก แต่กระผมวิตกทีจะเกิดริความ
ตบของไค้เท่ากรุณาเจ้าเรื่อง กำจัดพวก มัวร์ ชั้น
เพราะหย่างไรเสียจ้าวโศยาทอนคงใช้ให้ใคร คอย
เฝ้าตอดแนมดู กระผมทีจะตอบเข้าไปในพระราช
วังอีกหรือไม”

ท่านพระคตัง—“ซอหนนไม่ต้องวิตก ไม่จำเป็นปตอมควเข้าไปในพระราชวังอีกแล้ว”

ฟอลตคอน—“แต่ใต้เท้าภรรณาเจ้าก็ยังไม่ทราบว่าจะต้องเข้าไปในวณนออกหรือไม่ เพื่อไปรับเอาหนังสือสำคัญกลับมา”

ท่านพระคตัง—“ไม่ต้อง วนันเปนวันดี ด้วยหนังสือเหล่านี้หนนแล้ว” ท่านเปิดต้วมหยิบเอาหนังสือซึ่งหยูในหนนออกมา และพูดต่อไป “คุณหญิง มอนิกะ คงถวายหนังสือเหล่านี้ต่อทณกระหม่อมให้ทอดพระเนตรเรื่องไโฮมัวร์ ได้หย่างเร็วพอพระฤทัย และทณกระหม่อมคงนำความชันกราบบังคมทูลในเวด้าไม่ช้า เพราะรุ่งชนวนนแต่เช้าพระเจ้าหย่ห้อมรับสั่งให้ฉนเข้าไปเฝ้า มีพระราชประสงค์จะทรงทราบว่ใครคนไหนทม่ความชำนาญเฉติยวณตาด ก็ต้าแต่งตั้งให้เห่นว่เจ้าพวก มัวร์ ทจจวิต และอาจจะจัดการเรื่องพระราชทรัพย์ให้ฉนได้

“เมื่อนักกราบทูลว่าผู้หนักคือเดชาบุตรของฉันท
 และได้กราบทูลการงารต่างๆ ซึ่งแก่ได้แต่คงความ
 สามารถมาแล้ว ก็มีรับสั่งว่า เจ้าคุณเดชาบุตรนั้น
 ออกจะเชื่อว่าเดชาบุตรของเจ้าคุณคนนั้นสามารถ
 จัดการตามที่แสดงไว้ได้ จึงเอาหนังสือและบายศรี
 เหล่านี้ซึ่งพวก มัวร์ ทำมาให้ฉัน ไปตรวจดู แล้ว
 ทำบายศรีใหม่ให้เห็นข้อเท็จจริงว่าบายศรี ของพวก
 มัวร์ เป็นบายศรีเท็จจริง เสร็จแล้วเจ้าคุณนำเอา
 ไปให้กรมบายศรีตรวจดู ถ้ากรมบายศรีตรวจดูเห็น
 ว่าเดชาบุตรของเจ้าคุณไม่ใช่คนอวดเหตวโหด
 หรือเป็นคนกล่าวความเท็จ แต่เป็นคนซื่อสัตย์
 สุจริตแล้ว ฉันทจะไม่เพิกเฉยคุณความดีของผู้หนัก
 เหล่านี้” (ท่านพระคตังพูดต่อไป) “หนังสือเหล่านี้
 จึงตกมาอยู่กับฉันท ขอให้เอาไปรักษาไว้ด้วย จะ
 ได้ตรวจดูและทำรายการให้ชัดเจน ช้ให้เห็นว่าไฮ
 พวก มัวร์ ทุกจริตคิดอุพระราชทรัพย์ กับทำ
 บายศรีขึ้นใหม่แต่คงจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตัวจริงที่จะ

แต่งราชทูตไปคราวนี้ ซึ่งพระเจ้าหยี่หวิ่มพระราช
ประสงค์จริง ๆ ถ้าทำได้เสร็จนำชนเด่นนอกกรม
บาญชีได้ก่อนวันชนค้ำเปนต์ ด้วยวันชนค้ำ
เจ้าหัวหน้าไฮ่พวกมัวร์ ขอพระบรมราชานุญาตเข้า
เฝ้าเพื่อกกราบบังคมทูลด้วยเรื่องนั้”

ฟอลคอน — “ตามทศไศโศกฤษณาเจ้ากะเวตา
ว่าคงจะดำเรจ เกิดการระดมเชื่อว่าการคงตั้งดวงส้ม
ดังหวังเหมือนดังใดคงตนมีความดำเรจมาแฉวง”
ฟอลคอน รับข้อหนังสือมาจากเจ้าคุณเด่นาบดี ตา
กตัมมาห้องตงมอทาการทนต์

บทสิบสี่

ฟอตคอน ชนะพวกแขก มัวร์

ในประเทศซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงพระราชอำนาจ
 ดิถีทรีชาติ ผู้ใดได้ของเพียงเล็กน้อย ถ้าววย
 เอาไว้ได้เร็ว แตะรู้จักใช้ ให้มีประโยชน์แก่คนได้
 ดุเดือดแล้ว มักจะเป็นปัจจัยพอก่อร่างสร้างคนได้
 ดุ ๆ ถ้าหากว่าอย่างชนบิโคนแรกได้แตะรู้จักบิ
 ก้ออาจก้าวชนไปถึงคนสูงสุดได้เหมือนกัน ฟอตคอน
 รแรงในเรื่องนิต ๆ จึงมานะตั้งความเพียรไม่เหน
 แก่เหน็ดเหนื่อย ตรวจบาญชของพวก มัวร์ ซึ่ง
 เจตนาทำให้ยุ่งเหยิง ถึงวันที่กำหนดไว้ ฟอตคอน
 ก็ตรวจเสร็จตรงตามเวตา นำรายงานการตรวจ
 ชนเด่นขอเจ้าคุณผู้อุปการะตน มีรายการแจ่ม
 แจงตอเอียดดอขอ แม้พวกแขกมหมัดจะคิดดิ้นบด
 หย่างไร กรรมกรตรวจบาญชคงจำเปนยอมรับ

รองว่าพวกมัวร์ทำการทูลจกริตจริงไม่มีหนทางบาย
เบี่ยงได้ แต่คำตัดสินเด็ดขาดของกรรมการตรวจ
บาปซึ่งจะต้องตัดสินเฉพาะหน้าที่หนึ่ง พอลคอนต้อง
มีใจวิบๆ หวามๆ หยุไม่น้อย รอกว่าจะถึงกำหนด
เวตาเข้าเฝ้า

ครั้นถึงวันตามกำหนด ท่านพระคตังปราธนา
จะให้เสนาทหารได้เกียรติยศสูง เชิญให้พอลคอน
นั่งร่วมเรือดำเดี่ยวกัน พรั่งพร้อมด้วยบริวารและ
เรือตามเปนลำดับชั้นออกเรือตรงไปพระราชวัง ชน
บกผ่านหมู่ข้าราชการฝ่ายทหารพลเรือนทุกชั้นบัน-
ดาศักดิ์ จนถึงเขตยงห้องที่พักในท้องพระโรง
ท่านพระคตังให้พอลคอนพักหย่อนะห้องนีก่อนกว่า
จะเรียกหา ส่วนท่านตรงเข้าไปนั่งยังที่ซึ่งกำหนด
ไว้สำหรับประมุขยเด้นาบดี

พอลคอน คอยหยู่ตามดำฟัง มีเวตาพิจารณา
ตุตถถานที่ซึ่งพงเคยเห็น มีตบเตจันเขียนตายเปน
บ้านเมืองหย่างไม่มีส่วนดี กระจกเงาหลายบาน

กับฉากเงินเขียนอักษรเงินเป็นสัญลักษณ์ของขงจื๊อ ก็น
 เป็นทางเข้าไปในท้องพระโรง ทางดับแดแหวก
 เป็นช่องพอให้มองแต่เห็นข้างในได้สะดวก

ท้องพระโรงมีขนาดกว้างยาวและสูงมาก เสา
 มีต้นฐานกลมทาสีเขียวแดง เพดานเขียนตายเป็น
 พวงดอกไม้งดงาม ผนังปรุปรุต่าง ๆ สุกท้อง
 พระโรงมีพระวิสูตรทองแดง บึงพระที่นั่งมีคชด
 กวางท้องพระโรงเป็นที่เฝ้าหนาแน่นไปด้วยข้าราชการ
 ใหญ่ย่อยทุกบันดาศักดิ์ ตั้งแต่พระบรมวงศา
 นวงศ์ตลอดถึงขุนนางเบ็ดเตล็ด ถ้วนหน้าตามลำดับ
 ยศหยู่เคียงลาด

เสียดในท้องพระโรงตั้งชู้ซ่าไม้ได้ศัพทดำเนิน
 หยู่สักครู่

พระ ทวาร ดาด ดัน กระทั่ง แตร
 ประ โคม แซ่ ฆ้อง กดอง บี โฉน
 กดอง แหก บี ซวา จำแจ้ว ไป
 ขุนนาง ตกใจ คึกคัก กัน

เจ้าพระยา แด่ พระยา ตาม ตำแหน่ง
 ผู้น้อย นิ่ง แอบ แฝง ตับแด่ กัน
 ให้ ส่งบ ตง ดี จิจุ กัน
 บ้าง ตัว สั้น ก้ม หน้า ภาวนา ไป (๑)

พอสดเสี้ยงประ โคมก็มีเสี้ยงดั่งกราก พระ
 วิสูตรคอยเดอนออกจากกัน แดเห็นพระราช
 บัตตังก็ ตุงพนพนชนมาราว ๑๒ พิศ ตงห้วยตรงพระ
 สัหบัญชร มีพระเศวตฉัตรห้อย ภายในพระวิสูตร
 ถัดพระราชบัตตังก็ มีจ้าวไต่ยาทอนพระเพทราชา
 แตะพระบรมวงศานวงศ์เฝ้าห้อย โกดกับพระวิสูตร
 พวกล่เนาบตขาราชการผู้ใหญ่ ช่างหน้ามพาน
 ทองหีบหมากเครื่องยศตงไวเปเนเกียรตยศทุกคน

พระเจ้าห้อยหัวมีพระรูปโฉมงาม พระชนม
 พรรษาประมาณ ๕๐ ทรงเครื่องเปนดั่งอำมาตย์
 มีพระมุกฏประดับพราวไปด้วยเพชร พระศอช้อ

(๑) เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ
 พ.ศ. ๒๔๖๐ เล่มสอง หน้า ๒๓๗

พระกรและพระองค์ดีถ้วนแล้วไปด้วยเครื่องทรงเพชร อัครราชทูตฝรั่งเศสซึ่งเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี กล่าวว่—

“พระเจ้าแผ่นดินมีพระราชจรรยาวัตรดมเป็นกษัตริย์ พระหฤทัยกตัญญู เป็นมหาบรมนักรการเมือง ทรงปกครองพระราชอาณาจักด้วยพระองค์เอง มีพระเดชาภาพ พระราชหฤทัยกว้างขวาง โปรดปรานคืตปวิทยา พุดโดยย่อ พระองค์เป็นกษัตริย์ซึ่งอัครัยพระปรีชาดำมารถ พระองค์ทรงเด็กทั้งชนบธรรมเนียม โบราณหลายหย่าง ซึ่งเห็นว่าไร้ประโยชน์เกินสมัย และทรงนำชนบธรรมเนียมของประเทศต่าง ๆ โดยมากประเทศในยุโรป ซึ่งตระหนักในพระราชหฤทัยว่าดีควรที่สุด มาใช้เพื่อพูนเฉลิม พระบรมเดชาภาพและเป็นหิตานุหิตประโยชน์แก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน”

ครั้นสิ้นเสียงเจ้ยม พระเจ้าหุ้หวิ้ก็มีพระบรมราชโองการให้จ้าวแซกหรือหัวหน้าพวก มัวร์ กราบ

มังคมทุดพระกรุณาด้วยเรื่องที่ได้ทูลเกล้าฯ ๑ ถวาย
ฎีกาขอพระราชวโรกาสเข้าเฝ้าเป็นพิเศษ

พอลคอนนึกหย่ว่า “อ้อ! ไฉนเองที่ทำการ
ทุกจริตซึ่งเราจับได้” แคพอเจ้าหัวหน้า มัวร์ เผย
ศีรษะขึ้น พอลคอน มองเห็นหน้าได้ถนัดก็ตั้งความ
ศด้ายถกอดรพิชชบ ที่จริงก็ควรตกใจ เพราะเจ้า
มัวร์ คนนคอ อับคุด แชกมตาย หรือนัยหนึ่งเรียก
ว่า อับคุดตา เจ้าแห่ง แมกาตาร์ (*)

ขณะนั้นเจ้าแชก มัวร์ กราบมังคมทุดว่า “สรวม
ช้พชาพระพุทเจ้า พระราชอาชญาไม่พ้นเกล้าฯ ๑
ด้วยข้าพระพุทธเจ้าได้จัดทำรายงารบาญชี ค่าใช้
จ่ายในราชการ ซึ่งข้าพระพุทธเจ้าได้จ่ายทศรองไป
ก่อนเป็นจำนวนเงินห้าหมื่น เกินกว่าที่มีสำรองไว้
ในท้องพระคลังชั้นทูลเกล้าฯ ๑ ถวายด้วงมาในบคิน
ได้สามเดือนแล้ว ข้าพระพุทธเจ้ายังหาได้รับพระ

(*) จะเป็นคนเดียวกับที่ปรากฏไว้ในหนังสือคำให้การ ขุน
หลวงหวัด ว่า พระยาเสียนขัน ฮูเซนข่าน กระจมิง.

ราชทานเงินรายนไม่ ข้าพระพุทธเจ้าหวังด้วยพระ
มหากษัตริย์คุณโปรดเกล้า ฯ ในเรื่องนด้วย ”

พระเจ้าหยู่หัวมีพระราชดำรัสตั้งว่า “ เราจำ
ได้ว่าท่านได้ตั้งรายงานมาให้จริง พร้อมทั้งเรื่องซึ่ง
คดีท่านแต่ละพวก ของ ท่านเป็นผู้แตกการ คดีตั้งบอก
ว่าเงินไม่พอจ่ายเรื่องทั้งคดีทุกไปเมืองฝรั่ง แต่
ท่านร้องขอความยกติชกรรม เราก็จะให้ความ
ยกติชกรรมแก่ท่าน ” (ถึงตรงนมพระพักตร์บัง)
“ ให้ประธานมนตรีเดิมาบัดนี้ตั้งฝ่ายการบาญช้เดิขอ
รายงานในเรื่องดำคณินขึ้นมา ”

ท่านขุนนางผู้เฒ่ากราบทูลว่า “ ขอเดชะพระ
ราชอาชญาไม่พินเกล้า ฯ ข้าพระพุทธเจ้าพร้อม
ด้วย กรรม การ ทั้งหลายได้ตรวจพิจารณา คาร้อง
ของพวก มัวร์ หย่างพิศพิเคราะห์ถี่ถ้วน และยังได้
ผู้ชำนาญคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยตรวจซ้ำ ในเรื่องนด้วย ”

พระเจ้าหยู่หัว — “ ได้ความเป็นประการไร
บ้าง ? ”

ท่านขุนนางผู้เฒ่า—“ขอเดชะ ข้าพระพุทธ
 เจ้าได้ตรวจดูแล้ว เห็นว่าพวก มัวร์ มิได้ตั้งหยาใน
 ความกตัญญูภักตเวทิตถกถง พระเดชพระคุณ ทิทรง
 พระมหากษัตริย์ชบเดียง ได้บังอาจทำร้ายงารเทจ
 เจตนาอื้อโงงพระราชทรัพย์มานานแล้ว ว่าพระ
 คตังยังเป็นหนคณหยาถึงห้าหมื่น โดยอบายทจจวิค
 สนิทสนม คณะกรรมการตรวจบาญชชคณกเชอ
 ว่าถูกคอง ขอนคณะกรรมการกมความผิด พระ
 ราชอาชญาไม่พ้นเกล้าฯ จนทราบความบางหย่าง
 ชนจึงดำารภพัสจันได้ว่า ทพวก มัวร์ อางว่า
 พระคตังยังเป็นหนหยนน พระคตังยังกตบเป็นเจ้า
 หนพวก มัวร์ หยาถึงหกหมื่น”

พระเจ้าหยาหัวมพระราชดำรัสเป็นเชิงปถาดพระ
 หฤทัยว่า “การเป็นคตังจริงหรือ? ตุกระไรหยา ใคร
 จะบังอาจอื้อคตวเราคอหน้าโดยไม่เกรงอาชญา?” ท
 ว่าพระราชดำรัสเป็นเชิงปถาดพระหฤทัย ก็เพราะ
 พระองค์พร้อมด้วยคณะเสนาบดีทิทรงตรวจบาญช

ทราบพระราชหฤทัยหย่างแจ่มแจ้งเสียก่อนแล้ว แต่
ทรงรอเตรียมไว้เพื่อที่ประชุมเท่านั้น

ท่านขุนนางผู้เฒ่า — “ข้าพระพุทธเจ้าขอทูล
ถวายชีวิต ถ้าความไม่จริงดังได้กราบบังคมทูล
พระมหากษัตริย์”

เจ้าวแซก มีวีร์ แด่ดงกริยาเฉย กราบทูลว่า
“ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้าได้รับราชการสนองพระ
เดชพระคุณมาด้วยความดีด้วยสุจริตจนเป็นที่ไว้วาง
พระราชหฤทัย ทรงพระมหากษัตริย์แต่งตั้งข้าพระ
พุทธเจ้าจนมเกียรตยศสั่ง ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วย
เกล้า ๆ ว่าท่านผู้เฒ่าคนนี้ได้กราบทูลเป็นปรบักษ
ต่อข้าพระพุทธเจ้า เพราะด้วยไปด้อมคบกับ
พวกศัตรู”

พระเจ้าหยี่หัว — “เอาบายขี้ทีเถษานุการฝรั่ง
ทำไว้ให้หัวหน้าโกงดู และให้ฝรั่งคนนั้นพิสดารให้
เห็นความเท็จจริงด้วย”

เมื่อฟังพระบรมราชโองการดังนี้ จ้าวแมกกา-
 ดาร์ตกตึงมาก ด้วยไม่นึกว่าบาปชั้ที่ตนทำจะ
 ต้องไปตกหย้ในมือคนอื่นนอกจากเจ้านาท ครน
 เหนบาปชั้ซึ่ง พอดคอน เป็นผู้ทำหย้ตรงหน้า ชควิ
 พิรุขในความทุจจริตให้เห่นหย่างแจ่มแจ้ง ทง
 คราวที่ตงมาแต่ด้ และคราวที่จะแต่งราชทูตไป
 คราวนี้ จ้าวแมกกาตาร์ก็ตกใจตงสันเห่ช่านชิกๆ
 กราบทุดก่าตงม้ความโกรธเค่นมากกว่าความกตด้
 ว่า “ทำตงไปจับได้ ผู้แพ้กต้องรับโทษ ตุดแต่ด้
 แต่จะตงพระราชาชญา ”

พวงทหารประจำการหย้ในท้องพระโรง ก็ช่า
 เต็งตาไปทางที่พระเจ้าหย้หิวเด็ดจประทับ รช
 หย้ทุกขณะจิตตว่าจะมีพระบรมราชโองการ ให้
 คุมตงจ้าวแมกกาตาร์ไปประหารชั้ชีวิต แต่พระเจ้า
 หย้หิวตริตด้ว่า “จ้าวแมกกาตาร์ เดิมเจ้าเป็นคน
 ชนาถาพตด้บ้านเมืองมา เราม้ความกรรณาให้พัก
 อาศรัย กระทงได้รับน้าที่ราชการเปนใหญ่เปนโต

มิ่งมี กตัญญูคิดทรมานเรา เจ้าขอความยกติชกรรม
 เจ้าก็จะได้รับเดี๋ยวนี้ ถ้าเจ้าแต่ด้อมค้อมพรวก
 ไม่นำเงินมาใช้แต่เป็นจำนวนหกหมื่นเท่านั้น ยังอีก
 ตามเท่าจำนวนนั้นมาใช้ให้พระคตังเราภายในหนึ่ง
 เดือน นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปไซ้ เจ้าจะมีโทษ
 ถึงชีวิต โยนศพให้หมากินเสีย” แล้วหันไปคร่ำ
 กับท่านพระคตังว่า “เจ้าคุณเสนาบดี ท่านเป็นผู้
 พบความทุกข์จิตหย่างสำคัญด้วยเอาใจสอดส่อง
 เราจะให้ความยกติชกรรมแก่ผู้ทศวรรษอีกรายหนึ่ง
 ท่านจงนำฝรั่งคนอีกจรรยาเดชานาการของท่านเข้า
 มาดูตัวสักหน่อย ได้ยินแต่ชื่อแต่ยังไม่รู้จักตัว
 เลย”

ท่านพระคตังรับพระบรมราชโองการคตาดานออก
 จากเฝ้าไปตามตัว ฟอลคอน เข้ามา ฟอลคอน
 คตาดานไม่เป็น ตะกุกตะกักหตั้ง โกงเข้าไปนำพระ
 ที่นั่ง ทำให้คนในนั้นจ้องมองดูเป็นตาเดียว เว้น
 แต่ผู้หนึ่ง คือ จ้าวแมกาดาร์ พอเห็นอับเหน็บจ่าชาย

ซึ่งเมื่อครั้งเป็นเด็กเคยต่างอุบายของคนใดครั้งหนึ่ง
แต่คงดีหน้า โกรธแก่น้ำกตวิ แต่เกรงพระบรม
เดชานุภาพไม่กล้าแต่งกริยา อาฆาตหย่างอื่นนอก
จากทำหน้ายักษ์

เมื่อ ฟอลคอน เข้าไปคุกเข้าหู่ตรงหน้าพระที่นั่ง
พระเจ้าหู่หัวครัสว่า “คุณรชาต่างประเทศ เรา
ได้ยืมข่าวเล่าคือความดีและความดีปัญญาของ
เจ้ามากก็มาก ข้าเจ้ายังได้แต่งความดีความดีจิด
การในคดีเรื่องนตุตวงไปได้”

ฟอลคอน — “ข้าพระพุทธเจ้าได้กระทำการ
นตอง พระเดชพระคุณไปนี้ด้วยน้ำใจซื่อสัตย์สุจริต
ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าพระพุทธเจ้า แต่รู้ดีกปตาม
ปดิมในพระมหากษัตริย์คุณเป็นต้นพัน”

พระเจ้าหู่หัว — “เราเป็นมหากษัตริย์ทรงไว้
ซึ่งความยุติธรรม ผู้ใดมีความชอบก็ให้รางวัล
สมกับคุณานุรูป ผู้ใดทำความผิดก็ตั้งรับโทษา
นุโทษ บัดนี้เจ้าได้ทำความชอบในเรา จะให้เจ้า

มีโอกาสดำรงคุณความดีมาจนถึงขั้นไป ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป นานที่พระคตซึ่งไอ้คนทูลจรีตทำยุ่งเหยิงมาแต่เดิมจะให้เจ้าทำ และให้มียศนับคาคักดี สัมกับตำแหน่ง เราคงให้เจ้าเป็นหลวงถือศักดิ์นิยามื่นไร (?)”

พอพระเจ้าหย้หิวครัดเดรัจฉานาทกนาเควองยศเข้ามาพระราชทาน มีเด็ยศหย่างดงามและหีบหมากพานทอง

ฟอลคอน รัดกษาดวยปรัดยนตทได้รบยศโดยไม่วัด กัดกเขาตงแทบพระทงง แคพระเจ้าหย้หิวทรงห้ามไม่ให้ ฟอลคอน พุด ครัดว่า “เวदानสมควรจะให้อาณาประชาราษฎร์รู้ว่าเรามีได้ไว้ใจต่อคนทูลจรีตค่อไป เจ้าจงรีบไปจัดการเตรียมตั้งของดำหรับที่จะไปเจริญไมตรีกับในหลวง ฝรั่งเศสให้สัมพันธ์กับเกียรติยศในดวงเราและประเทศสยาม”

พระเจ้าหย้หิวเอนพระปฤษฎางค์ พวกชาวที่กับระ โคมตนครชนคริม พระวิธครทองก็กตบรุด

ปราดเข้ามาติดกันหย่างเดิมบังพระองค์ไว้ เปนอัน
 เด็ดจัน พวกขุนนางซึ่งหมอบหยู่ ต่างก็แผยอศวี
 ษน์นั่งตรง บ้างคุกกัน บ้างสับบุหรืหรือกดับไป แท้
 จริงเวदानนเดียงเอิกเกริกยินตักันฟังจนไม่ได้คัพท
 คต้ายกับพวกนักเรียนถกปล่อยออกมาจากห้อง
 เรียนมาเด่นหวัดกันหยู่ในสนาม ส่วน ฟอลคอนเมื่อ
 ตกขันธ์จะตามเจ้าคุณผู้อุปการะไป บันดาขุนนาง
 ต่างพากันกดมรมเข้ามาแต่ตั้งความยินดี ไม่ใช่
 ยินดีด้วยเรื่องที ฟอลคอน ได้มียศบันดาศักคตขหนัก
 มากน้อย ยินดีด้วยเหว่า ฟอลคอน อาจมีหนทาง
 เปนใหญ่เปนโตได้ บางคนถึงกับถ่อมตัวประจบ
 ประแจง คนซึ่งพระเจ้าหยู่หัวโปรดปราณ

ยังมีคนหยู่สองคนซึ่งมีความฤชยา คคือ จ้าว
 ได้ยาทอนแตะจ้าวแมกาดาร์ มองต ฟอลคอน
 ด้วยความมาตร้าย ซึ่งถ้าเป็นคนอื่นไม่กล้าหาญ
 เหมือน ฟอลคอน พอ คงไม่สบายใจรู้ตักว่าคำ-
 แหนงทีไรวบนเปนเหมือนนังหยู่บนหนาม

เมื่อท่านพระคดงกับ ฟอตคอน กดบมาถึงบ้าน
ท่านได้พุดซันว่า “เมื่อเวตาเราออกจากเผ่า ดั่งเกด
เหนตาจ้าวแมกาจารย์หรือไม่ แด่ดงความอาฆาต
มาดร้ายเตมที่”

ฟอตคอน คอบหย่างวางกริยาเฉยว่า “ดั่งเกด
เหนซอรับ ความมั่งร้ายของมั้นคงทำมั้นถึงแก่
ความวินาศเองดักวันหนึ่ง”

ท่านพระคดง—“หย่างไรก็ดี กอรรวังตัวไว้
เปนต์ ในคามันบอกรหุซัด ๆ ว่าไม่มั้นก็แกคงหุ
ในแผ่นดินเดียดด้วยกันไม่ได้นาน”

เมื่อเหน ฟอตคอน ไม่ตั้งจะรูตักเอาใจได้ในคำ
ตักเตือนดวยความวิตกนหนัก ท่านพระคดงจึง
เปดียนเรื่องพุด แด่ดงความยินดีที่ ฟอตคอน มีตาภ
ยค์ซัน แดะขอให้อำจารย์บ้านหตังใหญ่ของท่าน
หตังหนึ่งหุ จนกว่าผู้มัยค์เปนหตวงแดะมีตำแหน่ง
เปนพระคดงจะหาเคหะสถานได้เหมาะดมกับเกียรติ
ยศของตนเอง

บทสืบท้า
พิธีไถ่หน้า

‘วาทนาของมนุษย์เปรียบเหมือนน้ำมีเวตาขึ้น
ตง ประสพคราวน้ำขึ้นก็พัดคนไปตั้งตามยศ’ เวตา
น้ำขึ้นของ ฟอตคอน คือ ความมั่งคั่งแก่พวก มัวร์
เพราะ ฟอตคอน ได้ประพฤตคนเป็นที่นิยมของมหา
ชนพดเมืองที่สุด เรื่องราชทูตจะไปเจริญทางพระ
ราชไมตรีณะประเทศฝรั่งแคว้นซึ่ง โฉษกันมากค่อ
มาก ฟอตคอน เอาใจใส่จัดเตรียมสิ่งของต่าง ๆ
อันจำเป็นได้รวดเร็วเรียบร้อยทันประสงค์ ภายใน
หกเดือนนั้นเอง ฟอตคอน ถึงซึ่งความมั่งคั่งกลายเป็น
เป็น ‘ผู้ถือชื่อในแผ่นดิน’ มียศบันดาศักดิ์สูง
ขึ้นโดยเร็ว ไม่ใช่อาศัยความสามารถจัดการ
เรื่องทูตเป็นที่พอพระราชหฤทัยเท่านั้น ยังกราบ
ทูตแนะนำในสรรพราชกิจการแผ่นดินอันเป็นคุณ

ประโยชน์ เช่นการป้องกันพระนครไว้ต่อสู้พม่า
ฆ่าตีศัตรูเก่า คัดถนนหนทางและขุดคลองเพื่อ
สะดวกแก่การสัญจรของมหาชน ทนุบำรุงสินค้า
พาณิชย์การ และความทุกข์ช้ำของราษฎรใหม่
ความล้มบรรณพูนเพิ่มยิ่งขึ้น ขอแนะนำเกล้าพระ
เจ้าหยู่หัวมพระญาณอันตรุม ทรงเหน็ดคิปัญญา
ของ ฟอลคอน ก็ทรงพระกรุณาพระราชทาน
เกียรติยศชบเตยงนาใจชนเป็นลำดับ

ใคร ๆ คงคิดว่า ฟอลคอน เป็นคนมีความ
ปราถนาใหญ่ เมื่อได้คิดตั้งนึกไม่ปราถนาอะไร
อีก ด้วยบริบูรณ์ด้วยตาภยศความดีทุกอย่างแล้ว
การหาเป็นดังที่คิดไม่ แม้ ฟอลคอน มียศบันดา
ศักดิ์และตำแหน่งสูง เปรียบเหมือนอย่างเท้าตงบน
วิถันจะพาไปสู่ความมียศยิ่งขึ้นหย่างมั่นคง และ
'ผู้ซึ่งพระเจ้าหยู่หัวโปรดปราณ' (คือ ฟอลคอน)
ก็มีคนประจบสอพลอคอยเคียดหยู่รอบข้าง ต่าง
สรรเสริญเยินยอหย่างชนด่ามญูเรียกกันว่าหัวบันได

ไม่แห้ง แต่กระนั้นในใจของ ฟอดคอน ยังว่าเหว
อ้างว้างหู่หู่อย่างหนึ่ง จับเต็มได้พบปะสนทนากับ
คุณหญิง มอนิกะ มาแต่วันนั้น ฟอดคอน มิได้พบ
หรือได้ยินข่าวคราวถึงนางอีก จะออกชื่อใดถาม
ใครก็ไม่กล้า ยิ่งฉุนเป็นหญิงผู้มึนตาคักตัง
แตะเกี้ยวของหู่ในพระราชวังด้วย ยิ่งจะทำให้ชน
ด๋ยามตงเอาว่าประพฤตเมิดจรรยาผิด เมื่อดังน
ม้ทางจะดับได้ก็ทางเดียว คือทางบาค่หตวงซึ่ง
เป็นอาจารย์สอนข้อคำสอนและแก้บาปให้นาง แต่
บาค่หตวงซึ่งเป็นอาจารย์เก่าของคน ดเหิมอนจะ
หตักไม่หยากมาเหยียบบ้านผู้มึนตาคักตัง
น่ากตัญจะ โกรธเพราะ ฟอดคอน นำความไม่อธิบาย
เรื่องปดอมตัวเข้าไปในพระราชวังให้ทราบ ความ
จริงก็เป็นดังนี้ บาค่หตวงได้ยอมรับรองโดยดีว่า
มีความโกรธจริง เมื่อ ฟอดคอน บิดบังความประ-
ดังกในเรื้องนั้น ก็ยอมจะเข้าใจถือว่าเป็นเรื่องรัก

พยายาม จะตอบตกลงเอา และคิดว่าที่สุดคือศิษย์ของ
บาทหลวงไปเสียจากฝูงซึ่งตาแก่เป็นผู้รักษา

ในเวลาทำการงาน ฟอลคอนเคยนึกหุ่ยเส่มอ
ดั่งหตายชั่วโง่ ถึงเรื่องพ่อบาทหลวงหายหน้าไป
ไม่มาเยี่ยมเยียน บางทีจะนึกต้องการให้ผู้ซึ่งตน
เคยคุ้นมานานหตายไป มาชมเชยแต่ถึงความยินดี
ตน มากกว่าจะพอใจฟังคำเยินยอยกย่องของคน
อื่นกระมัง ฟอลคอน ว่าฟังดังนั้นหุ่ยมาเย็นวัน
หนึ่ง ได้รับจดหมายมาจากบาทหลวง เยซุอิด
ต้องการหยากพบปะตัวที่บ้านโกตต์ โบสถ์ คริสต์ตั้งใน
เวตาเซารังชน ฟอลคอน รู้สึกทงคิดใจและกตุมใจ
ดีใจด้วยจะได้กตุมกับกับบาทหลวงผู้เฒ่า และ
บางทีจะได้ทราบข่าวคราวของ คุณหญิง มอนิกะ
ด้วย กตุมใจเพราะจะไปตามนัดไม่ได้จนกว่าจะ
ถึงเวตาเยน ด้วยในวันรุ่งขึ้นเป็นวันพระราชพิธีได้
นำประจำบีในแม่น้ำเจ้าพระยา จะต้องไปตามเสด็จ

ขอพูดเรื่องพิธีไถ่หนี้เสียเดกน้อยก่อน ยุคนี้
เรื่อง ฟอลคอน ไร่พิฆาต

ประเทศสยามมีภูมิสถานเหมือนดุ่มแม่น้ำไนต์
ในประเทศ ไชยบุรี อาศรัยน้ำในแม่น้ำใหญ่ของ
ประเทศทำนาทำสวนทุกปีไป ในเดือนมิถุนายน
(เดือนเจด) น้ำขึ้นสูง ถึงเดือนพฤศจิกายน (เดือน
สิบสอง) บางทีขึ้นสูงพันรดับตามธรรมชาติตาม
ศอกเศษ ใตของตบแผ่นดินทั่วไป ทำให้เมล็ด
ข้าวในรวงแก่ห่นรวงดงเสียหาย ดิอิโก เดอคูคิ
นักเที่ยวผู้หนึ่งกล่าวว่า “ในวันแรกนาตด พระ
เจ้าแผ่นดินเสด็จ ออกจากพระนครมหาราชการ ทง
หมดตามเสด็จ ดงเรือปิดทองทบเคมไปด้วยเครื่อง
ประดับเปนกระบวร มีการแห่แหนหย่างใหญ่อิงอ
ด้วยคัพพธำเนียงดนตรี เขาบอกว่าพระเจ้าแผ่นดิน
กำลังจะรับตั้งให้หน้าไหลตดไป และด้วยตั้งนัจ
เปนวันนักษัตรฤกษ์หย่างใหญ่ที่สุด ซึ่งมีประจำปี
บักเสด็จกตางนำประดับด้วยธงทิวแพร ห้อยเปน

รางวันไว้สำหรับคนที่พายเรือที่เร็วที่สุด บันดาเรือจะ
 เข้าแข่งขันเรียงดำให้เรียบร้อย พอให้สัญญาที่
 ออกเรือ เสียงร้องเสียงโห่กันอึ้งอ้อราวโลกจะ
 ทำตาย เรือถึงก่อนเป็นได้รางวันไป แต่ในเวลา
 กำลังแข่งกัน คู่แข่งยังดับต้นนี้กระไร เรือเด่นโดน
 กันตมบ้าง พายได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ชุตมหนัก
 ไม่เป็นผู้นำคให้เหินทั่ว เพราะฉนั้น พตเมืองก็
 ไม่ใช่เป็นคนป่าเถื่อนนัก เป็นแต่เดียนแบบหย่าง
 ชาวโตรยัน ครังโบราณ (หย่างเดียวกับที่ เอนิอัส
 เมื่อไปถึงเกาะ ลีคีดี ได้มีการดมโภชของเรือ ให้
 รางวันมีค่าแก่ดำที่เร็วไวที่สุด) เมื่อพวกชาวสยาม
 เหล่านี้ชนะได้รางวัน ขากลับไปในเมืองให้ร้อง
 เอดตะโรกันด้วยความดีใจ และเสียงดนตรีอึกทัก
 กึกก้อง ดังจนกระเทือนน้ำและแผ่นดิน ครนเมื่อ
 พระเจ้าแผ่นดินเสด็จกลับพระนครแล้ว พวกราช-
 ฏรบอกว่พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงขับไล่หน้าให้กลับไป
 เพราะพวกถือผีต่างเหล่านี้ ถือว่พระเจ้าแผ่นดิน

ทุก ๆ พระองค์ของคนเป็นพระเจ้าว และเชื่อว่าพระเจ้าแผ่นดินเห็นแก่หน้าผม อภิเษกหาคักกตัตถ์คนบนดินให้เกิดความดีทั้งปวงได้”

พิธีดังกล่าวนี้ซึ่ง ฟอลคอน จำเป็นต้องตามเสด็จจนเย็น ครั้นเสร็จจากตามเสด็จ ฟอลคอนลงเรื่องามไปตามนัดไว้ทันที โบสถ์คริสต์ตั้งห่างจากฝั่งแม่น้ำราวสิบเส้น ติดกับโบสถ์มกุฏหย่างน้อย ๆ ของบาทหลวง ฟอลคอน ตรงไปยังกุฎนแต่ตำพัง ไม่ให้พวกผีพายเข้ามาตีคนที่มาด้วยตามไป เมื่อบาทหลวงออกมาถึงธรณีประตูบ้าน และพาเข้าไปข้างในแล้ว บาทหลวงได้พูดขึ้นก่อนว่า “มีความยินดีที่มาหา ด้วยมีเรื่องหนักอกหยากจะปรึกษาหารือด้วย”

ฟอลคอน — “แต่หลวงพ่อก็คงบอกกระผมก่อน หลวงพ่อโกรธเคืองด้วยเรื่องอะไร จึงหนักห่างจากบ้านลูกศิษย์เก่าแก่ของหลวงพ่อ?”

บาศ์หวด ทอมัส — “จนเมื่อวานนี้เอง พ่อ
ยังเชื่อว่าเจ้าปดอมตัวเข้าไปในพระราชวังต้องการ
จะไปตักความรักมาจากดาวยี่ปุ่น ไปชักชวนให้
ใจนางเชื่อมศรัทธาในคำสอนนั้นมาทางโตกีย์ พุด
กันง่าย ๆ ต้องการจะไปตักแกะตัวดำคัญจากฝูง
ของพ่อไป”

ฟอลคอน — “ถ้าตั้งใจอย่างนั้นเด้า หวดวงพ่อ?”

บาศ์หวด — “แต่เดิมกันกเช่นนั้น ก็จะต้อง
กราบทูตพระเจ้าแผ่นดินให้ทรงทราบทีเดียว”

ฟอลคอน — “กระผมไม่เชื่อ ไม่เชื่อเดยว่า
หวดวงพ่อจะทำอย่างนั้น”

บาศ์หวด — “ซึ่งเถอะ ไม่ดำคัญอะไร ควร
รู้แต่ว่าในบั้นพ่อรู้เรื่องใหม่เด้า กตัมจะเป็นประ-
โยชน์ดำหรับคำสอน ถ้าตัวเจ้าเดะ มอนิกะ จะ
ได้หุ่ยเป็นคู่ครองกัน”

ฟอลคอน — “พุดถึงเช่นนี้ทีเดียวหรือหวด
พ่อ? เรื่องราวเป็นอย่างไรกัน? กระผมได้ทำคุณ

“ทำประโยชน์อะไรไว้กับหลวงพ่อดี?”

บาทหลวง—“ดูเถ๋ย! พ่อจะพูดตรงไปตรงมากับเจ้า เพราะเห็นว่าเจ้าจะต้องได้เป็นคนมีอำนาจในแผ่นดิน จะกล้าใจไม่ถ้อผัดในข้อคำสั่งเหมือนเดี๋ยวนี้ และช่วยพ่อในการรณรงค์มกุศลซึ่งพ่อไม่ฝันหยู่ทุกวันนี้ ถ้าเจ้ายังเป็นคนอนาถาหรือหากจะเป็นคนเคียดแค้นร้ายชัณ เจ้าจะไม่มีโอกาสได้พูดเรื่องรักกับสาว มอนิกะ หญิงยี่ปุ่นเป็นคนเด็ดขาด”

ฟอลคอน—“ถ้าพูดจริงๆ หลวงพ่อ” ฟอลคอนตอบดังนี้ เพราะมีความทงตัวว่าเป็นคนกล้าที่สุดและมีรูปร่างดี เชื่อว่าถ้าฟังคนอาจคงเคืองแม่เหล็กชนิดหนึ่ง ดึงหนังเขาตวงใจผู้หญิงที่ต้องการมาสู่ดวงใจคนได้

บาทหลวง—“ถ้าพูดจริงๆ ซิ หญิงซึ่งเป็นที่อกเขาเหล้ากอดสืบมาจากผู้เป็นมาเตอร์ คงไม่ยอมเป็นภริยาคนเหวี่ยง”

ฟอลคอน—“แต่ต่างว่าความลำบากข้อนี้เป็นอันไม่มีเดา?”

บาค์หวง — “เช่นนั้นพ่อก็จะช่วยให้นางพ้นจากที่จะต้องตกไปเป็นสมบัติของคนจรหมอนหมิ่นซึ่งไม่มีอำนาจจะช่วยเรื่องของเรา (คือคำค้นหา) ได้ เพราะนางเปรียบเหมือนเป็นอริชฎูซึ่งเกี่ยวพันโค่งคูหาไว้ สำหรับให้พระเจ้าค้นหาเค็รมาข้างบนตั่งถึงแดนประเทศนั้นได้ แต่จะกล่าวไปโดยเรื่องคิดซัดมันก็ไม่มีแล้ว พ่อจึงไปเรียกตัวเจมาพูดด้วยเรื่องปัจจุบันนี้”

ฟอลคอน วางท่าผึ่ง — “เรียกกระผมมา?”

บาค์หวง—“ขอโทษเถิด ดูกชาย ถ้าพ่อได้พูดหมิ่นประมาทท่านเด่หน้าบัด แต่ที่พูดนี้ พ่อพูดกับ ฟอลคอน ซึ่งเป็นผู้รุดถึงรางวัลหย่างเด็ด จะช่วยเหลือพ่อ หย่าวิาทกันด้วยเรื่องคำพูดเดย”

ฟอลคอน—“พูดตามน้ำได้ใจจริง กระผมขอแแต่คงว่า จะได้รับรางวัลหย่างไรหรือ จึงจะได้

มอริกะ มาครอบครอง ถ้าการที่จะต้องช่วยເຫຼືອ
 เป็นการฝืนความรู้สึกผิดชอบแล้ว กระผมจะไม่
 ต้องเลยเป็นอันขาด”

บาทหลวง—“เรื่องที่พ่อหยากให้เจ้าช่วยເຫຼືອ
 จะให้เหมาะกับความรู้สึกของเจ้าไม่ฝืนหัวใจอย่าง
 ไร ที่จริงจะพูดก็เป็นส่วนได้ดั่งมีวาสนาของเจ้า
 ด้วย คอยฟัง”

ฟอลคอน—“แต่จะไปเกิด หดวงพ่อ”

บาทหลวง—“ควรจะรู้อะไร บัดนี้ถึงเวตาซึ่ง
 จะ ประดิษฐานศาสนา ของพระ คริสต์โต ลงในแผ่นดิน
 ดินนี้ได้อาวร จึงหยาได้มีผู้พยายามมาหลายคราว
 แต่เดือกกาดเดือกด้อมยังไม่เหมาะ จึงต้องล้มตาย
 ไม่ดำเรจทุกราย เมื่อท่านนักบุญ แพรนคิสต์ กษา-
 เวียร์ ได้เห็นว่าพิชพระศาสนาในเมือง มดกา ซึ่ง
 ครึงกระหนยังเปนมืองออกแก่ดยาม ก็ได้เป็น
 ผดงอกงามขึ้นบ้าง ในปี ๑๖๑๖ พระเจ้าแผ่นดิน
 ดยามในครั้งนั้นได้ส่งทูตไปเมือง โค ขอให้ผู้ว่า

ราชการไปรตุเกศ ตั้ง มิดชนาร์ มาตั้งด่อนแม่เผย
 พระคำสอนาแก่ข้าแผ่นดินของพระองค์ คำขอของ
 นเปอนอันว่ายอม พระเจ้าแผ่นดินสยามได้ทรงรับ
 รองพวกพ่อบาศ์หวดงที่ตั้งมาเปอนันต์ ถึงกับพระ
 ราชทานโอกาสให้ประกาศพระคำสอนาและทรงออก
 เงินทำโบสถ์ให้ด้วย ครั้นพระเจ้าแผ่นดินพระองค์
 นั้นถูกขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งเป็น ขบถชิงราชสมบัติ
 ได้ ขุนนางผู้นั้นก็ขับไล่พวกพ่อบาศ์หวดงให้ออก
 ไปเสียจากแผ่นดิน และบังคับให้ราษฎรซึ่งไป
 เข้าถือพระคำสอนากลับใจเสีย มิฉะนั้นจะมีโทษถึง
 ประหารชีวิต ต่อมาได้มีผู้พยายามด้วยเรื่องพระ
 คำสอนานหลายครั้งหลายคราว แต่ไม่สำเร็จประ-
 โยชน์ หย่างไรก็ดีเวตามาถึงแล้ว ส้มควรวจะให้
 ชงพระคำสอนามาปลิวสับคได้มันในประเทศ เพราะ
 พระเจ้าแผ่นดินก็เคยพระเหตุทียจะมาถึง ตัวเจ้าก็
 เปนคนไปรตปราณที่สุดเท่ากับเปนพระกรขวา และ

พระราชธิดาซึ่งพระเจ้าหยู่หัวทรงดีเนหาที่สุด คุณหญิง มอนิกะ ก็เป็นผู้แนะนำสั่งสอนหยู่แล้ว”

ฟอลคอน—“หุดวงพ่อเอ๋ย กระผมเกรงว่าพระเจ้าหยู่หัวไม่ทรงกระตือรือร้นในเรื่องนงก”

บาท้หุดวง—“ไม่เช่นนั้น เพราะเมื่อวานเองได้รับสั่งกับพ่อว่าจับเซตยงครามได้ด้ามพัน และตรัสต่อไปว่า ‘ท่านผู้มั่งคั่ง จะเอาพวกนไปเซารัดก็ได้ ต้องไปสั่งสอนดู ถ้าดำรงค์ให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จะได้ให้นายกองควบคุมชน’”

ฟอลคอน—“ขออนุญาตจริงของหุดวงพ่อ พระเจ้าหยู่หัวมีพระราชหฤทัยกว้างขวาง ทรงเห็นการไถด มีพระราชประสงค์จะให้อาณาประชาราษฎร์เด็กถือศาสนาตามใจสมัคร แต่ด้วยพระองค์เองเห็นจะไม่ยอมพระหฤทัยมาเป็นคริสต์ตั้ง เพราะเมื่อต้องตามวันนี่เอง ได้รับสั่งกับกระผมว่า—

“ฟอลคอน ประเทศต่าง ๆ มีผลไม้และดอกไม้ไม่เหมือนกันชนิดใด ศาสนาที่นับถือก็ย่อม

จะแปรตกกันฉันนั้น คำสั่งนาของเจ้าดำหรือเจ้าก็ว่า
ของเจ้าเถิด ฝ่ายของเรา ๆ ก็ว่าของเราเอก แม้
อนุญาตให้ราษฎรเดือกถือคำสั่งนาตามใจที่คิดเห็น
ว่าถูกกันบ้างก็ดี แต่จะให้ในหลวงไปตระทั้งคำสั่งนา
ของโบราณเป็นตัวอย่างชั้นไม่ได้ พดเมืองจะดู
หมิ่นตลก ”

บาศ์หลวง— “ ก็จริง จะเห็นวังคนซึ่งเป็น
ศัตรูเข้ามาในพระคำสั่งนา ดูเหมือนมีความลำบาก
น้อยกว่าจะหว่านพืชลงในใจของผู้ซึ่งไม่รู้จักในพระ
คำสั่งนาเลย แต่ซึ่งเกิด พ่อยังไม่หมดหวังว่าพระ
เจ้าแผ่นดินจะไม่ กัดบิ พระฤทัย มา ถ้อพระคำสั่งนา
บิดนกัดังจะตั้งราชทูตไปยงพระเจ้า หตุย กรุงฝรั่ง
เค็ด เพื่อทำทางพระราชไมตรีทำการค้าขายติดต่อกัน
กัน และยังทรงขอให้ส่งพวกพ่อบาศ์หลวงคณะ
เยชือต ซึ่งมีความรู้ชำนาญวิชาคำนวณมาด้วย
ดิงทพอดองการหยากให้มากที่สุด ”

ฟอลคอน — “แล้วหดวงพ่อจะต้องการอะไร
กับกระผมอีก?”

บาค์หวง ทอมัด กระจิบกต้วคนอื่นจะแอบได้
ยิวว่า “ต้องการหยากให้พระเจ้าแผ่นดินทรงขอ
ทหารฝรั่งเค็ดจากพระเจ้า หตุย มหาราชมาประจำ
หฺยูในเมืองไท่ตักกงหนึ่ง”

ฟอลคอน สดั่งเตากับกอดร์พิชชบ — “หวง
พ่อ นีพตอไร? ต้องการให้ฝรั่งเค็ดต้มแกง
ประเทศน หฺย่างพวก สเปญ ทำแก่ประเทศ แมก-
ซีโก แดประเทศ ฟรุ อิกครั้งหนึ่งหรือ? แตะออก
ความเหนให้กระผมเป็นคัวการคิดทรยศต่อพระเจ้า
หฺยูหิว ซึ่งทรงพระคุณธรรมอันประเดิด เปน
เหมือนสหายที่นับถือหฺย่างเดิด อี้! ไม่ได้ เมิน
เสี้ยเดิด ไม่ได้ที่เดี้ยว”

บาค์หวง — “หฺยาเพิกวูบ วาบให้เร็วไปนัก
ตูกเฮย! เจ้าเข้าใจความประสงค์ของพ่อผิด มี
ทหารยุโรปมาหฺยูด้วยเปนประโยชน์ต่อใคร ๆ ด้วย

กันทั้งหมด เป็นประโยชน์แก่พระเจ้าแผ่นดิน พด
เมือง ตัวเจ้าและทางศาสนา คริสต์ตั้ง ด้วย หย่างไร
เจ้าก็จะได้เป็นใหญ่เป็นโตในประเทศนี้ยิ่งขึ้นไป คิด
ดูให้ดี จะมีอำนาจมั่นคงหยู่ในหมู่ศัตรูเช่นเจ้าว
ไฉยาทอน พวกแขก พวกพระสงฆ์และขุนนาง
แวดล้อมห้อมรอบข้างใดหรือ? ถึงในบัดนี้ยังคิด
คิดหาใจเป็นใจเดียวกัน บางที่จะคอยคิดร้ายกิด
ขวางไม่ให้เจ้าได้ตั้งยิ่งขึ้นไปแล้วกระมัง ขอถาม
อีกว่าผู้คิดร้ายห้อมรอบข้าง จะหวังให้พ้นภัยโดย
ไม่มีทหาร ยุโรป หยุ่ด้วยจะได้ตะหรือ?”

ฟอลคอน—“ หตวงพ่อ คิดการร้ายอย่างนั้นเป็น
กตอุบายดีมีเดชน์นี้ คุณอนันต โทษมหันต์ ดี
เพราะทหาร ยุโรป ถึงจะมีน้อยตัวก็อาจเป็นเหตุทำให้
พระเจ้าหยุ่หัวมี กองทหารที่ฝึกหัดแล้วจะต้องไว้
รักษาพระองค์ ดีอีกเพราะจะเป็นเครื่องป้องกัน
พวกประทุษร้ายให้เกรงขาม แต่ชั่ว ถ้าทหาร
เหล่านี้กลายเป็น กองทัพ หน้าดำหรับ กองทัพใหญ่

ซึ่งจะยกมาค้ำปัดนเอาบ้านเมืองคองหง เพราะ
 หย่างไรพระเจ้า หตุย ซึ่งทยานแสดวง หาคะชานภาพ
 คองคองซอรองเอาค้ำบ่วยการ ที่ไตซอຍมตั้งมี
 ราคามากมา”

บาค้หวง — “อันพระมหากษัตริย์ผ่านพิภพ
 บัฐพี มีพั้งปราถนารางวันหย่างใหญ่ตั้งไร นอก
 จากปราถนาให้มนุษย์นกรนับจำนวนตั้งถ่าน แซ่
 ซรวงธำรุกรในพระองค์ เมื่อไตทราบว่ำพระองค์
 ไค้ประทานประโยชน์ เปนการุณยธรรมการกุศต
 พระเจ้า หตุย มีพั้งปราถนาอไรให้ใหญ่ไปกว่ำจะ
 เปนสัมพันธมิตร สนิทสนม กันในรวง ผรังเคัดกับ
 สยาม ทำทางพระราชไมตรีมีการค้าขายติดค่อ
 กัน แตะประกาศพระคำัดนาอันค้กตดีทธีของเรา
 ให้แพร่หลายท้วไปเท่านั้น แต่ควรจะเอาไปครอง
 คิดเดี่ยให้ดี เมื่อแน่แกใจเห็นชอบด้วย ก็ไปเฝ้า
 พระเจ้าหยู่หวู่กราบทุดถึง ประโยชน์ที่มี กองทหาร
 ยุโรป ซึ่งฝึกหัดชำนาญไค้ จะไตเป็นท้เกรงชาม

แก้พม่าราชศัตรูซึ่งเป็นเวรดั้งเดิมมาแต่โบราณ เมื่อ
ตั้งพระองค์ก็จะทรงโปรดปรานเจ้ามากที่สุด”

ฟอลคอน— “กระผมจะขอเอาไปตักทรง
ดูก่อน”

บาทหลวง— “ควรหย่างยิ่ง เพราะเป็นเรื่อง
ซึ่งคนที่เจ้ารักใฝ่ฝันหยา่มาก และนางอาจจะ—”

ฟอลคอน— “พ่อที่ หลวงพ่อ หยา่พดอีกเคย
หย่างน้อยในเวदानิกรรม ก็เป็นแต่มนุษย์ บุก
ถ้าจะไปคิดถึงเรื่องส่วนตัวนั้น อาจจะทำให้กระผม
มองไม่เห็นผิดถูกว่าจะให้ผิดดีหรือร้ายแก่ประเทศ
ชาติและพระมหากษัตริย์ ซึ่งกระผมได้ฟังเป็นมา-
ตุ้กเหมือนชาติอนันตเกิดเกิด แต่หลวงพ่อได้พบ
ปะกับคุณหญิง มอนิเระ ในเร็ว ๆ นี้บ้างหรือเปล่า?”

บาทหลวง— “พบเมื่อวานเองตักรัก พบที่
ในวัง ในเวदानิกรรมได้ว่าก่อนเจ้าจะตากดับไป
เจ้าคงจะได้เห็นหรือบางที่จะได้พูดจากันด้วย”

ฟอลคอน หัวตั้งใจตึก ๆ ด้วยยินดี—“หย่างไร
ขอรับ? หดวงพ่อ”

บาค์หวดง—“นางกำลังจะตอบมารับคึดตั้น
แะทนกระหม่อมจะเด็ดจมาด้วย เรื่องนี้ไม่มีใคร
รับนอกจากคนตั้งนี้ท่หัวใจ พ่อถำตั้งคอยรับหยัง
เดียววัน” บาค์หวดง ทอมัด ขำเดื่องคหน้า ฟอลคอน
บางทจะนึกหมายควมว่า “จะได้รับรางวัลตั้ง
หน้าคิง เราคงได้เจามาต้มเจตนาเรา”

ฟอลคอน—“จริงหรือท่หวดงพ่อพูด? บำนน
จะมีมาถึงแะวหรือ?” ฟอลคอน ขิงอกมของไป
ทางหน้าค่าง เห็นเรือขนาดยาวหัวเป็นพญานาคเข้า
มาจอดเทียบกับฝั่งน้ำ

บาค์หวดง—“ก็จริงคิงนพ ลูก”

ฟอลคอน ใจวัย ๆ วาบ ๆ มองคึดคึดทังตั้งองซัน
จากเรือมาซันแะวหรือวอ ซึ่งคอยหยังบนบกมีคน
ห้ามตั้งคน พอลคนห้ามออกเคิตรตรงไปทางโบสถ์
ฝรั่งไม้ทั้นไร ก็มีเรือใหญ่อีกดำหนึ่งตรงเข้ามา

จอต คนในเรือมีอาวุธประมาณย์ดีบคนกระโดด
เข้ามาด้อมวอ

บาค่หตวง ทอมัด พอแดเหนกักคใจ ร้องเสียง
หลงว่า “คุณพระเจ้าว ถูกไอ้พวกพาดทำร้าย
แล้ว”

ฟอลคอน— “ไม่ใช่ เจ้าวโด้ยาทอนคนร้าย
ไม่ใช่อื่น” ว่าแล้วบั้งบั้งกระโดดลงไปในกตาง
หมักคนซึ่งด้อมวอหยัง เอาการบั้งบั้งเจ้าวโด้ยาทอน
เข้าเต็มแรงลงไปตมกตาง แต่ ฟอลคอนได้รับผล
ร้ายค่าที่หาญเกินไป ถูกเจ้าว แมกาตาร์ เขามัด
แทงตมคตงตงทันใด และถูกศัตร์เหยียบนำออกไว้
พูดซู่ว่า “มิง ไอ้หมากริก กูไต่ควมิงตะคราวน
บอกมิงแล้ววากตะจะเป็นพระกาตมตัญมิง” แล้ว
เงอมัดซนจะแทง ฟอลคอน ซึ่งนอนกตงหยังอกท
หนึ่ง หากคุณหญิง มอนิกะ เหน ฟอลคอน ตกหยัง
ในทซิบซนอันตราย ก็รีบตงจากวอกรากไปจับ
มือซึ่งเงอจะประหารไว้ทัน และร้องว่า “เจ้าว

แมกกาจารย์ไม่รักชีวิตหรือ จึงจะทำร้ายราชธิดา
ของพระเจ้าหยู่หัว เฉพาะพระพักตร์ของทูลกระ
หม่อมฟ้า?”

วาทานคักคัสทชททท มอของคนร้ายกยกคาง
ตัวสั้นเทา พูดว่า—

“ทูลกระหม่อมฟ้า พระราชธิดาเสด็จ”

ขณะนั้นมเด็จพระพุทธเจ้าออกมากวออีกหลังหนึ่ง
หย่างไฟเราะชัดเจนว่า “เราหย่น” แต่พอรด
พระวิศุครออก ก็แต่เห็นนารอนทรวงโฉมวิไลเลิศ
ประทับหยู่ในนั้น แดะครัดค่อไปว่า “เหม่! จ้าว
แมกกาจารย์ บังอาจมากดขวางเราซึ่งเป้นพระราช
ธิดาของพระเจ้าหยู่หัว”

จ้าวแมกกาจารย์ตัวสั้นหมอบราบ กราบทูลว่า
“ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานโทษ เพราะไม่
ทราบเกล้า ๆ ว่าได้มีาพระบาทเสด็จมา” จ้าว
แมกกาจารย์รู้ว่าตนยังมีหตุกคิงทูลค่อไปว่า “ข้า
พระพุทธเจ้าไม่ได้เป้นโทรทราบการต่วงหน้า มิฉนั้น

ก็คงทราบเถิดว่า ไปได้ฝ่าพระบาทจะตอบแต่จด
มาหาพระฝรั่งโดยลับๆ โดยพระเจ้าหุ้ยหัวไม่
ทรงทราบ ”

พระราชธิดา—“ เหม่ ! ไชยชาติข้าแถม มัวร์ เจ้า
รหุยดีๆ ว่าชีวิตเจ้าและเพื่อนของเจ้าจะทรงหยูได้ก็
ฮาศ์รียเราจะกราบบังคมทูลหรือไม่เท่านั้น แต่
เราเห็นว่า จะเป็นทรบถนให้ รำคานพระราชหฤทัย
จึงไม่หยากจะกราบบังคมทูลฟ้องร้องจน ถ้าหาก
ท่านฝรั่งคนของตายตงด้วยบาดแผล เจ้าจะไม่
พันพระราชอาชญาไปได้ ”

ขณะนั้นคนหญิง มอนิกะ กำลังเอาแพรคาด
คัตเดือดให้ ฟอลคอน กราบทูลขึ้นว่า “ ทนกระ
หม่อมฟ้า ใต้ฝ่าพระบาทควรมีรับตั้งให้จับคน
ร้ายไว้ เพราะท่าน ฟอลคอน ถูกทำร้ายน่ากลัว
ถึงชีวิต ”

บาศ์หวง ทอมัด ซึ่งฟังตะเกยกตะกายมาเข้า
พวกใต้ทนนอีกคนหนึ่ง ร้องค้านว่า “ ข้ากอน หย่า

หย่า ควรปล่อยให้ไปดีกว่า” ครั้นเห็นหน้าคุณหญิง มอนิกะ เดียวใจจึงพูดว่า “ท่าน ฟอลคอน ไม่เป็นไร เป็นแต่โตหืดออกมากตั้งสติไปเท่านั้น คงไม่ถึงแก่ชีวิต เตะพระมหากษัตริย์ของพระเจ้าวรวงจะหายเจ็บป่วยได้โดยเร็ว”

คุณหญิง มอนิกะ—“ขอบใจ หลวงพ่อ ดิฉันเบาอกไปมาก”

ฟอลคอน พินต์กิแว่วเสียงหวานจับใจ พึมพำออกมาว่า “มอนิกะ ยอดรัก”

คุณหญิง มอนิกะ เห็น ฟอลคอน พินต์กิแว่ว ตั้งใจให้คนใช้ของนางช่วยกันพยุง ฟอลคอน เข้าไปพักในกุฏิของบาค์หวง ทอมัด บาค์หวง ทอมัด รับรองว่าจะคอยดูแลพยาบาล จนกว่าจะค่อยยังชั่วพาไปส่งบ้านได้

ฝ่ายพระราชธิดา พร้อมด้วยคุณหญิง มอนิกะ และบริวารก็เสด็จกลับตงเรือที่หนึ่ง ส่วนเจ้าผู้ร้ายถึงจะไม่ตระหนกตกใจก็มากน้อย ที่ประพฤตการ

ดวงเกินไปถึงดี ยังหย่อนพยดงทันที จัดการ
ช่วยกันพยุ่งจ้าวได้ยาทอนซึ่งถูกอาวูรขนาดเจ็บ รับประทาน
คัดัดตาม ดงเรือไปโดยเร็ว

บทสิบหก

เบ็ดก กัดบับมาและไปจากสยาม

ต่่วงมา ประมาณสามเดือนตั้งแต่ได้เกิดเรื่อง
 ดังเล่าไว้ในตอนปลายบทก่อน เบ็ดก กัดบับมาถึง
 กรุงศรีอยุธยา ก็มีความปลาตใจให้ต้งด้วยได้
 ทราบจากพวกพ่อค้าฝรั่งว่า สหายคนใดดื่มน้ำครุ่ม
 รวยชั้นโดยเร็ว ยังได้ทราบต่อไปว่าชาวชนสยาม
 เวตาเดยวกันนั้น ต่างมีความยินดีและทงเสร์วเสี่ย
 ใจด้วยเกิดเหตุชนในเร็ว ๆ นี้สองเรื่อง ยินดีเพราะ
 ฝรั่งตัวโปรดและเปันทนยมนับถือฟงรือจากไซพ่น
 ภัยแห่งมฤตยู บางคนกล่าวว่แพทย์หัดวงได้บอก
 ว่าพันภัยไม่เป็นไรแล้ว ส่วนที่เสร์วเสี่ยใจ เพราะ
 ท่านพระคตัง อัครมหาเส่นาบตีผู้มคนรักใคร่ได้ถึง
 อดัญญกรรมไป เวदानน เบ็ดก ไม่ทราบเรื่อง
 อไรในส่วนเส่นาบตีที่ต่งดับไป จึงไม่พดอยมี

ความเสียใจไรด้วย แต่ส่วนเรื่องพดเมืองดีใจ
 นน เบดก ก็พดอยดีใจด้วย รับไปหาเพื่อนทันทีไม่
 รอให้ซาหยุ ครนมาถึงบ้านซึ่งมีผมบอกว่าเป้นบ้าน
 ของด้หาย ดีหน้า เบดก เป็ดยนเป้นยนต์เดยงก
 เป็ดยนเป้นเดรั้า ฟอลคอน มีเคหัดถานบ้านช่อง
 รวดกบังวิ และไดยินพดเมืองเรียกว้าเจ้าคุณ
 ฟอลคอนเป้นคนเครวระหรัยหยุเด่มอแต่ไม่ละววิระ
 ความเพียร ครงหนงเคยเป้นเด็กกถาดดี และไมไดย
 ฆ่านักเป้นคนจร หมอนหมนมแต่คว บัดนถาย
 เป้นคนไปรดปราณของพระเจ้าแผ่นดิน เป้นเดนา-
 บตมคณนยมนบถอ เป้นเจ้าของคฤหาถ่นอนโอพาร
 แถ่นนแหะเต เรองนมคตเรองถางอไรทมชายรูป
 ร้างงามมาเข้าฝันและทำนายทายทักไว้ ออกจะมี
 อไร ๆ หยุบัง เบดก คิดคิงนจิงแถ่คิงด้หนายม
 ยนต์ แต่กัด้หายคนบั้นขึ้นไปด้งนักจนเวียนคัระชะ
 ถ้าพดคิงมากก็เจบหนัก ใไร ๆ ซึ่งตองนักพงค่าง-
 คาร เรอง ประวัค ไปรดปราณ ของ พระเจ้า แผ่นดิน

หรือเสนาบดีที่มคณนิยมหยุดักครู่ ก็จะต้องชี้ว่า
ท่านเหล่านั้นจะพลัดตก หกคเมน ลงมาบ้างหรือไม่
คิดตั้งหน้าของ เบดก ทยมแย้ม กตบแต่ดง เปน
เดรัฯ หย่างไรก็ดี พอมาถึงบ้านเพื่อน เบดก จึงรู
ตั้งฐานะและความเป็นไปของเพื่อน เมื่อเข้าไป
สถานบ้านชนแรก เห็นพวกทหารบ้างไพร่และผู้คน
ออกเืองแน่น ก้างหมอบกันเป็นทิว ดูเหมือน
รับคนใหญ่คนโต ซึ่งจะออกมาจากบ้านในเวดานั้น
คือเมื่อเห็นช้างเชือกหนึ่งย่นเทียบทหยตรงประตู มี
เครื่องประดับงดงาม บนหลังมีกบหย่างวจรพิศ
พราวมีตราแผ่นดิน เบดก จึงทราบว่าคนใหญ่คน
โตที่จะออกมาคงเป็นพระเจ้าแผ่นดินเอง ยิ่งทำให้
เบดก รู้สึกพิศวง มากขึ้นในเรื่องซึ่งเด็ดจพระราช
ดำเนิรมาเยี่ยมเสนาบดีถึงบ้าน ดูไม่ค่อยน่าจะเชื่อ
เลย หย่างไรก็ดี เรื่องก็เป็นเช่นนั้น อีกครู่เดียว
พระเจ้าแผ่นดิน ก็เด็ดจออกมาชนทรงช้าง พระทง
เด็ดจกตบคณตั้งพระราชฐาน

เบตก นึกหยิ่งว่า “คราวนี้ ถึงเจ้าคุณสมเด็จ
 เสด็จ” พดางเตีรกรัดกรายเข้าไปทางประตูใหญ่
 ซึ่งเต็ดจออกมาเมื่อกัน แต่พวกบ่าวไพร่ในบ้าน
 กางตั้งหัวฟองด้วยพระเจ้าแผ่นดินเต็ดจมาเยี่ยมนาย
 ของคน ก็ไม่คหน้าว่าใครจะเข้ามา ผดกได้ให้
 เบตก กตบไปหย่างไม่มีอาณา บอกว่าพระเจ้า
 หยู่หัวได้เต็ดจมาทางประตูนี้ ห้ามไม่ให้ใครเตีร
 ต่อไป ยังมีหน้าข้าแต่ตงกรียาหยาบคายหัวเราะ
 ร้องถามว่า—

“นี่ไอคนเต็ดเพดมาจากไหน จึงบังอาจเข้ามา
 หาท่านเจ้าคุณไม่บอกกต่าวใคร?”

เบตก ราฟงว่า “ไต่บ่าวเปนหย่างนี้ นายมัน
 จะเหมือนกันหรือไม่หนอ?” แตะขอให้เจ้าพวกนั้น
 คนหนึ่งเข้าไปบอก ฟอดคอง ด้วยว่า เบตกตานค่อน
 เพื่อนมาหา ร้องขอตงนยงทำให้พวกบ่าวของ
 เจ้าคุณสมเด็จอกเหตหัวเราะมากจน เพราะคนซึ่ง
 มัยศต่ากว่าจ้าวนายหรือจะดเื้ออะเข้ามาอ้างว่าเป็น

เพื่อนกับเจ้าคุณ จนเกิดเป็นปัญหาขึ้นว่า เบ็ดก จะ
ตั้งข่าวไปให้ ฟอลคอน ทราบได้หรือไม่? หากพระ
นายไวยไปหา ฟอลคอน เวตชากรดับผ่านตามบ้าน
มา เห็น เบ็ดก ก็จำได้ ตรงเข้าไปกระตุกมือกำนิบ
หย่างธรรมเนียมฝรั่ง เพราะเคยเรียนธรรมเนียม
มาจากดองด์หาย ครังได้มาเรือดักยกันคราวโน้น
แล้วหันไปตเจ้าพวกบ่าวว่า—

“เฮ้ย! ไช้ไฟว์ หึดก หึดก ไม่รู้จักหรือท่าน
ผู้เป็นพ้องกับเจ้าคุณ?” พวกเหต่านนฟูบตัว
หมอบราบตงทันที พระนายไวยพา เบ็ดก เข้าไป
ในห้องเจ้าคุณจนถึงประตูห้องแล้วจึงกลับออกมา

ในห้องตบแต่งหย่างสง่าเป็นแบบครังชาวควัน
ออกครังชาวควันตก ฟอลคอน ก่าตงนั่งเอกเซนก
สบายใจหยับนเบาะกำมหยี่ แต่พอเห็นเพื่อนเข้า
มาหากตุงชัน ครังเข้าไปกอดด้วยความยินดี ปาก
พูดว่า—

“ ยินดี ยินดีที่สุด เกตอแก้ว คิดถึงมานาน
นานแล้ว ”

กิริยาที่ ฟอลคอน ทำอย่างได้ช้า ๆ ไม่แข็งแรง
รูปร่างหน้าตาซบเซา และเสียงเบากระทำให้เบ็ดก
อกร้องทักขุ่นไม่ได้ ว่า—

“ คุณพระเจ้า เพื่อนเฮ้ย! ถึงหย่างนทเดียว
ไข่มุนเด่นเดี่ยวอมม่นจริง ”

ฟอลคอน ตอบเมื่อเวตานั้น ตั้งพร้อมกันแล้ว
“ เกือบแน่ แค่เป็นไข่มุกมัตของไอ้ อับคุด คนร้าย
มัตของม่นอาบยาพิษด้วย ” และเล่าเรื่องตามทไป
หาบาศ์หดวง ทอมมัต และถูกเจ้าแมกาดาร์ทำร้าย
กับพูดต่อไปว่า ต้อง การไม่ให้ความทรงทราบถึง
พระเจ้าหยู่หิว ว่าพระราชธิดาได้ตอบเด็ดจไปเยี่ยม
วัด คริสต์ตั้ง จึงต้องบอกว่าเป็นไข

เบ็ดก— “ ถูกมัต ถูกค้ หรือเป็นไขอะไรก็ตาม
ก่นบว่าหมดภัยอันครายแล้ว ”

ฟอดคอน — “เหลือรูปร่างร่องแรงหยู่หย่างน
 แหะ พดเรื่องนพอกันท์ ไม่หยากจะเอาใจไปนีก
 เรื่องซังกันไม่อาจบองกันหรือแกแค้นได้อิก เออ!
 เบตก ไปมาค้าขายตงแต่จากกันวันนบนพหย่าง
 ไรบ้าง?”

เบตก — “กิด พดใช่ได้ คือไม่ได้ไม่เดี่ย
 แต่ซงคคือไตรบชาวมจากบ้าน หรือหย่างน้อย
 กบ้านซงกันในเมือง อังกฤษ”

ฟอดคอน — “จากท่าน กัปัน ซิดดา ซอให้
 ทงตองเจริญยั้ง ๆ ซนไปเถิด มีมาว่ากระไรบ้าง?”

เบตก — “มีมาว่าดบายค้ทุกคน เว้นแต่กัปัน
 เป็นโรคตมขิตตามซ้อทซา แตะ ซิดดา แก่ไปมาก
 นพุดตามทท่านผู้เฒ่าบอกมาหย่างนบ กับบอกมา
 ว่าถ้าไม่คิตขิตเรื่องเท่าเดิรไม่ได้ จะตงเรือมาตาม
 คัวเรากดับไป อังกฤษ”

ฟอดคอน — “กันนิกหยู่เด่มอว่าจะได้กดับไป
 บ้านเมืองนบอิกดกครงหรือไม่ก็ยงไม่ทราบ”

เบตก—“กตบชิวเพื่อนเอ๋ย! เมื่อกตูกตุดคตโม่ง
หยู่กับพวกขุนนางไทเบอแต้ว และกันนั๊กหยากให้
อิตาเฒ่าเพื่อนเก่าของแกมาเข้าฝันบอกให้รู้ได้อีก
ตะเปนดี!”

ฟอลคอน—“ซอทีเกิด เพื่อน หย่าหรือเอา
เรื่องนพมาพุดอีกเดย ท่าน กปัดัน มีมาว่าอะไรใน
ส่วนตัวกันบ้าง?”

เบตก—“กิดเฮาซันแน” เบตก ส่งจดหมายให้
ฟอลคอน รับมาอ่านดู หน้าตาไหตพราก ๆ
เมื่ออ่านพบเรื่องซึ่งทำให้รตถถึงความเก่าแก่หลาย
ประการ และในเรื่องที่ กปัดัน เวดัด บอกว่าถ้าไป
ค้าขายไม่ขึ้น ยินดีจะให้กตบไปหยู่บ้านท่ฮว้ออด
อีก ฟอลคอนอ่านเสร็จส่งจดหมายกตบให้ เบตก
แล้วพุดว่า—

“ซอพระเจ้าวได้ฮวยพรให้ท่านเจริญยั้ง ๆ ขึ้น
ไปเกิด”

เบตก — “แต่ก็นยังมีจดหมายอีกฉบับหนึ่ง
เขียนที่หลังฉบับนั้นสักเดือนหนึ่ง แต่ได้รับพร้อม
กัน ในจดหมายนั้นก็บันทึกข่าวดีมาให้ บอกว่า
ได้พบร่องรอยเรื่องสกุลของกัน ขอให้รีบกลับไป
เมือง อังกฤษ โดยเร็ว ไปช่วยแก้สับสนหา”

ฟอลคอน — “เออ! ข่าวดีจริงๆ ขอแสดงความ
ยินดีที่หย่างน่าพอใจจริงๆ ด้วย แต่กันจะต้อง
เหงาหยู่คนเดียว นึกใจจะไปเมื่อไร?”

เบตก — “จะไปเรือดำแรกก็กลับไปเมือง อังกฤษ
คุณเห็นว่าเห็นจะในราวอีกสี่ปีตาหะหนึ่ง ยุคที่
เรื่องของกันไว้ที่ คราวนเรื่องของแกบ้าง ไปปะ
เหมาะหย่างไรขึ้นจึงได้คิดมยค์ศักดิ์ใหญ่โต ถึงกับ
พระเจ้าแผ่นดินเสด็จมาเยี่ยมถึงบ้าน?”

เบตก นิ่งนั่งตงใจฟังเรื่องซึ่ง ฟอลคอน เต่าจับ
ตั้งแต่จากกันไป จนถึงที่สุดคือในวณนเอง ฟอล-
คอน ได้กราบทูลพระเจ้าแผ่นดินให้ทรง ขอทหาร
พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส มาไว้ในเมืองไท่ศักดิ์สองกอง

ถึงตรงน เบตก เขามือคบให้ต์ ฟอลคอน พุดว่า—

“ฟอลคอน นีแกเจคนาสุจริตค้อพระเจ้าแผ่นดินและชาวชนด่ยามหรือ? จะเป็นความคิดใฝ่ใหญ่ของแกกรรมัง? บางทีจะถึงกับฉวยอำนาจใหญ่ที่สุดในแผ่นดินไว้ในกำมือ ชักนำพวกบาคหดวงและทหาร ฝรั่งเศส ให้เอาแอกเข้าเทียมกายใจของคนไทย่างนั้นหรือ? ความคิดหย่างกัถาหาญดิ่งนมผดองคแต่ัว และเคยเปนมดดำเรจในประเทศคว้นออกก่อนหน้ากัม (°)”

ฟอลคอน — “ซอดำบานได้ว่าไม่ได้คิดเช่นนเดย เรื่องพรรณนเราทงดองส่งบเดยที่ไมคควรจะพุด”

เบตก — “ซำก่อน เพื่อน ไหน ๆ คราวนบางทีจะเป็นครงที่ตุ้ดจะไคมีโอกาตพุดถึงเรื่องน จะ

(°) Kempfer = แคมป์เฟอร์ ยืนยันว่าความประสงค์ของฟอลคอน ในเรื่องชักนำทหาร ฝรั่งเศส เข้ามาในประเทศไทยสยาม ก็เพื่อจะแบ่งชิงเอาอำนาจอันสูงสุดไว้ในกำมือ.

ขอเดือนไว้สักหน่อย ถ้าแกยิงปืนดังขึ้นไป ก็ยิง
 จะเป่าเข้าให้ศัตรูยิงตัวแกมากขึ้น หย่าตีมคาคี
 เขาว่าชาวอาเซียไว้ใจยาก แล้วหย่าตีมจ้าวโศยา-
 ทอน และบิดาของจ้าวโศยาทอนว่าเป็นผู้หยกโหด
 ชาติพระที่นั่ง และเป็นหัวหน้าคณะที่มอำนาจมาก
 ด้วย”

ฟอลคอน—“เพราะด้วยประการเหล่านี้ จึง
 ต้องการให้มกองทหารยุโรปเป็นบ่อมคูดอมรอบ
 พระเจ้าแผ่นดิน ยังจะตั้งค้ำในความต้องการพอ
 คพอควรของกันหยกอีกหรือไม่? ควรไว้ เพื่อน
 เขาฉนเองพระเจ้าหยกหัวทรงพระกรุณาจะตั้งแต่ง
 ให้กนรบนาทพระคตงซึ่งว่างหยกในเรว ๆ นี้ เพราะ
 นายเก่าผู้อุปการะของกันถึงแก่กรรมไป (๐) เพื่อ

(๐) บาสหลวง เดอลองส์ กล่าวว่า “ฟอลคอน มีความคิด
 ไม่รับตำแหน่งพระคลัง เพราะเกรงว่ากำลังเริ่มมีความวิฉนจะ
 เป็นเหตุให้พวกชนนางมีความอิดฉน แต่ ฟอลคอน แม้จะไม่
 รับหน้าที่นั้น ก็ได้รับหน้าที่ราชการซึ่งเกี่ยวข้องกับตำแหน่งพระคลัง

แต่คงความพอพระราชหฤทัยในความชอบที่กันได้
 อดองพระเดชพระคุณมาแต่ในคอนหงษ์ๆ ก็นึก
 เกรงว่าจะก่อเหตุให้เกิดความโทรมนัยน้อยใจใน
 หมู่พวกขุนนางไท ก็นึกจึงขอถวายคืนไม่รับ”

เบ็ดก—“นับว่าคิดการรอบคอบ แต่แกลไม่
 ยอมรับคืนนี้ รับตั้งเป็นประการไรบ้าง?”

ฟอลคอน—“ชนคนกรวดไม่พอพระราชหฤทัย
 ครั้นต่อมาทรงเห็นเหตุผิดของกัน กราบทูลสัมจริง
 ก็ทรงพระกรุณาให้กันกราบทูลขอตั้งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่ง
 กันเห็นว่าถ้าทรงพระกรุณาพระราชทานแล้ว กัน
 จะรู้สึกยินดีว่าเท่ากับที่จะทรงพระกรุณาโปรดให้
 ตำแหน่งซึ่งกันถวายคืนน่ะ”

เบ็ดก หัวเราะพาดง ถามพาดง “แล้วทำไม
 ไม่กราบทูลขอพระราชธิดาเล่า?”

เกือบทุกหย่าง เพราะราชการที่สำคัญทุกประการพระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงหารหรือด้วยเสมอ และทรงไว้ว่างพระราชหฤทัยตั้งนั้น
 ฟอลคอน จึงเป็นเหมือนช่องให้ชาวชนพลเมืองร้องฎีกา หรือ
 กราบบังคมทูลขอพระมหากรุณาธิคุณทุกหย่าง.”

ฟอลคอน—“ไม่ใช่เช่นนั้น ได้กราบทูลขอตั้งซึ่ง
พระองค์อาจพระราชทานให้ได้ ในเวลายันควร แต่
จะเป็นสิ่งอะไร ยังให้ใครรู้ไม่ได้จนกว่าการยืนยันจะ
สำเร็จ เออ! ก็นัยากจะขอไรสักหน่อย เบ็ดก
ช่วยคุณเรือซึ่งจะนำราชทูตไทไปกรุง ฝรั่งเศสได้
หรือไม่? ถ้ารับ นับว่าได้ช่วยเหลือกันและทั้งจะได้
ค่าบ่วยการพอโดยดำริไปเมือง อังกฤษได้หย่างดีกัน
ไม่ร้องขอให้เกิดองค์คุณเรือราชทูตกลับมา เพราะ
ไม่จำเป็น พวกฝรั่งเศส จะจัดการคุณมาเอง”

เบ็ดก ตัดใจด้วยจะได้ไปยุโรป เรวชน ตอบว่า
“ถ้าเหมือนหย่างพูด ก็นยินดรับ”

ตลอดวันนั้นต้องค้นหาต้นตอด้วยเรื่อง
ความเก่าและเรื่องข้างน่าค่อไป ตั้งซึ่ง ฟอลคอน
ต้องการจะกราบทูลขอพระมหากรุณา แต่ไม่กล้า
บอกกับเบ็ดก คือเรื่องขอคุณหญิง มอนิกะ ถ้า
ฟอลคอนไม่นึกเกรงใจเบ็ดกแล้ว คงไม่เปิดเผย
เรื่องนี้ให้รู้เลยสักนิด เพราะเป็นความลับเกี่ยวข้อง

ผู้นอกรวญ ไม่ต้องการให้เบ็ดตก หรือบางทีกระทั่ง
กับคัน เวสต์ และนางสาว ซิดดา เกิดความเสียใจ
มาก กต่างคือในรวางเจบบ่วย ฟอดคอน ได้กดับ
ใจมาถึงคำสอนนิกายโรมันคัถติก ซึ่งเคยถ้อเคย
อบรมมาตงแต่เด็ก

เรื่องเนนหย่างไร ฟอดคอน จ้งกดับใจ บาศ
หดวง เคอตาอ้งสั กต่างดงนี้—

“ฟอดคอน เกิดในสัถุตบิตามารดา ถ้อ คำสอน
คริสต์ตัง นิกายโรมันคัถติก แต่ได้ร่ำเรียนสัมาคม
หญู่ในหมู่คน อังกฤษ ได้เอียงไปนับถ้อคำสอนนิกาย
แองกดิแกน^(๖) ในรวางเวตาตบมีมาจนบัดนี้ กับคัน
ที่ห้าง อังกฤษ เหน ฟอดคอน ก่าตังจะเอียง กดับไป
นับถ้อคำสอนของบรรพบุรุษคนหย่างเดิมอีก ได้
พยายามเหนียวรวงไว้ต่าง ๆ เพื่อให้ ฟอดคอน คง
ถ้อคำสอนผิตหญู่เล่มอ เคราะหัด ฟอดคอน ได้เคย

(๖) Anglican, ศาสนาของ อังกฤษ และอาณาจักร อังกฤษ
เปนนิกายโปรเตสตันต์.

สนทนากับพ่อ อังควเนอ ทอมัส หาดยคราว ซึ่งมักจะหันไปคุยโต้เถียงกันด้วยข้อคำสนา ฟอลคอนพอใจคุยด้วย ขอให้พ่อบาศ์หาดวงมาหาบ่อยๆ จะได้สนทนาเรื่องนั้นด้วยกันต่อไป การสนทนาในตอนต้นๆ พูดถึงเรื่องพระเยซู จะมาถึงสถิตยู่ใน 'คัมภีร์มหาดินท' (ได้อธิบายไว้ที่ หน้า ๒๗๑ แล้ว) จริงหรือไม่ โต้เถียงกันด้วยเรื่องนั้นของสามคราว ก็ทำให้ผู้ซึ่งพยายามแสวงหาความจริงเห็นด้วยหย่างง่าย

“ถึง ฟอลคอน จะมีราชการมาก ยังหาเวลาดามาสนทนากับพ่อบาศ์หาดวงด้วยเรื่องข้อคำสนา ได้พูดถึงเรื่องไปป์ เรื่องนายกแห่งนิกาย แองกติกแทนต้นเหตุซึ่งนิกายหลังนมอานาจนหย่างไร บาศ์หาดวงได้แสดงการ ถือผิด ตเมิตต่อพระคำสนา ของนิกายนี้หย่างจะแจ้ง ในไม่ช้า ฟอลคอน ก็ออกจะเห็นจริง

“ถึงค่อนหน้ ฟอลคอน ต้มเจบตง แต่ละคงจะวิรือไม่กดับใจหยู่อีกนาน หาก ฟอลคอน วิคก

ว่าตนจะตายไปโดยหุ่ยนอกพระค้ำสนา ถึงที่สุดได้
ตกตงใจหยากให้พ่อบาศ์หุดวงมาหาในเวตา กตาง
คั้น แด้วแต่ค่าความเป็นจริงในใจซึ่งเห็นห่างค่อพระ
ค้ำสนาแตะไต่มาวู้ตักชนเดยวัน

“โดยเหตุที่ไม่ดีจะเป็นการค้องเร่งรัดอไรนัก
แม้วความเจ็บป่วยดูเหมือนว่าจะน่ากลัวอันตรายกิด
ในวันนั้นจึงไม่ได้จดทำอไรให้เสร็จกันไป ค่อรุ่ง
ชนอาการป่วยค่อยกระเดื่องชนมาก ฟอลคอน
จึงบอกแก่พ่อบาศ์หุดวงว่าหยากจะกดับมาหุ่ยใน
พระค้ำสนาอีก อ่อนวอนขอให้พ่อบาศ์หุดวงเป็น
มรรคนายกในเรื่องดำคณินด้วย รับรองว่าจะประ-
คิบัทตามที่ตั้งค่อนโดยคี่ทุกหย่าง

“เมื่ออาการเจ็บป่วยของ ฟอลคอน ค่อยดต
น้อยตงไปมาก พ่อบาศ์หุดวงก็หาได้เร่งรัดค่อน
เรื่องเหนมิตในพระค้ำสนาไม่ เป็นแต่ค่อยรว้งพุด
จากันบ่อย ๆ ในรวางที่ยังเจ็บ ปดุกน้ำใจในความ

เจตนาอันดี และรอคอยจนกว่าหายโรคร้ายแล้วจึงจะทำกิจตามที่ต้องการให้

“พ่อบาศ์หวดง ทอมัส มีเจตนาจะตำเนิรการในเรื่องสำคัญมากนึ่หยังรอบคอบให้มันคงไม่กดับกตาย จึงชักชวนให้ฟอดคอง ไปพักร่างกายในที่วิเวก อ่านและพิจารณาคำแนะนำของนักบุญซิกเนริอัส ตามสบาย กับด่อนให้ ฟอดคองในรวางนั้นรับ ‘คึดแก๊บป’ หยังใหญ่ และให้บัญญัติตนว่าถ้าในใจหมคมตทินเมื่อไรแล้ว ให้มีภริยาเป็นคึดคิกด้วย เพราะพ่อบาศ์หวดง ทอมัส เห็นว่าเป็นหตุกยดให้มีความเชอกดับใจได้มันคง ด้วยคนที่หยังในที่ยุง ๆ ยิง ๆ ก่าตั้งมีอายุเท่าหมกรวงเรใจได้ง่าย

“กิจต่าง ๆ ได้คกตงกันหยังเรียบร้อยตามันแล้ว ฟอดคอง ก็ได้เข้าพิธีกรรมชำระมตทินในโบสถ์ของพ่อบาศ์หวดง เยซุอิต โปรตุเกส ฟอดคอง กต่าวว่ารูตักโถงออกโถงใจพูดไม่ถูกในรวาง

ทาพิริ นักหยูวาคันไดกตบเข้ามาหู่ในพระ
 คำสั่งนาหย่างเดิม ซึ่งแต่ก่อน ๆ ใจคนได้ตะเตย
 เตี้ยนาน ฟอลคอนรดักคิดถึงคุณด้วยเรื่องไดกตบ
 มาถือพระคำสั่งนาหย่างคนเคนตใจ จนถึงกับได้
 บอกแก่ผู้ซึ่งมาช่วยจัดการในวันเข้าพิธีว่า ที่ได
 กตบใจเข้ามาถือพระคำสั่งนา ก็โดยพระมหา
 กรุณาของพระเจ้าวมาเข้าตใจ แท้จริงคนหาดม
 ควรจะได้รับความชอบถึงปานนี้ เพราะฉนั้น
 ดึงแต่ไป จะพยายามด้นองคุณช่วยเกอหนน
 พระคำสั่งนาในประเทศสยาม จะชักชวนให้ผอน
 มารับความดีเหมือนดั่งได้รับหู่ในเวตาบคนด้วย
 เมื่อ ฟอลคอน ได้รับ 'คัตมหาสันิต' มาแต่วดอง
 สยามวัน ความศรัทธายังกล้าแขงหู่ จึงได้พูดกับ
 พ่อบาศ์หุดวงว่าดังนี้ :—

“ข้าพเจ้าขอปฏิญญาเฉพาะพิกัศร์พระ เยช
 คริสโต ซึ่งข้าพเจ้าได้แต่ดงความเต็มใจนับถือ
 แล้ว ว่าบดินเป็นค่นไปข้าพเจ้าขอมอบกายใจใช้

ความพยายามในการกุศตทดแทนบาปมตทิน ซึ่ง
ข้าพเจ้าได้ประพฤตผิดมาแต่ก่อน และแม่พระ
คำสัณหา คัถติก ข้าพเจ้าขออ้อนวอนนมัสการ
พระองค์ ได้ทรงโปรดคนนั้นदानให้ใจข้าพเจ้าซึ่ง
ปรากฏานันันันิตตตสำเร็จประโยชน์ เทอญ'

"ต่อมาสองสามวัน ฟอลคอน ได้เกิดสมรสน์
กับหญิงสาววัยป็นคนหนึ่งหยู่ในตักกุดดี ไซ้จะเป็น
หญิงมีบันดา คัถิกเท่านั้นไม่ ยังมีโตหิตตตบเซอต้าย
มาจากผู้ซึ่งเป็น มาเคอร์ และนางก็ได้ประพฤตแต่
การบุญกุศตตามเทอกเถามาด้วย ฟอลคอน ได้
หยู่กับภริยาคนนั้นเป็นตักกุดดี อาจเป็นตักกุดดี
อันดีแก่บันดาท่านทงหลายซึ่งได้รบ 'คัถิกตักกุดดี
งาร' พระเจ้าแผ่นดินพร้อมด้วยขุนนางทงปวงทรง
แต่ตักกุดดียินดี และพระราชทานของทำขวัญ
หย่างดี ๆ เป็นอันมาก และบันดาพวก คัถิก ก็
แต่ตักกุดดีพอใจยินดีในโอกาสอันนี้"

เมื่อ ฟอลคอน ได้แต่งารแล้วไม่ช้า ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประศาสน์ราชการตำแหน่ง
พระคลังหรือตมุหนายก เพราะฉนั้น นอกจาก
พระเจ้าแผ่นดินแล้ว ฟอลคอน ก็เป็นคนมีอำนาจ
สิทธิ์ขาดในแผ่นดิน ทั้งได้เป็นสามีของหญิงซึ่งคน
รักคนหวัง มั่งคั่งด้วยทรัพย์ศฤงคารเคหสถานอัน
โอฬารเนื่องนองด้วยบ่าวไพร่บริวาร ดังนั้นก็คงจะ
คิดกันว่านายโรงเอกของเราชั้นถึงสุดยอดแล้ว คง
พอใจยุคดีเพียงเท่านั้น แต่ที่ไหนได้ ฟอลคอน รุนสย
ของชาว อาเซีย ซึ่งมักคิดร้าย และผู้ซึ่งเป็นตัว
โปรดของ พระราชาในเบืองบูรพทิศย่อมไม่ยั้ง
คงทนവാသာได้นาน เพราะฉนั้น รูดักตนเท่ากับ
สร้างคอกหุบบนพื้นชาย ทั้งคนก็มีศัตรูรอบข้าง อัน
มีคณะซึ่งพระเพทราชาเป็นนายก และพวกหมมดัด
ซึ่งคุมแค้น ว่าตนเป็นคนทำให้พวกหมมดัดถึงแก่
ความวินาศตกอับ เมื่อถึงจะรูดักสบายใจได้
อย่างไร จนกว่าจะได้ยึดมณฑลทหารพระเจ้ากรุง

ฝรั่งเค็ด มาไว้ในสยามได้ อีกประการหนึ่ง การ
ที่สยามได้ทำไมตรีเป็นสัมพันธไมตรีกับ ฝรั่งเค็ด จะ
กระทำให้คนสามารถสำเร็จประโยชน์ ซึ่งบัดนี้
คนเจตนาอยู่ทุกวันนี้ ความจริงก็ดังแต่ได้กตัญ
ใจไปถือศาสนาภิกษุคฤหัสถ์ได้แต่งงารนั่นเอง
ซึ่งในใจของคนอื่นว่าหากให้สัมความต้องการ
ถ้าจะเปรียบกับความรู้อื่น ๆ ทั้งหมด ก็
เท่ากับเย็นเป็นน้ำแข็งไม่ร้อนเท่ากับของ ฟอลคอน
ความรู้ของ ฟอลคอน อันนี้ คือ จะให้ประ-
เทศสยามเป็นประเทศตั้งศาสนา คริสต์ตั้ง เพราะ
ฉนั้น เมื่อเวลาดังมาได้ดั่งมี ฟอลคอน จะปัดมี
ใจอะไรไม่เท่ากับเรื่องราชทูต ได้กตัญมาจาก ฝรั่ง
เค็ด นำเอาข่าวดีมาว่า พระเจ้า หลุยส์ มหาราชใช้
จะทรงยินยอมตามที่ราชทูตร้องขอไปทุกอย่างเท่า
นั้นไม่ ยังรับรองว่าภายในสองปีจะแต่งให้ราชทูต
ฝรั่งเค็ด เข้ามาประเทศสยาม เพื่อจัดการตกลง
ข้อสัญญาทางพระราชไมตรี และจะส่งทหารมา

กับอัครราชทูตของหนึ่งหรือสองกองทัพ ในเวลาด
บัดนี้ ฟอลคอน ได้ทราบเรื่องตลอด ก็มีคามวิตก
ว่า ถ้ามีกองทัพต่างประเทศมาจะเป็นที่ตระหนก
ตกใจของราษฎรคิดหนีไปโดยประการต่างๆ จึง
พยายามทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อขจัดแจงให้ชาวชนพดเมือง
เข้าใจว่าพวกทหารและบาศ์หลวงของพระเจ้าแผ่นดิน
ใหญ่ในภาคตะวันตกจะเข้ามาคราวนี้ เพื่อประ-
โยชน์ดีแก่พดเมืองเป็นพิเศษ ฟอลคอน ปราบหน
ทางราบเรียบตวงนำใจตั้งนแต่ก็เตรียมการตั้ง
หน้าคอยรับราชสัมพันธ์มิตร คอยหยั่งว่าจะมาถึง
ในใจให้วิตกวับๆ หวับๆ หยุ่มไชน้อย

ในรวางนี้ ฟอลคอน ไม่ละเลยโอกาสเพื่อเพิ่ม
ความนิยมของพดเมือง และความโปรดปราน
ของพระเจ้าแผ่นดินในคน ได้ใช้ความพยายามทั้ง
กายและใจ อุดหนุนจัดการในตำแหน่งหน้าที่อันสูง
ของคน และได้มีชัยชนะอย่างสำคัญ คือในช่วงเวลา
ไม่ถึงสามปีนับตั้งแต่ได้แต่งารแล้ว พระเจ้าแผ่นดิน

ดินสยามก็ได้เป็นพระมหากษัตริย์มีมโหฬารด้วย
ด้วยยอดเทวธิดาพระองค์หนึ่งในทวีปเอเชีย บ้าน
เมืองกรุงเรืองประเทืองเกียรติยศมาตั้งสมัย
นัก พดเมืองคนใดมีกำลังจะประกอบกิจการอย่างไร
ไรได้ ก็มีกรทำได้รับค่าสินจ้างทุกคน บ่ห่อนจะ
ได้มีได้ย่นเช่นนี้ในประเทศสยามมาแต่กาลก่อน ผู้
ใดเจ็บป่วยทรพตภาพไม่สามารรถจะทำการงานได้
น้อยคนนักที่จะไม่ได้รับความเชื่อเพื่อเกื้อกูลจาก
ฟอลคอน ที่รับเตียงดูไว้ในบริเวณบ้านของตนเอง
ก็ได้ตรอยคน เรื่องซึ่งสัญญาไว้กับบาศ์หวดงแตะ
ได้ปฏิญญาขณะโบสถ์โปรตุเกสนั้น ฟอลคอน
ก็มีได้เต็ม เพราะได้สร้างโบสถ์แตะตั้งทุกไปยัง
เมืองชนต่าง ๆ ของชาวยุโรปในทางคว้นออก ขอ
ให้ส่งพวก มีตชนาร์เข้ามายังกรุงสยามด้วย

บทสิบเจด

ฝรั่งเศษ มาเจริญทางพระราชไมตรี

เวदानันท์พวกแขกมหมัดและบันดาขุนนางไทซึ่ง
 เข้าร่วมด้วย ได้คิดแต่ให้เพทุบายขัดขวางต่าง ๆ
 นานาเพื่อไม่ให้แต่งตั้งไปกรุงฝรั่งเศษ ดังได้มีแจ้ง
 ไว่ข้างต้นแล้ว ครั้นพ่ายแพ้ในอุบายไม่สัมความ
 มุ่งหมาย ก็หาทางใหม่จะให้กตบดบหรือชิงชั้น
 หน้าที่ขอเหตุการณ์ซึ่งจะมีมา โดยชวนชวายให้กรุง
 อีหร่าน ส่งราชทูตเข้ามากรุงสยาม ความประสงค์
 ดำคัญคือให้ทูต อีหร่าน เกดยกต่อมพระเจ้าแผ่นดิน
 ให้ทรงรับนับถือคัมภีร์โกหร่าน แต่คราวนั้นพวก มัวร์
 ก็แพ้ในความคิดอีก แม้อัครราชทูต อีหร่านได้เข้า
 มาถึง กรุงสยาม ก่อนหน้าเอกอัครทูต ฝรั่งเศษ ประ-
 มาณหกเดือนก็ดี ฟอตคอนหาเหตุโตเตหย่างนบบาง
 หย่างโน้นบ้าง เกียดกันมิให้เขาเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน

ได้ แล้วต่อมา ฟอลคอน เพศทตติคกนกยกย่อง
 เตี้ยตอยเถิดว่า ถ้าได้เป็นมิตรไมตรีกับ ฝรั่งเศส จะ
 ได้รับประโยชน์ดีอย่างยิ่ง และพวกคนสันนิทของ
 ฟอลคอน ก็ได้เตรียมบายหย่างเดียวกันแก่พตเมือง
 เพราะฉนั้น วันเมื่อเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส มาถึง
 ปากน้ำเจ้าพระยา จึงเป็นวันซึ่งถือกันว่ามงคล
 วารวันเริงของประเทศ

ในวันที่ ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๖๘๕ (๑) ขณะ
 ฟอลคอน กับคุณหญิง มอนิกะ กำลังจะเริ่มหมัดการ
 พระเจ้าวรวงศ์มนตรีเวตาเข้า บาค์หุดวง อังคิวนอ
 ทอมต์ วิงกระหัดกระหอมดีเหนือดีใจเข้ามาบอกว่า
 เชอวาทิเอ เดอ ชัวมอง เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส
 พร้อมด้วยบริวาร มาเรือกำปั่นดองดำผ่านต้นคอง
 ปากน้ำเข้ามาแล้ว

ฟอลคอน ถาม “จริงดังนั้นหรือหุดวงพ่อ? เช่น

(๑) พ.ศ. ๒๒๒๕.

“นงกระผมขอขอบคุณพระเจ้าว เป็นเวตาใต้ฤกษ์
มงคลจริง ๆ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ดิฉันขอบคุณพระเจ้าว
ด้วย” แต่ไม่ได้พูดจาอะไรกันอีก จนล่วงดึก
พระเจ้าวเสร็จ ฟอลคอนจึงพูดขึ้นว่า—

“บัดนี้ให้พวก อีหรั่ง เข้าเฝ้าได้”

บาทหลวง ทอมัส คอบบ์รับรอง แต่เกรงว่าผู้
อื่นจะได้ยินคำพูด ของ คณ นอกจาก ฟอลคอน กับ
ภริยา จึงพูดแต่เบา ๆ ว่า “การก่อกวนของเราจะ
ถ้าเรจโกตเข้ามาแล้ว คราวนั้นพระเจ้าแผ่นดินจะ
มาทรงนับถือพระคำสอนแน่นอน”

ฟอลคอน—“หลวงพ่อยังไม่ควรกระตือรือร้น
ตรงขอมากนัก เพราะกระผมเกรงว่า พระเจ้า
หยุหัวพระราชทานเสรีภาพแก่ทุกคนในเรื่องนับถือ
คำสอน กระทั่งทรงพระกรุณาโปรดช่วยเหลือใน
เรื่องพลเมือง จะดัมครึมานับถือพระคริสต์คำสอน

แต่กระนั้นส่วนพระองค์เอง เหนจะยัง หยุไ้ก่ดจาก
ภุม์ค้ำัดนาแห่งพระเจ้าว ”

บาศ์หตวง ทอมัด พดหย่างค้ใจ “ตูกเข้ย !
ณเพาะชอนเทบชอเดยวแทนน ซึ่งพระเจ้า หตยุ
กรุงฝรังเศ้ด จะทรงยนิยอมให้ยมกองทหารมา เปน
ควมประดงค้ชอใหญ่ ซึ่งท่าน เซอวติเอ เดอ ชัว-
มอง มาคราวน ”

คุณหญิง มอนิกะ ตกใจ— “เปนเซ่นนจรงหรือ
เจ้าคุณ? เรอชชอยมทหารฝรังเศ้ดมานะพระเจ้า
หยุหัวจจะตองทรงเขาด้อพระค้ำัดนา ครัดตั้ง หย่าง
เบ็ดเผย เจ้าคุณจ้ค้แรงเองโดยไม่ได้กราบบังคม
ทูลให้ทรงทราบดอกหรือ?”

บาศ์หตวง ทอมัด— “เรอช้คคคนอื่นไม่ได้ นอก
จากพ่อคนเดยว ”

คุณหญิง มอนิกะ ตกคดตั้ง— “หตวงพ่อหรือที่
คคการยน?”

บาทหลวง ทอมัส—“ ดั้งนั้น ลูก พ่อได้ตั้ง
 ชาวฝากพวกของพ่อรูปหนึ่ง ซึ่งกลับไปเมือง
 ฝรั่งเศส โดยเรือราชทูตสยาม ให้เสนอข่าวแก่
 เสนาบดีและนาชั้นกราบทูลว่า พระเจ้าแผ่นดิน
 สยามทรงยินดีจะกลับ พระหฤทัยมาถือพระคำสัญญา
 แน่แท้ ”

ฟอลคอน — “ แดงก็ไม่บอกให้กระผมทราบ
 ด้วย ”

บาทหลวง ทอมัส—“ ก็จริง เพราะกลัวว่า
 ถ้าเจ้าไม่พูดเรื่อง ความตงพระหฤทัยของ พระเจ้า
 แผ่นดินให้มันตงไป พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส ก็จะเกิด
 ความตงค้ำขั้นไม่ตงกองทหารมาให้เรา คิดดูเถิด
 พระเจ้า หตุย มหาราชจะทรงเชื่อถือพระเจ้าแผ่นดิน
 สยามได้หย่างไร ในที่ว่พระเจ้าแผ่นดินสยามจะ
 ทรงช่วยเหตุให้พดเมืองมาถือพระคำสัญญา ครัดตั้ง
 แขงแรง เมื่อพระเจ้าแผ่นดินเองยังไม่แน่ว่าจะ
 ทรงนับถือด้วยหรือไม่ ”

ฟอลคอน นึกเคือง—“ หดวงพ่อซอรับ หดวง
พ่อฟุ้งภาระหย่างหนักอกมาให้กระผมเป็นคนที่ต้อง
หน้า เท่ากับจุดตัวกระผมไปเข้าที่ดำบากขบขันอาจ
นำความวินาศมาสู่ตัวกระผม และคำส่นา ครัดตั้ง
ด้วย ” พูดแล้วออกจากบ้านเพื่อไปเฝ้าพระเจ้า
แผ่นดิน

พอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบว่
เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส มาถึงปากน้ำเจ้าพระยา ก็
ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ประชุมท้าวเสนา
บดีมนตรีมุขตามคำกราบทูลแนะนำของ ฟอลคอน
และมีพระบรมราชโองการ ให้จัดรับรองเอกอัคร
ราชทูต สัมกับพระเกียรติยศของพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส
ให้เป็นการรับรองหย่างเอกกว่าแต่ก่อนเก่า
ซึ่งเคยมีในประเทศสยาม

พระราชดำรัสสั่งนี้โดยมากได้จัดเสร็จหย่างรวดเร็ว มีขุนนางยี่สิบสองคนแทนพระเจ้าอยู่หัว กับ
ทนายแทน ฟอลคอน อีกสองคน พร้อมด้วยบริวาร

ออกไปรับเซอวาติเอ เดอซัวมอง เอกอัครราชทูตที่
ปากน้ำ เมื่อมาถึงให้จัดหาต้มสุกดื่มไม้ โค คู้กร
เปิด ไก่ และตั้งเบียงอาหารไปตั้งเรือเอกอัครราช
ทูตมิให้ขาดแคลนสักหย่าง

ท่านเซอวาติเอ (°) มีความพอใจในการปฏิ-
ต้นการหย่างดีของขุนนางทั้งสอง ซึ่งปราไ้ได้ว่า
ท่านทั้งสองไม่พลาดใจอะไร เพราะจำได้ว่าท่าน
เซอวาติเอ เคยรู้จักมักคุ้นกับชาวสยามมานาน
แล้ว รู้จักได้ดีเพราะเมื่อต้องด่ามพื้นปี่มาแล้ว
ท่านเซอวาติเอ ได้เคยรับราชการดำคัญ เป็นอัคร
ราชทูตมากรุงสยาม และบ่คนก็ได้กดับชาติเป็น
เอกอัครราชทูตจำทูตราชค้ำฉั้นของพระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส นำมิตรภาพไมตรีมาสู่มาในรวงต้อง
กษัตริย์เหมือนเช่นเดิม แต่เดอซัวมอง กัดฉั้นหัวเราะ

(°) เซอวาติเอ เป็นตำแหน่งขุนนางทหาร ตรงกับ อังกฤษ
ว่า Knight = อัศวสนี่.

ไม่หยุ่ได้แสดงกริยาหย่างสุภาพตอบไปว่า รลึกไม่
 ได้ว่าได้เคยมาหรือไม่เพราะกาดโกตดับดิบนัก แต่
 ก็เชื่อว่าตเหมือนจะเป็นครงนเท่านั้น ที่เคยมากรุง
 สยาม ขุนนางไทบอกว่พระเจ้าแผ่นดินทรงพระ
 ปราโมทย์มากที่สุ่ ด้วยทรงตั้งพระราชหฤทัย
 คอยท่านเอกอัครราชทูตมานานแล้ว ได้ทรงให้ โหร
 ถวายฤกษ์ว่าวันไหนจะเป็นวันมงคลเข้าเฝ้า กับมี
 รัชตั้งให้จัดพระราชวังแห่งหนึ่งในกรุงดำหรับท่าน
 เอกอัครราชทูตหยุ่ และในรวางทางจะขึ้นไปถึง
 กรุงศรีอยุธยา ให้ต้อนรับท่านเอกอัครราชทูตกับ
 บริวารส้มแก่เกียรติยศทุกหย่าง ขุนนางไทพูดรับ
 รองพอควรแล้วก็ตาไป

ระยะทางซึ่งท่าน เซอวาติเอ เดิรกระบวรตั้งแต่
 ปากน้ำค้ายกับเปนระยะทางเด่ดจ สองข้างฝั่งแม่
 น้ำแอ่ดด้วยฝูงชนคอยดูกัน ถึงเมืองไหนก็มีเจ้า
 เมืองและข้าราชการออกมาคอยรับ และยังปืนสดุด
 ครนดงกรุง ท่านสมุหนายก คือ ฟอลคอน ออกมา

คอยรับเอง นำเอกอัครราชทูตไปยังพระราชวังอัน
งามแห่งหนึ่ง ซึ่งเดิมอัครราชทูตอิหร่าน เคยมาพัก
หยุด ถึงตอนนั้นเองซึ่ง ฟอลคอน มีความอดอดัดลำบาก
ใจเป็นข้อใหญ่ พอจัดการเรื่องจะให้เอกอัครราช
ทูตเข้าเฝ้านำถวายพระราชคำสอนของพระเจ้า หตุย
ฝรั่งเค็ด เค็ดจ ท่านเอกอัครราชทูตก็หยากจะทราบ
ว่า จะให้พระเจ้าแผ่นดินสยามทรงเข้าพิธีอภิเษก
คริสต์คัง ในขณะที่เอกอัครราชทูตยังหยุดในกรุงหรือ
หย่างไร

ฟอลคอนตอบว่า “ท่านเอกอัครราชทูต ข้า-
พเจ้าอดปดาดใจในคำถามของท่านไม่ได้ เพราะ
อัครราชทูตไท่ซึ่งไปกรุง ฝรั่งเค็ด คงไม่สามารถ
กราบทูลรับรองเรื่องทรงเข้ารีต แต่พระเจ้า หตุย
มหาราชได้”

เดอชัวมอง—“ท่านพระคดัง อัครราชทูตไท่
หาได้พูดเรื่องนไม่ นอกจากเรื่องหนังสือสัญญา
ทางพระราชไมตรี และทำการค้าขายติดต่อกันใน

รวางสองประเทศเท่านั้น แต่ท่านบาทหลวง อัง-
คัวเนอ ทอมัส ส่งรายงานฉบับไปถวายพระเจ้า หตุย
กราบทูลขอให้ส่งทหาร ฝรั่งเศส มาช่วยท่าน รับ
สัญญาว่าจะตอบแทนเมื่อราชทูตฝรั่งเศสเข้ามาถึง
กรุงสยาม ทำพิธีให้พระเจ้ากรุงไทยทรงถือศาสนา
คริสต์ตั้ง เป็นตัวอย่าง ให้ชาวสยามเด็กทั้งพระเจ้าว
ดมมศักดิ์ของเขาเสีย เพราะพระเจ้าแผ่นดินทรงเด็ม
ไล่เห่นดารธรรมในศาสนา คริสต์ตั้ง ตามที่บาท
หลวง ทอมัส และท่านได้กราบทูลไว้ก่อนแล้ว ”

ฟอลคอน— “ ท่านเอกอัครราชทูต การซึ่งจะ
ให้พระเจ้าแผ่นดินสยามทรง นับถือ ศาสนา คริสต์ตั้ง
นั้น เป็นสิ่งซึ่งข้าพเจ้าคงการมาก ทงข้าพเจ้าเชื่อ
ว่าในที่สุดคงสำเร็จ แต่ท่านพ่อบาทหลวงมีใจร้อน
ด้วยการรุกคืบถึงตัดตัดตามเร็วเกินไป การยิ่งใหญ่โต
หย่างนี้จะให้รวดเร็วคราวเดียวไม่ได้ ต้องค่อยเป
นค่อยไป ในเวदानข้าพเจ้ายังไม่ได้กราบทูลรับไว้
ในเรื่องหนัก ขอท่านได้ทราบความตามท ข้าพเจ้า

บอกนเกิด เวลาเข้าเฝ้าหย่าได้กราบทูลด้วยเรื่อง
 นเดย เพราะจับปดาสองมือจะเดยไม่ได้อะไรหมด
 ควรพอใจเพียงแต่ว่า พระเจ้าแผ่นดินได้พระราช
 ทานโอกาสให้สร้างวัดวาอารามได้ทั่วไปใน แผ่น
 ดิน สำหรับพวก มีศขนารี คัถลิก จะมาตั้งสอนพระ
 ศาสนาค่อไป เท่านั้นก่อนเกิด”

เดอชัวมอง—“ท่านฟอลคอน ข้าพเจ้าได้
 ทราบกรคิดพิศพิศว่าท่านมีสติปัญญาสามารถ ชอน
 คงเป็นความจริง ท่านเริ่มตนตั้งแต่เด็กน้อยจนเป็น
 ใหญ่โตขึ้นด้วยตำพิงคน และสติปัญญาอันนั้นน่าจะ
 สอนให้ท่านทราบหยู่ว่า หากไม่มีทหาร ยุโรป ไว้
 คอยค้ำจุนท่าน ฐานะอำนาจของท่านเป็นไม่คงทน”

ฟอลคอน—“คุณพระเจ้าว! ท่านเอกอัครราช
 ทูตคิดให้ร้ายว่าข้าพเจ้าเจตนาส่วนตัวมากไป วิษัย
 มนุษย์ปลุกชนยอมรักอำนาจ ข้าพเจ้าก็รักแต่ต้อง
 การรักษาอำนาจซึ่งข้าพเจ้าได้มีหยู่จริง แต่เจตนา
 อันเกิดจากศัจจวิตนาได้ใจจริง ก็คือจะใช้สติกำลัง

ความสามารถทุ่มเทในการทำคุณทำประโยชน์แก่
ชาวชนชาตินี้และพระศาสนา”

เดอชัวมอง — “ข้าพเจ้าต้องขอโทษท่านเสนา
บดี ที่ได้พูดไป ความจริงไม่มีเจตนาจะหมิ่นประ-
มาท นอกจากจะชมเชยดีบัญญัติของท่าน ข้า-
พเจ้ามีความเชื่อตามที่ท่านบอกทุกประการ และ
ทราบกิจการยซึ่งท่านได้ทำมาแต่ตั้งใจจะให้
ชาวสยามได้รับคุณรับประโยชน์ แต่ว่าราชการ
ข้อสำคัญซึ่งข้าพเจ้าเป็นราชทูตมาคราวนี้ และซึ่ง
จำวนายของข้าพเจ้ามีความปรารถนามาก คือให้
พระเจ้ากรุงสยามทรงถือศาสนาคริสต์ตั้ง จะได้เป็น
ประกัมมมงคลขึ้นในเรื่องแผ่นดินศาสนา เพราะฉนั้น
ข้าพเจ้าต้องได้ทราบเรื่องนั้นจากพระโอรสหรือจาก
ตายตักษณอักษรของพระเจ้ากรุงสยามเอง เพื่อ
นำไปถวายพระเจ้าหยุหัวของเรา หรือท่านจะ
สามารถให้ได้พระราชดำรัสตอบจากพระเจ้ากรุง

ดยามในเรื่องนี้คนเดียว การจะควรประการไรสุด
แล้วแต่ท่าน”

นี่เป็นคำเจรจาอันเด็ดขาด ผู้แทนพระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส และผู้แทนพระเจ้ากรุงสยามต่างตากันไป
รุ่งขึ้น ฟอลคอน ไปหาชาย ฝรั่งเศส อีก และตกลง
กันว่าเดชะดวงใจ จะกราบทูลเรื่องถือศาสนา คริสต์คิง
ให้น้อยที่สุด ฟอลคอน ตัญญาว่าภายหลังจะบันทึก
เรื่องนิตยตายดกษณอักษร นาชนทูนเกล้า ๆ
ถวายทอดพระเนตรเป็นพิเศษ และกราบทูลเพิ่ม
เติมให้ ได้สุดเต็มความสามารถด้วย

เมื่อเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ได้เข้าเฝ้าพระเจ้า
แผ่นดินสยามนาราชค้ำถันและเครื่องมงคลบรรณา-
การของพระเจ้า หดย ชนทูนเกล้า ๆ ถวายแล้ว
ฟอลคอน จึงประคิบทการยกตามตัญญา ข้อความ
ซึ่ง ฟอลคอน ได้กราบทูล ได้ตอบกับพระเจ้าแผ่นดิน
สยามหย่างน่าได้ใจจริงเป็นประการไร ปรากฏ

ในจดหมายเหตุของบาทหลวง ตาซาร์ด^(๑) ดังนี้—

“ฟอลคอน หมอบดงแทบพระบาท มีหนังสือ
จดหมาย กราบทูลว่า ‘ขอเคชะพระราชอาญาไม่
พิน่เกล้า ฯ ด้วยบดินเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ได้ทำ
บันทึกทรายงาร อันมีข้อความเหินบางหย่างสำหรับ
นำขึ้นเฝ้าขอพระมหากษัตริย์เจ้านายของตมมาให้
ข้าพระพุทธเจ้า แต่ก่อนที่เอกอัครราชทูตจะได้นำ
บันทึกขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายในพระมหากฤษฎา ข้า
พระพุทธเจ้าขอรับพระราชทานพระบรมราชโองการ
กราบบังคมทูลถึงมุตเหตุ ซึ่งตั้งมเตจพระราชอิราช
คริต์ตั้ง ตั้งเอกอัครราชทูตมาควาน พระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศสผู้ทรงพระปรีชาต์ชมพระบรมราชต์หายของ
ใต้ฝ่าตของชุดพระบาท ย่อมตระหนักเหตุว่า ใต้ฝ่า
ตของชุดพระบาทมีพระราช ฤทัยเปนมหาคัมบุรุษ

(๑) Tachard ผู้นี้เป็นบาทหลวงมากับ เดอซัวมอง เอกอัคร
ราชทูต ฝรั่งเศส เป็นผู้แต่งเรื่อง Voyage des Père Jésuites
เรื่องตอนนี้มีปรากฏในหนังสือ Bowring's Siam, Vol. II, p.
94-102.

ตั้งเหมเปนพยานที่ทรงพระมหากรุณาโปรด แต่ง
 อัครราชทูตเจมูเคื่องราชมณฑลบรรณาการหย่าง
 วิจิตรไปกรุง ฝรั่งเศส ก็มีได้มีพระราชหฤทัยหมาย
 ประโยชน์หย่างอื่น นอกจากจะทรงเจริญพระราช
 ด้ชยานุด้ชยด้มพันธ์ไมตรี เปนมหามิตรสนิทสนม
 กับพระ มหากษัตริย์ซึ่งทรงพระบารมีและกียรติคุณ
 ขจรจบในพิภพธรณั้ดล อีกประการหนึ่ง พระเจ้า
 กรุง ฝรั่งเศส ทรงทราบว่เด้นาบด้ชยามต้องท่าน
 ใต้ให้ชุนนาง ด้อง นายคุมของชวัญมีค้ำยั้งไปยั้ง
 เด้นาบด้ ฝรั่งเศส เพื่อแด้ดงความยินดีในมณฑล
 วารด้มภพของพระเจ้าว้หาดานเชอ ในพระมหา
 กษัตริย์เจ้าวนายตน ซึ่งด้มควรจะมีพระราชโอรส
 ราชันด้ดาด้บพระราชันด์คิวงค์ ดำรงเปนทายาท
 แห้งพระคุณธรรมซึ่งด้กิดในพระบรมราชด้กุด เปน
 แบบฉบับด้บไปชว้กิดปางด้าน อำนวยผลดความ
 ด้ชแก่ประชานิกรชน พระมหากษัตริย์พระองค์น
 ทรงปดาดพระราชหฤทัย ในพระราชจรรยาวัค้ัน

กว้างขวางของไต้ฝาดของชุดั้พระบาท ก็ทรงใคร่
 จะตอบแทนพระราชไมตรีนี้ ให้ด่มกับพระองค์เป็น
 พระมหากษัตริย์ และคู่ควรกับพระบรมเดชาภาพ
 ของไต้ฝาดของชุดั้พระบาท แม้จะถวายชนด้า
 ด่มบคักไม่ด่ม เพราะในพระราชดยามาณาจักร
 อดมด่มบูรณด้วยโภคทรัพย์ จนชนต่างประเทศ
 ต้องพากันมาฟังพระบรมโพธิ์ดมการ แดงหาตั้งน
 หยัแดว ครนจะถวายกองทัพโยธาหาญ ก็ยอม
 ประจักษ์แจ้งหยัว่าไต้ฝาดของชุดั้พระบาททรงพระ
 ราชกฤษณาภาพเอือกิ่ง เป็นที่เกรงขามแก่นานา
 ประเทศโกตเคียง แม้นประเทศโตมียาเียงพระบณ
 ยาภินหารบงอาจทำตายค่านคภาพซึ่งดำรงหยัด้วย
 เดชพระบารมี ก็อาจทรงปราบปรามประเทศที่
 เปนเดียนหนามคั้ตรก้อความร้ายรานนั้นได้งายตาย
 หากจะแบ่งปันแผ่นดินแต่มณฑลถวายแด่พระองค์
 ฝุราชาธิราช ราชอาณาจักรท้าวพระยาด้ามนต์
 ทงหลาย ซึ่งทรงปกครองพระราชอาณาจักรอื่น

ไพศาลมีกำหนดเกือบกึ่งหนึ่งของ อาเซี่ยทวี่ป ก็
 ดกระโรหัย ทั้งชาวชนซึ่งเปนข้าขอบขัณฑสีมา
 ก็หาได้ ไปตงภมิตาเนาประกอบพาณิชย์การขึ้นเป็น
 ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายในประเทศ ฝรั่งเศสไม่
 อาศรัยเหตุนี้ พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส จึงทรงพระอนุ-
 สรรเห่นว่าเป็นการควรมหาที่จะถวายเป็นประดิติเกิด
 อุดกฤษฏ์ดำคณียิ่งกว่าดังตางๆตงข้างคั่นนใด ซึ่ง
 สัมตมาณกับพระบรมเดชานุภาพทั้งสอง พระมหา
 กษัตริย์ ดิงน

“ สัมเดจพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส มาทรงพระราช
 ปรารภถึงเหตุการณซึ่งทำให้พระองค์เองมีบุญยา-
 ภินหาร ปราบปรามได้แดนคินถิ่นมณฑลตามนต
 ราชฎร์ใหญ่ น้อยเป็นอันมากมาหัยในใต้พระเคหา
 ษิตมการ มีชยค้ออรินทรราชคัศรหมับัจจามิตร
 หตยครงหตยหน นำมาซึ่งความดำเร็งบำเทิงตุช
 สถาวรแกนิกรชนประชา กิรติคัพทรม็อรรบายไปยัง
 คามนิคมบรมธานน้อยใหญ่จนตุคพิภพ ต่างพากัน

มาเจริญบรมมิตรภาพ ฝ่ายฝ่ายตองซุดพระบาทกัม
 พระราชันท์ผูกสัมพันธ์ไมตรี กับพระ มหา กษัตริย์
 ซึ่งยากที่จะมีศควรกัน จึงทรงแต่งพระราชทาน
 ทศเป็นการตาเติใหญ่โตยิ่ง พระพุทธเจ้าชาซอรับ
 ข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบบังคมทต พระมหา กรณา
 เปนครวงตองว่า เมื่อพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส ซึ่งมี
 พระสขุมปรีชาญาณมาทรงรดถถึงเหตุอันเปนมหา
 ศักมกตณ โดยถถถนทุกประการแล้ว ทรงเหนวว่า
 พระราชกฤษฎาธิการของพระองค์เจริญรุ่งเรืองขึ้น
 น อัครยพระบรมเทวานุภาพแห่งพระเจ้าวไนสรวง
 สวรรคซึ่งเปนที่พานักของทวยโถกยนิกรเปนที่ตั้ง
 ไปรดประธานทิพยาธิคุณเชิดชูพระเกียรติยศ และ
 ด้วยเดชพระกรณา ของ พระแม่เจ้าวอนคักคตติช
 แห่งพระ คริสต์โต ซึ่งพระองค์ทรงมอบพระกาย
 ถวายพระชนม์ไว้ เมื่อสมเด็จพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส
 ครัตทรงตระหนักแก่พระราชฤทัยดงนี้ มามีความ
 รติถถึงไคฝ่ายตองซุดพระบาทราชมหามิตร ทรง

พระราชาธิบายหย่างยิ่งที่จะให้ได้รับปรมาณิศงต้น
 ด้วย จึงปลงพระราชหฤทัยจะถวายเป็นบ่อ
 เกิดแห่งสิริมงคล อำนวยความ ด้ชดด้วงดีมหาอุดม
 ผดณแต่ไต่ฝาดของชุดพระบาท และตั้งนักค้อ
 มามะกะ ประดับคิษาพระเจ้าผู้ด้คยาธิเทพ นันเอง
 ดังบรรยายไว้ ในคำด้นา คริต์ดง ซึ่งความจริงมี
 หยุ่นเพาะวิศุทศคำด้นานทางเดยว ด้วยเหตุดงนี้
 ด่มเดจพระเจ้ากรุงฝรังเศดจึงได้ตั้งเอกอัครราชทูต
 มาด้วยทรงหวังว่าไต่ฝาดของชุดพระบาท พร้อม
 ทงพคกนกรทวพระราชอาณาจกร จะทรงพระ
 ปราโมทย์รับพระ คำด้นา อันบริศุทศประเสดที่ไต่
 ถวายนาน

“ ประการหนึ่ง ด่มเดจพระเจ้ากรุงฝรังเศด
 พระองคนมณูญมถรรเสริญ หาเพียงด้วยราชฤทช
 มีชยแก่ศัทรหมุร้ายเท้านนไม่ เปนเพราะทรงพระ
 ปรีชาญาณคัมภีรภาพ ซอนไต่ฝาดของชุดพระบาท
 ย่อมทรงทราบในความ กว้างขวางแห่งความเป็น

ราชมิตรหยุดแล้ว ก็ไม่มีอะไรจะควรยิ่งกว่าที่จะ
 ทรงอนุวรตตาม ข้อสุนทรบรรหาร ของพระมหา
 กษัตริย์ราชกัถยาณะเดหยา ถ่วงตัวข้าพระพุทธเจ้า
 ก็มิได้ตะเวนแม่แต่ขณะจิตต์ พระเจ้าอดอันวอน
 พระเจ้าวขอให้ประทานพระทยาธิคุณนี้ แต่ได้ฝ่า
 ดอองรุดพระบาทด้วย แม่ข้าพระพุทธเจ้าจะได้
 สุกคิถัมบคค่อไปอกตงพันชาติ ก็เต็มใจตั้งตะเบน
 ราชพดี เพื่อไตทพยานุเคราะห์นมาเจดิมพระบารมี
 ขอได้ฝ่าดอองรุดพระบาท ทรงพระราชวิจารณ์ความ
 ขอนักจะทรงวิมนาการพระเคธาคิถร์ซึ่งรุ่งเรืองหยู
 แล้ว ในรัชกาลของได้ฝ่าดอองรุดพระบาทให้ภย-
 โยภาพพิบุดชน ปรากฎพระกัรตคคุณอดุดาติเรกชัว
 ฟ้าแตะดิน ทั้งจะได้บันดุงซึ่งพระบรมดุชดิวิเป
 นิตยกาตในพระมหาวีมานณะถัมปรายภพ

“ข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบบังคมทูลพระมหา
 กรุณา เพื่อทรงรับอนุครียบรรณาการของถัม-
 เคจพระมหากษัตริย์ฝรังเศส ซึ่งหวังพระราชฤ-

ทัยแต่จะทรงปลุกฝังพระราชสัมพันธ์ไมตรีให้ถาวร
 มรเดอม ถ้ามีพระบรมราชประสงค์ดังนี้ และ
 ทรงพระศุขมณเฑียรตลอดคตอง คตอง ค้วยแม่แต่เด็ก
 น้อย ก็ขอได้ทรงพระมหากรุณาโปรดพระราชทาน
 เรืองนแกเอกอัครราชทูต ด้วยไม้มือไรที่จะดียง
 กว้านำข้าวนไปกราบทูตแดงแต่พระมหา กษัตริย์
 จ้าวนายตน

“อีกฝ่ายหนึ่ง หากใตฝ่าตของชุดพระบาทจะ
 ไม่ทรงผ่อนผันในเรื่องนี้ หรือยังไม่ทรงพระกรุณา
 พระราชทานตอบให้เป็นทปดิมของเอกอัครราชทูต
 แดง ข้าพระพุทธเจ้าตองขอพระบารมีเพนท ฟง
 หย่าให้ตนเป็นผู้ตของพระ โยษฐ์นำกระแแต่พระบรม
 ราชโองการไปแจ้งแก่ราชทูต เพราะจะไม่เพนการ
 ตรงต่อ เทวาธิบาย แห่ง พระเจ้าว ซึ่ง เพน อัครปษนัย
 วดฤของข้าพระพุทธเจ้า ตามที่กราบบังคมทต
 พระมหากรุณาน ขอหย่าได้ทรงเข้าพระราชหฤทัย
 ว่าแปดก เพราะผู้ใดไม่มีความจงรักในพระเจ้าว

ผู้บุตรคารวะของคุณ ผู้หนึ่งจะขอถามความภักดี
ในพระมหากษัตริย์เจ้าจนนายคนอย่างไรได้? ถ้าข้า
พระพุทธเจ้า ประพฤติกิจพิปรัดไปจากปรกฤติแก่
ใจแล้ว ย่อมมีสัมภพจะได้รับพระมหากุณา-
ธิคุณจากไต่ฝาดตองชุดพระบาทต่อไปเลย'

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฟังโหวตการ-
ธิบายของ ฟอลคอน จนยกติ ดเหมือนจะทรง
ประมวณข้อความซึ่งทรงคริครองแฉวมามัพระราช
ดำริตั้งว่าดังนี้—

“ท่านไม่ต้องวิตกว่าเราจะผนความรู้อักคิดขอ
ของ ท่าน ด้วยเหตุอย่างไรหนอ พระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส ราชต์หายของเรา จึง คณใจเราว่า จะเป
งั้น?”

“ฟอลคอน—‘ขอเถระ ใคร ๆ คงจะไม่เข้าใจ
เป็นหย่างอื่น เมื่อเห็นไต่ฝาดตองชุดพระบาททรง
พระเมตตา แก่คณะ มิดชนารีให้ ได้รับความร่วมเยน
ทรง พระ กรุณา บริจาค พระราช ทริพย์ ด้ร้าง โยด้ถ

และทรงล้มเคราะห์แก่ บาศ์หลวง ด้วยบิณฑิย
 เปนอเนกประการ ความ^{๒๕}ชอบเหตุะ พระพุทธ
 เจ้าข้า ซึ่งพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส เข้าพระเหตุที่ยว่า
 ทรงเดอมได้พระ คริสต์ คำสั่งนา

“พระเจ้าหย่หิว— ‘แต่เมื่อท่านแจ้งความให้
 เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ถึงเหตุซึ่งเราได้นับถือพระ
 คำสั่งนาของสมเด็จพระบรมพรุษา เขาว่าประ
 การไรบ้าง?’

“ฟอลคอน— ‘เอกอัครราชทูตเห็นว่าความหนัก
 ออกตกหยู่ในตน โดยเหตุที่พระราชประสงค์แห่ง
 จ้าวนายคน^{๒๕}นี้ได้หวังประ โยชน์หย่างไรนอกจากจะ
 นำอดิศัยมงคตวิฤตมาถวายไต่ฝ้าตอง^{๒๕}ชุดพระบาท
 เอกอัครราชทูตเข้าใจว่าเหตุดังข้าง^{๒๕}คณนี้ คงไม่มี
 อุปสรรคหย่างใดหย่างหนึ่ง ในการที่จะส่งของพระ
 ราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์^{๒๕}จ้าวนายคน เปน
 ต้นไต่ทราบ^{๒๕}ว่าอัครราชทูตอิหร่านเข้ามาถึงประเทศ
 ดียาม นำคัมภีร์^{๒๕}โกหร่าน ซึ่ง^{๒๕}ทุนเกล้า ๆ ถวาย

เพื่อทรงนับถือ เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส รัดัก
 เปนนำที่ตอง ทูลถวาย คำัดนา ครัดตั้ง เพื่อให้ ทรง
 พระราชศรัทธาบ้าง

“พระเจ้าหย้หัว— ‘จริงหรือ ทว่าอัครราชทูต
 อิหร่าน นำเอาคัมภีร์โกหร่าน มาให้เรา?’

“ฟอลคอน— ‘เขากด่าถนัดงั้น พระเจ้าข้า’

“พระเจ้าหย้หัว— ‘เราหยากจะให้เอกอัครราช
 ทูต ฝรั่งเศส มาหย้ทั้นด้วย จะได้เห็นว่าเราปฏิสัน-
 ถารพวก อิหร่าน หย่างไร ถ้าเราจะเดือกถ้อคำัด-
 นา ก็คงไม่ใช่คำัดนามหมัดแน่’

“แต่ที่จะตอบเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสไป ท่าน
 จงรับรองเขาเถิด ว่าเรามีความชอบใจดีมเดจ
 พระเจ้า กรุง ฝรั่งเศส ผู้ ครัดตั้ง คำัดนูปถัมภกเป
 ็นอันมากที่ไต่มีพระราชไมตรีจิตต์ เปนเครื่องหมาย
 แห่งมิตรภาพหวังดีในคัมเรา ตามที่ได้ทรงให้
 เกียรติยศในคัมเรา ก็ปรากฏกำจรไปในประเทศ
 บุรพทิศหยู่แล้ว เราไม่ดำมารถจะแต่ดงความรู้

ตั้งให้ พ่อแก่พระราชอิศยาศรีย อันดี ของ พระองค์
 แต่เรามีความเดียดใจมากที่พระราชสหายผู้ประเล็ด
 ของเรา ทรงแนะนำข้อซึ่งเป็นการยากลำบากแก่
 เรายิ่งนัก เราขอเสนอเรื่องนแก่พระปรีชาดำมารถ
 ของพระมหากษัตริย์ คริสต์ตั้ง ทรงวินิจฉัยเรื่อง
 สำคัญยากยิ่งสุดซม ที่จะเปลี่ยนคำสั่งนาซึ่งได้ประคิ-
 บททวักนทงอาณาจกร หนีอายุของพระคำสั่งนา
 คตอดตมาจนบัดนี้ถึง ๒๒๒๘ ปีแล้ว มีความเจริญ
 เรื่อยมามิได้มีอุปสรรคอันใด

“นอกจากนี้ เรามีความดงนในใจว่า ทำไม
 พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส จึงมีพระราชฉันทิศาศรียใน
 เรื่องนี้จริงจัง เพราะการประคิบทคำสั่งนาเหมือน
 จะเป็นภาระของพระเจ้า ผู้ทรงมอบไว้ในความ
 รู้จักผิดชอบของเราทุกคน ว่าควรประพฤติหย่าง
 ไรถูก ก็พระเจ้าอันแท้จริงมิใช่หรือซึ่งทรงสร้าง
 สรรคฟ้า และดินกับสรรพสัตว์ซึ่งมี หยู่ในสังกตจักร
 วาด เมื่อพระองค์ประทานนามรูปแก่มนุษย์ได้ ก็

จะบันดาลให้ถือคำสั่งาเดียวทำพหุบูชา ซึ่งเป็นที่พอ
พระหฤทัยที่สุด และประทานข้อบัญญัติแก่นักดา
ประเทศชาติในโลกทั้งหมดให้เป็นอย่างหนึ่ง อย่าง
เดียวกันไม่ได้หรือ? ข้อบัญญัติให้มนุษย์มัจฉต
ศรัทธาเป็นอย่างไรรึ ย่อมอาศัยริยเป็นไปตามพระ
ทิพยอำนาจของพระเจ้าวแทนน ซึ่งพระองค์อาจ
ทรงจัดสรรคิดได้ง่ายดาย เพราะฉนั้น การทรมณะ
นิกาย ต่างตติชิต่าง คำสั่งา กันหยุ่ ทุกภวต ทุกสมัย
ดังนี้ เราต้องเชื่อว่าพระเจ้าวเทียงแท้ ประทาน
นิตยัตินदानและความรู้สึกแก่สรรพสัตว์ของพระ
องค์ต่าง ๆ กัน พอพระหฤทัยให้มนุษย์บูชาบถถือ
คำสั่งนตติชิตตามความเห็นความริของคณ ๆ

“อันเภทพรวรรณและความรุ่งเรืองแห่งธรรม
ชาติที่เราชมกันหยุ่น ยังไม่พอแก่ใจ จะต้องแลม
ทเยอทยานนคิของวิเศษซึ่งเกินอำนาจธรรมดาอีก
หรือ? ยังจะต้องเห็นว่า เท่าที่มเหยตามธรรมदान
ซึ่งถึงกับทิพยบัญญัติอาริสร่างมาให้แล้ว ยังไม่

หน้าแก่ใจมนุษย์อีกหรือ? หย่างไรขอหนักงเปน
 ความจริง แต่เมื่อเราแจ้งหยู่ว่าพระเจ้าวทรงไว้ซึ่ง
 อำนาจเปนเจ้าของโตกโดยดีทัชชาติ บังคับให้
 เราดำเนิร แต่ในที่ไม่ผิดแผกจากพระเทวประสงค์
 แล้ว ก็เปนอันยอมอบกายถวายชีวิตในใต้พระ
 มหากรุณาธิคุณของพระองค์ ไว้แก้ทิพยบัญญัติ
 ให้ทรงจัดการสุดแต่จะโปรด เราหยากจะให้ท่าน
 ไปอธิบายแก่เออัครราชทูต ฝรั่งเศส หย่างชัดเจน
 ว่า เราจะถนอมพระราชไมตรีของพระมหา กษัตริย์
 คริสต์คิง อันน เคมก่าตั้งอำนาจของเราทุกหย่างทุก
 ประการ และเราจะประคิบติดตาม ในชวภาคซึ่ง
 พระเจ้าวทรงพระกรณารักษาชีวิตเราไว้ และตั้ง
 ให้ ตกหลานทั้ง อาณาราษฎร ของเราแสดง ความ
 นบถชอบพระคุณพระเจ้าว คริสต์คิง และรัชชทา-
 ยาทของพระองค์คือ ๆ ไปตลอดทุกยุคทุกสมัย

“เมื่อพระเจ้าหยู่หัวคริสต์คิงนแล้วทรงนั่งไว้ตัก
 ครัว ทอดพระเนครดูท่วงที่ ฟอลคอน คริสต์คิงไปว่า

‘ความซึ่งเราปรารถนาให้ท่านจดเป็นลายลักษณ์อักษรไปแจ้งแก่เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสนี้ ท่านคิดเห็นว่าเขาจะตอบเป็นประการไร?’

“ฟอลคอน— ‘ข้าพระพุทธเจ้าจะมีได้ละเลย อัญเชิญพระราชกระแสน์ไปแจ้งแก่เอกอัครราชทูต แต่ข้าพระพุทธเจ้าไม่ทราบเกล้า ๆ ว่าเขาจะตอบอย่างไร แต่คิดเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่าแรงมาก เชื่อว่าเขาคงไม่เว้นปลาดใจในพระปรีชาญาณอันประณีตมหัศจรรย์ หนังกี้ดี น่าจะมีทางหนงซึ่งเอกอัครราชทูตคงจะตอบว่า แม้พระเจ้าทรงสร้างสรรพสัตว์และให้บูชาเคารพพระองค์ตามวิสัยของคนต่าง ๆ กันก็จริงแต่ แต่มนุษย์และดิรัจฉานมีลักษณะซึ่งทรงสร้างผิดกันมาก พระองค์สร้างดิรัจฉานเพียงปรธานรูปสมบัติและความรู้สึกพอให้แจ้งว่าสิ่งใดจะใช้ได้สำหรับคน แต่ดวงหาดังนี้โดยไม่ค้องพิเคราะห์หนังกี้ และพอให้รู้ว่าสิ่งใดเป็นภัยต่อคน แต่พวกดิรัจฉานดั่งนั้นไม่ค้อง

ไต่สวนเหตุผิดอีก เช่นกวางเห็ดอบเหมเด็ดหัก
 ปรดาตหนีไป ถูกไต่ซึ่งพักออกมาใหม่ๆเห็นเหยี่ยว
 ก็ตกใจกลัวหนีเข้าไปซ่อนหยู่ไต่บักแม่ หาไต่มี
 บัณฑิตต้นตำโนเรื่องใหม่ นอกจากพระเจ้าจวงริง-
 ด้ฤชฎีให้พอกคุมคน แต่พระองค์รังสรรค์มานุษยชน
 ให้มีญาณทรยศระจุกเหตุผิด จะได้เห็นแจ้งความ
 ดีจากความชั่ว ค่อนนการประพฤตคหรือชั่ว คน
 เองจะต้องรับผิดชอบอีกส่วนหนึ่งต่างหาก และโดย
 พระมหากรรณา พระองค์ทรงประกาศให้เป็นที่
 ทราบไว้ว่า มนุษย์ผู้ใดมารู้จักดำเนินตามดีจริต
 ธรรม ละเว้นความทจจริตตามกอันเป็นเหตุเดือด
 ความจงรักในพระองค์ มนุษย์ผู้นั้นควรได้รับพระ
 กรรณาจากพระองค์เป็นรางวัลหยู่ช้วนิตยกาล ส่วน
 ผู้ใดแต่ อันพระเจ้าจวงประทานสติปัญญาพอแก้วิษัย
 แล้ว หาไช้ปัญญาหนีให้รอบคอบชอบแก้เหตุผิด
 ไม่ มีวหลงดเมิตประพฤตการฝ่าพระประสงค์
 มีเขาใจออกหากไม่สัตวามีภักดีในพระองค์ เป็นต้น

ต่อไปคนจะได้รับผลร้ายอย่างไร จะท้วงติงตำหนิ
พระมหา กรุณาแห่งพระเจ้าว่าบกพร่องหาได้ไม่
เพราะใช้ความรูที่พระองค์ประทานมาเป็นเครื่องมือ
ประพุกนอกคอกเฉไปเอง

“จริงหุ่ย ทางซึ่งเป็นอารยมารคนเพาะมีแต่
ในพระคำส่นา คริสต์ตั้ง อันโบราณประมุขหน้าค่อๆ
กันมาตั้งส่นอกแก่ คริสต์ เเวโนย ให้รู้จักเคารพบูชา
พระเจ้าตามเทวประด่งคี่ ถ้าแะระวิจารณ์ปัญญา
ซึ่งพระองค์แซกประทานมาในล่่มองค้วัย พระมหา
กรุณา มิได้ชักนำให้มนุษย์นิยมค้ำเนิรตามทางพน
กต่างคี่อมมนุษย์ โกงเอาปัญญา นั้นไปใช้ ในวักที่ผิด
จากเทวนิยมแะแล้ว ก็เป็นกรรมค้ำที่เขาจะต้องใช้
อวยวะประกอบความซ้วิ่งกว่าความดี เตยเป็น
อภัพ ลัดค้ว วิบัท คดตาด จาก ทาง อัน ล้ว่าง บริคุทซ์
คี่กคี่ดีทซ์ ข้าพระพุทธเจ้าขอทูลถววยอุปมาที่
โกดี่ๆ พวกข้มูติกากรบวรวิค่นามาคัยราชบริพาร
อันได้ฝัดของซุดพระบาททรง พระมหา กรุณาท้ว

หน้า พระราชทานเกียรติยศบัณฑิตก็ดัดมแก้ความ
 ดีความชอบในราชการทุกคน น้าที่จะมีความดีความ
 ภาภักดี ในใต้ ฝ่าตอองชุดพระบาท เสมอเท่ากัน มิใช่
 หรือ? แต่ความจริงหาเป็นได้หย่างนี้ไม่ เพราะเหตุ
 ใดเล่า? ก็เพราะว่าความจงรักภักดีเป็นวิษัยแห่ง
 น้าใจของเขาเอง แต่ชื่อว่าเป็นข้าราชการด้วยกัน
 ๒๒ เพราะฉนั้น มนุษยทั้งหลายที่ประคิบัติบูชา
 พระเจ้าต่าง ๆ กันด้วยใช้บัญญัติยกแผลงไปตาม
 ความเห็นของตน ก็ชื่อว่าเป็นหมู่ศิษย์สาวกแห่ง
 พระเจ้าด้วยกันทั้งหมด บางจำพวกเหมือนนอกเหตุ
 ๒๓ ศักดิ์ ดำรงชีวิตหยู่ด้วยปราศจาก ธรรมจรรยา
 อันเป็นเขตต์จำกัดความประพฤติ คงมีแต่ชื่อใน
 สำนัญทเบี่ยนว่า คริสต์ศาสนิก แต่มิได้เอาบัญญัติ
 ซึ่งประทานแล้วมาใคร่ครองพิจารณา พระโอวา
 ๒๔ ทานุศาสน์แล้วแต่ประคิบัติให้ชอบด้วยพระบัญญัติ
 บางเหล่าเป็นกัถยานชน ทำคนให้แจ้งในโมกษ
 ๒๕ บท ด่วงพันภาวะแห่งมฤตยศักดิ์ ขึ้นไปเป็นอุป

ปาดิกะชาติตอยหฺยเหฺนือกามากรภฺมฺ (°) และ
 บัญญา ของคน ซึ่ง พระเจ้าว ทรง พระกรุณาให้ เหน
 แจ้ง ก็เป้นพดวะบัจจยให้แ่ดวงหาธรรมซึ่งรู้จัก
 พระองค์ เคารพบูชาตามพระหฤทัยมิได้ดับหตุทำ-
 นองมรักโซปกิเตส วิธิดำเนิรประคิปทาตามอารย
 มารคนทพระเจ้าวทรงผูกพันช้รพทุกขวิมุตให้แก
 มนุษย์ เพราะเหตุน ความตะเตยในการคักษา
 และความประมาทในดัมมาประคิบทซึ่งเป้นวิถิบริ-
 ศุทชเอกอดมน กระทำให้มนุษย์เป้นผู้ผิดคเพาะ
 พระพักตรพระเจ้าว ซึ่งพระองค์คอบเป้นความยุกค
 ธรรมยั้งหฺยแ่ดว”

ฟอลคอน แ่ดงโวหาราธิบายอันยากหย่างยั้ง
 เพื่อดดองพระคุณเจ้าวทงตองฝ่าย เป้นเรื่องเดี่ยว
 แ่ดงในเวดาเดี่ยวด้วยกนดงน คัศฺรของ ฟอลคอน
 ดงเขาว่าเป้นข้าตองเจ้าวเหนแ่ก่ประ โยชนดัวนคน
 เขาคัวรอดแท้ ๆ แต่บาค้หลวง เดอตาอั้ง กต้าว

(°) Dominion of Senses ; หมายเอาภพขันธ์มานุษยโลก.

ว่า “อันถ้อยคำซึ่งได้ กราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน
 เปนพยานให้เห็นศรัทธา กตัญญูในศาสนา ของตน
 เพราะพระเจ้าแผ่นดินมีจนาทิฏฐิก็ไม่ได้ ทรงแแต่ดง
 ความคกตงหย่างไรให้ปรากฏเห่นว่ จะทรงโอน
 เข้ามาในศาสนา คริสต์ตั้ง เปนการยากแก่ผู้เป่น
 เฒ่าบค้ของพระองค์หย่างยังจะไปแแต่ดงความเห่น
 พ้องด้วยพระเจ้าแผ่นดินต่างประเทศเริ่มกราบทูล
 เรืองนชนก่อน คำคอบของพระเจ้าแผ่นดินพระ-
 องค” (บาศ์หตวง เคอดาอ้ง กต้าวค่อไป) “ไม่
 แแต่ดงให้เห็นว่ พระองค์น้อมพระราชหฤทัยใน
 ศาสนา คริสต์ตั้ง เตย แต่ยังไม่หมตหวังในเรื่องจะ
 มาทรงเชาริตท่เตยว เพราะพระองค์แม่มีได้ทรง
 ยอมพระราชหฤทัยในอันนับถือ คริสต์ ศาสนา แต่
 ก็ทรงแแต่ดง พระราชประสงค์จะประคิตถานศาสนา
 คริสต์ตั้งในพระราชอาณาจักรเหมื่อนกัน ด้วยทรง
 เห่นว่อาจจะเป็นประโยชน์แก่พตเมือง ของพระ-
 องค”

ข้อความซึ่ง ฟอลคอน เห็นขาดได้กราบทูลและ
 ทพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำ-
 รัสตอบทรงต้นนี้ ฟอลคอน ได้ยอรับทันทีถึงเปนตาย
 ตักษณ อักษร มอบให้ แก่ เศรษฐ์มอง เอกอัครราช
 ทูต ฝรั่งเศส เมื่อเอกอัครราชทูตได้อ่านตลอดแล้ว
 ไม่พอใจเปนอันมาก เกือบจะทำให้ข้อตกลงใน
 สัญญาทางพระราชไมตรีขาดฉันทกตเพียง เท่านั้น
 หย่างไรก็ดี พระราชดำรัสตอบของสมเด็จพระเจ้า
 แผ่นดินไม่สู้รุนแรงเด็ดขาดลงไป ยังมีผู้นอนหนัก
 ผู้นอนเบา พอมีหวังเปนทางให้พระองค์กับพระ
 ราชทูตยได้ ในที่สุด ประกอบทั้งประโยชน์อันงาม
 ซึ่ง ฟอลคอน อนุญาตให้ฝรั่งเศสหลายหย่าง เปน
 ต้น ฝรั่งเศส ได้เป็นผู้ผูกขาดสินค้าพริกไทยซึ่งเกิดใน
 ประเทศสยามทั้งหมด เปนการคัดรอนผลประโยชน์
 แห่งชาวยุโรป ชาติอื่น ๆ โดยมากเช่นชาติ
 วิตันดา เปนข้อที่เอกอัครราชทูตจำเปนต้องนอนความ
 ไม่พอใจผิดคาดหมายไว้ในหน้า ตกตงยอมทำ

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี ข้างฝ่ายพระเจ้า
กรุง ฝรั่งเศส ยอม ส่ง ทหาร กอง หนึ่ง มา ประเทศ
สยาม ไม่ใช่จะมาต้อนกองทัพไทยให้ได้เบียดเบียน
รื้อยหย่างเดียว พระเจ้ากรุงสยามหรือเสนาบดีของ
พระองค์จะใช้เป็นทหารรักษาพระองค์หรือประจำ
ห้วยตามบ่อนต่าง ๆ ก็ได้ สุดแต่การยั้งนควร

บทสิบแปด

ปองร้าย

ดังเราได้เห็นมาแล้ว ปัญหาเรื่องจะให้พระเจ้า
 กรุงสยามทรงเข้ารีต คริสต์คิง ก็อบจะเป็นเหตุ
 ให้ความมุ่งหมายหย่างใหญ่ของ ฟอตคอน ถึงแก่
 ความพินาศ เมื่อได้ปลุกคว่หตุคัพพันความยากจำ-
 บากมาได้ด้วยสติปัญญาแคะดวคดอง ทำให้ถูกอา-
 รมณั้ตัมกับความ โดภของคณ ฝรั่งเค้ด ให้ยี้ดหวัง
 หยุว่าในที่สุดคองดำเรจผด ความจริงก็โดยความ
 ฉตาดเฉด้ยวนเฮงแแต่ดงให้เหนความดำมารถอย่าง
 เอกในเรื่งที่ว่าจะช่วยกษัตริย์ ฝรั่งเค้ด ให้ประเทศ
 สยามมาเข้ารีต คริสต์คิง วาดนษคตาของ ฟอตคอน
 ก็ตถึงชนดงไปอีกโดยเรว จริงหยุ ฟอตคอน มีคัศรุ
 คีอ พวก สยามเก้าแตะพวก มั้วร แวดต้อม หยุรอบ
 ข้าง จำเปนค้องบากบั้นค้อดหุ้ย่างตกผู้ชายรมัด

รวังคน ใช้ความชำนาญที่ได้ดั่งเด่พบกับพดเมือง
 และ ความสามารถ ซึ่ง เกิดเป็น บันฑิศจัย หยในคน
 ประคับประคองฐานะให้คงไว้ ในวาง ดำเนินนับแต่
 ราชทต ฝรั่งเศส ได้กตบไป และกว่าความช่วย
 เหลือซึ่ง เคยข้อมอง ได้ตั้งญาไว้ จะมาจาก
 กรุง ฝรั่งเศส ถึงประเทศสยาม หย่างไรก็ดีความ
 มีชัยของ ฟอลคอน นับว่าบริบูรณ์

พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส ทรงถือในตั้งญา ได้
 ส่งทหาร ที่ชำนาญเป็นจำนวนห้าร้อยคนมายังกรุง
 สยาม มี เดอฟอร์เยอะ^(๑) เคาน์เตพระแบง^(๒) และ
 นายทหาร อื่น ๆ อีกหลายนายเป็นผู้บังคับบัญชา
 ทหารเหล่านี้ได้จัดตั้งไปประจำเมืองธนบุรีบ้าง

(๑) des Farges, (๒) Count de Poulain, คู่นี้ ดูเหมือน
 มีบันฑาศักดิ์-คนที่หนึ่ง-เป็น ออกพระรามฤทธิ์เดโช แม่
 ทักษุมทหารพิทักษ์ปากอ่าวสยาม, -คนที่สอง-เป็น ออกพระ
 ศักดิ์สงคราม แม่ทัพลุมทหารรักษาพระองค์ กำกับข้อมคำย
 กรุงธนบุรี.

เมืองมริทบาง ซึ่งเป็นด่านสำคัญของสยาม ตำ-
หรับบองกันพระราชอาณาเขตต์ แต่จะว่ามีไว้คอย
ต่อสู้กับพม่าก็เพียงพอ ที่จริงมีทหาร ฝรั่งเศส ไว้
สำหรับชู้พวก ขุนนางไทย ซึ่งตั้งซึ่งไม่มีความพอใจ
ในแผ่นดินให้เกรงกลัว และสำหรับฝึกหัดทหารให้
ชำนาญเท่านั้น คกตงทหารกองนักทานองเดียว
กับทหารแขก อินเดียน ที่เรียกว่าทหาร ดิปลอย ซึ่งมี
เอาไว้สำหรับปราบพวกกันเอง

ต่อมาพระเจ้าหตุย ทรงมุ่งพระหฤทัยแต่จะปราบ
ปรามสันดานของคนไทยให้หยาบในอำนาจศาสนา คริสต์
ตั้ง ที่ทรงเพ่งเล็งจริงๆ คือทรงพระเจ้าแผ่นดินและ
ราชสำนัก จึงได้ตั้ง บาทหลวง เยซุอิก ซึ่งมีความ
รู้มาหลายรูป เพื่อแผ่ คริสต์ โศวาท ยังราชสำนักไทย
ทางอ้อม โดยสอนวิชาคำนวณแก่เจ้าขุนไทย ซึ่ง
ยอมทราบกันว่าไปรคปรานในวิชานี้มาก ในอุบาย
เรื่องสอนศาสนาทางอ้อม ต้องการให้ ฟอลคอน
เป็นผู้รับเคราะห์แทน ฟอลคอน ก็ไม่เชื่อจนถึงจะ

งมฉายไม่รู้เท่าเจตนาของพวกเหต่าน แต่กร็หย
 ว่าไม่ได้ความช่วยเหตือจากพวก ฝรั่งเศส คนก็
 ทำการอะไรไม่ได้ด้ตวก จึงทำเปนนอดหนุนความ
 มุ่งหมายของ ฝรั่งเศส แท้จริงกัทาณเพาะเมื่อ
 เหนว่าไม่ เปนการเสียหายแก่เจ้าวนายประเทศชาติ
 ซึ่งถือว่าได้มือปการะแก่ตน

วิธีดำเนินการของ ฟอลคอน จะเป็นหย่างที่
 เรียกว่าคี่ตองหน้าไม่ตรงไปตรงมาเบ็ดทางให้ คัศร
 คอยทำร้าย และให้เพื่อนฝูงคี่เคียน ปราบช่องให้
 ตนเองถึงแก่ความวินาศในที่สุด ซึ่งจะกล่าวค้อไป
 ให้ผู้อ่านทราบในเวตาอันควร แต่ในเวตาที่กล่าวนี้
 ฟอลคอน มีเหตุผลควรพอใจในวิธีที่ดำเนินมาแล้ว
 เพราะอำนาจของตนดูเหมือนจะตงมันและถึงความ
 ด้ขหย่างเต็มเบี่ยม กล่าวค้อมีทหาร ยุโรป หยัรัก-
 ษาคามบ้อมที่ดำคณู มีกองทหารชาติ โปรตุเกส
 อังกฤษ วิตันตา ซึ่งฝึกหัดหย่างชำนาญไว้เปนนทหาร
 รักษา พระองค์พระเจ้าแผ่นดินและ สำหรับตนด้วย

ทหารกองหลังคนได้เป็นผู้บัญชาการเอง และพอ
ใจฝึกหัดตรวจพลหุ่ยเป็นนิกย กัษมีพวก บาศ-
หดวงเยชอติเข้าโกตชิตพระเจ้าแผ่นดินหยมได้ชาด
ทงยังมีพวก บาศหดวง รูปอื่นๆ เทยวเทศตั้งสอน
พลเมืองเต็มอ ซึ่งเป็นผู้มีความนิยมนับถือคน
เป็นที่สุด วิดวาอารามของ คริสต์ตั้ง กัดร้างขึ้นด้วย
พลาภาพของตนเอง และนิกอิมเอิบใจเชื่อแน่ว่า
ในไม่ช้าศาสนา คริสต์ตั้ง คงเป็นหนักศาสนาของบ้าน
เมืองชาวสยาม เมื่อหนทางดำเนินของ ฟอตคอน
สดวกดังนี้ หย่าเพิกเข้าใจว่าจะไม่มีหนามเคียวได้
สบายทีเดียว เพราะไม่ช้าไม่นานก็ได้ทราบว่ามีผู้
คิดร้ายจะทำตายอำนาจคนหุ่ยเต็มอ บางที่ไม่ใช่
พวก มัวร์ ก็เป็นพวกคณะพระสงฆ์ หรือกระทั่งเป็น
พวก วิธินดา ด้วย แต่ศัตรูของ ฟอตคอน คิดการย
ทราม มากไม่ สามารถ บิดบัง ความ ดับไม่ให้แพร่
พรายหรือเป็นหน้าหนึ่งใจเดียวกันได้ พอเริ่มกันชน
ฟอตคอน ก็กำจัดเดี่ยวในคันทมือ เมื่อดังนี้ ฟอตคอน

จะหาหมอว่างไม่ได้ แม้เป็นผู้สามารถจัดการบ้านเมืองได้หย่างเอกควรชมเชย แต่เหตุไฉนพวกขุนนางคณะด๋ยามเก่าและพวกพระสงฆ์จึงคงมีความเกลียดชัง ฟอลคอน นึก? ขอนไม่ปตาคอไร ด้วยพวกด๋อง คณะนั้นเห็นว่าเสนาบดีชาติกรีก เป็นผู้ชักนำพวกฝรั่งเค้ต ชนต่างดาวเข้ามาหยู่ในกรุงด๋ยาม ยิ่งวันกยิ่งแต่คงอำนาจศักดิ์คดียิ่งหยามดเหมือนที่ว่าคนไทยเป็นเซตย ทั้งพวกเหต่านเป็นทไววอง พระหฤทัยของพระเจ้าหย่หัว มีตำแหน่งนำทราชาการด๋องหยู่บ้าง ย่อมทำให้คนด๋องคณะมีความวิตกว่า ไม่ช้าพวกเหต่านจะกลายเป็นนายบังคับบัญชาประเทศด๋ยามเอง แต่ถึงจะเกลียดชังเกรงความรัในวิชายุทธ์ของพวกเหต่านว่าดีกว่าตน เพราะฉนั้นพวกด๋ยามเก่าไม่มีทางจะทำประการไร ต้องหิวหดรอคอยกว่าจะดับเวตาเหมาะเมื่อไรชน

ฝ่ายพวกวิถันคาหาได้กำหนดใจดงมันเหมือนพวกคั้นนั๊กไม้ มีความฤษยาจ้องดูความเจริญของ

ฟอลคอน และพวก ฝรั่งเศส มาตั้งแค้มป์มือ แล้ว
 เรื่อง สัญญาทาง พระราชไมตรีในราวไทกับ ฝรั่งเศส
 เค็ด กระทำให้เสียหายแก่ประโยชน์ของพวก วิตัน-
 ตา มาก เพราะฉนั้น ข้าศึก วิตันตา มีเมือง ชนหย
 ไก่กับเขตต์แดนประเทศ ยโฮร์ ซึ่งในเวตา นั้น ชน
 หยู่กับสยาม จึงชักนำ สุตตาน ยโฮร์ ส่งราชทูตมา
 กรุงสยาม ขอให้ขัมไต่พวกฝรั่งเศสไปเสียจาก
 แผ่นดิน และขอส่งทหาร ยโฮร์ มาแทน พวก วิตัน-
 ตา เดิรแผนนี้ เพราะเข้าใจเอาเองว่าพระเจ้าแผ่นดิน
 สยาม คงถูก เต็นาบตี ซึ่ง มีอำนาจราชศักดิ์ใหญ่ ช่ม
 ให้ทรงยอมทำ สัญญาทาง พระราชไมตรี กับ ฝรั่งเศส
 เค็ด เพราะฉนั้น ถ้าส่งทหารมาพระเจ้าแผ่นดิน
 สยาม คงดีพระหฤทัยด้วย มีช่อง จะขัมไต่พวกต่าง
 ประเทศเหล่านี้ไปเสียให้เกิดยงแผ่นดิน พวก
 วิตันตา หย่างน้อยคงจะได้ ช้างเจงเหตุ ผลที่คิดนี้แก่
 สุตตาน ยโฮร์ ฟัง กับแนะนำ สุตตาน ยโฮร์ ควรส่ง
 จ้าวซึ่งเปนเชอวงศ์องค์ หนึ่งเปนทูตจ้าทูลคำสั้นเข้า

เฝ้าพระเจ้าแผ่นดินสยาม จะได้สมกับพระเกียรติยศ
 ของพระเจ้ากรุงสยาม พวก วิธันดา คิตการตั้ง
 มิได้หนักถึงผู้มีบุญญาไม่แพ้คนคือ ฟอลคอน เพราะ
 ไฉนไม่ซำก็ได้ทราบเรื่องว่าทุกเมือง ยโฮร์ ได้เข้าเฝ้า
 พระเจ้าแผ่นดินสยามจริง ค่อพอดถวายคำสนั้นเสร็จ
 พระเจ้าหยู่หัว ก็ทรงพระพิโรธว่าดหมิ่นชาติฝรั่ง-
 เค็ดซึ่งเปนนราชสหายของพระองค์ มีรับสั่งให้หา
 ฟอลคอน เข้ามาเฝ้า ทรงอธิบายความประสงค์
 ของทุก ยโฮร์ ให้ฟังแล้ว ครั้นว่า—

“ท่านพระคตัง เห็นความประสงค์ของจ้าว
 ยโฮร์หรือไม่ คอองการจะทำตายตัวท่านเอง นี้เหตุ
 ผดคันปลตายเป็นอย่างไรกัน? จ้าว ยโฮร์ ก็ไม่รู้จัก
 มั๊กคูนท่าน ท่านก็ไม่รู้จักอะไรกับจ้าว ยโฮร์ แต่
 ทำไมจึงคิดการเพ่งเตงตรงมาถึงท่าน?”

ฟอลคอน—“ขอเดชะ จ้าว ยโฮร์ ซึ่งเป็นข้า
 ชั้นชาติมาจะรู้เห็นในเรื่องนี้หามิได้ เปนแต่ถูกต้มมุน
 ของพวก วิธันดา ซึ่งมีความฤษยาพวกฝรั่งราช

สุดท้าย และเกิดขึ้นกับข้าพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้ชักนำให้ฝรั่งเสด็จมาทำทางพระราชไมตรี จึงเกิดยกต่อมใช้จ้าว ยโฮร์ มาคราวนี้”

พระเจ้าหยี่หวู่— “หย่างนั้นท่านเห็นจะทราบล่วงหน้าว่าทศคนนี้จะมาก่อนแล้วกระมัง?”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าเป็นเสนาบดีที่ตมุนายก ต้องเอาใจได้รัไว้วางให้ทราบเหตุการณ์อันเกี่ยวข้องกับควยแผ่นดิน เรื่องจ้าว ยโฮร์ จะส่งทศเข้ามา ข้าพระพุทธเจ้าได้ทราบเกล้า ๆ ล่วงหน้ามาประมาณสักสามเดือน ทงทราบความประสงค์ของทศ ยโฮร์ ด้วย”

พระเจ้าหยี่หวู่— “ทำไมท่านไม่บอกให้เรารู้เสียแต่แรก ไ้คนอปรีย์จะได้ไม่มาเหยียบแผ่นดินให้เบือน”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าคงจะรังไม่ให้เป็นของข้าพระพุทธเจ้า เขาไปเฝ้าเฉพาะพระพักตร์ กราบบังคมทูลเขียนยกความดีความชอบ

ของข้าพระพุทธเจ้าได้ แต่ก็เป็นศัตรูของข้าพระพุทธเจ้า จะเข้ามาเผ่ากราบบังคับมทตให้ร้ายข้าพระพุทธเจ้าอย่างไร ข้าพระพุทธเจ้ามีความยินดีจะเป็นผู้นำให้เขาเข้าเอง”

พระเจ้าหยู่หัว— “ทพคนกตหยู่ แต่จะค่องแแต่ดงให้เห่นว่ เราได้ใจมั่นในเด่นาบดีของเรา และเมื่อมีผู้มาหมิ่นประมาทชาติ ฝรั่งเศส ๓ หายเรา ๆ ก็ต้องเจ็บแค้นแทนด้วย จะต้องคิดหัวโหดมาทตยโฮร์ ท่านจงไปจัดการเสีย”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานชีวิตทตจ้าวยโฮร์ไว้สักครั้งหนึ่ง เพราะเป็นผู้ไม่รุเห่น อีกประการหนึ่ง ตามประเพณีของประเทศในยุโรป ทุกประเทศถือว่าอัครราชทูตเป็นผู้ซึ่งได้ราชอภัยจากพระเจ้าแผ่นดิน เหตุนี้ ข้าพระพุทธเจ้าเห็นควรทรงพระมหากรุณาพระราชทานชีวิตไว้มิฉนั้นเป็นข้อให้พระเจ้าแผ่นดิน ฝรั่งเศส คิดเห่นว่พระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งเป็นราช๓หาย ทรงประพฤตการ

ครายคืออัครราชทูตถึงเพียงนี้ ก็จะเป็นที่หน้า
 หมาย ”

พระเจ้าหย่หัวคริสต์ทรงฟัง คำกราบทูลฉลาดฉาน
 ของ ฟอลคอน ขัดขันพระราชหฤทัย ก็มีพระพักตร์
 แดงด้วยพระพิโรธนี้ ค่อยทรงพระราชวิจารณ์
 สักครู่ จึงได้พระสติทรงเห็นความจริงในคำกราบ
 ทูลตักเตือนของเด่นาบตี คริสต์ว่า —

“เรื่องตามใจท่าน แด่วังหย่าให้โอรสเหยียบ
 หยิบแผ่นดินไทคงแด่พรุ่งนี้เขนเป็นคันทไป ”

ฟอลคอนกราบทูลสนองพระราชโองการแล้ว
 ออกจากเฝ้า

เมื่อ ฟอลคอน กลับเข้ามาถึงห้องรโหฐานใน
 บ้านของตนแล้ว ก็รำพึงว่า “เป็นดังนอก ครองไ้อ
 อดิคุณ เขามืดอาบยาพิษทำร้ายเรา เรากลับเป็น
 คนไปรดปราณของพระเจ้าหย่หัวยั้งขัน แม้ความ
 นิยมให้กว้างออกไป และให้เราได้ มอนิกะ มา
 แขนบข้างเรวขัน เพราะฉนั้น เรื่องไ้อ วิดนต์ตา คิด

อธิบายทำร้ายเราอย่างไม่ใช้ลูกผู้ชายคราวนี้ ถ้ารู้
กันทั่ว — และจะให้รู้กันแน่ทุกหนทุกแห่งไปโดย
เร็วด้วย — เราก็คงจะมีผลหนักอกหนักใจยิ่งกว่าน
หา ! หา ! ” (ถึงตรงนี้ ฟอลคอน พูดออกมาดัง)
“ อำนาจวาสนาซึ่งเราประคับประคอง จะยังมีราก
มั่นแล้ว ”

ฝ่าย มอนิกะ ซึ่งนอนเอนกายหุบบนเบาะ มือ
หนึ่งถือหนังสือกำลังอ่านให้เด็กน้อยตาดำ บุครอายุ
ราวสี่ปี ซึ่งคุกเข่าคอยฟังหยั่งข้างมารดา เห็นกริยา
ฟอลคอน ดำเนินเดิน จึงถามว่า “ เจ้าคุณจับเรื่อง
คนคิดร้ายได้อีกรายกระมัง ? ดิฉันเห็นดีหน้ามี
ความยินดี ”

ฟอลคอน — “ เปด้าดอกหัดนอน เปนแต่ไ้จริง
แดนเท่านั้นไม่มีพิษมีสงอไรนัก ” และเด้าเรื่อง
ซึ่งมีรับสั่งหา แด้วกตัวนางจะซัดค่อไป จึงเอา
มืออุดปากนางเปนเชิงหยอก ชุคตัวตงนั่งข้างๆ
มือโอบอุ้มบุครมานั่งบนตัก พูดว่า —

“หย่างไรเจ้าหนูของพ่อ? เรียนหนังสือเห็น้อย
แล้วหรือ? หยากเด่นอะไรกรรมัง?”

บุตร—“เบ็ดกดีใจบ้างดับมา เบ็ดกชอบวิ ๆ
กับบ่า”

ฟอลคอน—“หยากวิ ๆ หรือหน บ่าจะทำให้
ว่าแดงหีบขดขย ฝรั่ง ซนเป่า ครนตูกฟังเพลง
หรือตามทเรียกว่าวิ ๆ จนเบือแดง ฟอลคอน

พูดว่า—

“มา เจ้าหนู มาเด่นเอาเถิดกัน” ฟอลคอน
กับบุตรน้อยก็ลงไปคตานและกระโดดโตดเต้นกัน
หุ่ยในห้องหย่างต้นกุดสนาน ส่วน มอนิกะ ก็มองดู
หิวระแควด้วยเบิกบานใจ พ่อตูกคงจะกระโดดโตด
เต้นกันหุ่ยต่อไปอีก หากสาวใช้ไม่มารับเอาตัว
หนู เบ็ดก หรือบุตรไปกินอาหารกตางวันเดี่ย

เด็ก เบ็ดก เมื่อเวตาพเตยงกำลังพาคัวไป หัน
หน้ามาร้องสั่งว่า “บ่าหย่าไปไหนนะ คอยหนู
กดับมาก่อนเด่นวิ ๆ อีก”

ในเวลาย่างนที ฟอลคอน ตบยายอกตบยายใจ
 ปดตเปิดต้องเรื่องราชการไม่ให้มากังวณหุญในใจได้
 ชั่วคราว เมื่อมีเวตรว่าง ฟอลคอน มักจะเล่าเรื่อง
 ตังแต่เก่าก่อนครั้งยังเด็ก ๆ เรื่องผจญภัยได้ทุกข
 เรื่อง เบตก นางสาวซิดดา เมืองอังกฤษ เกาะ
 เคปฟาโตเนีย และเรื่องอไรต่ออไรแก่ภริยา มอ
 นิกะ ก็ไม่เบื่อพอใจฟังจริงด้วย

นางพูด “เจ้าคุณ แหมคิดนั้นหยากไปเที่ยวเกาะ
 เคปฟาโตเนีย ที่พูดชมเชยเดี่ยจริง ๆ ยิ่งเมือง อัง
 กฤษ ด้วยคิดนั้นหยากไปหยากไป เพราะเปนบ้าน
 เกิดเมื่อนนอนของท่าน วิดเดียมอาดัม คุณบุตตินั้น”

ฟอลคอน เขามือโอบเอวภริยา ตอบว่า “แม่
 มอนิกะ ยอดรัก ถ้าหัดอนจะตองถูกตดยศไม่เป็น
 ท่านผู้หญิงภริยาตมูหเสนาบดี กตบเปนแต่เพียง
 ภริยา ตามัญหุญในเกาะ เคปฟาโตเนีย หรือ อังกฤษ
 หัดอนจะพอใจด้วยหรือไม่?”

มอนิกะ—“พอใจซิคะ ขอให้การกุศลหย่างใหญ่ของเราตำเรจก่อนเถิด ดิฉันได้ตำมีหย่างเจ้าคุณนี้ ทำไมดิฉันจะไม่อิมใจ? แต่เรื่องที่จะเป็นใหญ่เป็นโตต่อไป ดิฉันเป็นแต่ผู้หญิง ให้นึกเป็นทุกชีวิตกถึงเจ้าคุณหยู่เสมอๆ”

ฟอลคอน—“กต้วหรือห่ด่อน? มอนิกะ เมียของ ฟอลคอน ต้องกต้วเรื่องพรรณนด้วย”

มอนิกะ—“พูดตำหรับตัวดิฉันไมกต้วอะไร วิตกหยู่ก้แต่เจ้าคุณและเจ้าหนแทนน ดิฉันกต้วว่าถ้าพวกค้ศรที่มันปองร้ายหยู่เสมอ ได้ช่ของมันจะทำร้ายเพียงไหนก้ไม่ทราบ ดิฉันไม่หยากคิด กต้วมันจะทำร้ายคตตอมาถึงครอบครัวด้วย”

ฟอลคอน—“แม่ยอดรัก กต้วอไรก้มีรู้ นี้มิเข้าใจว่าผิวของห่ด่อนเป็นคนโง่ป่ด้อยให้มันทำเด่นได้ง่ายๆหรือ? ไมมีเดี่ยตะห่ด่อนเฮ้ย! อีกประการหนึ่ง พระเจ้าหยู่หัวก้ทรงโปรดปราณฉัน

เท่ากับสหาย ทงพระองค์จะทรงพินัยไม่มีอันตราย
ก็คงพงฉน”

มอญกะ—“ถึงกระนั้น อำนาจวาสนาและ
ชีวิตของเจ้าคุณจะไม่เป็นอันตรายก็อาศรัยคน ๆ
เดียว ถ้าพระเจ้าหย้หัวเด็ดจตุรกรคตลงเวลาดิ
พระเพทราชาบิดาเจ้าวโด้ยาทอน ศักดิ์คำคัญของ
เรอก็คงจะได้ราชสมบัติ”

ฟอลคอน—“หัดอนเฮ้ย หัดอนก็เคยหย้ใน
รวในวังมา แทบจะเกิดในนทกัว่าได้ เรื่องดับอะไร
หัดอนก็ยอมรู้ เรื่องที่พระเพทราชาจะได้สืบราช
สมบัติคนนไม่แนกคอก เพราะพระราชาบุตรยังหย้
ทงพระองค์ มีพระบิดาคือพระอนุชาตองพระองค์
ของพระเจ้าหย้หัวทงอดหนุนหย้”

มอญกะ—“ถ้าเจ้าคุณคิดหาหัดกให้มันไปวัน
นำหย่างนี้ ดินนเห็นว่าไม่ถาวรเดย พวกราชธู
และพวกข้าราชการชาวดยามคงไม่ยอมให้หัดญิง
เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ถึงพระเจ้าหย้หัวเอง จะก่าตั้ง

ทรงพระประชวรจนจะเสด็จสวรรคต ก็คงไม่ทรง
มอบราชสมบัติให้แก่พระอนุชาทั้งสอง ด้วยพระ
องค์ทรงเกียดขังมาก แม้นพระองศ์จะเวรราช
สมบัติแก่ทูลกระหม่อม เจ้าคุณก็คงจะ—”

ฟอลคอนพูดต่อ “คงจะรับตำแหน่งหยู่หย่าง
เดิม หัดอนไม่รู้หรือว่าใคร ๆ จะมาเป็นพระเจ้า
แผ่นดินต่อไปในประเทศนี้ จะรักษาราชสมบัติ
ถาวร หยู่ได้ต้องอาศัยชาวยุโรป ซึ่งเป็นสัมพันธ
มิตรช่วยเห็ดอ? แะทหารยุโรป พวกนี้ไม่ได้หยู่
ในบังคับบัญชาของฉนดอกหรือ?”

มอญิกะ— “โอ้! เจ้าคุณ ถ้าพูดหย่างนิตฉน
จะยังเป็นทุกขไปกว่าเก่าอีก เป็นคำพูดซึ่งมักใหญ่
ไม่ตั้งไม่ควรเตย”

ฟอลคอน นึกโกรธ เกือบจะอ้าปากพูดคำ
ซึ่งไม่เคยมาแต่ไหนแต่ไรต่อ มอญิกะ ผเอินเคราะห์
ดียังไม่ทันพูด บาศ์หุดวง อังค้วเนอ ทอมัด โผัด
เข้ามาในห้อง ร้องทักว่า—

พอกว้างขวางใหญ่โตนัก ต้องมานะทางไปหย่า
ได้หยุด แง่ใจคอยจนว่าพระเจ้าหยู่หัวจะกดับ
พระหฤทัยมาทรงเข้าวัดพระค้ำคานา”

บาศ์หวดง ทอมัด—“ตูกเฮ้ย! ถึงว่าเรื่องที่
แต้วมาเกือบเป็นผดร้ายเพราะด้วยพ่อคาคการยผิต
แต่พ่อ ก็เป็นผู้ทำประโยชน์บ่คเ้าเรื่องร้ายได้มาก
เหมือนกัน เพราะพ้อมีกาตั้งดบเตี้ยหยักกับเคอชัว-
มอง ไม่น้อย ไม่เช่นนเรื่องตัญญาทางพระราช
ไมตรีเป็นอันไม่ดำเรจบริบูรณ์จริง ๆ แต่แน่ ตูก
เรื่องพระราชไมตรีคงจะถาวรหยู่ไม่ได้นาน ถ้าพระ
เจ้าแผ่นดินยังทรง ประคิเชชไม่ยอมเข้าพระค้ำคานา
หยู่ เพราะเมื่อพวกนายทหาร ฝรั่งเศสรู้ว่หัดัก
ฐานไม่มั่นก็จะทนหยู่ค่อไปไม่ได้ ถึงในเวदानี้ยัง
ออกจะต้งคัยว่าเจ้าจะตจจริตจริงหรือไม่”

ฟอลคอน—“ใครคนไหนที่บังอาจกถำหา
กระผมได้หย่างนี้?”

บาทหลวงทอมัส—“ใครที่ไหน? ก็ทั้งหมดนะซี และก็ควรจะตั้งค้ำด้วย เพราะเรื่องที่รับรองอิศรราชทูตของเจ้าเมือง อะเจ้ และเจ้าวศตกันดาชาติมหันต์เมื่อสองสามวันก่อนมา กระทำให้พวกฝรั่งเค็ด ไม่พอใจมาก ก็คิดว่าเจ้าพวกเหล่านี้จะมาชักชวนให้พระเจ้าแผ่นดินไปถือศาสนา ฮิสต์ม์”

ฟอลคอน—“ไม่เห็นจะต้องกลัวตัวของพวกตรงไหน ต้นไปเปล่า ๆ ถึงทางราชการจำเป็นต้องรับรองราชทูตแขกเมืองให้สมกับเกียรติยศ และที่พวกเหล่านี้เขามามีเจตนาจะถวายนามภิเษกโกหรั้นก็จริง แต่พระเจ้าหทัยหวัตรงประคิเชชไม่รับ และกระผมต้องการจะตบตชนหน้าเจ้าพวกสอนศาสนาที่สอนให้คนโงกเกิดตณหันเดี่ย จึงได้รับพระบรมราชานุญาตดำหรับให้พวกหลวงพ่อพิมพ์และแจกหนังสืออธิบายข้อพระศาสนาอันศักดิ์สิทธิ์ของเราได้ท่วไปทั้งพระราชอาณาเขตต์”

บาท์หุดวงดูเหมือนจะปดาดใจและทงคใจทได้
 ทราบเรื่องน คอบว่า “ทำหย่างนช้ ดก เพมการ
 กุศ์ดซึ่งเจ้าได้ชวยเหต้อมามากแตงวชนอก และ
 จะทำให้พวกนายทหาร ผรงเค็ด หายเคต้อบแแดง
 ได้มากทเดียวในเร่องทว่าเจ้าคคการดองฝากดอง
 ฝ่ายไมช้อครง”

ฟอลคอน—“ถ้าเชนนน หุดวงพ้อเหนแก่คษย์
 เก่าของหุดวงพ้อ หรือเหนแก่พระค้ำดนา ก็ชอ
 ให้รบไปแจงให้พวก ผรงเค็ด รเร่องนดวยททท ว่า
 กระผมได้จคทำไปแตว และคงใจจะจคการให้ด
 ที่ดคในภายน่า”

บาท์หุดวง ทอมิต์—“พ้อมคความนคททเจ้าให้
 โอกาตแก่พ้อไปบอกพวกนายทหารถึงคความหวงค
 ของเจ้า เพราะพ้อเกรงว่าในไมช้เจ้าจะคองพง
 พวก ผรงเค็ด ที่จรงก็จะคองพงหยแตวในเวถาน
 พ้อมมาหาเจ้าถึงทนเพอจะมาบอกให้รควคดวยเร่องน

ควรรถอนทหารที่ประจำหัยเมืองชนบุรี และเมือง
มริท มากรุงศรีอยุธยาเสีย”

ฟอลคอน ตกตั่ง—“เฮ้ ! หดวงพ้อมีเหตุ
ผดอไรในเรื่องนี้?”

บาค์หดวง ทอมัด—“ตูกเฮ้ย ! ไนต้องดำวัน
หมัน ในกรงมีพวกของ อับคุด และไสยาทอนมา
ออกันหัยมาก ดพวก มหิมัด และพวกพุทักถม
เกด็ยวเป็นอนันตังอันเค็ยวกันจริง ๆ บอกเหตุให้
เหนวาคงหมายอไรที่ดำคัญหัยางหนึ่ง ฟอลคอน
เจ้าควรวังเมือยังมีเวตาเตรียมตวทอน ดั่งให้ทหาร
ยุโรปตงไปกรงกอนหนึ่ง เพราะจะเกด็เหตุร้าย
เป็นแน่ ถ้าไม่จริงพ้อมก็ตั้งเกด็คุดหน้าคนไม่เป็น
เทานัน”

มอนิกะ—“เจ้าคุณคะ ! หดวงพ้อท่านแนะนำ
ต้มควรแล้ว เรื่องผดตั้งเกด็คุดนี้ คงจะมีอนคราย
แก่พระเจ้าหัยหัวหรือตวเจ้าคุณ ควรตั้งทหาร
ฝรั่งเค็ดไปกรงทันท”

พลลคอนนั่งครองหยู่ตั้งครู่ แล้วพูดว่า—

“ฮึ! เรื่องพระของกระผมจะต้องให้พระหรือ
ผู้หญิงสอนด้วยหรือ? เรื่องนี้ไม่ต้องดอก หลวง
พ่อ กัดัวไปเปด้าๆ ไม่มีมุต กระผมจะพิศุจน์ให้
เห็นเดยวณ”

พลลคอน ตั้งให้บ่าวออกไปตามตัวนายทหาร
ชาติ โปรคูกัด เข้ามาหา

เมื่อนายทหารผู้นั้นเข้ามาในห้อง พลลคอน
ถามว่า “เบโดร ตากิตา ได้พบจ้าวโศยาทอนหรือ
อับคุด จ้าวแมกาดาร์ ครึ่งที่ตุดในกรุงเมื่อไร?”

“ประทาน หกเดือนมาได้แล้ว”

“ในรวางอาทิตยทแดง เข้ามาในกรุงบ้างหรือ
เปด้า?”

“จะมาอย่างไรได้ซอรับ จ้าวโศยาทอนหยู่—”

“พอแล้ว กับบีคิน เท่านั้นพอแล้ว” นาย
ทหารผู้นั้นก้มศีรษะคำนับแล้วออกไป

ฟอลคอน—“ ดากิตา ฟังมาจากกรุงถึงนวนัน
 เอง เป็นนายทหารบังคับบัญชาของอาตาฝรั่งเศสใคร
 เข้าออกนอกในไม่ว่าจะมีบันดาคักคั้นไหน เป็น
 นำที่ของ ดากิตา ต้องบันทึกมาให้กระผมทราบ
 เสมอ กระผมจะบอกให้ทราบว่าทำไมกระผมจึง
 ไม่สู้วิตกนัก เพราะโดยความแนะนำของกระผม
 พระเจ้าหยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
 จำวโด้ยาทอนไปเป็นผู้รักษาเมืองจันทบุรี และให้
 อับดุล เป็นแม่ทัพไปรบพวกดาว เมื่อคนสองคน
 นี้ไปหยู่เดี่ยดับดับจะทำอันตรายอะไรได้ เหนื่อย
 นึก ส่วนเจ้าพวก มัวร์ ทยิงเห็ดดอกค้างหยู่ตาม
 ถนพ ทหาร ยุโรป ของกระผมกระผมคนเดียวก็พอ ”

บาศ์หวง ทอมัส กำตั้งจะตอบ พอดีในขณะที่
 นั้นคนใช้น้ำเตก เบตง เข้ามาในห้อง ฟอลคอน
 รำคาญใจไม่หยากจะพูดเรื่องนคอไป จึงหันไปทัก
 ลูกว่า—

“ อ้อ ! เจ้าหนูกลับมาแล้วหรือ ? ”

คนหนักดับเข้ามาอีก มีพระนายไวยตามเข้ามา
ด้วยพร้อมกัน

พระนายไวยเห็นสมุหเสนาบดักตั้งเกดดอกหุ
บบนพื้นกับบุตร ก็ให้ปาดใจนึกว่า ฟอลคอน ด้
ไม้ดีจึงกตายเป็นเดกไปด้วย ครั้น ฟอลคอน ดุ
ซันแะพระนายไวยหายตกตังแล้ว พระนายไวย
จึงคำนับตั้งหนังสือให้ พดางพูดว่า—

“กระผมต้องขอโทษเจ้าคุณ แต่ชُرระร้อน
ดำคัญที่สุด รอขาดกนิตไม่ได้ จำเเนต้องเดี่ย
กริยาเข้ามาหา ถึงเจ้าคุณ โกรธก็ต้องยอมทน”

ฟอลคอน—“ไม่เเนโรมิได้ คุณพระนาย”
มองดูจ่านำในจดหมายแล้วพูดยม ๆ ว่า “นี่ไร
กัน คุณพระนาย? จดหมายฉบับนี้ไม่ได้จ่านำมา
ถึงผม ถึงคุณพระนายต่างหาก”

พระนายไวยปากสั้น—“ได้เท่าเบ็ดอำนาจเกิด
กระผมไม่กล้าดู กตังจะเป็นเรื่องร้าย”

ฟอลคอนเปิดจดหมายอ่านดูทันที ทำให้นายย
เอามือพาดไหล่พระนายไว้ พูดว่า “คุณพระนาย
ท่านทราบความในจดหมายฉบับนี้บ้างหรือเปล่า?”

พระนายไวย— “กระผมไม่ทราบเลยเป็นความ
สำคัญแท้ๆ ผู้เขียนเป็นน้องชายกระผมเอง แต่
ตามเสียงโธ่บ่าวที่เป็นคนถือหนังสือมาบอก กระ
ผมจึงไม่กล้าเปิดดู ”

ฟอลคอน— “มันพูดว่าอะไรบ้าง?”

พระนายไวยกระซิบบอกที่ ฟอลคอน

ฟอลคอน— “เสียหายทำดีมาก จะช่วยผมได้
หรือไม่ ถ้าจะให้ไปเมืองธนบุรีเดี๋ยวนี้?”

พระนายไวย— “กระผมขออาสาจนถึงที่สุดกำลัง
ขอให้ชีวิตเป็นประกัน ถ้าไม่ซื้อตรง ”

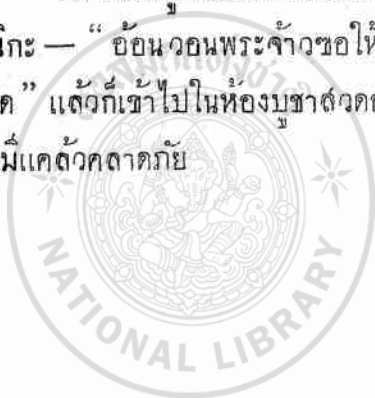
ฟอลคอน— “ถ้าอย่างนั้นคุณพระนายต้องตาม
ผมไปด้วย ”

มอญกะตักใจ— “เจ้าคุณควรระวังตัวให้มาก
มีอันตรายมาใกล้ๆ แล้ว ”

ฟอลคอน จูบภริยาแตะบุตร คอบว่า—“หย่า
วิตกเดย มอนิกะ การยั้งเรียบร้อยไม่ช้า” พุด
แต่่วออกจากห้องไป ปด้อยให้ภริยาวิตกเปนทุกข์
หยุ่งคนเดียว

บุตร—“บ้ำของหนกดับมาหา เบ็ดก เรว”

มอนิกะ—“อ้อนวอนพระเจ้าวขอให้ได้กดับ
มาเรวเถิด” แต่วกเขาไปในห้องบชาต้วค้ออ้อนวอน
ขอให้ดำมีแคต้วคตาดภย

บทสิบเก้า

คิธิบายขบด

วัดในประเทศสยามบางใหญ่โตแตงดงามหย่าง
 ไร แม้ไม่ก่ตัวผู้ชานักคงวัด แต่ในท่นขอแปลคำ
 ของชาวต่างประเทศ ชมความงามแห่งวัดไทสงไว้
 ด้วย บาค่หลวง ปาดกั้ว คังชราชฎีร์ ฝรั่งเศส ก่ตัว
 ว่า “วัดเหล่านี้บางอาวาสซึ่งราคาไม่น้อยกว่า
 ดีถาน แฟรง ในบริเวณกำแพงเมือง (กรุงเทพฯ ฯ)
 มีหุ้ยสิบเอ็ดวัด และนอกกำแพงราวยี่สิบเอ็ดวัด ใน
 วิหารวัดเชตุพนมี พระพุทธรูป คัยยาดัน บัดทอง ทง
 อกค์ยาว ๑๖๖ ฟิต^(๑) พระพุทธรูปในวัดบวรนิเวศแต่
 ทองคำเปลวทบัดเท่านั้นหน้าหนักไม่น้อยกว่า ๔๕๐
 ขอนต์ วัด ๆ หนึ่งมีพระตั้งหุ้ยตงแต่สี่ร้อยถึงห้า

(๑) ที่จริงดูเหมือนยาว ๒๓ วา = ๑๕๓ ฟิตกว่า ๆ ใน ‘พลเมืองดี’
 กล่าวว่ายาว ๑ เส้น ๒ วา ๒ สอก.

ร้อยรูป มีเด็กสำหรับรับใช้ (ตักศิษย์) ตั้งพื้น โยสถ์
หรือวิหารแท้จริงเป็นสถานที่ใหญ่โตมโหฬาร ถ้วน
แต่ไปด้วยเครื่องประดับ ตึกรามงามๆ เป็นแท่ง
จนกตงยตบ ค่าคาดคดหนักเกินไปหันหน้าตางทาง
และมีค่าตากการเปรียญกว้างขวาง วัดหนึ่งแบ่งเป็น
สองวัดหรือสองคอน คอนหนึ่งสำหรับไว้พระพุทธร
รูปอีกคอนหนึ่ง สำหรับเป็นที่บำเพ็ญกุศล ของ พวก
พระสงฆ์ ซึ่งหยูกฎงามๆ นับด้วยจำนวนสองร้อย
ถึงสามร้อย บางก่อด้วยอิฐ บางสร้างด้วยไม้ มี
สระประดับด้วยศิลา เติงจรเข้บ้าง หรือบางสระ
เติงปลาเงินปลาทองบ้าง (๖) ส่วนขนาดกว้าง
ขวางอุดมด้วยดอกไม้และผลไม้ พระเจดีย์รูปต้น
ฐานงามกตมกด้อมหตายจอม บ้างมีคทอง บ้าง
ประดับด้วยเครื่องดินเผาตายคราม ยอดประดับสูง
๒๐๐ หรือ ๓๐๐ ฟุต กับจะแต่เห็นในบริเวณวัดได้

(๖) มักกล้วยลาอันกินหมด.

ตั้งมีหนังสือของปักหิ้ว ยอดห้อยตรงเปนครปจระเข้ และ
 เปนครปอื่น ๆ ตามทางเข้าออกมีรูปยักษ์ ทหาร ฤษี
 ดึงหิ้ว ด้ตัวรูปร่างพิลึกกึกกือแต่จะรูปใหญ่มีหมา
 ตั้งเอามาจากเมืองจีน ทางโบสถ์วิหารมีคดอง
 และทางนำให้เรือเข้ามาถึงได้ ในวัดมีเชิงตะกอนที่
 เผาศพ สัพานสำหรับเคียวขำไปมาสดวก ห้อง
 สุมุดสำหรับเก็บหนังสือคัมภีร์ (*) ตามฝาผนังเขียน
 ภาพงาม ๆ เป็นเรื่องพงศาวดารบ้าง เรื่องตำนาน
 นิทาน (**) บ้าง เป็นภาพแต่งเครื่องประดับกาย
 ของชาวต่างประเทศบ้าง และบางที่ก็เขียนเรื่อง
 โศกกระโศกหยาบคายไว้ด้วยบ่อย ๆ แม้จะ
 พรรณนาเรื่องวัดที่ใหญ่ถึงวัดเดียวให้ดูเอี่ยมคงกิน
 หนังสือตั้งเต็มใหญ่ และยังจะขาดคกบกพร่องไม่
 ได้กต่างอีกมากด้วย ตามธรรมดาตั้งที่เห็นได้เด่น

(*) หอไตร.

(**) ชาดก.

คือพระพุทธรูปองค์นี้มา มองดูเป็นวัตถุก้อน
ใหญ่กระตุกกระตักไปไหนไม่ได้ มีเครื่องประดับ
หย่างมีราคามากมาย คงดอมหยุรของค

ณวันที่พระนายไว้ไปหา ฟอลคอน เวลาดึกเที่ยง

คืน มีบุรุษเจตนายไปประชุมกันในโบสถ์วัดแห่ง
หนึ่ง หยุในแถวกรุง คนเหล่านี้มาประชุมกัน
ด้วยเรื่องไม่สุจริต เห็นได้คด้วยพากันมาในเวลาดึก
คืน ขัดตาดประคแต่หน้าต่างโบสถ์ไว้มืดซิด จุด
ไฟไว้ในนั้นแต่งบริหร กือบจะมองเห็นหน้ากันไม่
ถนัด คนเหล่านี้เป็นใครบ้าง? คนที่หนึ่งซึ่งนั่งหยุ
บนยกพื้นข้างฐานพระประธานคือนายกตั้งษ์ ซึ่ง
พระเจ้าแผ่นดินพระราชทานตั้งทโมน ข้างขวามือ
คือเจ้าโด้ยาทอน ข้างซ้ายคืออับดุล เจ้าแมกา-
ดาร์ ส่วนที่หนึ่งหยุบนพื้นข้างต่าง เพราะมียศคำ
กว่า คือเจ้าวัดสี่รูป

ในโบสถ์เงียบนิทานดักดิบนาท้ ขณะนั้น ได้
ยินเสียงใครกตั้นไอ ดูเหมือนดังมาจากในท้อง

พระประธาน คนเหต่านนไดยนตั้งท่าหน้าตนแต
ดตากันด้วยความกตัญ แต่อับคุด มีอกุมมีต ร้อง
ขึ้นว่า—

“ถูกใครคิดทรยศแล้ว!”

นายกตั้งษ์—“ไม่ใช่ดอกท่าน” และหันมอง
ดูจ้าวไฉยาทอน ดูเหมือนต้องการจะให้จ้าวไฉยา-
ทอนศรัทธาในอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของคณะตั้งษ์ พด
ต่อไปว่า “นี่เป็นนิมิตว่าพระพุทธเจ้าทรงรับคำ
สัตวข้อนวอนเราแล้ว เรื่องของเราเป็นอันดำเรจ”

จ้าวแขก มัวร์ ไม่มีความเชื่อในเรื่องปราศิหารย
อะไร แต่เห็นว่า เป็นเครื่องอุดหนุนหัวใจจ้าวไฉยา-
ทอน เพื่อนคนไหนก็ตามอีก จึงตอบว่า—

“นับว่าเป็นมงคล และได้เดออกวันไว้เหมาะ
ด้วย เอ๊ะ! บ้านนแฉวไฉฝรั่งยังไม่เหนมา มัน
จะคิดคดต่อเรากรรมัง?”

นายกตั้งษ์—“ใจท่านร้อนเร็วไปเอง แต่นั้น
แน่ มาแล้ว” ขณะนั้น มีชายคนหนึ่งรูปร่างสูง

เคียวตรงหย่างทหาร สรวมเสี้ยวไว้หมวกบัง
หน้าไม่ให้ใครจำได้ เปิดประตูเข้ามาขึ้นนอกคมือ
หยัดตรงหน้านายกสงฆ์ และนำพระประธานซึ่ง
เงอมตระหง่านหยู่เห็นอดคน

เจ้าอับดุลพูดทักขุ่นว่า “เรายินดีมากที่ท่าน
มา แต่หยากทราบก่อนว่าไอ้ ฟอลคอน ซาดไอ้
กรีก สารเลวมั่นตั้งค้ำหรือไม่ว่า ข้าพเจ้าหรือท่าน
ได้ยาทอน หยู่ในกรงเวดานี้?”

ทหารคนนั้น— “ไม่ตั้งค้ำเตย ข้าพเจ้ารับรอง
ได้” กำตั้งพูดได้ยืนเสี้ยงครางมากระทบหูแว่ว ๆ
ก็ตกใจร้องถามว่า “นั่นเสี้ยงอะไรกัน?”

เจ้าอับดุล กำตั้งหมกมุ่นหยู่ด้วยเรื่องที่มา ไม่
ทันตั้งเกดเสี้ยง จึงตอบว่า “ฮี้! ทหารฝรั่งเปเนเตื่อ
หรือแมว? ได้ยืนเสี้ยงตมพัดก็ตกใจกตด้วย”

ทหารฝรั่ง— “ตมแตมอะไร! ซำบานได้ เห็น
ที่เคียว คารบผีต่าง โน่นข้างหนึ่งกตอกได้” แดง
เอามือชไปทพระพุทธรูปองค์ประธาน

นายกตั้งหมักโกรธ—“เอ! ไอ้หมาฝรั่งคนนี้ พดจาดบหัดดกท่นับถือได้” แล้วยางที่นายกตั้งหมัก จะเห็นว่าวิวาทกนชนเวตานไม่เหมาะ จึงพุดใหม่ ว่า “พระพุทฺชเจ้าได้ปฺราติหารยเปนนิมิตต์ให้เหิน ว่า ทรงพอพระหฤทัยในเร่องที่เราคิดกน” น้า เตียงซอของนายกตั้งหมัก กอปลด้วยควมศรัทธาแก่ กต้ำพดอยให้ทหารฝรั่งถึงจะไม่ตั้งเชอถอเร่องนิมิตต์ ตางซอของค้ำดนาซึ่งคนหมั้นประมาทนักก็ตาม ให้ ฐักชนดุกกตัว

จ้าวได้ยาทอน—“พระคุณได้บอกฝรั่งคนนี้ แลวหรือยัง ว่าเราต้องการให้เขาช่วยด้วยเร่อง ชุระขอไร?”

นายกตั้งหมัก—“อาตมภาพแจ้งควมให้รู้แลว ยินดริบเพราะเกดียดไอ้กริก เคมใจจะช่วยทั้ง กำตั้งและควมคิดเมื่อได้เวตา ท่านฝรั่ง” (หัน ไปถามทหารฝรั่ง) “ข้าพเจ้าพุดเช่นนุกหรือไม่?”

ทหารฝรั่ง—“ถูก ข้าพเจ้าจะช่วยท่านตัด
 กำตั้ง ก่อวางคือถือตามสัญญาที่ใดตกลงกัน เอา
 เงินครึ่งจำนวนมาไว้ที่บ้านข้าพเจ้าในกรุงเวตาเข้า
 ครู่ และรับรองว่า ถ้าการย่ำแย่แล้ว ข้าพเจ้า
 จะออกจากประเทศนี้ไปเมื่อไรก็ได้”

นายกงซำ—“ดีแล้ว เอาเป็นคกดง นี้แน่
 ไบรับรองสำหรับกรรภัยหน้า” (พดางตั้งกระดาด
 ให้แผ่นหนึ่ง) “จำนวนเงินครึ่งหนึ่ง บ้านนี้จะมี
 ดั่งไปให้ถึงบ้านท่านแล้วหรือ? ท่านฝรั่งพอใจ
 หรือยัง?”

ทหารฝรั่งเห็ดอบดูกระดาดทรีบมา ตอบ “พอ
 ใจแล้ว”

จ้าวฮับตุต—“ข้าก่อน ท่านมือไรให้ประกัน
 ว่าจะไม่คิดทรยศต่อเรา?”

ทหารฝรั่ง—“ประกันด้วยเกียรติยศของข้าพ-
 เจ้าเอง ด้วยวาจา—”

จำวอับคิดคำน “วาจาของผู้สัญญาว่าจะไม่
คิดคัดต่อผู้ซึ่งทำอุปการะเลี้ยงดูตนมาแต่เดิม เรา
ไม่ใช่คนหรือจะมาเชื่อกำ มั่นสัญญา ของ ท่านเขา
ง่าย ๆ ดั่งนี้?”

นายกตั้งษ์— “โอ้กรีก จำตายมือท่านได้หรือ
ไม่?”

ทหารฝรั่ง— “จำได้ ทำไมกัน?”

นายกตั้งษ์— “เช่นนั้นท่านจงตั้งชื่อในนี้” นา-
ยกตั้งษ์หยิบสมุดไทดำซึ่งมีรายชื่อของผู้คบคิดกัน
เช่นหยู่ในนั้น กางแผ่ตงบนพรมตรงหน้า

ชายทรยศรวมเวรหย่อัดใจหนึ่ง แต่ตั้งเกิดดตา
จำวอับคิด จ้องมองขมึงทง และตั้งหน้าของพวก
เหล่านี้บอกว่าจะตั้งใจแน่วแน่จริง ๆ ก็ฉวยดินสอด
จากพระภิกษุรูปหนึ่งมาตั้งชื่อ ครั้นโยนเครื่องมือ
ซึ่งคนจารึกความทรยศของคนให้ปรากฏไว้ในสมุด
ค่านนแล้ว เหตุชอบแห่งไปทางพระประธาน ก็
ชวนตัวมววตั้งนพดเลี้ยงเครือว่า—

“นี่เด่นดอกก็ทำไฉนกัน? ในคารพนั้นเพิ่งมา
ดูข้าพเจ้าและกดอกด้วยเหน็บตาที่เดียว ถ้าบาน
ได้”

นายกตั้งมีแต่ดงกริยา ดูเหมือนโกรธหุ่ยสักครู่
แต่กลับใจเห็นว่าขู่ฝรั่งให้กดอกจะเป็นประโยชน์
ขึ้น จึงพูดว่า—

“จริง ฝรั่ง ต้องถอกความดีดยให้มัน เพราะ
พระเนตรพระพุทธรเจ้าองค์ของท่านหุ่ยแล้ว”

ทหารฝรั่ง—“ท่านพระนอกคำสอน ตั้งประกัน
หย่างมันคงซึ่งท่านจะได้ ยึดถือเอาใจว่าข้าพเจ้าจะ
ไม่ทำตายสัญญา คือความเกตุยคซึ่งของข้าพเจ้า
ในไอกริก ซึ่งมีวาดนาราวไฟพเนียง ทั้งข้าพเจ้า
หยากได้เงินรางวัลที่สัญญาว่าจะให้อีกครึ่งหนึ่ง
ด้วย เรื่องพระเจ้าวอไรของท่าเราไม่วิตก” พูด
แล้วออกจากโบสถ์ไป แต่เมื่อจะออกมาเหลือบ
เห็นพระประธานก็เดี่ยวดยของต้นไปทั้งกาย ไม่สัมพันธ์
กับวาจาที่กต้าวว่าองอาจ

ครั้นเมื่อได้บิดประตู่ไว้หย่างเดิมแล้ว นายก
 ดั่งษ์พูดว่า “ เราได้กะการย็ของเรามิดชิดมั้นมาก
 จะไม่ดำเรจเป็นไม้มี่ ”

จ้าว อับดุล— “ เรองนี้ไมคองวิตก ค็องขอ
 ชมความเฉดยวณตาดของท่านแตะพวกท่าน ช้งหยู
 ทั่น นบว่าความดบของเรามิดชิดดี ไ้กริก มั้น
 ไม่รู้ว่าศักรายของมั้นยังหยใกรง ”

นายกดั่งษ์— “ ถ้าไ้ฝรงคนนเกดชชตาดใจเป็น
 หนูในเวตาจวนไตจวนเตยชน จะว่าหย่างไร? ”

จ้าว อับดุล— “ เห็นว่ามั้นจะกตบใจหย่างไร
 ก็ไม่เป็นประ โยชนแกัดวมั้น แตะไม่เป็นอันตราย
 อไรแกเรองของเรา เพราะคนของข้าพเจ้าหำร็อย
 คนกับของท่านไ้ยาทอน อิกไม่น้อย มีอาวูรพร้อม
 จะคอยต้อมพระเจ้าแผ่นดินไ้ไ้ไมให้หันไ้ แต่ขอ
 หย่าให้ไ้ใคร ” (ถึงตรงนแนเขยวเคยวพ่น) “ มา
 ขวางหน้าข้าพเจ้ากับไ้กริกไ้ จะตองให้มั้นตาย
 ดวยดาพของข้าพเจ้าเอง ”

นายกตั้งขี—“ต้มพรปาก พุ่ง^๕หน้าปกรรณ
 ซึ่งไอ้ชบดชิงราชสมบัติทำกับพระเจ้าวรวงศ์เธอ
 หุดตลกพระคำค้นหาเอาถึงโทโมนมาให้ จะตามสนอง
 ถึง^๕ควมมัน ท่าน^๕ทงหลาย ‘ถ้าจะจับๆ ให้มัน ถ้า
 จะ^๕คนจงคนให้ตาย’ จะได้รับผลหย่างใหญ่เป็น
 รางวัล ท่านไสยาทอนจะได้^๕อัญเชิญพระเพทราชา
 พระมิดาชนครองราชย์ ส่วนตัวท่านเจ้าแมกาดาร์
 จะได้^๕แก้แค้นสมใจนึก และกตัญจะรับหน้า^๕ที่ราชการ
 ซึ่งท่านและพวกท่านเคยดูแลมาแต่ก่อนด้วย ส่วน
 อาตมภาพ ไม่ปราถนาแฉ่งหาประโยชน์ส่วนตัว
 ต้องการให้เห็นพวกไอ้หมา ครีตตั้ง ถูกกวาดไปเสีย
 ให้^๕เกิดยงแผ่นดิน ให้พระตั้ง^๕สาวกของพระพุทธ
 เจ้า ได้^๕กตัญมีประโยชน์ความชอบธรรมได้เต็ม
 เหมือนแต่ก่อนอีก ส่วนท่านไสยาทอน จะได้^๕เป็น
 อุปราช ได้^๕ธิดาของเจ้าชบดชิงราชย์มาเป็นคู่ครอง
 จะได้^๕มีหุดกมันชน ”

เจ้าวโด้ยาทอน ยิ้ม — “ ราววันหย่างใหญ่ของ
เจ้าวโด้ยาทอนนี้ จะต้องไต่ นางยี่ปุ่น มอนิกะ มา
เพิ่มจำนวนหม่อมห้ามชนอีกคนหนึ่ง ”

นายกตั้งษ์ — “ ขอให้ล้มความปราถนาเถิด ”
นายกตั้งษ์ถูกชนเป็นอันเด็กประชุม ต่างคนต่าง
กตัญญูบ้านเพื่อเตรียมการขบดต่อพระเจ้าแผ่นดินและ
เสนาบดีของพระองค์ แต่ที่ยังไม่ไป คงหยาใน
ไบสถ์แต่ผู้เดียว คือ นายกตั้งษ์ เอาหญิงพึงผู้เท่า
พวกคบคิดที่ออกไปจนสุดเคียงแถว ก็ย่องมาต้น
ดาตประคตที่พวกหนีออกไปเสียแน่น เพื่อไม่ให้ใคร
มารบกวน กตัญญูมาบังเบียดดัดมุดตาซึ่งมีตายมือ
เช่นขอของพวกขบด และนั่งเพ่งเป็นเชิงครีตรอง
หยุดสัก ๑๕ นาที แล้วถูกชนเดิรข้ามไปที่ฐานตั้ง
พระพุทธรูปไว้ด้ามองค์ คือ พระอดีตปัจจุบันและ
อนาคต แต่เมื่อนายกตั้งษ์เห็นอุปตพระเนตรพระ
ประธาน ก็ตั้ง พุดพึมพำว่า —

“หือ! พระเนตรพระประธานมีแววด้ายตา
คนจริง นี่อย่างไร แต่ก่อนร่อนไรไม่เคยเห็นเป็น
ดั่งนเดย” เฟ่งคุดพระประธานหยัดักครู่ แตะพุด
ต่อ—“ฮะ! หลอกโใฝ่รังมาเดี่ยพอ ยังจะมา
หลอกตัวเองอีกด้วย” แล้วเค็รตรงไปที่ฐานพระ
พุทธรูปดำมองค้ เหตุยวซ้ายแตะขวาจนทวงแน่แก่
ใจว่าไม่มีใครแล้ว ก็เอาเท้ากดที่แผ่นกระเบื้องหน้า
ฐาน ทัพโต้น่าฐานก็เบ็ดออกแตะเห็นเป็นช่อง นายก
ดั่งหม้เฮาต์มุดคำซ่อนไว้ ไหนั้น บัดเดี่ยหย่างเก่าจน
ด้นิทแล้ว ก็ออกจากโบสถ์ไป

บทที่สิบ
ข้อหกต

พระเจ้าแผ่นดินสยาม น้อยหนักน้อยหนา ที่จะ
ทรงพระกรุณาให้ราษฎรผู้จงรักภักดีเห็นพระองค์
การที่จะเด็ดจพระราชดำเนียรกดับกรุงศรีอยุธยา
คราวนี้ นับว่าเป็นโอกาสครั้งหนึ่งซึ่งประชาชนจะ
ได้เห็นพระรูปโฉม หรือหย่างน้อยเขาตอกันว่า
คิงนั้น พอรุ่งขึ้นเขาไม้กัณาพิกาฝูงชนพากันมา
คอยชมพระบารมีหยู่แน่นถนน ออกันรายทางไป
จนถึงประตูเมืองซึ่งจะเด็ดจพระราชดำเนียรมาทาง
นั้น พวกราษฎรตั้งค้ำคอกอยหยู่ตั้งหตายชั่วโมง
แม้จะได้แต่เห็นหย่างดกเพียงชำเตองดู เพราะเมื่อ
ข้างพระที่นั่งผ่านมา พวกราษฎรจำเป็นต้องหมอบ
ก้มหน้าราบ ฝ่ายกองทหารอาสาไปรตุเกศ หรือ
จะเรียกว่ากองทหารอาสาฝรังรวมก็ได้ เข้าแถว

ราชทางต้องข้างถนนคอนโกตประคเมือง เมื่อข้าง
 พระที่นั่งและกระบวนราชข้าราชการมาถึง จะ
 ได้สมทบกับกระบวนเสด็จเพนทหารรักษาพระองค์
 เข้าไปในพระราชวัง

เวตัจฉนเที่ยงเลี้ยงคนคูเอิกเกริก ด้วยกอง
 นำเสด็จมาถึงบอกว่ากระบวนเสด็จมาถึงแล้ว ดัก
 ครุหนึ่งกระบวนนำถ่มมาถึง มีข้างประมาณห้าร้อย
 เซอกผูกเครื่องและกบมีม้าหนักแฉ่คงให้เหน่ว่าผู้
 หนึ่งมาในนั้นเปนราชบริพารฝ่ายใน มีทหารไท
 ประมาณสองร้อยคนและกองดนตรีแซงเปนเกียรติ
 ยศ ซาดช่องมาประมาณสิบห้าถึงกระบวนข้าง
 อิกห้าสิบเซอกมีกบบริบูรณ์ ข้างพระที่นั่งดังเกิด
 ใต้งายทเครื่องประดับไพจิตรกว่าข้างอื่น มีผู้
 พระกตตของซ้ายขวาและหยักต่างกระบวน ในไม่
 ซากมาถึง ราษฎรที่เบียดเสียดกันคอยชมพระ
 บารมีก็หมอบตงทันที แต่ในขณะนั้นมเสด็จตั้งชู
 ข้าราชการเลี้ยงหน้าตเดดังมาแต่โกต เอิกเกริกมา

ในหมู่ราษฎรทั่วกันไป ด้วยไม่ได้โอกาสเห็นพระ
 รูปโฉม จะเปนเพราะเหตุไรไม่ทราบพระบาท
 สัมเด็จพระเจ้าหยู่หัว มีพระบรมราชโองการให้
 เสด็จพระวิศุตร์และม่านตงบังกบเตี้ยมิดชิด เตี้ยง
 เอ็กเกริกของพดเมืองเปนอันส่งบตงโดยเร็ว เมื่อ
 เห็น ฟอลตคอน ซึ่งเปนทนายมแต่งตัวเครื่องแบบกอง
 ทหารอาสาโปรตุเกส ขึ้นมานำหน้ากองทัพไทย
 รักษาพระราชวังไว้ ถ้าพระเจ้าแผ่นดินไม่เสด็จ
 มาด้วย พดเมืองคงให้ร้องแแต่ดงความยินดีให้
 ฟอลตคอน แต่กระนั้นยังทำกริยาแแต่เตี้ยงซู่ซ่า
 ครึง ๆ กตาง ๆ แแต่ดงให้เห็นว่ามีคามนิยมใน
 ชายชาติ กรีก มากเพียงไร

ส่วนพวกทหารโปรตุเกสมี ดากิตา เปนผู้บัญชา
 การ ห้ามใครแแต่ดงความยินดีด้วยไม่

ดากิตา หันไปกระซิบพดกับนายทหารรองหยู่
 ข้างคนว่า “แแต่บจริง ! วันนไ้กรีก ด้รวมเครื่อง

แบบพวกเรา เรื่องราวอะไรก็ฉวนฉามาคูศรีเป็นคน บังคับบัญชากองทัพเรา?”

นายทหารรอง—“ทำไม่สุด” คนอื่นในกองทัพทรงนึกหย่างนอกไม่น้อยคน เพราะเมื่อฟอลคอนตรงเข้ามายังกองทัพ เดี๋ยงทหารกระซิบกระซาบกันทั่ว หย่างไรก็ดีเมื่อฟอลคอนตั้งว่า—

“กับปีศาจ ดาภิธา กองทหารรักษาพระราชวัง ตัวจะเปนกองนำเสด็จเข้าไปในพระราชวัง ให้ทหารกองท่าน ตวงนำไปเข้าแถวรับเสด็จที่ในพระราชวังชั้นใน พระเจ้าหยหัวเสด็จงแต่ัว มีพระราชประสงค์จะทรงตรวจพดกองทัพซึ่งมีความจงรักภักดีแก่พระองค์” ตั้งน พวกทหารออกเดี๋ยงพิมพ์้าเปนที่พอใจ

นายทหารรองพดกะ ดาภิธา ว่า “ก็ยิ่งเหมาะกับความประสงค์ของเรา” และประคิบทตามคำสั่งของฟอลคอน เค็ดอนกองทัพไปนพระราชวัง

ดาภิธา—“อ้อ! ใช่เรื่องรักยศรักหย่างนี้แหละ มันจะช่วยเรื่องของเราให้สำเร็จ รวงให้ตีซีเปโคร หย่าทำเป็นหน้าคนเดียวใช้กรีก จะส่งค่ายขึ้น ถ้า มันแสดงกริยาว่าส่งค่ายนี้คนเดียว เป็นไม่เอามันไว้ ยิ่งมันเดี่ยวที่เดียว ถึงเราจะเอาตัวรอดไม่ได้ ก็เอา ชีวิตมันให้คุ้มกับราคาของหัวเรา”

ต้องเกิดอสนีทนายหรือกษัตริย์เมอคุมทหารมา ครนมาถึงพระราชวังชั้นในตรงดงนามใหญ่ นาย ทหารรองของ ดาภิธา ตั้งดูวาม ด้วยเห็นต้องข้าง ทางซึ่งจะเด็ดจพระราชดำเนิรเข้าพระราชมนต์ยร มีทหารไพร่รายทางช้อนกันถึงดงแดง แต่ดาภิธา เป็ต้องความวิตกของนายทหารรองทันที บอกว่า ทหารเหล่านี้เป็นพวกของเจ้าโธ่ยาทอน และมี ชุณนางพวกเจ้าโธ่ยาทอนควบคุมทงหน ดาภิธา พุดต่อไปว่า “ประการหนึ่งเลี้ยงบั้นนัคแรก กอง ทหารพวก มัวร์ จะพึงประคุดเข้าไป เราก็จะจับ พระเจ้าแผ่นดิน ใช้กรีก และพวกของมันไว้หุ่ใน

กำมือเรา ไ้ฟอลคอน คงไม่รู้ว่าม้พวกทหาร
กองหน้มาคอยรับเสด็จ มีฉนั้นคงไม่ตั้งให้เราเข้า
มาข้างใน”

คาทิกตา แบ่งทหารออกเป้นสองกองเท่า ๆ กัน
กองหน้หนึ่งคนเป้นผู้บังคับบัญชา อีกกองหน้หนึ่งให้นาย
ทหารรองควบคุม เข้าแถวหย้สองข้างวัดซึ่งจะ
เสด็จพระราชดำเนินมา

ในจำพวกข้าราชการชนผู้ใหญ่ซึ่งเข้ามาคอย
รับเสด็จหย้ในพระราชวัง มีนายกตั้งชด้วยองค์หน้
เมื่อนายกตั้งชนำบริวารผ่านมาทางที่ทหารฝรั่งเข้า
แถวหย้ฉนั้น ชายคาเห็ดอบดชายชวาด้วยกริยาไม่
สบายใจ และเห็ดทวดันไปหมด คาทิกตา ซึ่งเป็นผู้
บัญชากองทหารออกมาแต่คงค้ำันับ และกระซิบ
ถามเขา ๆ ว่า —

“พระคุณมีความวิตกเรื่องอไรกัน? มันคงไม่
ตั้งค้ยเราแน่”

นายกตั้งซีเดิร์กรายเข้าไปใกล้อีกสองสามก้าว
สั่งให้บริวารคอยหยุดที่เดิม ตอบว่า —

“นายทหารคุมกองทหารไท่โน่นไม่ใช่คนที่ท่าน
ได้ยาถอนเลือด ถูกสับเบ็ดียนตัวหมด ไช่กริก
คงตั้งค่ายไบบ้างแล้ว วันนั้นไม่เหมาะจะฤกษ์ไม่ดี
เดือนเวตาไปวันอื่นเถิด”

ตาทิดา—“เซ่นหนตองตั้งถิ่นจนเยบตา พระคุณ
ตั้งถิ่นจนยางออกที่เดียว ข้าพเจ้าไวใจทหารของ
ข้าพเจ้าได้”

นายกตั้งซี—“หย่า หย่า ตองเดือนกำหนดการย
ไว่ก่อน ชันทำไปไม่ได้เรื่อง จบที่เดียว วันหนึ่ง ๆ
ตั้งว่า คงไม่เป็นอันตรายอะไรต่อตัวท่านพวกท่าน
หรือเราดอก แม้ไช่กริก จะตั้งค่ายว่ามีใครคิดร้าย
ก็คงไม่รู้ว่ามีใคร มันจะไปรู้ว่าใครเป็นใครกัน
เพราะรายชอหยกกับข้าพเจ้า”

ตาทิดา—“ไช่รายชอนั้นแหตชะ จะทำให้
ข้าพเจ้ารียาไปด้วย”

นายกสงฆ์—“นั่ง มาแล้ว” แตะออกเดินไป
 คอยรับเสด็จที่พระทวารซึ่งจะเสด็จลงณะที่นั่น ใน
 ขณะนั้นกระบวร ก็เข้ามาถึงตามใหญ่ในพระราชวัง

ดาภิธา บิดหนวดพตาง บ่นว่า “แต่บจริง!
 นี้จะมาอีท่าไหนอีก?”

ที่ ดาภิธา พุดตั้งเพราะ โกรธและปตาดใจ ด้วย
 ตั้งเกดเห็นกระบวรผ่านไปทางตามใหญ่ หาได้มา
 ในรวางทางซึ่งทหารของคนคอยหัยไม่ ดาภิธา ตั้ง
 ใจว่าถ้าเข้ามาในรวางกตางจะได้ยิงตามสบายตั้ง
 สองด้าน แต่ที่กระบวรเข้าทางหลังทหารของคน
 ตั้งสองด้าน กตบรูปกับทคนมุ่งหมายไว้ตรงกัน
 ช้าม ตั้งให้ปตาดใจและวิตกมากชัน ด้วยเห็น
 กระบวรเสด็จหยุดตง ม่านบนกบข้างยังคงปิดมิด
 ชิดหัย ดาภิธา ตกใจมาก จนข้างพระที่นั่งมาหยุด
 ไก่ตคนห่างเพียง สองตาม หตาท่านั้น ก็หาได้ให้
 อาณัติสัญญาทหารให้แสดงควมเคารพหยังแบบ
 ธรรมเนียนฝรั่งไม่

ฟอลคอน มาถึงร้องถามว่า “นี่อย่างไรกัน
กับปีศาจ เสด็จมาถึงแล้วไม่ทอดพระเนตรเห็น
ทหารฝรั่งซึ่งจงรักภักดีแต่คงความเคารพเดชะ?”

ตาทิดา กระทบกระเอ๋ม — “ขอรับ”

ฟอลคอน — “อ้อ! ให้สัญญาเร็วซี” แล้วพูด
เยาะๆ ว่า “จริง ฝรั่ง ต้องถือความดีดุษฎีให้มัน
เพราะพระนครพระพุทธเจ้าจงดูท่านหยู่แล้ว!”

ตาทิดา — “เอ๊ะ! นี่เรามีภักไครทรยศเอาแล้ว
หรือ เฮ้ย! ไ้กรีก ก็เตรียมตัวมาเหมือนกัน ไม่
ตายแต่ตัวคุณคนเดียวดอก” ว่าแล้วเอาปืนยิงไป
ตรงหน้า ฟอลคอน ทันที

ฟอลคอน ร่วงตัวมาแต่แรก นวดยแซนผู้ร้าย
ไว้ทัน กระสุนปืนรเบิดไปทางอันหาทำอันครายไม่
ขณะนั้นประตูใหญ่ตรงตามในพระราชวังก็ปิดทันที
บนกบข้างซึ่งมีมานกนกเบิดชน ทำให้พวกทหาร
ไปรตเกิดเห็นแล้วตกตึง เพราะบนกบข้างพระ
ที่นั่งหรือข้างอันห้ามพระเจ้าแผ่นดินหรือข้าราชการ

ไม้มักตายเป็นทหารฝรั่งเศ็ด กุบตะดีห้าคนมีอา-
 วุทครบ ก่าตั้งจ้องบับตงมาตรงหม่ทหารโปรตุเกศ
 ฟอลคอนร้องตั้งว่า “เฮายันวาง รอมบับ
 ไม้มี่อันตราย” ในทันทีนั้นมื่อพวกทหารโปรตุเกศ
 บางคนทคือดิงบักบับ ทำท่าจะยิงคอบทหารฝรั่ง-
 เศ็ด แต่ในขณะนั้นทหารไทยก็เข้ามาในวงกอง
 ข้าง กั้นทางไม่ให้ทหารชบคดอยหลังหรือชนหน้า
 ได้ พวกทหารโปรตุเกศเห็นว่าถ้าไม่ทำตามคำสั่ง
 เท่ากับเชิญความตายมาหาตัวทันที จึงยอมประ-
 คับทำตามโดยดี

ฟอลคอนหันไปตั้งนายทหารไทย “ต้องระวัง
 หย่าให้พวกเหต่านหนีไปได้สักคน มิฉะนั้นท่านจะมี
 โทษถึงชีวิต” แล้วไปพูดกับคาเกิตาแต่นายทหาร
 ร้องว่า “ส่วนเจ้าทั้งต้องมีโทษผิดเป็นชบคดถึง
 ครี่คุณ เป็นชบคดต่อเจ้าวนายของตน คำสั่งนาของ
 คนแตะพวกเพื่อนฝรั่งร่วมคำสั่งนาของตน จงเร่ง
 ตัวมมนตรีภาวนาหากุศตชาติหน้าเดี่ยโดยเร็ว พวุงัน

ยังไม่ทันพระอาทิตย์ตก เจ้าจะไม่มีชีวิตอยู่บนแผ่นดินอีก”

ชาวโปรตุเกสได้ใจขาดกลัวตาย เห็นว่าถ้าเปิด
 เฝยบอกชอผู้ตนคิดในเรือนชน บางทีตนจะรอด
 ชีวิตได้บ้าง จึงพูดอ้อนวอนว่า “ไต่เท้า กระผม
 เปนแต่ถูกต้มเขาไซ้มาอีกที เรื่องนม —” พูด
 ยังไม่ทันขาดคำ ก็มีทหารสองคนกรากเข้ามาอุด
 ปากตากเอาตัวไป

ครั้นปราบพวกทหารก่อการกำเริบเสร็จ ให้
 ทหารไทยคุมไปขังไว้ยังคุกแถว ฟอลคอน เดียวเข้า
 มาหา นายกตั้งษ์ พูดว่า —

“พระคุณ ถ้าจัดเรื่องราวหย่างมหนักไว้ได้
 รายหนึ่ง เปนเรื่องเพราะพวกเหต่านนใครไซ้มนอก
 คอหนึ่ง ให้ก่อการขบดทำร้ายพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 พระเจ้าหยู่หัวผู้ทรงพระคุณธรรมอันประเสริฐ และ
 ตัวกระผมซึ่งเปนเสนาบดี ทจริงก็เป็นคนไม่มีประ-
 โยชน่อไรนั้ก”

นายกตั้งชี้ตัวฉันด้วยความตระหนกตกใจมา
แต่แรกเกิดเรื่อง ห้วน ๆ กัดจะกระทบถูกฟ้อง
เกี่ยวของมาถึงคนเข้าด้วย แต่เห็น ฟอลคอน แด่ดง
กิริยาดีภาพ ก็นึกว่าอย่างไร ฟอลคอน คงไม่ทราบ
ว่ามีเหตุอันใดในเรือนด้วย และรู้หยิ่ง ๆ ว่าถ้าไม่
ได้ล้มครายขอผู้ สัมมรร่วมคิดมาเป็นหลักฐานแล้ว
หย่างน้อยคนก็คงพ้นภัยจะทำโทษไม่ได้ เพราะมี
บันดาศักดิ์ตั้งเป็นทศเวรพนมถ้อยของมหาชน คิด
ถึงจึงตอบแก่ ฟอลคอน ว่า —

“ต้องขอขอบคุณเทพเจ้าซึ่งปกบกรักษาบ้านเมือง
ให้พ้นจากมหาภัยอันตราย”

ฟอลคอน พุดเน้นคำแค้นตแต่ียงดงเบา “และ
ช่วยพระคุณให้รอดพ้นบาปหย่างใหญ่”

นายกตั้งชี้ — “ใคร? เจ้าคุณ ใครกذا —”

ฟอลคอน — “ค่อย ๆ ท่าน ข้าพเจ้าเองเป็น
คนกذا” ฟอลคอน แด่ดงล้มครายขอผู้ สัมมรร่วม

คิดให้ดู แล้วพูดต่อไปว่า “พยานหลักฐานมีอยู่ในนี้ พระเนตรพระพุทธรเจ้าเปมหทัยจักช้แท้จริง”

นายกตั้งช้เห็นดีมุด ช้ซึ่งเข้าใจว่าช้ช้อนไว้มิดชิดไม่มีใครรู้เห็น ก็ตกใจตัวตั้งเหือไหตชีก ๆ แต่เห็นกริยาแะระวาจาของ ฟอลตคอนไม่รุนแรง แะตั้งว่าไม่ค้องการ เปิดเผยให้ช้ช้อนโดยนหรือรเวองช้น ก็ค้อยทุเตาคความกต้ว ช้ช้อนวอนว่า —

“เมตตาอาตมภาพด้วยเถิด ความผิดของอาตมภาพถึงพระพุทธรของค้กัทรงช้ช้วยไม่ได้ ท่านเสนาบดีฝรั่ง มีใจเมตตา การุญค้งไม่ผูกพยาบาทอาชชาติภยเวรแก่คนเด็กนอยหย่างอาตมภาพ จะช้ช้อยเสียเมือใดกัตายเมืออนน”

ฟอลตคอน—“ท่าน ถ้าข้าพเจ้าจะจัดการในเรื่องท่านให้ช้ช้มกับที่ทำผิดคคิมชอบแะแล้ว จะจัดการเสียเดียวจนกัไค ด้วยเดชะพระมหากรุณาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าห้ห้ว ช้ซึ่งท่านมีจิตตโมห้นค้ปตงพระชนมชัพเสี้ยน ข้าพเจ้ายกโทษให้ท่านได้ ค้อ

เมื่อท่านสัญญาว่าจะไม่เปิดปากพูดเรื่องนี้ให้ใครทราบแม้แต่คนเดียว และจะต้องตาออกจากตำแหน่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชาซึ่งตัวท่านทำเป็นมตทินไว้ทันที”

นายกตั้ง — “อาตมาทราบดีว่าจะปฏิบัติตามที่สั่งทุกประการ”

ฟอลคอน — “พอแล้ว” ขณะนั้นทหารฝรั่งเศษ ตั้งจากหลังข้าง มายืนเข้าแถวหยุดสองข้าง ฟอลคอน ตรงเข้าไปหา เคาณเคอฟูรเบง ผู้บัญชาการทหารกองนี้ พูดว่า—

“ท่าน เคาณ กษัตริย์พระองค์ใดจะได้รับความช่วยเหลือจากสัมพันธมิตรในเขตอันเหมาะสมไม่มีเหมือนพระเจ้าหยู่หิวของข้าพเจ้า ที่ได้ทรงรับความช่วยเหลือจากชาติ ฝรั่งเศษ ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบใจในตัวท่านและทหาร ของท่านแทนพระเจ้าหยู่หิวด้วย”

นายทหาร ฝรั่งเศษ — “ที่ท่านพระคตัง แสดง

ความยินดีชมเชยในข้าพเจ้าและพวกข้าพเจ้าเกิน
สมควรไป ความจริงในเรื่องนี้เจ้าคุณควรได้รับ
ความสรรเสริญมาก เพราะด้วยสติปัญญาความ
สามารถเห็นการรอบคอบของเจ้าคุณผู้เดียว ขบค
คราวหนึ่งปราบปรามได้เรียบร้อยไม่ถึงกับต้องค่อ
สู้ ตมคายกัน ”

ฟอลคอน— “ ท่านเคาน์ หย่างไรก็ดี ในเรื่อง
นี้พระเจ้าหยู่หวงทรงพระมหากรุณา โปรดเกล้า ฯ ด้
ให้ท่านเป็นผู้รักษากรุงศรีอยุธยาเป็นความชอบ
ส่วนตัวท่าน ส่วนพวกทหารแก่ตัวของท่าน
โปรดเกล้า ฯ ให้มีเงินเดือนทุกคน ”

เคาน์เดอฟูรเบง ก็มีศรัทธาคำนับแต่ตั้งความชอบ
ใจ ขณะนั้นพวกทหารไทยซึ่งหยุดหนทางหมดก็ให้
ร้องแต่ตั้งความยินดีตั้งตั้งต้นราวหู่จะดับ เมื่อ
ตัวนายโรงเอกของเราผ่านออกมาจากลานใหญ่ใน
พระราชวัง ซึ่งมีทหารตามเป็นเกียรติยศมาบ้าง
เด็กน้อย

บทที่สิบเอ็ด

จนแต้ม

ในฝูงชนซึ่งมากอยชมคกระบวรเด็ดจันได้
 หตายพันคน มีชายสองคนซึ่งกระตือรือร้นมาก
 ในเรื่องเด็ดจพระราชาดำเนกรดับพระราชวัง คือ
 จ้าวโด้ยาทอนและจ้าว อับคต ทั้งสองแค้นคัว
 ปดอมเปนพระสงฆ์ (?) ซุ่มหยู่ในบ้านของชาว
 บ้านแห่งหนึ่ง หยุรมแม่นำห่างจากกำแพงเมือง
 ไปประมาณร้อยหตา

ณะทณคนทงสองได้คกตงไว้กับนายกสงฆ์และ
 นายทหารโปรตุเกด ให้คอยฟังเสียงปืน และจะ
 มีเรือของพระเพทราชาตำหน่งมารับ เมื่อได้ยิน
 เสียงปืนใหญ่ ซึ่งเปนเครื่องสัญญาณออกให้รู้ว
 พวกขบดจับพระเจ้าแผ่นดินและพระคตงได้ ให้
 คนทงสองตงเรือรับเข้าไปในเมือง ปนเปหยู่ใน
 หมู่พตเมือง ปดุกใจให้พวกเหต่านหันฆ่าพันบ้นหัว

พวกฝรั่งและพวก คริสต์คิง ในกรุงศรีอยุธยาเสียให้
 ด้นเชิง ถ้าบ้านเมืองกำลังอดหิวอดตายอดอด
 ให้ จ้าวไฉยาทอนกับจ้าวอับดุล คุณดัมครพรรค
 พวกเข้าไปในพระราชวัง ทำการซึ่ง ตากิดา นาย
 ทหารโปรตุเกส เริ่มตงมือไว้ ให้เรียบ

บัดนี้กระบวนเร่ดจก็ผ่านเตยไปแล้ว คนทั้ง
 ด้องนั่งคอยดำเหนียกเสยงด้ญญาหุยได้ด้องชัวโมง
 เตมๆ ยังหาได้ยินไม่ ต่วงมาได้อีกชัวโมงหนึ่ง
 จ้าวไฉยาทอน จึงเอ่ยชนว่า—

“อับดุล เพื่อนรัก คอยหุยหุยงนเหตด้อทน
 แล้ว” แต่จ้าว อับดุล มอกุมตามกริดซึ่งช่อนหุย
 ไตด้ือ (จัวร์?) ใจแน่นไม่คอบหุยงไร จ้าว
 ไฉยาทอนพุดค่อไป “ข้าพเจ้าจะไ้ให้คนเข้าไป
 ด้ับชัวโมงในเมืองคู้”

จ้าว อับดุล ยังคงเขามอกุมตามกริดหุย แต่
 คราวนเหตด้อบมาคู้ด้หาชคนคด้วย กรียา ชันคู้ถูกว่า
 เปนคนชตาด คอบว่า—

“ต้องอดทนไปก่อนซี ท่าน คอยนานยิ่งดี
จะได้หิวจืดชืด ”

จ้าวโศยาทอน—“หรือบางทีไอ้หมาฝรั่งจะทำ
พิธีเดี่ยวเมื่อเวตาจวนได้จวนเดี่ยวก็ไม่ได้ ”

จ้าวอับดุล—“ไม่ดำเรจนะหรือ? ไม่มีเดี่ยวตะ
เรื่องเอาเงินยัดปากมันเข้าไปที่เจ้าพวกหมาคริสต์ตั้ง
จะทำการไม่ดำเรจ เจ้าพวกฝรั่งเหล่านี้จะรักษา
เกียรติยศอะไรกับมันนักหนา ตั้งแต่ตะกะตะเห่นแก่
เงินทอง เอาเหยื่อต่อหย่างเดียวก็ดำเรจประโยชน์
ตลอด ”

จ้าวโศยาทอน—“เฮ้! มันเดี่ยวบอกสัญญา
ไม่ใช่หรือ?” เวदानนมเดี่ยวบนนคหนึ่งตั้งกองมา
ในอากาศ

จ้าวอับดุล—“อไร! ตเมอไปกระมัง? นี
มันเดี่ยวบนเตกไม่ใช่เดี่ยวบนใหญ่เดย ”

ขณะนั้น จ้าวโศยาทอน มีความยินดีมองเห็น
เรือมา ร้องว่า “มาแล้ว เรือของเด็คจพ่อเรา ”

จ้าว อับดุล—“พูดอะไร? บินใหญ่ยังไม่ถึงให้
 ตัญญา เรือจะมาอย่างไร?” แต่ในเวลาเดียวกัน
 นนจ้าว อับดุล ตกขึ้นไปงกตุ เห็นเรือของพระ
 เพทราชาที่จำได้ พูดต่อไปว่า “จริง เห็นจะเป็น
 เรือของเรา หันเข้าจอดแล้ว มีคนในเรือชนบก
 มากคนหนึ่ง”

จ้าว อับดุล พูดยังไม่ทันขาดคำ ก็ได้ยินเสียง
 บินใหญ่ต้นตึงกระหึ่ม คนทั้งสองมอกุมอาวูช จัด
 การเตรียมตัวจะลงจากบ้านไป แต่พบว่าคนหนึ่ง
 วิ่งมาเสียเคมีเต่า ตรงเข้ามาหมอบหยาบตายบาท
 จ้าวโศยาทอน บอกว่า—

“เสด็จพ่อ—”

จ้าวโศยาทอน—“เสด็จพ่อ ทำไม? เรื่อง
 ไม่ดำเรจหรือ?”

บ่าว—“กระหม่อมเคราะห์ดีรอดชีวิตมาได้
 ไต่กริกทราบที่ท่านเข้ามาในกรุง เพราะฉะนั้น
 เสด็จรับสั่งให้มารับท่านทั้งสองหนีไป”

จ้าว อับดุล นิกโกธร—“ไอ้หมา ไอ้กรีก
หื้อ!” แต่เป็นคนใจเย็นมีสติดี พูดเตือนว่า—

“พากันไปหาบิดาของท่านเถิด โชคยังไม่ให้
ต้องรอไว้คราวอื่นอีก”

บ่าว—“เด็ดดวงเรือโดยเร็วเถิด เพราะไอ้
กรีก รู้ว่าท่านมาซ่อนอยู่ที่ไหน”

จ้าว อับดุล—“เดชะพระ มหามัค เหนจะต้อง
หนีไปทางเรือ ไม่มีหนทางอื่นแล้ว” ทั้งสองตง
จากบันไดบ้านลงเรือทันที

ในเรือคอนทเป็นห้องมีม่านกมมิดชิดมิดชิดธรรมดา
แต่คนทั้งสองมิได้ร้อ หรือตั้งค้ำว่าผิดแปลก
เพราะ การซ่อนตัวต้องเอา ม่านตง กำบังให้มิดชิด
ครั้นเข้าไปข้างในเรือ ใครเด่าจะวาดรูปแต่ตงหน้า
ความตกใจของจ้าวได้ยาทอน และความโกรธแค้น
ของจ้าว อับดุล ได้ถูก เพราะในทันทีนั้นถูกรวบ
รัดเอามือไว้ และมัทหาร ฝรั่งเค้ต คุมคิ้วหู่ตงโหด

อย่างไรก็ดี เมื่อต้องมาในแม่น้ำอินราบรณ
คนทั้งสองมิได้พูดอะไรสักคำ จนจ้าว อับดุล ตั้งเกด
เห็นเรือต้องมาแฉะยังหน้าบ้าน ฟอตคอน ก็พูดขึ้น
ว่า—“พระเจ้าท่าทรงเดชมหันต์ ฤชิตให้ข้าพระ
องค์ต้องมาหยุดไต่ต้นไถ่กริกเด่มอ”

นับแต่เวลานั้นเป็นต้นไป จ้าว อับดุล แน่ใจ
ว่า ฟอตคอน ผู้ชนะคง จะตัดสินใจทำโทษตนให้ได้รับ
ความทรมาณตายช้า ๆ จึงปลัดอยใจไม่ตั้งทกสท้าน
เพราะคิดเห็นว่าอย่างไรคนก็จะต้องตาย แต่จ้าว
ไดยาทอนนั้นครวญครำว่าไรห่วย

ฝ่าย ฟอตคอน เมื่อกลับจาก พระราชวัง ก็มา
เยี่ยมคนทั้งสอง แต่ภริยาของคนทั้งสองค่อนข้าง
ฟอตคอน นั้นต่างกัน จ้าว อับดุล เห็น ฟอตคอน ก็
ค่อนข้างพูดอย่างไม่เกรงกลัวว่า “เฮ้ย! ไถ่หมา กริก
ครวญเป็นทมิ้ง เจริญแต่เนื้อเถื่อนหนังตามใจซี”
ส่วนจ้าวไดยาทอนพูดว่า “ท่านเจ้าคุณ ฟอตคอน
ซึ่งเป็นผู้โปรดปรานของพระเจ้าห่วยหัว หน้าใจ

ท่านกอบด้วยเมตตากรรณา คงไม่ใช้อำนาจของ
ท่านชยคนหย่างข้าพเจ้า”

ฟอลคอน—“เจ้าชบด ผู้ซึ่งพยายามจะทำ
ร้ายปดงประชนม์พระเจ้าหยู่หัว จะมีมือโรบ้องกัน
คนให้พ้นโทษอันหนักันได้”

จ้าวโศยาทอน—“ไม่มีเดย ท่านเจ้าคุณ ไม่
มือโรบ้องกันไม่ให้ ไ้รับโทษนเดย ข้าพเจ้าเกิด
มานับว่าดวงชาตาร้าย แต่ท่านเจ้าคุณเป็นคนมี
วadžนาบารมีมาก คงมีความเมตตา ช่วยชีวิต
ข้าพเจ้าไว้เถิด ข้าพเจ้าจะมอบกายไว้ให้เจ้าคุณ
ใช้ตรอยสุดแต่ใจจนกว่าชีวิตจะหาไม่”

ฟอลคอน—“คุด! เป็นถึงจ้าวนายเชอพระ
ญาตึงค์โกตชิตพระองค์ พุดคิงนได้เหมือนกัน
หรือ?”

จ้าวอับคุด—“เฮย! ไ้กริก โกตชิตพระองค์
ก็พระองค์ทมีเจ้าพวก ผรังเคตต์ เจ้าพวกบาศ์หดวง

คอยหนุนหลังชีวิต และตัวมันนั้นแหละคิดการจะเป็นชบด”

ฟอลคอนทำเป็นไม่ได้ยิน ถาม “และตัวมันเจ้า ไ้้มตาย เจ้าจะว่าอย่างไร?”

จ้าว อับดุล—“ตัวก็คือตุ๊กของพ่อกู ไม่ปราถนางอนง้อขอชีวิตจากมัน ขอหย่างเดียวบอกให้กูทราบว่ ไ้ใครคนไหนคิดทรยศนำความไปบอกมัน ถ้าได้รู้แล้วจ้าว แมกาดาร์ ยอมตายด้วย ความยินดีเท่ากับเป็นเจ้าของไปแต่งงานทีเดียว”

ฟอลคอน ทำเสียงแข็ง — “พระเนตรของพระพุทธเจ้า เองเห็นถึงใจและความลับอันอุกฤษฏ์ของพวกสัตว์คนบาปได้หมด เองเห็นไ้กับปีศาจ ทหารฝรั่งทรยศ เมื่อเวตามันตั้งชื่อในสมุดเพิ่มชื่อนอกชื่อหนึ่ง เองเห็นนายกตั้งฆ่านำสมุดรายชื่อไ้ผู้ร้ายไปซ่อนไว้ใต้ฐานพระพุทธรูป เองเห็นชื่อซึ่งมีปรากฏในสมุดคำหยาในขณะนั้น” ฟอลคอน พุดแล้วเอาสมุดคำดำเล่มนั้นให้ดู

จ้าว อับดุล นึกคาดคะเนความทราบได้แจ่มแจ้ง
จึงร้องขึ้นมาด้วยความเจ็บแค้นหัวใจว่า—

“ซึ่งวิชาแท้ๆ เราถูกไอ้คน คริတ်ตั้ง ตบตาเขา
ได้ไม่คิดเห็น ถ้ารู้เสียแต่แรกจะเอากริတ်ที่มัน
เสีย พอกันที พระ ข้าหล่า ทรงเดชมหันต์ เรา
ยอมถวายชีวิตไว้ในพระองค์ เฮ้ย! ไอ้กริวก จะ
แก่เผ็ดเด็ดหัวชวแกงอไรที่กุกี่เข็ญ เปนที่เปน
โอกาสของมึงก็จงจัดการเถิด อับดุล จ้าวแห่ง
แมกาดาร์ ไม่ต้องการจะพบกับมึงให้เสียเวลาอีก”

ฟอลคอน—“นี่แน่ อับดุล เราจะไม่เรียกเจ้า
หย่างอื่นนอกจากชอน เราขอถามตามแบบธรรมเนียม
นิยมบ้านเรือนของเจ้า ถ้าฐานะของเราแต่ละของ
เจ้าในเวลานี้กตบกันเสีย เจ้าจักทำต่อเราเปน
ประการไร?”

จ้าว อับดุล—“ตายชีวะ ตายทันที มึงจะเอา
อำนาจอะไรในโลกลงมาช่วยไอ้หมา ซึ่งเค็รการยชิต
ขวางกุกมาทุกตั้งทุกหย่างได้ไม่มีเลย”

ฟอลคอน—“ดีแล้ว จงเฝ้าหวังพระบรมราช
วินิจฉัย ซึ่งพระราชทานมาให้เราผู้เป็นเสนาบดี
เป็นผู้จัดการ เจ้าจะรู้สึกว่าคุณ ครีส์ตัง เขาแก้
แค้นศัตรูด้วยสถานใด”

เจ้าแมกซาร์ นิ่งฟังด้วยความตั้งใจ แต่ก็
ทอดอาลัยในชีวิตหยู่แล้ว

ฟอลคอน—“อับดุล เจ้าเป็นคนหน่หรือนมา
พึ่งเย็นในแผ่นดินสยาม ความทุกข์ของเจ้าก็ยิ่ง
ใหญ่หยู่แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มี
พระบรมราชประสงค์จะต่างชีวิตเจ้า ทรงพระ
กรุณาโปรดให้เจ้าหลุดพ้นโทษเป็นไทแก่คน แต่จะ
ต้องออกจากประเทศสยามไป ไม่กัด้กลับมาเหยียบ
อีกเป็นอันขาด”

เจ้าอับดุล มีความปลาดใจและตกตถึงอะไรไม่
เท่ากับได้ฟังคำเหล่านี้ ดวงตาแวววาวด้วยความ
ยินดีจึงตั้งตาคูตราย พูดตอบเต้ยงเบาตง ว่า—

“ไอกริก ก่เกิดข่มงหย่จนตอดชีวิต เพราะ
 มิ่งชนะกูมาต้องครึ่งด้ามครึ่งแด้ว จ้าวแมกาดาร์
 ไม่ก่ดำ หรือไม่ยอมรบชีวิตของคนจากไอศักรัก
 พยาบาท!”

ฟอลคอน—“เฮ้ย! นีเองเป็นคนหรือบีค่าจ
 ไม่คิดถึงดวงตกลมเมยซึ่งมีความรักใคร่อาลัยในคน
 บางหรือ?” ว่าแด้ว ฟอลคอน คิดเชือกทิ่มตอก

ไต่ยื่นออกชอบครภรรยา แม่แต่คนมีใจอำมหิต
 ก่รู้สึกตั้งข่านไปทั่วสรรพางค์กาย บางทีจะนึก
 คิดตนเองว่า แดชนคนอนซึ่งเป้นศักรว้ายของคนยัง
 เป้นผูกคิดถึงก่อน จ้าวแมกาดาร์ คิดตั้งหน้าตา
 คตอหน่วย ตอบว่า—

“ไอกริก มิ่งเป้นผูกทำให้กตอตกคำ แตะ
 มิ่งก่เป้นผูกปด้อยก่ให้พนภัย แต่มิ่งรหรือไม่ว่า
 ความพยาบาทของจ้าวแมกาดาร์ ไม่ม้วนศัณย์ดิน
 มิ่งไม่ก่ตัวอนตรายไปวันหน้าหรือ?”

ฟอลคอน หัวเราะ— “จะไปกตัญญูกับเจ้า?
แต่ถึงเจ้าจะเป็นคนเกกมะเหรกเกเรอะไร ก็ยังเป็น
จ้าวเป็นชายชาติชาครี เย็นฉุนเจ้าจงรีบไปเถิด”
เมื่อจ้าวแมกาดาร์ออกจากห้องไปแล้ว ฟอลคอน
หันไปพูดกับจ้าวโศยาทอนว่า—

“ท่านโศยาทอน การขบถคราวนั้นนับว่ากำจัด
ได้เด็ดคนมือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
พระกรุณาพระราชทานโทษให้แก่ท่าน ด้วยทรง
เห็นว่าจะเป็นที่เลื่อมใ้ในพระราชดำริ ทงเรื่องน
ก็มีใคร่ใคร่ทราบว่าใครเป็นหัวหน้าบ้าง นอกจาก
พระองค์เองแต่ละตัวเรา พวกราษฎรทราบแต่ว่า
กองทหาร ไปรตุเกส ก่อการกำเริบเป็นขบถขึ้นเท่า
นั้น ทำโทษด้วยนายเสียก็พอแก่ความยุติธรรม
แต่ด้วยคิดว่าท่านไม่ต้องกลับไปหัวเมืองอีก ตั้งแต่
นี้ต่อไป หน้าที่ของท่านจะต้องหยุดไว้ที่วัดพระองค์
เลื่อม”

จำวโศยาทอน คงจะได้แจ้งถึงการขอขอบคุณเสีย
 พร้า แต่ ฟอลคอน มีความอึดโรยเต็มที่ เพราะ
 ใช้สติปัญญาและกายจัดการเรื่องนั้นมาหลายชั่วโมง
 จึงกลับเข้าไปยังห้องของคน พักผ่อนอารมณ์
 หุ่ยกั้บับศรกรรียาพยายาม ดมเรื่อง เมื่อกกลาง วันเดี่ย
 มอนิกะ หยากฟังรายดเอียดเรื่องขบดว่า เหตุไ้จ้จ
 ทราบ และปราบปรามได้หย่างไร

ฟอลคอน ได้ให้ฟัง ว่าน้องชายพระนายไวย
 บวชเป็นพระและเข้าพวกขบดด้วยคนหนึ่ง แต่ใจ
 ไม่สู้จะจริงจ้จนัก ผู้นี้ได้ใ้บ่าวนำเอาจดหมาย
 ดับไปให้พระนายไวย กำขบตั้งให้เบ็ดดทันท
 เพราะมีเรื่องสำคัญเกี่ยวด้วยภย อันตรายส่วนตัว
 พระนายไวยทราบมานานแล้ว ว่าน้องชายเกี่ยว
 ข้องกับพวกซึ่งไม่ชอบพระเจ้าแผ่นดินและ ฟอล
 คอน ก็ไม่กล้าเบ็ดจดหมายดู จึงนำมาให้ฟอล
 คอน ฟอลคอน เบ็ดจดหมายนั้นอ่านทราบความ
 คดอดแล้ว จึงใ้ให้พระนายไวยรับไปเมืองธนบุรี

ทันที เพื่อไปเชิญ เคนันเดอฟูรแบง มาช่วยเหลือ
 ส่วน ฟอลคอน ไปขู่พระซึ่งเปนน้องชายพระนายไว
 จนตกใจกลัวแจ้งอุบาย ของ พวกขบดให้ทราบจน
 หมด ทั้ง ฟอลคอน ได้ทราบด้วยว่าข้างในพระ
 ประทานในโบสถ์เป็นโพรง พอเข้าไปซ่อนตัวฟัง
 และวิธีดำเนิการยของพวกขบดได้ตลอด ผู้อ่าน
 คงจะเห็นว่าพระเนตรพระประทานแหว่ดวง จน
 นายกตั้งช้ตกใจเมื่อเวตาเอารายชื่อผู้คบคิดไปซ่อน
 นั้น ไม่ใช่ซ่อนโกต คือ ฟอลคอน ซ่อนหุ้ยในพระ
 ประทานนั่นเอง

เมื่อพวกขบดออกไปแล้ว ฟอลคอน จึงรับ
 กลับไปเมืองตเวี กราบทูลถึงอุบายซึ่งจะกำจัด
 พวกขบด พระเจ้าหุ้ยหิวทรงเห็นพ้องด้วย ฟอล
 คอน จึงรับมาจัดการทันที ถ้าเราผดหย่างไรผู้อ่าน
 ก็ทราบมาแล้ว

เรื่องขบดซึ่ง ฟอลคอน จับได้และกำจัดด้วยวิธี
 ไร แม้ ฟอลคอน พยายามบีบบังไม่ให้มหาชนทราบ

ก็ไม่วายที่จะมีผู้รักกันเช่นในเวตาอันเร็ว ด้วยเหตุ
 ดั่งนี้ ประจวบกับเวตาซึ่งราชทูต ฝรั่งเศส เข้ามา
 อีกเป็นครั้งที่สองด้วย ฟอลคอน ก็เป็นผู้มีคนนิยม
 ยิ่งขึ้น จนราษฎรเต็มใจเห็นพ้องให้ ฟอลคอน ส่ง
 ข้าราชการไท่ตามคนไปเมือง ฝรั่งเศส กับเอกอัคร
 ราชทูต เพื่อทูลขอยืมทหาร ฝรั่งเศส จากพระเจ้า
 หตุย มหาราชมาอีกตั้งร้อยคน

การที่ทหาร ฝรั่งเศส ได้ทำการช่วยเหลือในคราว
 ที่แฉะมา เป็นพยานให้เห็นว่าควรจะนำทหาร ฝรั่งเศส
 ฝรั่งเศสมาไว้ในกรุงสยามเพิ่มเติมขึ้นอีก ประกอบ
 ทั้งกษัตริย์ ฝรั่งเศส ได้ทรงทราบคุณคุณความดี
 มารดของ ฟอลคอน แม้ในเวตานี้ ฝรั่งเศส ยัง
 คิดพันธ์ทำดีก่อกบฏกับชาติซึ่งถือศาสนา คริสต์ตั้งนิกาย
 ไบรเคสตันต์ สุ่มทบกันก็ดี พระเจ้า หตุย ยังทรงยิน
 ติประทานทหาร ฝรั่งเศส มาให้ตามที่ต้องการอีก

เมื่อทหาร ฝรั่งเศส กองใหม่มาถึง กรุงสยาม
 ฟอลคอน จัดการบัญชาตามบ่อมและรักษาพระองค์

แข็งแรงขึ้น เบนอนไม่ต้องวิตกเรื่องขบดก็มาก
 น้อย ใจ ฟอลคอน ก็หายกังวล ตำมารถอดหนุน
 คำสอน คริสต์ได้เคยกำดั่งต่อไป บาค์หวง
 เคอตาอังต์ ก็ดำวว่า “เพราะเหตุคั้งนี้ ฟอลคอน
 ได้สร้างโรงเรียนสำหรับสอนคำสอน ดังบาค์หวง
 เยชอิด ไปประเทศจีน และในรวางคอยพวกบาค์
 หดวงอื่น ๆ เข้ามาเมืองไทอิก จะได้ส่งไปประกาศ
 คำสอนณะประเทศอื่น ๆ ซึ่งตั้งใจไว้คั้งไปนั้น ฟอล-
 คอน ได้สร้างที่พัก อาศรัยให้แก่พวกบาค์หวง ซึ่ง
 หยู่ในกรุงศรีอยุธยาและเมืองตโว้ พระเจ้าแผ่นดิน
 ดินเสด็จมาเยี่ยมโบสถ์และหอศุดาวซึ่งกำดั่งสร้าง
 หยู่เต็มอ ทงทรงช่วยเร่งรัดนายช่างนายารสร้าง
 ให้แล้วโดยเร็วด้วย ในหมั้นนั้นพวกบาค์หวงพยายาม
 จะส่งสอนให้พวกพระสงฆ์มาเข้ารับ เพราะ
 ฉนั้น จึงตั้งหน้าเรียนภาษาของพินเมือง

ฟอลคอนต้องการจะหักค้วไม่ให้พวกไทคณะ
 ใหญ่ซึ่งพระเพทราชาเป็นหัวหน้า มีความเกดียดขัง

พยายามในตนยิ่งขึ้น จึงได้ยกโทษให้แก่จำว
โศยาทอน ซ้ำพยายามทำเป็นเต็มความหวังเดี๋ยยที่
เดี๋ยย แม้จะรู้หยู่ดี ๆ ว่าพระเพทราชาเป็นต้วการ
ในเรื่องขบคกั้จริง ส่วนพระเพทราชาไม่หยากจะ
ให้พระเจ้าหยู่หัวซึ่งตนคิดร้ายหมายปดงพระชนม์
ทอดพระเนตรเห็นหน้า หรือกั้คิดว่าบางที่พระเจ้า
หยู่หัวกั้คิด ฟอลคอน กั้คิด จะหาอุบายหย่างใด
หย่างหนึ่งทำตายตนเดี๋ยย จึงหนีออกไปอุปถัมบ
เป็นพระ คงหน้าถ้วตมนตรภวณารักษาศั้ตหย่าง
เคร่งครัด จนถ้องถ้องว่าเป็นต้วตงหยู่ในศั้ตครั้ทธา
มันคงยังนัก ถ้วงมาได้ถ้วมบี่ พระเจ้าหยู่หัวทรง
พระราชอนุตรเห็นว่าพระเพทราชาคงตะพดหมด
มตทินซึ่งมีหยู่ในหัวใจถ้ว กั้มีพระราชประสงค์
จะทรงเรียกกั้ตบเข้ามารับราชการตามเดิม ตาม
ถ้วมพระราชประสงค์หย่างนี้ ฟอลคอนได้กราบทูล
คคั้คานในชนคณบ้าง แต่เชื่อใจว่าอำนาจของตน
หยู่มันถ้ว ถ้วพระเพทราชาคงไม่ถ้วมารถทำ

อันตรายคนได้ มาภายหลังจึงคัดโดยตามพระราช
ประสงค์ ครองเองซึ่งจะเป็นปัจจัยให้ฟอตคอน
ถึงแก่ความวิบัติเป็นปัจฉิมวาระ ดังจะได้เห็นต่อไป
ไปในบทหลัง

บทที่สิบสอง
ต่างร้าย

เย็นวันหนึ่งซึ่งดวงมาได้หกเดือน นับแต่ทรงพระ
มหากรรณาเรียกพระเพทราชาจากตัมมา มอนิกะ
กำลังตั้งตาคอยดាំจะกตัมมาจากเผ่า ครั้นมาถึง
เห็นหน้าผวควมวอดผวชดผดผกฤติบอกว่ามีทุกข

มอนิกะ โถมตัวไปทอดคอดดាំมี พตางวอน
ถาม “เป็นทุกขด้วยเรื่องอะไร ดีหน้าผดกกว่าเมื่อ
เข้ามา? เจ้าคุณไม่สบายคิดมากไปกระมัง?
โอย! ถ้าไปไกลจากแผ่นดินไหนไปน่ะ”

พอดคอน—“หย่าพุดตงน็ดหัดอน ไปเดี่ยก็
เท่ากับไม่คิดถึงคุณประเทศชาติ ซึ่งอุดหนุนเราให้มี
ทรัพย์สินอำนาจ และช่วยหัดอนให้สัมความปราณา
คือประกาศพระคำสอนอันศักดิ์สิทธิ์ของเรา”

มอนิกะ—“พอดคอน ที่รัก เธอหัดกไม่ตอบ
คำถามของดิฉัน ถ้าไม่ใช่เรื่องสำคัญร้ายแรง เธอ

คงไม่เห็นว่าผิดควมวดมาหาดิฉัน เรื่องจะร้ายได้
ทุกซั่วย่างไรต้องให้ดิฉันทราบบ้าง ทุกซั่วย่าง
ไรก็ต้องดิฉันด้วย ”

ฟอลคอน—“ ยอครัก เรื่องจะว่าร้ายก็ร้าย
จะว่าไม่ร้ายก็ไม่ร้าย วาสนาของเรากำลังมีเมฆ
ร้ายผ่านมาบัง บัดนี้พระเจ้าหทัยดวงพระประจวบ
หนัก พวกขุนนางที่ฝากฉายหูกกับพระเพทราชาคิด
จะการยจะให้หัวหนามันได้ตั้งราชสมบัติ แล้วมัน
เท่านั้น มันยังแแต่ตั้งกริยากระด้างกระเดื่องผิด
ธรรมเนียมมองน้อยมองใหญ่ดูเอาพ ชั่งมันทงเกตุยด
ทงกตวอดคอนหยในใจมันมานาน ”

มอญิกะ—“ แต่จะเป็นอะไรไปนักหนา? เมื่อ
พระราชธิดาและพระอนุชายังมีพระชนม์อยู่ พระ
เพทราชาจะมีช่องได้ราชสมบัติหย่างไร? ”

ฟอลคอน—“ มอญิกะ ถ้าเกิดเรื่องร้ายดังที่
ฉันวิตกหยนชน ก็จะมีคนหยในแผ่นดินสองคนเท่า
นั้นซึ่งจะมีโอกาสได้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน ผู้หนึ่งคือ

พระเพทราชา อีกฝ่ายหนึ่งคือควมแพนหม่อม
 บั๊ย^(๑) ให้หัวเตดคั้นชาตหย่างไรเปนไม้อยอมให้
 พระเพทราชาชนะได้ เอ๊ะ! แต่เราก็ออกจะบ้า
 บ้าเอาจริง ๆ ด้วย เราจะต้องกต้ออะไรอีก? คาม
 บ้อมนอกกรงก็หยู่ในกำมือเรา ทหารพอกเราก็มี
 หยู่ไกต้อ ๆ ตำแหน่งนำทราขการดำคัญในแผ่นดิน
 ก็ตกหยู่ในพอกดำหยายเรา หย่าวิกตเคย มอนิกะ
 ไม่ต้องเปนทุกขเปนร้อนไปดอก นี่เจ้าหนไปไหน?
 บอกให้มาวังเตนพอให้หยายกัจวนเรื่องนเดี่ยหย่อย”
 คุณหญิงยังไม่ทันออกจากห้องไปตามบุตร ก็พอ
 คิมผเสามา บอกว่า แม่ทัพ เตเฟอร์เยอะ และ เคา
 เตอร์ฟรแบง มาหาด้วยชระร้อน

(๑) เหนจะเป็นพระหรือหม่อม บั๊ย ซึ่งกล่าวไว้ในพระราชพง-
 ศาวดาร ว่าเปนบุตรขุนไกรสิทธิศักดิ์ทรงพระกรุณาอาามาเลี้ยง
 ไว้. ในหนังสือเรื่อง อังกฤษ สมาคมกับไทยของหมอ แอนเดอ-
 สัน หน้า ๓๓๐ (Anderson's English intercourse with Siam)
 กล่าวว่าสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระราชบุตรบุณย์ธรรม
 คนหนึ่ง เปนคนนับถือศาสนา คริสตัง เหนจะเป็นคนเดี่ย
 กับคนนี้กระมัง.

ฟอลคอน—“ ข้อเท็จจริง ๆ เจ้าพวก ฝรั่งเศส นั้น
 เชิญตัวเขาเข้ามาเถิด ” แล้วหันไปพูดกับ มอนิกะ
 ว่า “ หัดออกไปรับตุ๊กเราเถิด ฉันรับนายทหาร
 เหล่านี้เสร็จจะตามไป ” ครั้นภรรยาหัดเข้าไปทาง
 ประตูอีกทางหนึ่ง หยทางนักมนายทหารเข้ามา
 เมื่อได้ทักทายปราศรัยกันตามธรรมเนียมแล้ว เด
 ฟอริเยอะ พูดขึ้นมา—

“ เดอกรอนกันเดย์แล้ว เจ้าคุณ ทำใจดีให้
 แก่พระเพทราชาซี เดยวนเท่ากับเราอีวังแดนให้
 มั่นออกมาค้อยเราเถ็น ”

ฟอลคอน—“ เอ๊ะ ! ได้ทราบข่าวอย่างไรมา
 บางหรือท่าน ? ”

เดฟอริเยอะ—“ ท่านผู้รักษาทะนครศรีอยุธยา
 จะเป็นผู้กราบเรียนให้ทราบเอง ”

เดอฟูรเบง—“ เดยวนพวกขบดมีพระเพทราชา
 เป็นหัวหน้า กัดังกำเริบจะก่อการขบดขึ้นอย่าง
 ใหญ่คงตุกถานชนในไม่ช้า ”

ฟอลคอน พดหย่างคริครอง—“ ท่าน เคนี่ ข้า-
พเจ้าไม่ต้ปัดใจในเรองหนัก นันทานทราบมา
หย่างไร? ท่านได้หัดฐานไว้บ้างหรือไม่? หัดก
ฐานที่พอจะให้ข้าพเจ้ามีอำนาจ ออกคำสั่งจับตัว
ทันที ”

เดอฟูรบง—“ เรองหัดฐานข้าพเจ้าจะให้
ท่านพิจารณาวินิจฉัยเขาเอง แต่จะขออนุญาต
เรียนถามก่อนว่า พระเจ้าหยี่ห้วกำลังทรงพระ
ประชวรหนักหยู่หรือเปล่าในเวदान? ”

ฟอลคอน—“ ทรงพระประชวรหนักจริง ”

เดอฟูรบง—“ เช่นนั้นเจ้าคุณควรฟัง พระ
เพทราชาเห็นได้โอกาสในรวางประชวร ดอบเข้า
ไปในพระราชวัง ถ้ายตายพระราชตัณูจรเขา
มา แทะเปนคราปดอมประทับไปเบิกเครื่องอาวูรกระ-
สุนดินค้ำมาจากคตัง ”

ฟอลคอน—“ แต่ไอ้คนรักขามันจะมอบของ
ให้หรือ? ”

เดอฟูรเบง—“ทีไหนจะกล้าขัด ผู้เบิกเป็น
คนใหญ่คนโตแต่ละก็รับตั้งประทับพระราชตัญจกร
ด้วย ทั้งเจ้าพวกนั้นรับดินบดจากพระเพทราชาไว้
แล้วไม่ยอม มันก็จะแก้ตัวว่าเพราะเชื่อว่าเขาไปใช้
ในราชการส่วนพระองค์โดยค้วน จึงได้จ่ายให้ไป”

ฟอลคอน—“ทรมตจริง ไ้พวกเหล่านั้น
เออนั้นแน่ท่าน เคา่น ตั้งคืบข้างใหม่ว่าเวตาโรมัน
จะตงมือก่อการร้ายจากตชน?”

เดอฟูรเบง—“เวตาเมื่อแต่ตจตวรตคทันท”

ฟอลคอน—“หย่างนนเรตของรับตงมือปราบ
ไ้พวกชบตเตี้ยแต่ตนมอ ท่านแม่ทัพ ท่านเป็นผู
ซึ่งมีความจงรักภักดีหยาในพระเจ้าหยาหัว จึงรับ
ตงไปชนบุรี คุมทหารที่ประจำหยาทันทชนมากรง
ทันท หยาชางนชาฟเจ้าจะคิดจัดการให้ทหารที่ท่าน
คุมเอามาได้มชัยโดยเรว”

เดฟอว์เยอะ—“ข้าพเจ้าจะจัดการตามคำสั่ง
ให้เรวที่สุด จะได้ปราบปรามพวกผู้ร้ายใจกำเริบ

ให้คูนยั้งเดินแผ่นดินไปเดี๋ยที่ ราษฎรจะได้ไม่มีอัน-
ตรายในเมื่อผลัดเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ซึ่งมักจะหยุก
หยิกกันเสมอ”

ฟอลคอน—“ก็ยากให้มันตุงถึงเช่นนั้นเหมือน
กัน แต่จะตุงได้ได้อย่างไร? ใครจะเป็นผู้บังคับ
การภายนำได้?”

เคเฟอร์เยอะ—“ได้ทำ ข้าพเจ้าจะขอพูด
หย่างตรงๆ ท่านได้ปฏิญญาไว้แก่พระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส จ้าวนายข้าพเจ้าว่าจะให้ประเทศนั้นเป็น
คริสต์ตัง ถ้าพระเจ้าแผ่นดินพระของคณยงทรงราชย์
หยุ่ตราบใด บ้านเมืองจะกตัมถือศาสนา คริสต์ตัง
เป็นไม่ตำเรา คงถือศาสนาผีต่างหยุ่ตราบนั้น ขอ
ท่านได้สัญญาแก่ข้าพเจ้าว่า ถ้าพระเจ้าแผ่นดิน
เสด็จสวรรคตเมื่อไร ผู้เป็นกษัตริย์แทนต้องเป็นผู้
นับถือศาสนา คริสต์ตัง”

ฟอลคอน กัดริมฝีปากเคืองมาก แต่ไม่กล้า
แแต่ดงออกมา—“ท่านแม่ทัพ ท่านขอรับรองข้อซึ่ง

เป็นไปได้ ใครจะเป็นผู้รักษาความในใจของ
จ้าวนาย อาเซีย ไว้ได้? ใครจะเป็นผู้กักกันไม่ให้
พวกพุทธธ่อมหน้าธ่อมหลังได้? ยิ่งก่อน ต้องรอ
ไปก่อน ความอดทนไว้ได้นั้นแหละจะทำให้สำเร็จ
ประโยชน์ จะเดิรวิชิมขึ้นใจยังไม่ได้”

เคฟอว์เยอะ—“ไต่ท้าว จะให้ข้าพเจ้าต้อง
พดให้ชดียงกว่าที่แถมมาหรือ? เช่นนั้นข้าพเจ้า
ร้องขอท่านในพระนามแห่งพระเจ้า หตุย ตัญญา
ขอหนังสือเพื่อกำรตอบแทนที่กอง ทหาร ฝรั่งเศส
ได้ช่วยเหลือ”

ฟอลคอน สดงความ เมื่อเงงคาดความประสงค์
ของชาย ฝรั่งเศส ออก โถดถามว่า “อไร?”

เคฟอว์เยอะ—“คือให้ประเทศสยามมีพระเจ้า
แผ่นดินเป็นชาติ กรีกให้มีพวกพระเปนบาทหลวง!”

ฟอลคอนโกรธ—“ท่านกตัญญูน่าถึงเพียงนี้
ทีเดียว นี่เป็นขบถทรยศต่อเจ้า” แต่ ฟอลคอน
รู้สึก ว่า ถ้าจะบาดหมางร้างหน้าใจขึ้นกับนายทหาร

ฝรั่งเศษ ในเวต่าน่ากตวอินครายมาก จึงพูดต่อ—
 “แต่ข้าพเจ้าต้องขอโทษท่าน เพราะทราบแล้ว
 ว่าท่านมีความหวังดีในตัวของข้าพเจ้า และพระคำดนา
 แต่ทว่าในเวต่านราชสมบัติน่ากตวจะตกหยักกับพระ
 เพทราชา เห็นว่าสัญญากันด้วยเรื่องนั้นไม่มีผลอะไร”

เดฟอริเยอะ— “เรื่องน่ากตวตอนนั้นเป็นอันจะ
 ได้ตวงพันไป เมืองกองทหารของข้าพเจ้าเข้ามา
 ถึงกรุงศรีอยุธยา ในรวางนเจ้าคุณหย่าตมชอซึ่ง
 ไต่หาหรือกนหน” เดฟอริเยอะ พูดแล้วก็ตาไป

เมื่อเดฟอริเยอะ ออกไปแล้ว ฟอลคอนได้พูด
 กะ เดอฟูรเบง ว่า “ท่านเดอฟูรเบง สหาย ขอ
 ท่านจงรีบไปชนบุรีเถิด”

เดอฟูรเบง— “ขอรีบ และรีบกลับชนมากรุง
 ศรีอยุธยา คุมทหารรองจากเดฟอริเยอะ มาอีกที”

ฟอลคอน— “ข้าพเจ้าไม่สู้ได้ใจ เดฟอริเยอะ
 ว่าเขาจะรักใคร่ในเราด้วยหรือไม่”

เคอฟูรเบง—“ เป้าดอกท่าน หย่าตั้งค้ายเดย
เตฟอร์เยอะ เป็นคนบึงบึงหย่างนั่นเอง แต่ใจซื่อ
ตุจรีต ”

ฟอลคอน พุดพัมพำ เมื่อเคอฟูรเบง ออกไป
แล้ว ว่า “ ซอให้เหมือนหย่างที่พุดเกิด ”

นับแต่เวลานั้นเป็นต้นไป ฟอลคอน ไม่มีความ
ศุขใจว่าจะควาเชือกบ่วงซึ่งรหฺยว่า พระเพท
ราชาเป็นผู้ทำชน ได้ทุกเดือนทุกอันหรือไม่ จะทำ
การกำจัดพระเพทราชา และพรรคพวกหย่างเบ็ด
เฉยเห็นว่าไม่เหมาะ เพราะมีทหารฝรั่งหฺยในเมือง
ตโหวเพียงหฺยบมือเดียว ทงจะไวใจทหารไทยก็ไม
ได้ นับว่าลำบากยากหฺยไม่พ้อย เท่ากับเงินการ
พนนหย่างใหญ่แพ้นะไม่ไรนิดหน้อย พดาดก็ไม่
ไรแต่เดี่ยชวิตหรือทรพยต์มบตของคนหย่างเดียว
รอนตลอดไปถึงพระราชวงศ์ เรื่อง ฝรั่งเค็ด มา
ประจำหฺยในแผ่นดินไทยและค้ำนา ครีตคัง ด้วย ถ้า
คิตอบายจับตัวพระเพทราชาได้ เรื่องชบดก็เหนจะ

วิมาศตงกับมือทันที แต่พระเพทราชาไม่ใช่เป็น
 คนเงินเต๋อให้จับได้ง่ายๆ เพราะคอยหัดก่เดียง
 ออกห่างจากคนอื่นนอกจากคนสนิท ซึ่งเป็นเพื่อน
 สนิทและพรรคพวกเท่านั้น พระเจ้าหยู่หัวในเวดดา
 นักรทงพระประจวบหนัก ไม่สามารถจะทรงช่วย
 เหลือคนได้ ฟอลคอนไม่มีที่พึ่งที่ไหนอีก นอก
 จากจะมีหวังหยู่เพียงเดียว คือคอยกองทหาร
 ของเคอฟูรเยอะ แต่ก่ตงคาคอยหยู่ด้วยความร้อน
 เร่าใจแทบทนไม่ไหว จาระบรัชของคนซึ่งไซให้
 ไปสืบข่าวก็นำความมาแจ้งเต็มอ ว่าพวกขบด
 ก่าตั้งมีวัดสมชมนมคนมากชนทุกที่ คอยดำมวันก็
 แดวดหัววันก็แดวทหาร ฝรั่งเศส ยังไม่มา จนเย็น
 วันที่ ๖ เคนเคอฟูรเบง กระหัดกระหอบเข้ามาหา
 ฟอลคอน ดีใจถามว่า “กองทหารมาแล้วหรือ?
 ดันทุกซ์ไป?”

เคอฟูรเบง—“เบตา ยังไม่มา เกิดเรื่อง
 ไครทรยคชนอกแถว”

ฟอตคอน ตกใจฉวยแขน เดอฟูรแบงไว้ ร้องถามว่า “อะไรนะ ท่านเคนน์? หรือเดฟอร์เยอะเป็นคนฉลาดคิดทรยศต่อข้าพเจ้าในเวด้าซัซัน?”

เดอฟูรแบง— “ชาติฝรั่งถ้าฉลาดแล้วไม่หยุดหน้ามนุษย์! เมื่อเดือนมานข้าพเจ้ากับเดฟอร์เยอะคุมทหารที่เดอเกสต์วอร์ดแถวพนคน ออกจากชนบุรีครนมาถึงกรุงศรีอยุธยาท่านแม่ทัพได้รับข่าวมาจากเมืองตโว้ว ว่าพระเจ้าหยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว ตัวเจ้าคุณถูกถอดออกจากตำแหน่งแต่ไม่ถูกทรمانอะไร พระเพทราชาได้เป็นใหญ่ประกาศตนเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน”

ฟอตคอน— “งั้นจริงเราหน่า ไม่น่าถึงเรื่องนเดย แต่แม่ทัพของเราคนนซ่งเซื่อง่ายเตี้ยจริง ๆ เตี้ยจนหยุ่ทไหน? เหนจะหยู่ในกรุงศรีอยุธยากระมัง? เช่นนั้นท่านจงไปบอกให้รู้ตัวว่าถูกहतอกให้รีบมาทันโดยเร็ว เพราะพระเจ้าหยู่หัวยังมีพระชนม์หยู่ และ ฟอตคอน ก็ยังมีอำนาจดีที่ซชาติ”

เคอฟูรแบง—“ เหนจะไม่ตำเรจ ข้าพเจ้ากัด้ว่าท่านแม่ทัพเองคเหมือนเคมใจให้ถูกหดอกด้วย เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงนำข่าวดาร์จากแม่ทัพมาเรียนท่านให้ทราบ แม่ทัพเห็นว่าพระเพทราชามีอำนาจมาก ไม่กล้าทงชนบรืกัด้จะเสียแก่ศัตรู จึงไต่กัด้ไปคุมรักษายังชนบรืคาคเดิม แต่ร้องขอให้เจ้าคุณกับครอบครัววรับหนไปหยี่เสียในบ้อม จะพันอันตรายด้วยหยี่ไครง ผรงเค็ด ”

ฟอลคอน—“ ชะ ๆ ชงชดาตชาคชวจริง ๆ นี้ มินักว่าข้าพเจ้าจะเป็นมนุษย์เดวไปคด้วยหรือ ? ”

เคอฟูรแบง—“ ข้าพเจ้าอบนวอนเจ้าคุณขอให้รับคำเชญนเถด ถ้าไม่เหนแก่ด้วคน ก็คคังครอบครัวของเจ้าคุณบ้าง ชนหยี่ในเมืองดโวหรือในกรุงศรีอยุธยา่ากัด้วอันตรายเสียเด็ด ”

ฟอลคอน—“ หยุดที่ เคอฟูรแบง มินน ข้าพเจ้าจะถือวาท่านมีใจเดวไม่น้อยไปกวาแม่ทัพของ ท่าน กิคคู้ที่หรือวจะให้ ฟอลคอน ต้มประ

โยชน์ในพระคำสอนของคน ไม่มีมีความกตัญญู
 กตเวทิตะทงพระเจ้าหยู่หวัคษัตริย์ของคนซึ่งมีพระ
 เสด็จพระคุณเต็มอดสหาย ให้ตกหยู่ในเงอมมือพวก
 ขบดหรือ? จะให้ข้าพเจ้าหน้ภัยเอาตัวรอด ปล่อยให้
 ให้พวกศัตรูกด่าหาว่า ข้าพเจ้าสร้างบ้อมชนไว้
 ยิงชนบุรีเอาทหาร ฝรั่งเศส บันจุงรักษา ไม่ใช่เพื่อ
 ประโยชน์แก่คำสอนและบ้านเมือง แท้จริงทำไว้
 เพื่อเวตาถูกเงินจำเป็นจะได้หนีไปอาศัยได้ง่ายๆ
 ข้าพเจ้าไม่ยอมเช่นนี้เลย ท่านเคาน์ ท่านจะหยู่
 หรือจะไปสุดแล้วแต่ใจ ส่วนข้าพเจ้านยอมตาย
 ถวายชีวิตเป็นราชพลัดดีกว่าจะตะทงพระเจ้าหยู่หวั
 ในเวตาทรงพระประชวรกำลังเสวยทุกข”

เคอพรแบง—“เจ้าคุณคิดถก สมองว่าเป็นตลก
 ผู้ชายชาติผู้ต จะเดออกทางอนตักกว่าไม่ได้แล้ว
 และ เคาน์เคอพรแบง มีความยินดีจะหยู่ด้วยท่าน
 จนถึงที่สุดได้มีชยแก่ศัตรูผู้ทรยศหรือแพ่เดียวชวคก็
 ตามท”

ฟอลคอน—“ท่านเคนนี่ ท่านพูดถูกต้องแล้ว จะยากเต็มทีอย่างไรเราควรกระทำหน้าที่ของเราให้ เหมือนกับทหาร เพราะฉะนั้น ท่านจงรีบกลับไป กรุงศรีอยุธยา ถอนทหารจากบ้อมตามแต่ได้ยก ขึ้นมาโดยเร็ว”

ข้อบกพร่องซึ่งทำให้ ฟอลคอน แทบล้มตงย่น คือที่ เคฟอริเยอะ ไม่ส่งทหารมา กระทำให้ ฟอลคอน มีความหวังน้อยที่สุดจะดำรงอำนาจไว้ได้ใน เวดามือพระเจ้าหยู่หัวเสด็จสวรรคตลงไป จริ่งหยู่ ฟอลคอน ได้คุ้นเคยชอบพอกับพระราชอนุชาทั้งสอง พระองค์ ตามธรรมเนียมพระองค์หนึ่งคงได้สืบ ราชสมบัติ แต่กันนั้นเหตุน้ำจาวสองพระองค์คนไม่ใช่ พระเจ้าหยู่หัวทรงเกลียดชังพระองค์เดียว ราษฎร ก็พุดอวยเกลียดชังไปด้วยทั้งเมือง เนื่องด้วยเหตุอัน พระเพทราชาจึงเห็นว่า ราษฎรคงไม่เต็มใจให้ จาวทั้งสองได้ราชสมบัติแน่นอน ประกอบทั้ง คนก็เป็นผู้ซึ่งคณะตั้งขึ้น และพวกขุนนางชนกาม

ความนิยมนับถือมาก หย่างไรเสียคนก็คงได้ราช
 ธรรมบัตเป็นแม่่มั่น ขอแต่หย่าให้ทหาร ฝรั่งเศส
 เขามากดขวางหยัดด้วย เมื่อดังน ฟอลคอน กิด
 พระเพทราชา กิด มีหวังว่าการยของคนซึ่งกิดไว้
 จะดำเรจก็หยทตรงทหารของ เดเฟอร์เยอะ แต่บดิน
 ฟอลคอน จะอาครียกองทหารฝรั่งเศสไม่ได้แน่ก จึง
 เดกคิดหวังเรื่องนเดย เมื่อเดอพรเบง ไปแล้ว
 ฟอลคอน ก็นงนงครองหยุนาน ในที่สุดจะตองตั้ง-
 กิดหน้าพระเพทราชา แต่ว่าเหนทางดำเรจได้
 น้อยเดมท เพราะรหัยว่าพระเจ้าหยหัวเองจะทรง
 คัดค่านด้วยหย่างแข็งแรง แต่จะทำหย่างไรได้
 มีทางหวังหยักทางนทางเดยง ฉวยปะโชคเหมาะ
 ก็อาจเป็นผลดำเรจได้ ดีกว่านังไม่ตองเดยงโชคค
 เพราะฉนหน ตกเวตาทกตางคณวนนเอง ฟอลคอน
 ก็ขอพระบรมราชวโรกาสเป็นพิเศษเข้าเฝ้าพระเจ้า
 หยหัวทงกาดังทรงพระประชวรหัย ถ้อยคำทฟอล-

คอน กราบทบท^๕น บาค^๕หตวง เดอตาอง^๕ดี ไต^๕เขยน
ไคว^๕ว่า คิง^๕น—

“ขอเดชะ พระราชาชนาไม่พิน^๕เกล้า ฯ ข้า
พระพุท^๕ทเจ้าไม่สำมาร^๕กจะงำ^๕ความ ไม่นำ^๕ชนกราบ
บังคม^๕ทุด^๕ค่อ^๕ไป^๕ได้^๕แล้ว คิง^๕แต่ไค^๕ฝำ^๕ตอ^๕อง^๕รุด^๕พระ
บาท^๕ทรง^๕พระ^๕ประ^๕ชวร^๕มา^๕นา^๕น บัน^๕ดา^๕ข้า^๕ราช^๕การ
แต^๕ะ^๕พ^๕ต^๕เม^๕อง^๕แตก^๕ต่าง^๕กัน^๕เป็น^๕หม^๕ว^๕ด^๕เป็น^๕หม^๕ มี^๕ข้า
ราช^๕การ^๕บาง^๕ค^๕ณะ^๕ ค^๕บ^๕ค^๕ิด^๕ก^๕น^๕ชน^๕จะ^๕ก^๕่อ^๕การ^๕ ก^๕ำ^๕เว^๕ิบ^๕ให้
เป^๕น^๕ท^๕เด^๕อ^๕ตร^๕อน^๕แก^๕แ^๕่น^๕ค^๕ิน ถ้า^๕ไค^๕ฝำ^๕ตอ^๕อง^๕รุด^๕พระ
บา^๕ท^๕ย^๕ง^๕ท^๕ร^๕ง^๕ดำ^๕ราน^๕พระ^๕ราช^๕ห^๕ฤ^๕ท^๕ย^๕ไม่^๕มี^๕พ^๕ยา^๕ชิ^๕มา^๕เบ^๕ย^๕ด
เบ^๕ย^๕น เร^๕อง^๕ห^๕ย^๕ำ^๕ง^๕น^๕ก^๕จะ^๕มี^๕ไค^๕บ^๕ง^๕เก^๕ด^๕ช^๕น^๕เด^๕ย แต่^๕เม^๕อ
พระ^๕ม^๕ห^๕า^๕ก^๕ษ^๕ต^๕ริ^๕ย^๕ท^๕ร^๕ง^๕พระ^๕ประ^๕ช^๕วร^๕เด^๕ด^๕จ^๕ไป^๕ไท^๕น^๕ไม่^๕ได้
พ^๕ว^๕ก^๕ข้า^๕ราช^๕การ^๕ตาม^๕ช^๕ร^๕ม^๕ด^๕าก^๕ก็^๕เ^๕น^๕แต่^๕ป^๕ระ^๕โย^๕ชน^๕นี้^๕ง^๕ว^๕
ค^๕ว^๕ เข^๕ำ^๕ใจ^๕ว่า^๕พระ^๕ม^๕ห^๕า^๕ก^๕ษ^๕ต^๕ริ^๕ย^๕ของ^๕ค^๕น^๕ท^๕ร^๕ง^๕พระ^๕ประ^๕
ช^๕วร^๕ฮา^๕จ^๕จะ^๕เด^๕ด^๕จ^๕ง^๕ว^๕ร^๕ร^๕ค^๕ด^๕ได้ ก็^๕เ^๕ำ^๕ใจ^๕เ^๕อก^๕ห^๕าก^๕ไป
ป^๕ระ^๕จ^๕บ^๕ต^๕อ^๕พ^๕ต^๕อ^๕ฝำ^๕ก^๕ค^๕ว^๕ห^๕ย^๕กับ^๕ผู้^๕ช^๕ง^๕ พ^๕ยา^๕กร^๕ค^๕น^๕ว^๕า^๕จะ
ไค^๕รับ^๕ร^๕าช^๕ด^๕ม^๕บ^๕ค^๕ี^๕แทน^๕ ค^๕ว^๕ย^๕ห^๕ว^๕ง^๕ว^๕า^๕จะ^๕ไค^๕รับ^๕ต^๕า^๕ภ^๕ย^๕ค^๕ย^๕ง

ชน เรื่องดังนี้ได้เกิดมชนแถวในหมู่ข้าราชการ
 ในเวลานี้ ข้าพระพุทธเจ้าได้มีความ คณด้วย
 เกด ๆ ว่าพอจะรับบ้องกันได้ ข้าพระพุทธเจ้าได้
 ไตร่ตรองดูเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่ามีหยุทางเดียว ซึ่ง
 ข้าพระพุทธเจ้าอาจกราบทุดแนะนำได้ ข้าราชการ
 ในเวลานี้แตกต่างกันเป็นพวก บังคับให้มารวมหยุ
 เดียวกับใครคนหนึ่ง ซึ่งได้ฝัดของชุดพระบาททรง
 เหน็ดสมควรว่าจะเป็นรัชทายาทของพระเศษพระ
 คุณได้ การยครรงนเพื่อเนตมพระเกียรติยศให้ได้
 ด้บพระราชันคคิงค์ดำรงถาวรต่อไป ข้าพระ
 พุทธเจ้าไม่เห็นผู้ใดที่จะทรงเตอกชนรับตำแหน่ง
 อันตั้งนี้ได้ นอกจากจะทรงเตอกพระราชอนุชา
 พระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ตามทกราบทุดนยอมเป็น
 ทให้รกายเคื่องฝ้าพระบาทยุคต พระราชาชญา
 ไม่พันเกล้า ๆ แต่จำเปน เว้นไว้ได้ฝัดของชุด
 พระบาทจะทรงมีพระมานะตตะประ โยชน์ฝ้ายใหญ่
 ด้วยยังทรงพิฆาตโทษพระราชอนุชาหยุเท่านั้น ”

แม้ ฟอลคอน จะได้กราบทูลอ้างเหตุผลอย่างไร ก็ได้รับประโยชน์เป็นผลสำเร็จแค่ครั้งเดียว พระเจ้าหยู่หัวจะทรงผ่อนตามคำกราบทูลแนะนำของเสนาบดีได้ ก็แต่ทรงพระกรุณาโปรดตั้งให้พระราชธิดาเป็นรัชทายาท มีอำนาจจะทรงเลือกพระราชสวามีที่พอใจได้เท่านั้น แต่เท่านั้นก็พอความประสงค์ของ ฟอลคอน ด้วยเหมือนกัน เพราะเมื่อมหาชนซึ่งมีความศรัทธาในพระองค์ ได้ทราบ ว่าทรงตั้งให้พระราชธิดาเป็นรัชทายาท และทรงเลือกพระราชสวามีสำหรับครองราชสมบัติด้วยกันแล้ว แม้จะเป็นพระอนุชาพระองค์ที่ราษฎรมีความเกลียดชังมากก็ตาม ก็ย่อมจะเต็มใจมาถวายสัตย์สาบานแสดงความภักดีต่อผู้ซึ่งจะได้ครองราชสมบัติต่อไป

ดังนั้น นับว่าได้ตั้งอุปสรรคอย่างสำคัญมาได้คนหนึ่ง คนนี้คือจากนั้นก็จับตัวพระเพทราชาทันที ความคิดอันนี้ เคา่นเดอฟูร์แบง เห็นพ้องด้วย ในวันที่

รุ่งขึ้นถัดจากวัน ฟอลคอน เข้าเฝ้าวันหนึ่ง เคอฟูร-
แบง จึงนำทหารที่เดอกคิดแล้วห้าสิบคน มายังบ้าน
ฟอลคอน และในเวดดาเยนวันเดียวกัน ได้คัดตง
ตระเตรียมกันเสร็จว่าจะไปจับตัวพระเพทราชาใน
วันรุ่งขึ้น

บทที่สิบสาม
 ซาตาร้าย

ฟอดคอนเชื่อความดำมารกในคน และไว้ใจ
 ในความกล้าหาญช่วยเหลือนองทหารฝรั่งเศส แม้
 จะมีจำนวนน้อย จึงมั่นใจว่าความคิดที่จะจับพระ
 เพทราชา คัศรุดำคัณยงดำเรจ คัณน ฟอดคอน
 นอนหลับสนิทหย่างสบาย รุ่งเช้าคนนอนรู้สึก
 ทยงนัคและปลาดใจด้วยทนายเข้าไปปลุก บอก
 ว่า เคนเคอฟูรเบง กับบาศ์หวง ทอมัส มาหา
 หยากพบโดยเร็ว

ฟอดคอน จัดการแต่งตัวเสร็จออกไปห้องรับ
 แขกซึ่งคนทั้งสองรอกอยหยุ่ ทักว่า “ตรงตามนัด
 จริงท่าน เคน” ครนเห็นหน้าแขกทั้งสองยุยกคก
 ใจ ถามว่า —

“เฮ้! เปนอะไรไป ดุหน้ายยังยู่ในเวตาคำตั้ง
เราจะรู้ว่าใครจะได้เป็นผู้มีอำนาจในแผ่นดินสยาม
พระเพทราชา หรือ ฟอลคอน?”

เคอฟูรแบง — “ท่านพระคตัง ชาตาราคีของ
เราจะดีหรือร้ายอย่างไรก็ตาม บัดนี้มาถึงเราเร็ว
กว่าที่คาดไว้ ในเวตาบคนชวดเราจะทรงเอาให้ได้
ก็ด้วยกระบี่ตะเขนของเราเท่านั้น!”

บาศ์หวง ทอมัด — “พระเพทราชา ทราบว่า
เจ้าคองการจะจับตัวในเวตาเซาฉวนนี้ จึงก่อการ
ขบถชนทนท เมื่อก่อนใครประชุมสมัครพรรคพวก
ยกเข้าไปยึดพระราชวัง และจับพระเจ้าแผ่นดินไว้
ในอำนาจหมดแล้ว”

ชาวन्दจสายฟ้าฟาดลงมาต้อง ฟอลคอน ให้
ตกตลงของฮาฮาปากไม้ชน แต่ฟอลคอนได้สติเร็ว
เอามือเกาะไหล่คาน์เคอฟูรแบง ไว้ พุดว่า —

“ชาวन्दนับว่าเป็นชาวร้าย แต่หม่อมบิยซึ่ง
เปนคู่มั่นของพระราชบิดา ยังไม่ถูกพวกขบถกักตัว

แม่ในเวदानพระเพทราชา กัด ก่อการชบดชนกยง
ไม่ทำประโยชน์อะไรให้แก่คนนัก เพราะยังไม่กล้า
ประกาศตนเป็นเจ้าของดิน เหตุฉนั้น ท่านจึงรีบไป
กรุงศรีอยุธยา ทูลหม่อมมบียว่าข้าพเจ้า หรือพระเจ้า
หยาห์วกได้ ให้รีบหนีไปอาศัย เดฟอรเยอะ
ฉะชนบรเดี่ย

เดอฟรเบง — “ ครองเราแพรวพวงชบด พระ
เพทราชาทราบวาทัดฉนั้นพระเจ้าแผ่นดินแล้ว หม่อม
มบียจะเป็นคนให้ท่านยึดไว้เป็นโตหได้สบาย จึงตั้ง
คนไปคิดตีบตทหารเฝ้าพระราชวัง ตอจับเอา
หม่อมมบียมาแล้ว บัดฉนั้นพระเพทราชาเป็นฉนั้น
อำนาจเคมตัว ”

ฟอลคอน — “ หย่างฉนั้นเราก้ไม่มีอะไรเหตุฉเป็น
ทพังฉิก นอกจากฉวดฉอนฉอนฉะฉะฉอกคาย
หย่างไรดีเท่านั้น ”

บาศ์หลวง ทอมัด — “ ดูกเฮย ! เวदानเป็นเวดา
ชาตาคก มีเวดาหยาห์วกควรรีบหนีเดี่ย ไปอาศัยหยาห์

ใต้ธงฝรั่งเศส รอจนกว่าพวกขบถซึ่งกำลังฮึก
เหิมในคราวแรกซาตง บางที่ซาตาเราจะให้อีก
กระมัง”

ฟอลคอน ครองหูกู้หนึ่ง—“ท่านเคาน์ เรา
ตกลงว่าจะจับ พระเพทราชา เข้าวั้น ยังพอจะทำ
ได้เหมาะดีด้วย พวกขบถกำลังดีใจคงจะไม่ทันท
ตัว คงมีคนในพระราชวังนับตั้งร้อยที่จะคอยช่วย
เรา ขอแค่เข้าไปให้ได้เถิด ท่านยังตกลงใจตาม
เดิมหูกู้หรือไม่?”

บาศ์หอดวง ทอมัส พดชติ “บา บาทเดียวชนทำ
หย่างนั้น” แต่ เดอฟูรเบง ตอบว่า—

“ถ้าจะปรกษาข้าพเจ้าก็เห็นเช่นเดียวกัน ข้าพ-
เจ้าอาจพนันไว้ว่าทหารเราตั้งห้าสิบคนถ้วนแถม
กล้า ถ้ากลับมาไม่ได้ก็เต็มที่”

ฟอลคอน—“เขาเป็นตกลง กว่าจะเตรียม
อาวุธให้พร้อมเสร็จก็พอดีข้าพเจ้าแต่งตัวลงไป
ตั้งนามที่นัดออก รวงนทานควรเรียกทหารพลเมือง

ซึ่งยังมีความจงรักภักดีต่อกษัตริย์ของตนมาให้
หมดด้วย”

บาทหลวงทอมัส — “หักหาญจริงๆ น่ากลัว
มาก แต่พระเจ้าทรงบันดาลให้เจ้ามีชัยเพราะเกี่ยว
ด้วยพระคำสอน” แต่คนทั้งสองได้ตั้งใจจะเลี้ยง
โชคคงไปแล้ว เพราะณนี้ จึงพากันออกจากห้อง
ไป เคาน์เคอฟูรแบง ไปจัดเตรียมอาหาร ฟอลคอน
กลับเข้าไปหาภริยา

มอนิกะ หยในหอดงวด กำลังคุกเข่านำคาคดอ
หน่วยงวดอ่อนอ่อนหย ฟอลคอน มองดู จนนาง
งวดจบแล้ว จึงพูดว่า —

“เรามาพบกันในถิ่นเป็นเหมาะกว่าที่อื่น เพราะ
ฉันมีเรื่องจะบอกแก่ที่อื่น”

มอนิกะ — “ดิฉันทราบบ้างแล้ว เรื่องพระ
เพทราชามีชัย โอ้ย! จะเป็นอย่างไรต่อไปก็ไม่
ทราบ”

พระกรุณาเรากระมัง” ต่อมามีภริยาคุกเข่าตบหัว
 ภาวนา ดวงใจเพ่งแสงกันเป็นอันเดียว

ครันส์วดเสด็จตกชั้นแล้ว มอนิกะฝืนใจทำ
 ยัมแย้มเพื่อให้สามีม่แก่ใจ พูดว่า “ฟังซิเธอ
 ในถนนเอ็กเกริกกันหยาแล้ว ขอเธอจงรีบไปทำการ
 ในหน้าที่อุทิศชีวิตพลัดพระคำสนามหากษัตริย์ ให้มี
 ชัยทุกฝีก้าวเกิด!”

ฟอลคอน กอดภริยาไว้ด้วยอาตย์ พดางพูดว่า
 “มอนิกะ ทรักของพี่ ถ้าพทการไม่ดำเรจ จงรีบ
 หั้นไปชนบุรี ฟังอาศรัยหยาไตรงฝรังเคศเกิด ขอ
 พระจ้าวจงคุมครองน้องด้วย” ต่อมามีภริยาว่าฝาก
 อาตย์ตาจากกันไปด้วยคั้ง!

อาศรัยที่ ฟอลคอน ไคจคให้ทหารซั้งหยาในบ้าน
 เตรียมอาวุธไว้พร้อมในเมื่อสองสามวันที ถ่วงมา
 เตอฟูรแบง จึงออกไปรวมพลไคศัดวกเรว และ
 แบงออกเบนสองกองจคให้ทหาร ฝรังเคศ คุมเบน

กองหน้าทั้งสองกอง เมื่อเคอฟูรเบง ได้ชี้แจงถึง
 เรื่องซึ่งจะไปคราวนี้ พวกทหารเหล่านั้นแสดง
 กริยาตเป็นที่ไม่พอใจ ครั้นยกออกจากบริเวณ
 บ้านไปถึงถนน เห็นราษฎรออเปนหมู่ ๆ ทยอยอ้อม
 ตโกนร้องชมเชย พระเพทราชา และก่ด้าวคำสับ
 ประมาทเสนาบดีฝรั่งและพวกฝรั่งเสด เห็นได้ว่า
 พวกขบดกำลังก่อการจลาจลหยุดแล้ว เมื่อฟอต-
 คอน ช้มาออกหน้ากองทหารกองหนึ่งไป พวก
 ราษฎรดูเหมือนจะรังถึงคุณความดีของ ฟอต-
 คอน ซึ่งได้ทำให้แก่ตน ก็ให้ร้องแสดงความยินดี
 ฟอตคอน นึกหยว่า พวกทหารโททมน
 ถ้าไม่คอยคุมหยุดด้วยเห็นจะไม่มีสติดี เมื่อฟอต-
 คอน ตั้งเกดเห็นทหารคนมีกริยาเฉยไม่แสดงความ
 ว่าจะเรง จึงพูดปลุกให้รัดกหยุดเด่มอถึงประโยชน์ซึ่ง
 ตนได้รับมาแล้ว และถ้ามีความภักดีต่อไปจะได้
 รับรางวัลด่มขนาด ให้นึกหยว่าเรายังมีกำลังวังชา
 และมีความจงรักภักดีหยในพระมหากษัตริย์ ซึ่ง

มีพระเดชพระคุณหยู่แก่แผ่นดินและราษฎรหาที่
เปรียบมิได้ ต้องทำการสนองพระเดชพระคุณจน
เต็มกำลังให้สู้กับว่าเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวที
พวกทหารได้ยินคำปลุกใจก็ให้ร้องแสดงความว่า
เริง เคมใจจะเอาชีวิตถวายเพื่อกำจัดพวกขบด

ฟอลคอนมีความยินดีตั้งให้เคดองทหารต่อไป
ครั้นมาถึงพระทวารชั้นนอกของพระราชวัง

ฟอลคอนเห็นเบ็ดหยู่ไม่มีใครเฝ้าก็คิดใจพูดว่า “ให้
ตายซี! เราคงได้ชนะหย่างง่ายดาย”

เคาน์เตอฟูรแบงตอบว่า “หย่าเพิกคิดเช่นนั้น
ก่อน บางทีจะเป็นกตกรไม่ได้ ข้างในคงมีทหาร
หยู่ไม่น้อย เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าจะต้องเข้าไปดู
ก่อน”

ฟอลคอน—“หย่า ท่านเคอฟูรแบง เราต้อง
เข้าด้วยกัน แต่ต้องให้พวกทหารฝรั่งเค่งเข้าไป
ก่อน เพราะพอต้านทานศัตรูได้ดี ให้พวกทหาร
พดเมืองเป็นกองหนุน”

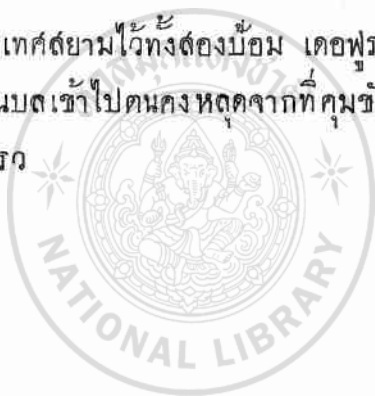
เคาน์เตอฟูรเบง — “ไว้ใจมันได้หรือ? ไม่
กั้วว่ามันจะหนีไป ปล่อยให้เรากกหยุดในมือพวก
ยักซ์คอกหรือ?”

ฟอดคอน — “ถ้าให้เปนกของหลังข้าพเจ้าไว้ใจ
ได้ ประการหนึ่งพวกนเคยกินข้าวแดงแกลงจัดแตะ
ได้เงินทองจากข้าพเจ้า มันต้องเห็นประโยชน์ของ
มันเหมือนกัน”

ครนหลุดเข้าไปในพระราชวังได้แล้ว เห็นว่าพวก
ศักรได้เตรียมการยไว้เหมือนกัน มีทหารของพระ
เพทราชา ขวางหน้าไว้ตงตามแถว ฟอดคอน ตั้ง
ให้ทหาร ฝรั่งเศ็ด ยังถูกพวกขบดล้มตายตงไปมาก
ในรวางชุตมุนกันัน ฟอดคอน ตั้งให้รุก ทหาร
ฝรั่งเศ็ด ก็โถมเข้าต่อศักรแตกเปนทางเข้าไปตง
พระราชวังชันไน แต่ฟอดดำคัวเข้าไปตงที่นั่น ได้
ยินเตียงพวกฝรั่งรองว่าทหาร พตเมืองที่มาด้วยทง
อาวูรหนีไปหมด

ฟอลคอน — “โอ้พวกซซชตาจจนหมดดี รุก
 เข้าไปเถิด!” แต่ขณะนั้นทหารศัตรูดมทบก้นออก
 มาจากซอกถนนและประตูต่าง ๆ ในพระราชวัง
 มากมาย เป็นอันบอกได้ว่า ฟอลคอน ต้องถึงแก่
 ปราศัย ต่อให้เป็นทพยมนุษย์ก็ต้านทานศัตรูซึ่งมี
 จำนวนมากกว่าหลายสิบเท่าไม่ได้ แต่ ฟอลคอน
 และทหาร ฝรั่ง เค็ด ได้ต่อสู้พวกศัตรูไว้หย่างองอาจ
 กต่าหาญ ต้านทานมิให้กองนำรูกเข้ามาได้จน
 ทหารฝ่ายคนตมตายเจ็บป่วยไปตงตำด่วน ฟอล-
 คอน ได้ต่อสู้หย่างกต่าหาญถึงที ศึกตงบาเดือด
 แล่วงหาความตายทุกค่าน แต่ก็จะเอาชนะศัตรูหา
 ได้ไม่ ข้างฝ่ายทหารไทได้รับคำสั่งจากพระเพท
 ราชา ให้จับเสนาบดีฝรั่งไว้หย่าให้ตาย เพราะณน
 จึงฝ่าชีวิตเข้ามาจะจับตัวให้ได้ ยอมให้ทำอันตราย
 ข้างเดียวเพราะกลัวจะไม่ได้ตัวมา ภายหลัง ฟอล-
 คอน ถูกศัตรูตรงแขนขวาและกำลังซุดมุนกัน อาวุธ
 ก็หลุดจากมือถูกจับตัวได้ ส่วน เดอฟูรแบง เหน

ว่าจะเข้าช่วยก็มีทหารน้อยจะต้องเสียชีวิตเปิดอง
ไปเปล่า ๆ จึงยอมให้ไทจับโดยดี ด้วยเห็นว่า
เป็นทางอันเหมาะ รู้หยู่ว่าพระเพทราชาคงไม่กล้า
ทำอันตรายนายทหารฝรั่งแน่ เพราะแม่ทัพฝรั่ง
เค็ดยังคุมทหารเป็นจำนวนมาก รักษาบ้อมสำคัญ
ของประเทศสยามไว้ทั้งต้องบ้อม เคนฟูรเบง เชื่อ
ว่าคิดดินบดเข้าไปคนคงหลุดจากที่คุมขังออกมา
ได้โดยเร็ว

บทที่สิบสี่

มอญิกะ ตามหา ฟอตคอน

“คุณหญิง ขอรับ! เจ้าคุณ พุดโท! พุดโท!
ต้องอาวูชเดี่ยแล้ว!”

บ่าวของ ฟอตคอน ตกใจหน้าตื่นนำข่าวร้ายมา
บอกมอญิกะ ควัน ๆ ดงนี้ มอญิกะ ตกคั้งหยุ่งักครุ
ครันได้สตินางยังเชอหยุ่ง่าถ้ามีคงไม่เป็นอันตราย
จึงร้องว่า —

“ไม่เป็นเหมือนดังทเจ้าบอกดอก ต้องอาวูช
ถูกจับไป—ไม่ตาย”

บ่าว — “ก็ผมรอดมาได้คนเดียววนั้นนา”

มอญิกะ — “หยุดก่อน เจ้าเห็นหรือเปล่าว่า
ถูกอาวูชตาย?”

บ่าว — “พุดโท! คุณหญิง กระทบเห็นนั้นนา
ถ่มตงไปตายถูกพวกคั้ครูกั้มรุมหยุ่ง่เคม ”

มอญิกะ — “เจ้า ข้าต้องบอกแก่เองอีกว่า
ไม่ใช่เช่นนั้น ออกไป ช้ชตาดจนพูดไม่เป็นภาษา
พูดให้มันร้ายใหญ่โคไปเอง อ้อ! เดียวก่อน ไป
บอกพวกผู้หญิงในบ้าน ว่าข้าจะออกจากบ้านไป
เดี๋ยวนี้ จะเดิรไป” ความตั้งใจของนางคือจะเข้า
ไปในพระราชวัง แต่ขณะนั้นได้ยินเสียงฮือฮาว
กันหยุดทีในต้นนามนำบ้าน

มอญิกะ ตกใจคิดว่านั่นกัถบุครจะเป็นอันตราย
พูดว่า “มันมาแล้ว มันมาแล้ว ตกเข็ย! ตกของ
แม่!” ว่าแล้วรีบไปหาบุครในห้อง มาได้ครึ่งทาง
พบบุครซึ่งได้ยินเสียงเอิกเกริกตกใจวิ่งหนีจะมาหา
มารดา พอด้มาพบกัน มารดากับบุครก็พากันไป
ในห้อง ไปก็พบขุนนางของพระเพทราชาคนหนึ่ง

มอญิกะ ยืนจิ่งงัถยู่ข้างบุคร มีหน้าตาบ่งดู
นางตั้งที่หวงบุครกัถจะเป็นอันตราย แม่จะมีแรง
น้อย ก็คงมีกำลังพอต่อสู้บองกัถบุครคนได้ ขุน
นางผู้นั้นเห็นคังนี้ จึงพูดตอบโดยคัถว่า —

“คุณหญิงไม่ต้องตกใจ หาเป็นอันตรายแก่
ตัวคุณหญิงหรือบุตรไม่ พระเพทราชาเป็นผู้มี
ความเมตตากรุณา ไม่ต้องการจะทำร้ายต่อผู้
หญิงหรือเด็กดอก ”

มอญกะ ได้ฟังก็ค่อยหายกลัว คุณเข้าตรง
หน้าขุนนาง อ่อนวอนถามว่า —

“ดิฉันขอถามท่านหน่อยเถิด ตำมี่ของดิฉัน
ถูกอาวูชถึงแก่ความตายจริง หรือว่าถูกจับเอา
ตัวไป?”

ขุนนางนึกสงสาร — “คุณหญิง เรื่องตำมี่
ของคุณหญิงข้าพเจ้าพูดไม่ได้ ท่านผู้ดำเณรราช
การแผ่นดินรับสั่งไม่ให้พูด ”

มอญกะ — “ถ้าหย่างนั้นเห็นจะยังไม่ตายกระ-
มัง ” เมื่อเห็นขุนนางผู้หนึ่งผงกั้ระยับ นางก็คิด
ถามว่า “ขอให้ดิฉันทราบด้วยว่าถูกบาดเจ็บหรือ
เปล่า?” แต่ขุนนางผู้หนึ่งไม่ตอบ นางก็พูดอีก

“ เหนจะสบายไม่เจ็บอะไร เพราะท่านบอกว่ายังมีชีวิตอยู่ ”

ขุนนาง — “ ตายเสียในเวลาดังนี้ยิ่งดีกว่าอยู่ ท่านผู้สำเร็จราชการทำโทษผู้ผิดไม่น้อยเลย ”

มอญิกะ — “ ไม่แรงถึงหย่างนั้น จะถอดตำมิดินให้หมดอำนาจหรือบริบทพยัคฆ์มันบดก็ได้ แต่ที่ จะทำตายชีวิตของผู้ซึ่งเป็นที่หายพระมหากษัตริย์ ผู้รังเศสคงไม่กล้า ฉะนั้นอ่อนวอนถามอีกนิดเถิด เจ้าคุณถกขังไว้ที่ไหน? ช่วยให้ดิฉันไปพบด้วยเถิด จะได้ไปประคับทศอยศแด่กัน ดิฉันขอเอาชีวิต เป็นประกันถ้าหนีหายไปและบริบทพยัคฆ์มันบดทมิหนุ ทงหมดจะชอยกให้แก่ท่าน ”

ขุนนาง — “ คุณหญิง ข้าพเจ้ารู้สึกดีสมเพช คุณหญิงมากเพียงไรก็ช่วยเห็ดอดด้วยไม่ได้ แต่เท่า ที่ยอมรับว่า ฟอลคอน ยังไม่ตายนั้น ถ้าทรงทราบ ถึงผู้สำเร็จราชการ ข้าพเจ้าก็จะคงเสียชีวิตอยู่ แดว ”

มอนิกะ — “ท่านพูดก็ถูก ยังมีผู้ซึ่งรักตัวท่าน
เต็มชีวิตของคนเหมือนกัน คิดฉันจะมาขอตั้งซึ่ง
บางที่ท่านอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิตของท่านได้ตั้งนี้
“ไม่สมควรแก่ฉันเลย” แลฉันเข้าไปในหอส่วนตัว
คุกเข้าตงตัวขออ้อนวอนขอให้สามีหลุดพ้นเงอมมือ
ศัตรูมาโดยเร็ว นางปฏิญาณตนว่าตราบโดยยังมี
ชีพอยู่ในมนุษย์โลก จะขอตามสามีไปให้จงได้
นับแต่นั้นเป็นต้นมานางตั้งหน้าเทวตั้งบาทที่คุมขัง
ของสามี ต่ลงมาหลายวันก็ยังไม่ดำเรจ ในยาม
ที่ได้รับมหาทุกข์ตั้งนี้ ถึงบาศ์หัดวง ทอมัดเอง จะ
ตักเตือนปดอบโยนอย่างไรก็ไม่ว้าย

ต่อมาพวกพดเมืองตอกันว่า ฟอลคอน ถูก
ประหารชีวิตแล้ว ชาวหนเมือตราบมาถึงภริยาผู้ได้
ทุกข์ ก็หนักจะทอดอาตัยในชีวิต แต่มาเป็นห่วง
หุ้ยด้วยบุตรน้อย แลเกิดเป็นทุกข์ตั้งด้วยความร้าย
จะมาถึงบุตรชายด้วย นางก็เฝ้าแต่คิดหาทางหนี

ทหารซึ่งพระเพทราชาใช้ให้มากุมตัว คิติดงนจน
แทบเต็มความทุกขของนางเอง

เขาวินหนึ่ง กัดังคิดหาอธิบายหย้หย่างนี้ นาง
มีความยินดีและทงปลาดใจด้วย บาค่หดวง มาหา
ตรงเข้าเกาะบาค่หดวงไว้ ถามว่า —

“ หดวงพ่อ ซา ! ทราบข่าวเรื่องดำมีของดิฉัน
เป็นหย่างไรบ้าง ? บอกให้ดิฉันทราบด้วยเถิดว่า
ข่าวร้ายที่เขาตอกันจะจริงหรือไม่ ? เจ้าคนใจร้าย
กล้าทำตายชีวิตผู้ซึ่งเป็นคนโปรดปรานของ ฝรั่งเศส
เศส ที่เดียวหรือ ? ”

บาค่หดวง ทอมัด — “ นกคิงนเวเกิดลูก จะ
ค้อยบันเทาความทุกขตง เพราะคนใจร้ายแม้จะมี
อำนาจเคมเบียม ก็ต้องกตวไม่กล้าทำตายชีวิต
ฟอลคอน เมื่อทหารฝรั่งเศสยังหย้ในดยาม ”

มอณิกะ — “ ต้มพรปากเกิด หดวงพ่อ แม่ทัพ
ฝรั่งเศส ยังไม่ได้อรงขอแทนพระเจ้าแผ่นดิน ฝรั่งเศส
เศส ดอกหรือ ให้ปลดอยตัวดำมีดิฉัน ? ”

บาทหลวง ทอมัส — “ตูกเฮย์! ท่านแม่ทัพ เดฟอรเยอะได้พยายามทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะท่าน เป็นคน คริสต์ตั้ง และเป็นคน ยุโรป ร้องขอให้ปด้อย คิว ฟอดคอน เป็นทางราชการ อ้างว่า ฟอดคอน เป็นราชสดหายของพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศส”

มอนิกะ — “คนใจร้ายเห่นจะไม่ยอมตาม?”

บาทหลวง ทอมัส — “ไม่ยอม แต่ยังมีหวังหย”

มอนิกะ — “เช่นนั้น ทำไมชายฝรั่งเศสซึ่งมี ใจไม่จริง จึงไม่ยกทหารตรงมาเมือง ตโว ทันท ช่วยผู้ซึ่งมีใจเป็นกศตทำ ประโยชน์แก่ ฝรั่งเศส ใน สยามไม่น้อย ให้หลุดพ้นจากเงอมมือแห่งเดื่อ ร้าย? เห่นจะไม่ได้” (ตรงนางพูดด้วยความแค้น)
 “คนเดี่ยสัตัญญาไม่ยกทหารมา เดี่ยสัตย์แก่ดำมี ดินัน เป็นคนใจชตาคเท”

บาทหลวง ทอมัส — “ตูกเฮย์! ถ้าทำตามนี้ เท่ากับสิ้นพระตชิตพระเจ้าว ต้องใช้ใจเยนจึงจะ สัมความปรารถนา เพราะพวกฝรั่งเศสในสยามมี

น้อย พระเพทราชากำลังมีอำนาจเบียดเบียน คนทั้งหมด
ก็ยอมหยูใ้ได้อำนาจด้วย พวกพระสงฆ์ถือว่าพระ
เพทราชาเป็นผีพนาคำสอนของคนให้ดีขึ้น พวกชน
นางชั้นสูง ก็เห็นว่าพระเพทราชาเป็นคนรักชาติ
คำสอนของคนแต่ละเกิดยึดคนต่างประเทศ ส่วนคน
นอกนั้นโดยมากใจโตเดชอบดั่งใหม่ ๆ หยู่เต็มอ
เจ้าคอยฟัง แต่จะไม่คิดเทียบว่า เดฟอรเยอะ เป็น
คนขลาดหรือไม่กระตือรือร้นในเรื่องง่ามีของเจ้า

“ในเร็ว ๆ นี้พระเพทราชาได้ประกาศตนว่า
ไม่ใช่เป็นศัตรูต่อศาสนา คริสต์ตั้ง ข้าแต่ดงว่าคือ
ไปจะไม่รบกวนด้วย อีกประการหนึ่ง ต้องการจะ
ให้ไมตรีกับฝรั่งเศ็ดคงหยู่ตามเดิม จึงได้เรียก
พ่อไปหาที่ในพระราชวัง แจงความประสงค์ให้
พ่อตงไปรบนบุรีทันที่ ไปเชิญควแม่ทัพฝรั่งเศ็ด
มาหาที่เมืองตโว ด้วยต้องการจะหารือกกับแม่ทัพ
แทนพระเจ้าแผ่นดินซึ่ง กำลังทรง พระประชวร หยู่
ได้สั่งพ่อตงไปว่า ‘บอกให้มาหาโดยเร็วด้วย ถ้า

“ไม่มาจะทำให้ราษฎรสงสัย ทางไมตรีไม่ว่า
ต้องประเทศจะเสียหาย”

มอญิกะ — “หตวงพ่อ คงไม่ยอมทำตาม
กรรมัง ถ้าทำตาม แม่ทัพฝรั่งเค็ดก็มับญญาที่
ไหนจะไปคิดบ่วงซึ่งเจ้าเลื้อเฒ่าทำดักเอาไว้ เอา
พระนามพระเจ้าหยู่หวงอันอย่างบงหน่า แท้ก็กักเอา
พระองค์ไว้เป็นนักโทษหยู่แล้ว”

บาค์หตวง ทอมัด — “ตูกเอ๋ย! ถ้าท่านแม่ทัพ
ประคิเชชเพราะกตัญญูอันตราย คงนิจจะสู้กับที่
ว่าเป็นคนชดาดไม่มีลัศัย เพราะในเวดเวลาที่พระเพท
ราชาตั้งไปว่าหยากจะพบตัว ท่านแม่ทัพคำคว่า
ถ้าไม่ไป สามีเจ้าก็จะถูกประหารชีวิตทันที ตตอด
จนถึงชาว ฝรั่งเค็ด หรือชาว ยุโรป ทุกๆ ชาติซึ่งหยู่
ในเงอมมือของพระเพทราชาด้วย”

มอญิกะ ไม่สบายใจ — “ท่านแม่ทัพยอมมา
หรือไม่?”

บาค์หวง ทอมัตต์ — “มา และจะได้เข้าไปพบ
พรังนั”

มอนิกะ เสียใจ — “ถ้าอย่างนั้นไม่มีใครเป็นที่
พึ่งอีกแล้วนอกจากพระเจ้าว เพราะอย่างไรเสีย
ท่านแม่ทัพคงไม่ได้กลับไป หรือหย่างน้อยพระ
เพทราชาคงไม่อนุญาตให้ไป ไม่นึกเลยว่าท่านซึ่ง
เป็นพ่อ บาค์หวง มีความร้รอบคอบเฉียดยอดดา
และท่านแม่ทัพก็เป็นชาตินักรบใจแค้นกล้า จะ
มาแพรว ในกตอบายของผูนั”

บาค์หวง ทอมัตต์ — “ตูกเฮ้ย ! ถ้าเราคิดผิด
พลาดไป ก็นับว่าเป็นความผิดของเราโทษใคร
ไม่ได้ เพราะที่ทำไปก็เพื่อประโยชน์ตัวเจ้าและ
ดำมีของเจ้า ด้ดแต่แต่พระเจ้าวจะไปรดเถิด”

มอนิกะ — “หวงพ่อที่เคารพ ดินนัต้องขอ
โทษ นัเห็นจะเป็นด้วยมีความทุกขหนักจึงกล้าพูด
หักหาญออกไปนั แต่หวงพ่อบอกให้ดินนัทราบ

ด้วย ว่าถ้ามีคนถูกขังอยู่ในพระราชวังคอนไหน?”

บาทหลวง ทอมัส — “ถูกเอ๋ย! จะด้วยเหตุผิดอย่างไรไม่ทราบ เรื่องสามีของเจ้าถูกขังไว้ตรงไหนบ้างเป็นความลับมิดชิด เขาเถอะ พ่อจะเป็นธุระให้ ขอให้พระเจ้าทรงพิทักษ์เจ้าให้พ้นภัยเถิด” ว่าแล้วบาทหลวง ทอมัส ตกขันจะออกไป มอนิกะ จับมือบาทหลวงไว้ พูดว่า —

“ถ้าหากพ่อตั้งบรุษขังได้ มอนิกะ จะรู้สึกคิดถึงคุณจนคุ้มวันตาย อ้อ! หลวงพ่อถ้าให้แม่ทัพฝรั่งเศส มาพบกับคนคนไหนได้เป็นดี ดิฉันต้องการจะพูดจาหารือกับเขาดังหน่อย ก่อนที่จะไปหาพระเพทราชาพรุ่งนี้”

บาทหลวง ทอมัส — “ท่านไม่เป็นไร ตุ๊ก ถ้าทราบว่าเจ้าหยากพบเขาคงยินดีมา จะพูดจาอะไรก็จงระวังนะ เพราะจากรบรุษของพระเพทราชามีหุทธิพิสัยได้ยื่นไกล ทงในบานของเจ้าก็มีหุทธิแล้ว

มากมาย” พูดแล้วบ่าค้หดวง ทอมัสก็ตาไป ใน
 ชั่วโมงน้เอง เดฟอริเยอะ เข้ามาหานาง ผดของ
 เรื่องที่ต้นทหนักันหย่นาน จะได้ทราบกันต่อเวลา
 พรุ่งนี้ เมื่อแม่ทัพฝรั่งเค้ดกับบริวารจะได้เข้าเฝ้า
 พระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่

รุ่งขึ้นเวตาค้าแดงไต่หนังสือฉนวนาพิกา พระเพท
 ราชผู้ดำเรจราชการแผ่นดินออกมาประทับยังห้อง
 พระโรง มีหม้ข้าราชการในคณะเฝ้าแทนหย้ดาร์-
 ดาด ข้างขวาม้จาว ไต่ยาทอนผู้เป็นโอรด์ ข้างซ้าย
 ม้จาวแมกคาร์ท ซึ่งบดินไต่เขารับตำแหน่งแตะบัน-
 ดาศักค้เดิม รอบห้องพระโรงมีทหารฝรั่งโดยมาก
 เปนชาติไปรดเก้ด ซึ่งเข้ามาด้วามักค้หย้ดด้วย
 คอยระวังไวด้วนม้อวูรครบ มีคากิตา ชายทรยศ
 (เดิมต้องโทษถึงประหารชีวิต แต่ฟอลคอนมีความ
 กรุณากราบทุดขอโทษเพียงจำคุกหย้ดตอดชีวิต)
 เปนผู้ควบคุม

ในท้องพระโรงเวदानันต์เย็บเย็บไม้กระโถก
 กระตัก เพราะพระเพทราชายังไม่ได้ประกาศตน
 เปนพระเจ้าแผ่นดิน จนมีคนเข้าไปทูลว่าแม่ทัพ
 ฝรั่งเศสจะขอคานเข้ามาเผ่า แต่กิริยาที่เดฟอร-
 เยอะ เข้าไปในท้องพระโรง หย่า องอาจผิดกับผู้ที่
 มาบอก ว่าจะคานเข้าไปเผ่า กระทำให้ไม่เป็นที่
 พอใจแก่คนในนั้นเลย เดฟอรเยอะ เข้าไปถึงกัม
 คีระชะแค้นอย ดูเหมือนเข้าไปหาเจ้าวนายธรรมดา
 เท่านั้น

ผู้สำเร็จราชการตรัสถามด้วยความไม่พอพระ
 หฤทัยว่า “หน่าท่านฝรั่งเศสหรือไม่ว่าเขามาหาใคร?”

เดฟอรเยอะ ทำกิริยาฝั่งไม่ใช้เด่นเหมือนกัน
 ตอบว่า “ข้าพเจ้าเข้ามาเผ่าพระเพทราชา และ
 ต้องการทราบว่าเป็นด้วยประสงค์จางงหมาย
 สิ่งไร จึงได้มีรับสั่งให้มาโดยเร็ว?”

พระเพทราชาตักตความพิโรธในใจ รับสั่งว่า
 “ที่เรียกหัวหน้าฝรั่งเศสเข้ามา ก็โดยมีพระบรมราชโอง-

การรับสั่งหา ซึ่งตัวเราเป็นผู้สำเร็จราชการแทน
 ต้องการจะทราบว่าเป็นเหตุสุดหย่างไร และเพื่อ
 ประโยชน์หย่างไร ท่านและคนชาติท่านจึงเข้ามา
 หนีในกรุงสยาม กระทบความเดือดร้อนให้แก่
 ราษฎร?”

เดฟอรเยอะ—“ข้อรับสั่งถามของท่านไม่เห็น
 มีเหตุสุดหย่างไร เพราะทราบกันอยู่แล้วว่าฝรั่ง
 เค็ด เข้ามาหนีในกรุง สยามก็โดยพระราชประสงค์
 ของพระเจ้าแผ่นดิน และโดยมีทางสัญญาพระราช
 ไมตรีกัน ในราวประเทศนี้กับประเทศฝรั่งเค็ด”

พระเพทราชา — “สัญญานั้นเป็นอุบายฉ้อฉล
 หนึ่ง ของไอ้หมา ฟอลคอน ต้องการจะเหยียดเอา
 แผ่นดินสยาม ดงเป็นเขตหนีได้อำนาจความมั่ง
 ใหญ่ของมัน และตกอยู่ในความปกครองของ
 กษัตริย์ฝรั่งเค็ด บัดนี้สัญญาอันขาดแล้วใช้ไม่ได้
 แต่ถ้าพวก ฝรั่งเค็ด ยังจะเป็นไมตรี หนีรับใช้ในเรา
 ซึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน และมีความภักดี

เหมือนหยักกับไอกริก เราจะถือตามข้อบัญญัตินั้น
และให้ม่านที่บรรณการร่มแก่เกียรติยศ”

เคฟอรเยอะ — “ฝรั่งเค็ดเข้ามาหยาในกรุง
สยามก็ด้วยเจตนาอันลึกลับหวังทำคุณความดี
ให้แก่แผ่นดินสยามหย่างเดียว จะหยักกับใครไม่
เปนข้อจ้่าคณูอไรนัก เพราะเหตุนี้ พระเจ้าหตุย
มหาราชพระ มหา กษัตริย ของเราจึงพระราชทาน
บรมราชานุญาตให้หยักได้ค้ไป”

พระเพทราชา — “ดีแถว แต่จ้่าเปนต้งได้
รับบัญญัติประกนขอนหตุย ๆ คนไม่ใช่ฝรั่งที่เปน
หัวหน้าแต่คนเดียว เพราะฉนั้น มีพระราชประสงค์
ให้ท้านมค้ตั้งองนายทหารซึ่งบญชการแทนท้าน
ณะเมืองธนบุรี ให้ชนมาหาเราโดยเร็ว”

เคฟอรเยอะ โถหิตแถนชนหน้าด้วยความโกรธ
เมื่อรู้ว่าพระเพทราชา ต้งการจะคักจับนายทหาร
ฝรั่งเค็ด มาไว้ในงอมมือ แต่คอบว่า —

“ข้าพเจ้าจะไปตามค้วมาในคนหนักดี”

พระเพทราชา—“ไม่ได้ ท่านเปนแขกมีเกียรติยศของเรา จะมาใช้ท่านทำการเดว หย่างั้นไม่ได้”

เดฟอรเยอะ เห็นว่า พุดจา แขงแรง ทำเอา จริง แตะรู้หู้ว่าคนแตะบริวารของคนที่มาด้วยตกหู้ในอำนาจของผู้ดำเรจราชาการ ประการหนึ่ง เดฟอรเยอะ มีธุระสำคัญซึ่งต้องการชวยเหลืออ จึงแกตั้งทำเปนไม่รู้เท่าแกตั้งอกจะตั้งคัย จึงตอบทั้นที่ว่า—

“สุดแแต่เห็นควร แแต่ท่านผู้ดำเรจราชาการ แผ่นดินมีความประสงค์ จะดำรงไมตรีกับพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งแแต่แล้ว เหตุไรจึงจะประหารชีวิตท่านพระคตัง ซึ่งเป็นคน คริสต์คัง แตะเปนราชสหายของพระเจ้า หตย มหาราช?”

พระเพทราชา—“ฝรั่ง คิวท่านก็ได้ร้องขอให้ตั้งคัวไ้กริก ไปให้ท่านหลายคราวแแต่ เราก็ไม่ให้ทุกคราว เราต้องขอบอกให้รู้ไว้อีกครั้งว่าไ้คนทรยศคนนั้น เป็นผู้ชักชวนให้พระเจ้าหู้หัวทรง

หลงผิด มีโทษหนักถึงตาย ต้องรู้ไว้ว่าเรองนี้ ไม่ใช่ท่านหรือกษัตริย์ของท่านจะมา เกี่ยวข้องด้วย ฟรังนี่เวตาเยน ตวง ไปแล้วท่านไม่ต้องกังวลอีก เพราะไอ้คนทรยศ จะได้รับโทษหนัก ของมันซึ่งคิด การย์ไม่ชอบด้วยแผ่นดิน”

พวกฝรั่ง ซึ่งหยุดยั้งได้ พึงให้ชนตักแต่ยงไป ตามๆ กัน แต่เดฟอรเยอะ ทำเป็นว่าสุดแต่แต่ การย์ ตอบว่า—

“เมื่อรบตั้งเดดขาดตงนี้ ข้าพเจาก็ไม่มีอำนาจ ใดจะร้องขอชีวิตไว้ แต่ฝ่าพระบาทก็เป็นผู้เดอง ดีว่ามีพระหฤทัยเป็นกุศล จะไปรคอนุญาตให้ ฟอลคคอน ซึ่งเป็นผู้ถึงที่สุดแล้ว รับประโยชน์ได้ ของพระคำัดนาคนมา ดังบาปเป็นครั้งที่สุดจะไม่ ใดหรือ?”

พระเพทราชาทรงไม่เคมพระหฤทัย แต่จำว แมกาดาร์ กรากเข้ามา พูดว่า—

“ข้าพเจ้าเห็นสมควรอนุญาต เพราะผู้จะต้อง
ตายไป ไม่ได้พระในศาลนัดคนมาตั้งต้นบอกหน
ทางให้ ไม่บั้งควรตาย”

พระเพทราชา — “จ้าวแมกาดาร์พูดถูกต้อง
ท่านเป็นผู้ถูกไต่คนทรยศทำร้ายมามาก มีดีทึพุด
ในเรื่องนี้ได้ ให้เป็นไปตามนั้นเถิด” แล้วหันไป
ตรัสกะ ดากิดาว่า “ไฉนก็โทษหยู่ในความรักษา
ของท่าน และท่านก็เป็นผู้ที่ได้ลำบากไว้ว่าหยาก
ให้มันถึงแก่ความวินาศมานานแล้ว ก็จะได้สม
ความปราถนาดอก เพราะฉนั้น อนุญาตให้บาศ
หดวงเข้าไปในคุกคุมขัง ต้องระวังให้มาก หย่าปด้อย
ให้หยู่แต่ต้องคอดองตามตำพั้งดีก็ครั้งเดียว”

ดากิดา — “ข้าพเจ้าจะทำตามที่รับสั่ง ทรง
ทราบหยู่ดีว่าจะไว้พระเหตุหยักใครไม่มันเหมือนกับ
ข้าพเจ้า แต่บาศดวง?” ครองนพุดเป็นเชิงถาม
เดฟอรเยอะ

เดฟอรเยอะ — “เป็นบาศ์หวงคณะ แพรน-
คิสต์กัน ซึ่ง ฟอลคอน เป็นผดงขนในด๋ยาม ข้าพเจ้า
จะเป็นผู้นำมาพบท่านก่อนคนวอน”

ผู้ดำเรจราชการตักขันเด็ดจเข้าทางพระทวาร
ด้านหลังห้องพระโรง การเฝ้าแทนเป็นอันยุติแต่
เท่านั้น

บทที่สิบห้า
หนึ่

ดาภิธา นั้หยังในห็องพิเค้ชของคณหยังคคกับโรง
ทหารรักษาวังจนเกือบถึงเที่ยงคัน คอยพบบาศ
หตวงซัง เดฟอรเยอะ ดัญญา จะนำมาบอกหนทาง
แก่นักโทษซังถกคตตั้นประหารชีวิต

ดาภิธา คอยจนรำคานใจ ตกซันจากเกาะเดิร
กตบไปกตบมาหยังในห็อง ปากบ่นว่า “ให้แม่ทัพ
ฝรั่งเค้ด คณนตาย โหงตายห้าเดี้ยทเกิด ถ้าไม่มี
บาศหตวงมา ”

ขณะนพตทหารเขามาบอกว่ “ท่านนาย
พันเอก เยเนราตเดฟอรเยอะ มา ” นายพันเอก
คือดาภิธา (ด้วยพระเพทราชาทรงคังให้) ไม่คอบ
ดักคำ ตามพตทหารออกไปห็องนอก พบเดฟอร-
เยอะ กับบาศหตวงทรับปากว่าจะพามา บาศหตวง
มีผาคตุ่มคั้ระษะบีดหน้าเกือบหมด

เดฟอรเยอะ— “ต้องขอโทษท่านนายพันเอก
ที่คอยหย่อนาน หดวงพ่อมีธุระเกี่ยวกับการกุศต
ไม่หยู่ทั่วดี มีฉนั้นก็คงมาถึงเร็วกว่านี้ ขอท่าน
ได้โปรดนำข้าพเจ้าและดวงพ่อไปยังห้องขังของ
ฟอลคอน ด้วย ”

ตาคิดา— “ข้าพเจ้าต้องร้องขอความกรุณา
ต่อท่านแม่ทัพ จะให้ใครเข้าไปไม่ได้เป็นอันขาด
นอกจากข้าพเจ้าคนเดียว ”

เดฟอรเยอะ— “นำชมความรวิรุงไวของ ท่าน
จริง ๆ ทหารโปรตุเกสและทหารพดเมืองของผู้
ดำเรจราชการแผ่นดิน นี้ถือความกตัญญูของ
ฝรั่งเค็ดมาก กตัญญูทั้งฝรั่งเค็ดคนเดียวกับ
ข้าพเจ้าด้วยอีกองค์หนึ่งเป็นผู้ช่วย จะพึงที่คุม
ขังแย่งนักโทษเขาไปได้ ”

ตาคิดา— “กตัญญูหรือ? ไม่มีเดียดะ ” แล้ว
พูดตเดียดง “ใครจะรู้ดีกว่าท่าน แม่ทัพ เด-
ฟอรเยอะ ว่าหน้าที่ของทหารต้องถือตามวินัยคำสั่ง

เฉียบ? คำสั่งที่มีมายังข้าพเจ้าห้ามไม่ให้ใครเข้าไปหาไอ้ ฟอลคอน นักโทษ เว้นแต่ข้าพเจ้าและ บาค์หุดวงอีกหนึ่งองค์เท่านั้น”

ดาภิธาให้สัญญาบาค์หุดวงตามคนไป นำหน้าพาผ่านด่านในพระราชวังถึงสองแห่ง ซึ่งนาน ๆ จะได้พบทหารฝรั่งหยาบกราดทางเป็นช่อง ๆ ไป นอกนั้นไม่พบใครดะเย็บเฉียบ จนเข้ามาถึงชนในซึ่งเป็นที่ประทับของพระเจ้าหย่หัว ดาภิธาพาเข้าทางสถานทนมพระ ทวารเคย ๆ ดัดไปตามชอบแค้น ๆ จนมาถึงประตูเหล็กแห่งหนึ่ง กรุดด้วยแผ่นเหล็กแน่นหนา ดาภิธาไขกุญแจเปิดประตูนพาบาค์หุดวงลงบันไดหินไปข้างต่างจากพนราว ๒๐ ฟุต ก็มาถึงตรงช่องเป็นอุโมงค์มืดวงไฟดวงหนึ่งจุดไว้แสงริบหรี่ ตรงที่สุดมีประตูชนิดแข็งแรงอีกประตูหนึ่ง เมื่อ ดาภิธาเอาตอกกุญแจตอกเดียวกับที่ไขประตูแรกเข้ามาไขประตูนั้น ได้ส่งบาค์หุดวงว่า—

“ต้องขอโทษดวงพ่อให้ทนคอยสักครู่ จะไปจัดการให้นักโทษรู้ว่าดวงพ่อมา” พูดแล้วก็เข้าไปในนั้นคนเดียว

ในห้องคุมขัง ฟอลคอน เป็นห้องสี่เหลี่ยมเตี้ยๆ เหมือนจะมีขนาดไม่ถึง ๕ ฟุต ดีแต่เตี้ยม ฝานั่งนอนพับ พ้นเบาะดินมีผ้าและ ทรายถมมีโคลนแฉวนเหยยหนึ่งดวง แต่งไฟฉายพอแฉเห็นรูปหน้าของ ฟอลคอน ซึ่งเดิมเป็นคนดีดะด๋วย แต่ใหม่บดินหน้าตาเหยยแฉงแฉงแฉงแฉงกายก็ผอม นอนเหยยคเหยยบนพนักดินดำด้วยโซ่สายหนึ่งติดแน่วไว้กับกำแพง เทยแฉงมอกก็ถูกดำมอกค่างหากชนหนึ่ง ฟอลคอนถูกขังเหยยณะทนก็ไม่ได้มานานนัก แต่ถ้ายเหยยเหยยงประกอบทงชางมากได้ ก็นเหยยงอดๆ หยากๆ ไม่ต้องถูกขังนานก็พอจะให้ผดร้ายแก่สังขาร ซึ่งเคยบริบูรณ์มาแต่ก่อนให้กตบตรงกันข้ามได้

ตาก็ตาเข้าไปถึงพูดเบ้นที่เยาะเหยยว่า “ข้าพ-

เจ้าผู้เป็นบ่าวท่านขอประทาน รบกวณท่านพระคตัง
ในเวลาดึกดั้นเที่ยงคืน”

ฟอตคอน ตอบอย่างใจเย็น—“คาภิกขา ดัญญ
ชาติเจ้าไม่หายพยดพาด ตังแต่เข้ามาหยังใหม่ ยิง
แแต่เห็นชดชนทุกทว่าเจ้าไม่ใช่มนุษย์ เป็นหมาที่
ชดาดแแต่ชดาด”

คาภิกขา—“หมาหรือ? นั้นแแต่หมาทุกๆตัว
มันก็มีวันของมันเหมือนกัน ท่านก็มีวันของท่าน
มาแแต่ คือได้กักตัวข้าพเจ้าให้ทนทรมาณหย่นาน
บดินท่านพระคตัง วันของข้าพเจ้ามาแแต่”

ฟอตคอน—“ไอ้คนชดาด! จะทำหยังไรก็
เชญ ช้างคงแแต่ยดเจ้าหยังแแต่มอ จงจำคำของ
เราผู้ชงบางที่จะลงที่ลุดใจแแต่ เวดาบดินข้าเป็น
หยังนี้ ไม่ใช่เจ้าก็จะเป็นเช่นเดียวกัน”

คาภิกขา—“ท่านเจ้าคุณ ฟอตคอน กดายมา
เป็นโหร!” แแต่เอาเท้าเชย ฟอตคอน ด้วยหมั้น
ประมาท พุดค่อไปว่า “แแต่จะทำนายได้หรือไม่

ว่าเวตาไร ไม่ต้องตายถึงเวตาดอก วันอะไรก็ได้
 ว่าเขาจะต้องตาย จะตายอย่างไรก็คนทรยศจะต้อง
 ตายด้วยหรือไม่?” เมื่อเห็น ฟอลคอน ไม่ตอบก็พูด
 เต็มว่า “เราเกลียดเจ้าเหลือจะเกลียด หยากจะ
 เห็นความทุกข์ทรมานของเจ้าเป็นครั้งสุดท้ายจึงจะหาย
 กับทมิฬความแค้น แต่กระนั้นเราเป็น คณิศก ทิดคน
 หนึ่ง ต้องการให้เจ้าเตรียมตัวไว้สำหรับโลกหน้า
 เพราะได้ตัดสินใจเด็ดขาดแล้ว พรุ่งนี้เจ้าจะต้องไปตาย
 ที่ทตเดชบศร์”

ฟอลคอน— “ซอห์นเป็นความจริง ข้าเชื่อด้วย
 เพราะเห็นตาไอ้คนชตาชนิดนี้ขี้อำมหิตดีใจมาก เจ้า
 ตัญญาไว้ว่าจะไปก็จะต้องไปให้ได้ จะได้เห็นและ
 จำไว้ในเวตาเมื่อวาระที่สุดของเจ้าจะมาถึง ว่าผู้
 หนึ่งที่ไม่ได้มีเจตนาทำผิดคิดร้ายต่อเพื่อนมนุษย์สักคน
 เดียวเต็มใจตายอย่างไร”

ตากิธา— “เฮ้ ! นี่ไม่ต้องการให้บาศ์หดวง
 เข้ามาบอกหนทางบ้างหรือ?”

ฟอลคอน—“ทำไมไม่ต้องการ? ข้าเป็นคริสตัง แต่ไม่หยากจะร้องขอจากคนเช่นเจ้าทำไมข้าจะไม่รู้ว่า ถ้าข้าร้องขอไม่ได้สมควรปราถนา เจ้าคงดีใจมาก?”

ดากิตา—“คุณพระช่วย!” ความจริงดากิตา แม้มีความประพฤติกไม่ผิดแปลกไปกว่าชาวโปรตุเกส ในสมัยนั้น กล่าวคือหมกมุ่นอยู่ด้วยการบาปอกุศลทุกอย่าง ก็ไม่ตั้งกฎข้อบัญญัติของศาสนาค้น แต่ก็อีกนั้นแหละ ถ้าเห็นเป็นช่องทางทำไรได้ ก็ไม่ตะเดยจะเอาศาสนาขึ้นบังเพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัวเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ดากิตา จึงควักหมักปากกาและกระดาษซึ่งมีไว้ในตู้ ออกมาพูดว่า “จะจัดการให้ต้องมีเงินจ้าง”

ฟอลคอน—“ไอ้ชาติคนโง่บวมเดว! แต่ข้ามีฐานะอยู่หย่างนี้ จะกล่าวโทษเองซึ่งบูชาพระเจ้าเงินทองของเองไม่ได้ จงเอาตรวนออก ขอรู้อยู่กับหลวงพ่อดั่งกตองชั่วโมงเท่านั้น จะเขียนใบ

ตั้งให้คนค้ำกุกุแจของข้าจ่ายเงินให้เจ้าร้อยเหรียญทอง”

ดาภิธา ไม่ตอบสักคำ ควักตูกุกุแจออกจากกระเบ้าเต๋อ ไชไชซึ่งด้ามมีอนักโทษออก ฟอลคอน หยิบกระดาคมาเขียนตั้งจ่ายเงิน เสร็จแล้วตั้งให้ชายโปรตุเกส พตางพูดว่า—

“เฮ้! นี่ ถ้าคิดถึงวิญญาณของตัวเจ้าบ้าง ก็อย่าให้เสียสัญญาในเรื่องนี้”

ดาภิธา— “อย่าวิตกเลย ชายกรีก เพราะเป็นข้อกรูณาซึ่งเจ้าอาจขอได้ และซึ่งเราอาจอนุญาตให้ได้ เราก็เป็นคดีกตัญญูคนหนึ่ง ในเรื่องหย่านี้ขอไม่ได้ บาค์หอดวงจะเข้ามาเดี๋ยวนี้” ว่าแล้วเบียดประตู ทันไตนัน ฟอลคอน ให้ตักตตั้งด้วยเหนบาค์หอดวงเข้ามาทันที แต่เดี๋ยวกัมศิระษะ ปากพิมพ์ำภาวนา ได้ยินแต่คำออกชื่อนักโทษได้ถนัด

ฟอลคอน พุดขึ้นว่า “ท่านซึ่งเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ กรูณาบอกให้กระผมทราบด้วยว่า ภริยากระผม

บุตรกระผมเป็นอย่างไบบ้าง? บอกกระผมให้ทราบ
 อย่างถูกลูกชาย และหย่างที่เป็นหวดงพ้อที่เคารพ'
 ฟอลคอน พดพดางนำตาไหลพดาง เมื่อได้เห็น
 หน้าบาศ์หวดงย้งทำให้ม่ใจเดร์ว รัดักถึงที่จะต้อง
 จำจากบุตรภริยาอดรักไปม่มีวันกดับ หรือ
 หย่างน้อยจะม่ได้พบปะกันอีกในโตกนี้

บาศ์หวดงคอบเด็ยงกระเด่าจน ฟอลคอน ตกใจ
 ว่า "ตกเฮ้ย! เท่าที่เดร์วทุกข์ห่วยเวदानบุตรภริยา
 หยุตม่มีอนัตราย แต่ภริยามความยन्दเมื่อทราบ
 ว่าดำมีฆองหัดอนย้งมีฆวตหุย" ว่าแต่วเคิรเข้าไป
 โกด้นักโทษ ทนโคินน คากิตา นกขันได้วอยงม่ได้
 ดำมกุญแจม่มีนักโทษไว้หย่างเดิม แต่พอเคิรเข้าไป
 ไปคูกเข้าไปเพื่อดำมกุญแจ บาศ์หวดงเด็กม่าคตุม
 ตั้ระษะออก ฟอลคอน เหนกัด้คัง รับหคมีอทนที่
 กระโตดเข้าับบคอชายโปรตุเกสไว้ โดยเรว ณะบัค
 นี้ ฟอลคอน รัด้กัจบาศ์หวดงที่เข้ามาหาตนกัใน
 ที่คุมขัง หาไซ้บาศ์หวดงม่ กตายเป็น มอนิกะ!

ฟอลคอน—“ไอ้โพร! ร้องชนอีกคำก็เป็นฆ่า
มึง” ฟอลคอน เขามือหนึ่งบีบคอ ดากิตาไว้ อีก
มือหนึ่งตวงเอาปืนซึ่ง มอนิกะ ซ่อนมาในเสื้อ ยก
มาจ้องหยักตรงหน้าชายโปรตุเกส

ดากิตา อาตามคกใจไม่ทันรู้ตัวปัดขยดกกฎ-
แจตรวจคกตงบนพณ มอนิกะ รับผิดชอบมาทนต์
จัดแจงไขตรวจซึ่งจำด้ามไว้หลุดออกโดยเร็ว

ฟอลคอน ยังเขามือบีบคอ และเอาปืนจ้อง
หน้า ดากิตาไว้ ปากตั้งว่า “ยื่นแขนออกมา
ไอ้หมา! มอนิกะ หด่อนเอาตรวจตามมันเดี่ยให้
แน่น”

ครั้นจัดการเสร็จ ฟอลคอน ตั้งอาวุธคืนให้
ภริยา และตั้งว่าถ้า ดากิตา พยายามร้องหรือค่อ
สู้ก็ให้ยิง และจัดการตาม ดากิตาไว้แทน ซ้ำเอา
ผ้าผูกปากไม่ให้ร้องได้ด้วย

เมื่อทำธุระเสร็จ ฟอลคอน พุดกะภริยาว่า
“หด่อนทำการฉันทันตมด้มาก” (หันไปทาง

ดาภิธา) “เฮ้ย! ใจโจรใจร้าย คำทำนายของ
ข้าเป็นอันตรมจริงแล้ว เพราะจะปล่อยให้เจ้าหยุด
แทนที่ซึ่งเจ้าหวังใจไว้แต่เดิม ขนาดรูปร่างเจ้ากับ
เราก็อึดเสมอกัน จะต้องขอยืมเครื่องแต่งตัวของ
เจ้าสักหน่อย”

ฟอตคอน กับภริยาช่วยกันถอดหมวกกระบังเสื้อ
และรองเท้าของ ดาภิธา ปลดอมตัวเครื่องสำอาง
ก็ออกจากห้องซึ่งติดมาทางเดิม พวกทหารไม่
สงสัยเข้าใจว่าเป็นนายพันเอก และบาศ์หวดงซึ่ง
เห็นเขาไปที่ห้องซึ่งก่อนนานไม่นานนัก อูบายทได้
ทำสำเร็จอย่างเรียบร้อยไปได้เพราะเป็นเวลาดาภิธา
คืน ถ้าเป็นกตางวันคงไม่สำเร็จเลย

ครั้นหลุดออกมานอกกำแพงได้ ในไม่ช้าคน
ทั้งสองก็เข้ามาถึงเขตคบ่าซึ่งหยู่ในวังเมืองตเว
และกรุงศรีอยุธยา ได้ตกลงใจว่าจะเดิรบกเตียบ
แม่น้ำไป เพราะฉนั้น จึงรีบออกเดิรไปได้สามชั
โมง จนเท่ารบมมีความเหนื่อยอ่อน ทั้งจวนจะ

รุ่งสว่าง เกรงว่าจะพบคนของพระเพทราชาเข้า
 คนใดคนหนึ่ง จึงหลบเข้าป่าซุ่มซ่อนพักหยู่จนกว่า
 จะมืดตงจะได้หนีต่อไป ตกตงกันว่าเวดาช้อนพัก
 จะผดักกันนอนแะหยู่ยามรวังภัย ได้ช้อนตัวหยู่
 ณะทงจนมืดจึงออกเคิรทางต่อไป พอออกเคิร
 ไปตามทางไม่ได้ก็มากน้อยก็ได้ ยินเดียงผู้เท้าม้า
 ฟอลคอน ตกใจ กระจิบ—“มันตามมาแด้วหัดอน
 ะเี! ไม่ใช่ ม้าในเมืองไทไม่วิ่งห้อได้หย่างนี้ น
 ห้อเสี้ยเดมที่ ับตามไปเถิด”

ด้ามักรียววกกดับเข้าในป่า แต่เข้าไปเพียง
 ด้องด้ามด้อกเท่านั้น เพื่อจะได้มองเห็นคนข้มาได
 ว่าเป็นใคร

ฟอลคอน ร้องข้ด้วยความดีใจว่า “พนักย
 แด้ว พวกฝรังเศ็ด” ด้กักรู้หนึ่ง เคฟอรเยอะ
 เตอฟูร์เบง กับนายทหารอีกด้องคน ก็ข้กบังเหียน
 ม้าหยุด

เดฟอรเยอะ พูดว่า “ เก่งจริง คุณหญิงทำ
 ภารกิจอย่างกล้าหาญตำเรจมาไ้เรียบร้อย แต่
 พวกรากำตั้งถูกไอ้พวก มัวร์ ได้ตามมา เดอ-
 ฟุรเบง ตงมำมาหยมำค้วข้าพเจ้า ชินมำเรว
 ด้หาย ไอ้พวก มัวร์ ตามมาคังห้าสิบคน ” ฟอล-
 คอน กับภริยากรับชินมำค้วที่ เดอฟูรเบง ชี

เดฟอรเยอะ ตั้ง “ ตรงไปกรุงศรีอยุธยา ” ต่าง
 คนก็ห้อมมำไปเคมกำตั้ง มาไ้ประมาณร้อยเดิน
 กว่ำๆ ถึงป่าแห่งหนึ่งทบจนชิมำค้วไปไ้ไม่ไ้

เดฟอรเยอะ— “ ป่าเจ้ากรรม จบกัณฑ์ราวณ
 เองเรา ”

ฟอลคอน— “ เราจะตายก็ให้ตายคาพหุยมำ
 มือ ”

เดอฟูรเบง— “ ยังไม่เปนไร ดูโน้น ” เดอ-
 ฟุรเบง เขามำออกไปทางเรือดำใหญ่มีพระสงฆ์กำตั้ง
 ออกไปบิณฑบาตนั่งหุยมำเคมดำ

เดฟอรเยอะ—“เคราะห์ดีจริง ดเหมือนนยง
จอดรอปวอกกนอิกคนหนึ่ง” ว่าแต่วกัดงจากมา
พร้อมกันโดยเร็ว ตรงเข้าแย่งเรือพระ ซึ่งกำลัง
คุยกกันไม่ทันรู้ตัว และต่างองค์ตกใจตึงกันหมด
พวกฝรั่งแย่งตงนั่งกตางดำเรือ พระส่งชกบงคัม
ให้พายเจ้าเสี้ยสุดแรงเกิด ด้วยกตงพวกฝรั่งจะทำ
อันตราย เพราะเดอฟรเบงชัว “หย่าเตนกด
กัณหา เดียวตายทนต์”

ฟอลคอน นางฟังภรรยาเตาถึงอุบายทนาง และ
เดอฟอรเยอะได้ช่วยตนออกมาจากที่คุมขังได้ และ
กตางชมเชยความกล้าหาญและใจเอนของนางแล้ว
พดช่นว่า “ข้าพเจารู้กชายนามาก ท่านแม่ทัพ
ที่ตงคัยว่าท่านเสี้ยสุดคยไม่รักเกียรตยศมาแต่ก่อน”

เดฟอรเยอะ—“ไม่มีเสี้ยตะ ท่านเฮ้ย! ทหาร
ฝรั่งเคต เปนผลคจะททำให้ตกว่าทได้ทไปแต่วไม่ได้
ช่าข้าพเจารู้กชายนาควเองคย ที่ปด้อยให้
พระเพทราชาหตอกเอาได้คบาย” เดฟอรเยอะ

เล่าให้ฟังว่า แม่พระเพทราชาจะแต่งตั้งกิริยาค้อน
 รับเป็นอันดี ยอมปลด้อย เเคอฟูรเบง ตามที่ร้องขอ
 ได้ง่ายตาย และเปนแขกก็แต่ชอที่จริงเปนเซตย
 ของพระเพทราชานั่นเอง จะชี้มาไปเที่ยวไหนคอง
 มีทหาร มีวร คนหนึ่งคุม ในคราวแรกทชมาออก
 มานั่นเอง ก็ได้โอกาสเหมาะชี้มาเห็นเจ้าทหาร
 แขกที่คุมรอดมาได้” (เดฟอรเยอะ พุดค่อไป)
 “เพราะหัดสำหรับตัวท่านแต่ภริยามาก ที่เราเห็น
 ไซ้ทหาร มีวร ออกมาได้”

มอริกะ— “ทงนคองชอชอบคุณพระเจ้าว”
 ครนคองมาเวดามัดตง จนมองแทบไม่เห็นหน้ากัน
 พวกหนภยในบัตนก็หยดพุดไปที่ตะคนดองคน ด้วย
 เตียงพายดิงเข้าจิงหวะให้ง่วงนอนไปตามกัน ทัน
 ไตนั้น ได้ยินพระสงฆ์ในเรื่องคหนึ่งผิวปากดิง
 แหตม เรือก็โคตงจัดแทบด่มตง

มอริกะ ร้องกรัด พวกผู้ชายก็ตกใจดูเหมือน
 กตนมหายใจไว้ทุกคน

เดอฟูรแบงถามขึ้นว่า “อไรกัน ท่าน เดอฟูรเยอะ พวกในเรือทำพิษกรรมัง?” เดอฟูรแบง คาคถูก เพราะเมื่อได้ยินเสียงหวัดให้สัญญา พวกพระสงฆ์ในเรือแปดองค์กระโดดลงแม่น้ำหนีไปหมด

ฟอลคอน ร้องขึ้นว่า “ฉวยเอาพายไว้ เดียวจะหัดนั่งนำไปหมด” พวกฝรั่งทั้งหมดรวมทั้งมอญกะ ด้วยก็ปฏิบัติตามคำสั่งทันที ดึงมือพายจนสุดแรง เพราะทราบหย่ว่า ถ้าพระสงฆ์เหล่านี้หนีไปบอกชาวบ้านให้มาจับตัว แม้ในเวตานั้นจะมีคนพายเพียง หกคน น้อยกว่าเดิมสองคนก็จริง แต่คำที่ออกแรงจนสุดกำลังทุกคน เรือจึงแล่นไปได้เร็วกว่าก่อนตั้งสองเท่า

รุ่งเช้ารุ่งอีกอ่อนแปดวันหมดกำลัง ตกลงว่าจะขึ้นบกเคียดต่อไป แต่ก็ไม่ได้จอด เพราะพวกพระสงฆ์หนีไป ได้ข่าวร้องชาวบ้านว่ามณเฑียรทำร้ายศิษย์เขาเรือต้องหนีไปทางกรุงศรีอยุธยา เหตุนี้

เมื่อชนบทก็พบพวกชาวบ้านคอยดักหยู เตี้ยงร้อง
กันเอดว่าชโมยว่าผู้ร้าย พวกฝรั่งเอาปืนยิงชูไป
ต้องสำมนัดชาวบ้านตกใจหนีไปหมด ฟอลคอน
กับพวกเคิร์ททางค่อไปได้ตัดวก เคิร์ทมาอีกไม่ช้าก็
ถึงพงหญ้าแห่งหนึ่ง มีหญ้าชันเคมเป็นพืดกันไป
นายทหารฝรั่งเคัดคนหนึ่ง ต้มควตงบนหญ้า พุด
ว่า “หยุดทนก่อน จะตายก็ชงมันเกิด อดอาหาร
ไม่ได้หยุดพักบ้างเหนจะเคิร์ทค่อไปไม่ไหว”

เคฟอรเยอะ—“ตามใจ แต่ข้าพเจ้ายังไม่
เหนอยกมากนอย จะตองด่งนำเข้าไปในป่าก่อน
พวกท่านควรพักเหนอยเดี่ยบาง”

ฟอลคอน—“ท่านแม่ทัพ ท่านมีน้ำใจเอื้อ
เฟ้อมาก ถ้าข้าพเจ้าไม่เป็นห้วงภริยาจะขอตาม
ไปด้วย”

เคฟอรเยอะ—“หย่าตามมาเตยท่าน รวง
हतोनไวกเกิด” เมื่อเคฟอรเยอะ ไปแล้ว พวกท

หยาขวางนกดมตวตงนอนบนหญ้า แม้จะรู้สึกหิวก็
ยังไม่ว้ายจะนอนหลับสนิทได้ในไม่ช้า

ฟอดคอน เป็นคนคันท่อน เข้าใจว่า เตเฟอร์เยอะ
กตัญมา เพราะได้ยินเสียงใครเคียวแหวกหญ้ามา
ตบๆ ทันใดก็มีหัวหน้าพวก มัวร์ ซึ่งคุมพวกคน
มาด้วยตงยตบคน จึงถกตนเข้ามาจับพวกหนีภัยไว้
ได้หมด ยังไม่ทันจะรัดวตคนชนทน เจ้าพวก มหมัด
ได้รับข่าวจากพวก ชาวบ้านบอกว่าหนีไปทางไหน
เพราะฉนั้น จึงมาตามจับตัวได้ง่าย มันอุคครำมัด
นักโทษของมันไปหย่างไม่มีปราณี รับคุมตัวกตบ
มายังเมืองตโจ พวกฝรั่งเคสร้องด่าแข่งหยุเฮด
แต่ ฟอดคอน กับ มอนิกะ ไม่ปรีปากสักคำ เพราะ
กำลังเป็นทุกข์หนัก ฟอดคอน ทอดอาตัยหมด
ยอมว่าคราวนี้ใครก็ช่วยความทุกข์ไม่ได้ นอก
จากความตายมาเข้าครอบงำได้ทันทีเท่านั้น ส่วน
มอนิกะ ถ้าเป็นหญิงสามีญคง โหดครวณขอให้ตาย
พันทุกข์ไปเสีย แต่นางอดกตณความทุกข์ไว้ได้

หย่างเอก มั่นใจไว้ในพระเจ้าวสุเดแล้วแต่จะโปรด
เท่านั้น

ครั้นถึงเมืองตวั พวกนักโทษก็ถูกคุมตัวไป
ขังในที่ต่าง ๆ กัน สำหรับพวกนักโทษฝรั่งเศษ
นั้น ยอมอนุญาตให้หุ้ในบริเวณพระราชวังได้ไม่
กักขังอะไร ส่วน ฟอลคอน ถูกคุมตัวไปไว้ที่คุมขัง
เดิม แต่คราวนี้จำใช้ครวนเสี้ยแน่นหนา มอนิกะ
อ้อนวอนผู้ดำเรจราชการ ขอรับโทษหุ้กับสามี
และขอให้จำครวนเหมือนกัน จะได้ไม่ไปห่างจาก
กัน ผู้ดำเรจราชการไม่ยอม แต่ว่ายังมี ความ
เมตตาไม่จำขัง อนุญาตให้กลับไปหุ้บ้านเดิมได้
ไม่ทำอะไรให้เดือดร้อน มอนิกะรู้สึกในคราวแรก
ว่าเท่าที่กรรมานไม่ทำ ประโยชน์ให้นางปลดความ
ทุกข์ออกได้ก็มากน้อย แต่นักไปอีกที่นางก็ยอม
ตาม เพราะเห็นว่าหย่างน้อยคงหาทางช่วยสามีให้
รอดพ้นภัยไต่บาง เมื่อกลับมาถึงบ้าน นางกลับ
ได้รับความวิโยคซ้ำหนัก ด้วยได้ทราบว่าเป็น

ซึ่งตั้งไปธนบุรี ถูกพวกทหารขบถจับเอาไปได้ตาม
 ทาง นางรีบไปเฝ้าผู้สำเร็จราชการทันที อ่อนวอน
 ขอบุตรกลับคืน พระเพทราชาซึ่งเป็นผู้ตั้งให้ ยด
 บุตรนางไว้เป็นประกัน แกตั้งทำเป็นชมเชยความ
 ประพฤติอันงามของนาง และมีรับสั่งให้ตั้งบุตร
 คืนแก่ผู้เป็นมารดา ซ้ำกตักถ้ำว่าไม่ได้รับสั่งให้
 จับตัวเลย เป็นแต่พวกทหารเข้าใจผิดจับเอามาเอง
 เท่านั้น

บทที่สิบหก
ความวิโยคของ มอนิกะ

มอนิกะ ดำตะวนคิดหาอุบายเพื่อช่วยดามีเดียม
ร้อยท่าพันทางจนสุดปัญญา ถ่วงมาได้หลายตั้งป-
ดาหะก็ยังมีได้จัดการเป็นชั้นเป็นอันแต่ถักนิต คราว
นั้นผู้สำเร็จราชการกวดขันรไวรวังหย่างที่สุด ทุกข์
ใครจะยิ่งไปกว่า มอนิกะไม่มีแล้ว เมื่อพระนายไว
ซึ่งยอมตนเข้ารับราชการหัยในพระเพทราชา ด้วย
เห็นว่า จะเป็นประโยชน์แก่ครอบครัว สหายผู้ใด
ทุกข์ของตน ได้นำข่าวมาบอกว่าพระเพทราชา
ต้องการจะแต่งตั้งความยุติธรรม ได้มีรับสั่งให้
เอาตัว ฟอตคอน มาชำระ แต่จะต้องให้ ฟอตคอน
สารพาทโทษความผิดเสียก่อนให้สัมพันธ์ที่ ก้าวหา
โดยใช้จารีตวันครมบาดเอาเหล็กแดงนาบฆ่าเท้าแดง
บับขมับ แต่ข่าวร้ายแท้ซึ่งทำให้ภริยาผู้กตัญญู

สิ้นความกังวลเป็นทุกข์ ได้มาถึงในไม่ช้า ขณะนางกำลังสวดอุทิศพระจำวเหยื่อในหอสวดพร้อม กับบาทหลวง อังตัวเนอ ทอมัส พระนายไวยหน้าคันทาคาไหลพรวดพราดเข้ามา เขามือจับชายเสื้อ มอนิกะไว้ แหงหน้าคันทาคากัทยดเผาะๆ ไม่พูดจาว่าอะไรสักคำ

มอนิกะใจวาบดเหมือนมือไรคั้นขึ้นมาขวางคอ พยายามเขามือกดหน้าออกไว้ มองดูหน้าผซึ่งไม่กล้าเปิดปากบอกข่าวร้าย ถามว่า—

“อะไร! คุณพระนาย บอกเกิดคินันทไหว ถูกประหารชีวิตเสียแล้วหรือ?”

พระนายไวย—“จริงดังนั้น เจ้าคุณตายเสียแล้ว ถูกเขาคัวไปประหารชีวิต”

มอนิกะ คาคใจผิดว่าคงหนักแน่นพออดทนความเสียใจในข่าวร้ายนี้ไว้ได้ แต่กตบรวงกรัดตมตัวตงบนแขนบาทหลวงซึ่งรับเอาไว้ สิ้นลมฤกษ์ไปนาน

เมื่อพ้นชนค้อยไค่ตักบ้าง คำแรกซึ่งนางพูดพร้า
ออกมา คือ—

“โอ้! เธอที่รัก มาหยุดในเมืองนี้ทำคุณให้
ไวได้มอ เทพดาร์กษาแผ่นดินประทุษจริตคิดร้าย
อะไรหนักหนาจึงได้ตนเคราะห์กรรมดังนี้หนอ? ทำไม
ต้องประหารชีวิตให้เหมือนกับผู้ร้ายคนหนึ่งด้วย?
โอโย! มาหนี มอนิกะ ไปได้”

พระนายไว— “ความผิดของเจ้าคุณก็มแต่
เรื่องทำความดี แต่มืดตบฏญาเท่านั้น”

บาศ์หวดง ทอมัส วิคกว่าถ่านางเปนทุกข์มาก
เกินไป บางที่จะถึงกับเดี่ยตักได้ จึงเรียกสาวใช้
ให้ประคองตัว มอนิกะ เข้าไปหยุดในห้องกับบุตร

ข่าวที่ ฟอลคอน ถึงแก่ความตายไป เมื่อทราบ
กันทั่ว ได้มีพวกบาศ์หวดง เยชูอิต มาเยี่ยมเยือน
ภริยาผู้ตายหลายรูป บาศ์หวดง เดอตาอังก์ กต่าง
ว่า “ท่านเหล่านี้ (พวกเยชูอิต) ได้พยายาม
ปตบมโยนช่วยเหต้อทุกหย่าง แต่ทว่าพวกท่าน

ได้มีรับสั่งให้เอา พระอนุชา ของ พระเจ้า หยู่หัว ทั้ง
สองพระองค์ไปตำเรจโทษเสียด้วยท่อนจันทน์

เมื่อพระเจ้าหยู่หัวเสด็จสวรรคตไปเท่ากับคำสา
นา คริสต์ตั้ง เสียอุปถัมภ์ภักดีไปผู้หนึ่ง เพราะเมื่อ
พระเพทราชาเสด็จขึ้นทรงราชย์ ก็มีรับสั่งให้ถอน
รากคำสา นา คริสต์ตั้ง เสียสิ้นเชิง คราวนั้นพวก คริสต์ตั้ง
ก็ถูกทำร้ายล้มตายหายจากกันเป็นลำดับไป บัดนี้
จะกล่าวถึง มอนิกะว่าได้รับผลในเมื่อได้ผลดีเปิดยื่น
แผ่นดินเป็นประการไรบ้าง

ในวันที่ ๓ เมื่อพระเพทราชาได้ประกาศตนเป็น
กษัตริย์แล้ว มอนิกะ ตกตั่งหรือจะเรียกว่าตกใจ
ก็ได้ เมื่อมีผู้เข้ามาบอกว่าจ้าวโด้ยาทอนซึ่งบัดนี้
เป็นรัชชทายาทเสด็จมากอยหยู่ที่ประตูบ้าน มี
ความประสงค์จะเข้ามาหา จ้าวโด้ยาทอนต้องขอ
อนุญาตเข้ามา เมื่อพวกของตนเองกุมรวังหยู่เต็ม
บ้านดูกระไรหยู่ นางรู้ว่าที่แต่คงความสัภาพหย่าง
หนักอแต่คงการเยาะเยยนตนเอง แต่คงมีความประ-

ตั้งจำนงร้ายดังหย่าง ถึงนางจะรู้เท่าก็ไม่กล้าขัด
ให้ควงต้นขวัญหาย นึกมานะจะรับหน้าให้ดัมกับ
สัตว์ซึ่งเปนภริยาของ ฟอลคอน เพราะฉนั้น เมื่อ
จ้าวไต้ยาทอนเสด็จเข้ามาถึงในห้อง รับสั่งทักว่า—

“อ้อ! มอนิกะ ยอดสวย ใจทุกขเมื่อยาม
โศกทุกข์ยิ่งด้วย ฉนยังมีควมรู้ตักซึ่งเป็นหยู่ทุกรูป
ทุกนามเสมอกันหมด”

มอนิกะ นึกคาดไม่ผิด ถ้อยคำของจ้าวไต้ยา-
ทอน กระทำให้นางโกรธจนโตหิดชนหน้า ดุกชน
จากทง ตอบว่า “ท่าน ข้าพเจ้าจะไม่แกดั่ง
ทำเปนไม่เข้าใจในคำพูดทหมายควมของท่าน เจริญ
เสด็จกลับ ขอหย่าทรงทำหย่างนี้คือไป ท่านก็
เปนผู้ใหญ่ เปนจ้าว ไม่บั้งควรจจะมารังแกเดย”

จ้าวไต้ยาทอน—“แม่สาวยี่ปุ่นแฉ่นด้วย ฉน
ก็ไม่หยากจะแกดั่งทำเปนไม่เข้าใจคำพูดของหัดอน
ขอได้ฟัง ฉนเกรงใจไม่กล้าพูดเรื่องในใจมานาน
แล้ว ในเมืองไทการแต่งงารถือว่เปนของด้าคัญ

แต่บัดนี้หัตถ์อันนี้ไม่มีโลหิตซึ่งอีกแล้ว เพราะหัตถ์อัน
 เปนหมายไว้สำหรับ อาวุธที่มีครีมีด้ามใหม่ได้ จะได้มี
 ผู้ปกป้องรักษาตัวหัตถ์อันและบุตรของหัตถ์อัน เพราะ
 เปนการจำเป็น มีฉนั้นเจ้าเตกอนาธาจะถูกศัตรู
 ของพ่อมันทำร้ายเขา เพราะฉนั้น ฉนั้นขอเชิญหัตถ์อัน
 มาเป็นภริยานั้น เป็นหม่อมเอกของฉนั้น เป็นพระ
 ชายาและต่อไปจักได้เป็นพระมเหสีด้วย”

นางมีบมมอด้วยแค้นทุกข รุหิยว่าตัวนางและ
 บุตรตกอยู่ในอำนาจของเจ้าวโศยาทอน แต่เมื่อ
 นึกถึง ฟอลคอน ด้าม ทำให้นางมีมานะ ตอบว่า—

“ท่านไม่น่าจะดื่มเดยว่าข้าพเจ้าเป็นใคร? ท่าน
 ไม่ทรงทราบดอกหรือว่าข้าพเจ้าเป็น คริสต์ตั้ง และ
 คำสั่งนาของข้าพเจ้าห้ามขาดไม่ให้แต่งารหย่างชั่ว
 ช้าดังนี้? ท่านไม่ทรงทราบดอกหรือว่าข้าพเจ้า
 ประพฤคคนเป็นหย่างไร? ถ้ามาทรงเด่มอดส์มาน
 กับหญิงบดพรตมีความซื่อสัตย์รักด้าม ถนอมข้อ
 ใจมิให้มราก็”

จ้าวไฉ่ยาทอน—“บุตรของหัดอนอย่างไรเล่า? ไม่รักหรือ? ดีตัวในปายังดีสัตนะชีวิตเพราะด้วยความรักถูก หัดอนจะรักบุตรน้อยไปกว่านั้นหรือ?”

มอ निकะ—“ท่านเฮ้ย! มอ निकะรู้จักรักบุตรเท่าไร ก็รู้จักอดทนความทุกข์ได้เท่านั้น ขอโทษเป็นคำขอบสำหรับท่าน ตัวข้าพเจ้ากับบุตรจะเป็นอย่างไรต่อไป ขอขอบไว้ในพระมหากรุณาของพระเจ้าว ไม่ยอมให้หมิ่นได้ว่าภริยาและบุตรของฟอลคอน ซื่อสัตย์ไว้ ด้วยเอาความอภัยตามที่ต่อพระประสงค์เขาแตก” นางพูดแล้ว ก็ทำหูทวนลมไม่ฟังคำอ้อนวอนของจ้าวไฉ่ยาทอน และถูกออกจากห้องมา

เมื่ออ้อนวอนนางมิได้ ไฉ่ยาทอนก็ตกตลิ่งเด็ดจกตบวง แต่กตบก็เพื่อหาอุบายใหม่ให้สัมความปราถนา การที่มอ निकะประคิษะยังทำให้จ้าวไฉ่ยาทอนดีเนหายิ่งขึ้น อ้อนวอนแล้วอ้อนวอนเล่า ครนเห็นไม่ดำเรจ เมื่อมีชองก็

ตั้งคนมาพูดเกตุยกต่อมหยู่เส่มอ กถ้าวว่าถ้ารัก บุตรก็ไม่ต้องประติเศษ เพราะบุตรจะรอดอันตราย ก็ทางเดียว ทั้งทรงสัญญาต่างๆ ถ้าเป็นหญิงใจ ไม่มันหย่าง มอนิกะ แด้วก็คงพอใจ กับปล่อยให้ นางเปนไทแก่คนไปไหนไปได้ ห้ามแต่ไม่ให้พบ พดจากับบาศ์หวดงเท่านั้น เพราะเข้าใจว่าเป็นผู้ เดียมสอนนางให้ขัดขืนความประสงค์

มอนิกะ ไม่โยคี่หยู่หย่างนเรอยมา ด้วยหวัง ว่าจ้าวโศยยาทอนจะศตยรักกตบ์เกตุยกนาง แต่ หาเปนดั่งนึกไม่ จ้าวโศยยาทอนเบ็ดียนอุบายใหม่ ใ้พดการอำนาจให้คนตอบมาพาดัวไป ในวังใน เวดากตางคิน ทรงจ้าวโศยยาทอนคิดการไม่รอบ คอบ เพราะเมื่อ มอนิกะ ทราบว่ามาหยู่ทไไหน ก็ ร้องกรวดๆ ซนจนได้ยินไปถึงพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อ ทรงทราบเรื่อง ก็มีรับสั่งให้พระโอรสพานางไปส่ง บ้านหย่างเดิม เพราะไม่ทรงโปรดในการเกเรของ พระโอรส

จ้าวไฉ่ยาทอนแพ้ในอุบายของตนเอง ก็ทรง
 หันหาอุบายใหม่ เข้าไปกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน
 ว่าในบ้านของ ฟอลคอน มีทรัพย์ซ่อนอยู่มาก และ
 ส้มควรวจะเป็นของแผ่นดิน นับว่าอุบายอันนี้ดี
 ประสงค์ของจ้าวไฉ่ยาทอนบ้าง เพราะพระเจ้า
 แผ่นดินมีรับสั่งให้ขุนนางสองคนไปเรียกตราเครื่อง
 อาวุธและสรรพหนังสือของ ฟอลคอน จาก มอนิกะ
 แล้วพวกเหล่านี้ก็บิดตราตามหีบในบ้านทุก ๆ หีบ
 และเอาถูกกุญแจไปเสียด้วย โดยคำสั่งของจ้าว
 ไฉ่ยาทอน บ้านของ มอนิกะ ก็ถูกทหารคุมรักษา
 เตี้ยแน่นหนา และมีทหารยามเฝ้าประตูห้องของ
 นางด้วยหนึ่งคน

นับตั้งแต่วันเจ้าพนักงานมาบิดตราที่หีบยังไม่
 ทันดวงได้ต้องวันแรม ได้มีขุนนางผู้หนึ่งพร้อมด้วย
 บริวารนับร้อยรับพระบรมราชโองการจาก ส้มแดง
 พระเพทราชา ให้มาเปิดหีบและขนเอาทรัพย์ส้ม-
 ไม้ที่หยาบในบ้านไปหมด มอนิกะ แม้จะรับความ

เคือครอนแค้นดำหัดตั้งนี้ ยังมีความอดทนประ-
 คองตัวไว้ ได้หย่างเอก ได้เป็นผู้นำพาเจ้าพนักงาน
 งามไปในบ้านคตอด ที่ตรงไหนมีสิ่งของมีราคา
 มากเก็บไว้ก็บอกทุกแห่ง เมื่อเจ้าพนักงานไปแล้ว
 นางหันมาพูดกับบาศ์หุดวงว่า—

“ดูซิ หุดวงพ่อ บัดนี้คนเห็นเหตุอยู่แต่พระเจ้าว
 ทเคารพของดิฉันเท่านั้น คราวนี้เป็นไม้มใครอาจ
 แยกเราไปจากพระองค์ได้”

เมื่อได้รับทรัพย์สมบัติในบ้านของนางจนเหตุ
 อยุ่แต่ตัวตั้งนี้ จ้าวโศยาทอนทรงเชื่อว่านางคงตก
 มาเป็นเหยื่อแน่นอน แต่หาจำเราไม่ นางประติ-
 เชษศาอื่อนวอนไว้มั่นคงเหมือนหย่างเดิม จ้าวโศ-
 ยาทอนคตงคตมคตด้วยความคตอตั้งของนาง ก็ตั้ง
 แพทย์ส่วนพระองค์คนหนึ่งไปหานาง บอกว่าถ้า
 ยังขึ้นประติเชษไม่ยอมเป็นหม่อมห้ามแล้ว จะเอา
 คัวแตะบุตรไปฆ่าเสีย

มอญิกะ ตอบว่า “ก็เชิญ ข้าพเจ้าไว้ชีวิตใน
พระเจ้าว คายเดี่ยคักว่าเดี่ยช้อ”

เมื่อแพทยฉุฉนนำข้าวไปรายงาร จ้าวไต้ยา-
ทอนก็กรวมาก คังเหตุยจะไซ้กฎหมายเถอนเข้า
ปราบนาง เพราะฉน มอญิกะ ก็ถูกจับตัวไปโดย
เร็ว คุมตัวไปยังตุฎการ ถูกถ่าวหาว่าัยกยอก
ช้อนทรพยัดมบคของด้ามไฉวมาก แต่คำให้การ
ของนางชัดเจนคไม่มีพรช จนตุฎการเห็นว่าถ่า
จะชำระในศาลหย่างเบ็ดเผย ก็ชำระให้ร้ายแก่นาง
ค่อไปไม่ได้ แต่ตุฎการฉนได้รับอามิชจากจ้าว
ไต้ยาทอน ตกเวฎากถางคณคอดมาหา มอญิกะ ที่
บ้าน ชู่ด้าบับว่าถ่าไม่ยอมเปนม่อมห้ามจ้าวไต้-
ยาทอนภายในด้ามวัน จะทำโทษเขียนเดี่ยด้ามยก
ถึงคนจะไม่หยากทำโทษ ก็ต้องจำเปนตั้งให้ทำ
โทษเอง

มอญิกะ—“พุคโท้ ! ที่ไหนท่านจะกถ่า เพราะ

ทราบหยู่ว่าข้าพเจ้าไม่มีความผิด คงไม่กตัญญู
ความอยุติธรรมทำโทษข้าพเจ้า”

คุดากการ—“หย่านักหวังเดย ถ้าไม่ยอมตาม
ภายในสามวัน ไม่ทำโทษจริงค้อยว่าข้าพเจ้าซี”

มอนิกะ—“หน้าที่ของข้าพเจ้ามีหยูกับพระเจ้า
ตัวข้าพเจ้าแต่ละตัวก็เห็นหยูแจ่งแล้ว จะทำประ
การไรสุดแต่จะโปรด” เมื่อคุดากการกลับไป
นางได้ปรึกษากับญาติคนหนึ่งมีอายุคนหนึ่ง ซึ่งแม่
จะเป็น คริสต์ตั้ง ก็เป็นเหตุทั้งสองฝ่ายมีความนับถือ
เพราะมีอายุมากถึง ๘๐ ปี

หญิงชราพูดว่า “ตักไม้คองกตัวเขา หรือกตัว
จะถูกรถมาน จะทำให้ตมหน้าของเจ้าต่อพระเจ้า
ไป เจ้าก็สืบโตฮิตมาจากผู้ซึ่งเป็น มาเตอร์ และ
การถึงภูมิ มาเตอร์ยอมให้เกียรติยศมี กุศ์ตแรง”
เหตุนี้ ในสองวันต่อมา มอนิกะได้เตรียมตัว
สำหรับโตกใหม่ เพราะนางไม่สงสัยว่าเจ้าโล-
ยาทอนจะไม่ประหารนางจริง

ถึงวันที่กำหนด คฤหาสน์มาหามัมบริวารมา
ด้วยบังคับให้นางตั้งทรัพย์สินสมบัติที่ตนบังคับซ่อนเอาไว้
ตอนหน้าค้หดวง เดอตาอังกัส ไคกต่างดังนี้

“มอริกะ— ‘ข้าพเจ้าไม่ได้ซ่อนอะไรไว้ ถ้ามี
ความสงสัยขอให้ท่านตรวจดู ท่านมานับว่าเป็น
เจ้าของบ้านก็ว่าได้ ทุกสิ่งทุกอย่างเปิดเผยให้เห็น
หยา่แล้ว’

“คำตอบอย่างมีชฌิมาดังนี้ ดูเหมือนจะทำ
ให้ชายพาดม้ความรำคาญ ตอบว่า ‘เราไม่ไปหา
จะยื่นหยัทนี้ แต่จะบังคับให้ไปนำเอามาให้ตามที่
ตั้ง มิฉนั้นจะทำโทษเขียนจนตาย’

“ว่าแล้วชายชาติชวก็ให้สัญญาแก่พวกนักการ
พวกนั้นก็กรากเข้ามาเอาเชือกมัดนางและถือหวาย
เส้นโคไว้คอยเขียน กำลังจัดแจงกันหยุนทแรก
ทำให้หญิงได้ทุกข์ตกต้ง ทอดอาตย์ค้วคือความ
เกียรกวราดของส้วค้วร้าย นางร้องเสียงดังกรีด
ไผค้วตงที่ปตายเท่าคฤหาสน์อ้นวอนว่า ‘นักสง-

บทที่สิบเจ็ด

เบ็ดก กัดขี้มากกรุงสยาม

จะกล่าวถึงพวกแขก มหมัด ที่ได้ติดตาม
 เดฟอรเยอะ และนายทหารพรรคพวกไป มีความ
 ยินดีมากเมื่อจับฟอดคอนได้ โดยไม่หนีหาย และ
 พวก มัวร์ เห็นว่าเป็นคนสำคัญกว่าผู้อื่น จึงไม่คิด
 ตามเดฟอรเยอะ ค่อยไป เหตุนี้ แม้ที่ฝรั่งเคียดจิง
 หนีไปถึงโรงทหารณะเมืองชนบุรีได้ตัดวก การที่
 เดฟอรเยอะหนีไปได้กระทำให้ล้มเคาพระเพทราชา
 กวามาก ก็ทรงมั่นหมายจะตะทงหนากากซึ่ง
 พระองค์ทรงบงพระพิกตรไว้ จึงทรงแต่ดงพระ
 ราชประสงค์ ซึ่งเกี่ยวกับชาวต่างประเทศในกรุง
 สยามในทันที คือมีรับสั่งให้แต่งกองทัพยกไป
 ต่อมค่ายฝรั่งเคียด และประกาศให้รู้ทั่วกันทั้งแผ่นดิน
 ดินว่า จะทรงขับไล่พวกต่างประเทศไปจากกรุง
 สยามเสียให้หมด นอกจากนยงแต่งเรือรบหลาย

ถ้าไปทักปากน้ำคอยตักจับเรือแปดกซึ่งจะมา แต่
พระองค์จะทรงเกิดยศซึ่งฝรั่งเค็ดมากอย่างไร ยัง
มีเรื่องเกรตเรือหนึ่งอันเกี่ยวกับกาเปนฆ่าตักกัน
ในคอนแรก ซึ่งสมควรจะกล่าวไว้ในที่นี้ ด้วยจะ
ได้แสดงพระลักษณะของสมเด็จพระเพทราชาซึ่งมี
ทั้งคิและชว ดังต่อไปนี้—

บุตรชายสองคนของ เดฟอรเยอะ ถูกพรรคพวก
สมเด็จพระเพทราชาจับตัวเอาไปได้ สมเด็จพระ
เพทราชาก่อนที่จะทรงเริ่มเปนฆ่าตักคือ ฝรั่งเค็ด
ได้ทรงบังคับให้เด็กทั้งสองเขียนจดหมายไปถึงบิดา
บอกว่า ถ้าไม่ยอมอ่อนน้อมมอบเมืองธนบุรีให้
เสียโดยเร็ว บุตรทั้งสองจะต้องถูกเอาตัวไปทำ
โทษหย่างร้ายแรงจนถึงตาย

เดฟอรเยอะ ตอบไปว่า “ให้บอกแก่บุตรทั้ง
สองด้วย ว่าเราผู้ตั้งเสียใจที่มันคงตกไปดังนั้น
ถ้าสามารถจะช่วยชีวิตมันไว้ได้ โดยส่งตะสุนต์วิก
จะยอมทำตามทันที แต่จะให้ทำตามนั้นไม่ได้ จะ

เป็นการเต็มเต็งเกียรติยศยิ่งอันดีและตะเถย
 ต่อหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดินด้วย ให้มันเตรียมตัว
 คอยรับเคราะห์ไว้ดีกว่า ถิ่นว่าได้รับความทรมาณ
 เนื่องด้วยกิจของพระเจ้าวและของ พระมหากษัตริย์
 ของตน ดึงนัยอมเป็นศรีแก่ตัว กับชอบอกมันให้
 มันเทาความทุกข์ไว้ด้วยว่า ถิ่นมันจะตายไปก็คง
 มีผู้แก้แค้นให้”

คำตอบอย่างนั้นทำให้สมเด็จพระเพทราชาจะกริ้ว
 ไม่พอพระฤทธิย์ กัดบทรงชมเชยความกล้าหาญ
 ของเตเฟอร์เยอะ ทรงปลอ้ยเด็กไปทันที แต่ทรงตั้ง
 ไปกับเด็กทั้งสองด้วยว่า ถ้าเตเฟอร์เยอะและพรรค
 พวกไม่ออกจากบ่อไปทันที จะทำตายพวก
 มิสซนารี และพวก คริสต์คัง ในพระราชอาณาจักร
 ยัดเข้ากระบอกปืนใหญ่เสียให้หมด ถ้าจะตอบได้
 คำขู่อย่างร้ายกาจนั้น เตเฟอร์เยอะ มีเหตุผลจะต้อง
 กัดว่าคงจะทำจริงตามที่ขู่ทุกอย่าง จึงได้เริ่มทำ
 ความตกตงสัญญาว่า คนและพวก ฝรั่งเศส ทั้ง

หมดจะรีบออกจากกรุงสยามไป ถ้ามีเงินและเรือ
พอจะพาไปส่งยังเมือง ปอนดิเชอริได้ ตามนัดม-
เดจพระเพทราชาทรงยินยอมด้วย แต่ครั้นจัดให้
ตามความต้องการ เรือที่จะบันทึกไปเป็นเรือขำรุก
มาก เดฟอรเยอะไม่ยอมไป เพราะฉนั้น จึงต้อง
ทำความตกลงเริ่มกันใหม่

วันหนึ่ง ขณะข้อสัญญายังไม่ตกลงกัน มีเรือ
ใหญ่ดำหนึ่ง ซึ่ง ฟอลคอน แต่งไปค้าขายที่เมือง
เบตาเวียเมื่อสองสามเดือน ก่าตั้งมาทอดหยดที่ต้น
คอนปากน้ำ แซนเซอริ กัปตันเรือ มีหนงถอกต้อง
ยื่นหยบบนดาดฟ้ามองดกของเรือไท่ทอดอ่าว ช่างคว
กัปตันมีชาย อังกฤษ คนหนึ่งรปร่างสูง ผิวคล้ำ ต
เหมือนต้องการดเรือสองลำ หนไม่ยอมไป กว่าชาย
ฝรั่งเศ็ดซึ่งเป็นกัปตัน

แซนเซอริ เอ่ยขึ้นว่า “ให้ตายซี หนยากินัก
ว่าเหตุผลอะไร เจ้าเรือรบสองลำนั้นจึงมารอหย
ปากน้ำ? คิดอย่างไรบ้าง?”

ชาย อังกฤษ ผู้หนึ่งมิใช่ใครคือ เบดก คานตัน
 นั่นเอง ตอบว่า “กำลังออกอ่าว แต่อยู่ไว้คอย
 คอยดูใครกัน? คงไม่ใช่วิตันดา มิฉะนั้นเรากงทราบ
 มาจากเมือง เบตาเวีย แล้ว”

แซนเซอร์—“ให้ตายสิ อาจเป็นไปได้ เพราะ
 ถ้าเห็นจำเป็นแล้ว ชายชาติ กรีก ไม่ใช่คนที่จะต้อง
 คอยจนประกาศสงครามจึงค่อยจัดการ”

เบดก—“ฟอลคอน ไม่ใช่คนที่จะทำกรหน้า
 เกตียคเตี้ยเกียรติยศหย่างนั้น”

แซนเซอร์—“เปล่าๆ เบดก คุณไม่หมาย
 ความดั่งนั้น หรือทำเช่นนั้นจะเรียกว่าไม่ดั่งคนรัก
 ไม่ได้ เพราะเป็นธรรมเนียมประเพณีของชาว
 อาเซีย ฟอลคอน เป็นผู้ปกครองดูแล” เวตานั้น
 มีเรือเตกกออกมาหาสองลำ แซนเซอร์ พุดต่อไปว่า
 “เราคงรู้เรื่องจากพวกที่มาในเรือเตี้ย”

เมื่อขุนนางสองคนกับบริวารอีกประมาณห้า
 สิบคนขึ้นมานบนเรือ แ่ดั่งกริยาสุภาพข่มข้อยองตาม

ธรรมเนียน แซนเซอร์ จึงถามข่าว ฟอลคอน ซึ่ง
เป็นท่านพระคตัง

ขุนนางซึ่งเป็นหัวหน้าตอบว่า “ท่านเจ้าคุณมา
คอยกับฉัน ฝรั่งเศส หยทตพังนานแล้ว เมื่อวาน
ฉันมีธุระสำคัญต้องกลับไปเฝ้าที่เมืองตโจว ได้มี
บัญชาไว้ให้ข้าพเจ้าบอกกับท่านฝรั่งเศส ว่าเจ้าคุณ
วิตกกคอยเรือกลับมา เพราะเวदानพระเจ้าหยหัว
กำลังทำศึกหยกับประเทศ กัมพูชา ทั้งทางบกทาง
น้ำของการให้พวกฝรั่งเศสที่เป็นอันตรายทั้งหมดช่วย
เหลือ ”

แซนเซอร์ — “อ้อ! คงนดอกหรือจึงมากอย
อดข่าว? แค้นแน่ท่าน คนเรือของข้าพเจ้าเจ็บป่วย
เสียเกือบครึ่ง เพราะเจ็บไข้กันมากและถูกพาย
ใหญ่ด้วย ถ้าสมเคราะห์ตั้งคนมาช่วยเหลือได้สัก
ยี่สิบคนจะชอบใจมาก มีฉันนึกว่าจะถึงเมืองตโจว
ก็เห็นจะต้องต้องเดือน ”

ขุนนาง—“ได้ จะจัดคนมาให้พอเมื่อเรือผ่าน
 ดันคอนเข้ามาแล้ว ในรวางนี้จะให้คนที่มากับ
 ข้าพเจ้าช่วยเหต้อไปพดาง” ขุนนางผู้นั้นให้สัญญา
 พวกบริวารก็เข้าทำงานรเบรกตาดีแทนพวกฝรั่งเค็ด
 ชิงเจบบ้วยหยุ

ตวงมาอีกสองตามชัวโมง เรือก็ข้ามดันคอน
 แต้นมาในรวางเรือรบทั้งสอง เรือดำหนึ่งเรียก
 ให้หยุด ก็ปัดันฝรั่งเค็ด ประคิบติดตามด้วยความไม่
 เคมใจ เพราะในขณะนั้นเกิดความสงสัยว่าเรื่องไม่
 ดีจะดี ชอนักเป็นจริงเช่นนั้น เพราะในทันที่กั้นมี
 คนในเรือรบทั้งสองดำ มีอาวุธครบทุกคนขึ้นมา
 บนเรือ ขุนนางซึ่งเป็นหัวหน้าก็เข้ามาหา แซนเซอร์
 พุดว่า—

“มีพระบรมราชโองการให้กับคัน ฝรั่งคองดง
 เรือทั้น และไปตงเรือดำโน้น” (พดางชมือไปตง
 เรือดำเก่าดำใหญ่ชักรงหดวง) “ไปเมืองดโว”

แซนเซอร์ — “เราเดี่ยรรักหุดอกแด้ว นีเกิด
เรื่องร่ำยอไรกัน? ชัก เพ็ญ ”

เบตก ยัดแซนชาย ฝรั่งเศส ใจร้อนไว้ — “ข้า
คิงคิงไปไม่เปนประโยชน์สำหรับเรา ยอมเดี่ยเกิด”
แด้วพุดเปนภาษา ฝรั่งเศส ว่า “คอยหาโอกาศ
ภายหตั้งคักว่า ”

แซนเซอร์ — “จริงซองแก ” แด้วหันไปพุด
กับขุนนางว่า “ยอมไป บอกเรือดำเภาซี ”

ขุนนาง — “ท่านฝรั่งเศสจะโกรธ แต่ไม่ควร
โกรธเลย ไม่มุ่งหมายทำร่ำยอไรกับท่านดอก
พระเจ้าหยู่ห้วมีพระราชประสงค์จะทรงพบท่านที่
เมืองตไวแทนน เพื่อนซองท่านคนน ” (กัมคัษะ
ไปที่เบตก) “จะตามไปด้วยก็ได้ สุดแด้วแคใจ ”

แซนเซอร์ หันมาถามเบตก ว่า “ว่าหย่างไร
กับคินเบตก? ” ด้วยแซนเซอร์ ยังสงสัยว่าเบตก
จะเต็มใจไปด้วยหรือไม่

เบ็ตก ตอบว่า “ ยินดี ” พอจำเภาแดงเข้ามา
 เทียบข้าง คนทั้งสองก็ลงไปในจำเภาหย่างคนโดย
 ด่าร เพราะฉนั้น จึงได้รับความเอื้อเฟื้อไม่แปลก
 กว่าคนโดยด่าร ครั้นเรือมาถึงชนบุรี แซนเซอร์ขอ
 อนุญาตขึ้นไปรายงานรรักษาเมืองว่าตนกตัญมาถึง
 แล้ว แต่ขุนนางห้ามว่า “ ขึ้นไปไม่ได้ เพราะ
 แม่ทัพฝรั่งเปนขบถ ” พดยังไม่ขาดคำ ก็มีเสียง
 ปืนใหญ่ตั้นบั้ง ๆ กระสุนใหญ่ตูกหนึ่งปลิวมาตูก
 ข้างเรือ

ทันใดนั้นชาย ฝรั่งเศส ก็ชักกระบี่ออกจากฝัก
 ร้องคำว้า “ ไช้หมา โทหกได้ ” แต่พอขุนนาง
 คนหนึ่งให้สัญญาณ พวกคนในเรือก็กตุ่มรุมจับฝรั่ง
 ทั้งสองคนไว้ได้ นำเขาไปขังไว้คนตะบาทดี ได้
 กักตัวไว้เพียงสี่ห้าชั่วโมงเท่านั้น เมื่อจำเภามา
 ถึงเมืองตโว ก็ตั้งให้คนทั้งสองขึ้นมาบนคาคฟ้า
 คุมตัวไปมอบไว้แก่ขุนนางเจ้าท่า ซึ่งมีเรือแดง
 มาเทียบข้างเพื่อรับฝรั่งทั้งสอง

เบ็ดก เห็นขุนนางเจ้าท่าก็จำได้ร้องทักว่า “นี่
 หย่างไร ถูกคุณพระนายไวยด์หายเก่าแก่มาคุม
 ตัวเขาไป?”

พระนายไวย มีความปลาดใจไม่น้อยกว่าเบ็ดก
 เหมือนกัน ทักว่า “ท่านฝรั่ง ก็ปัดันตานต้อน
 คอกหรือ? หมายถึงใครที่ไหน” แต่ในขณะที่กระตุก
 มือค้ำกับเบ็ดก พระนายไวย มีหน้าตาโหดย่อย
 แก้ม เหต็ยวซ้ายแตะขวาตพวกทหาร

เบ็ดก — “เพราะหัดมากได้มาพบกัน แค้น
 เกิดเรื่องอะไรล่ะ ท่านพระคตงจึงมีคำสั่งให้ดก
 จับนายทหาร ฝรั่งเค็ด ซึ่งเปนด์หายดีได้มอเหมือน
 ญาติทปากน้า แตะคุมตัวเขามาฉราวกับว่าเป็น
 โจรสัดต?”

พระนายไวย รวณเรใจไม่กล้าตอบได้ดักคร้ แตะ
 ตตา เบ็ดก เปนต์ แตะพูดเพื่อให้ใคร ๆ ซึ่งหยุดหน
 ได้ย่นว่า—

“ท่านฝรั่งเห็นจะมาจากโตกอื่น จึงไม่ทราบ ว่าสมเด็จพระนารายณ์ได้เสด็จสวรรคตแล้ว บัดนี้ สมเด็จพระเพทราชาได้เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติคือ ไป ส่วนฟอลคอนคนทรยศได้รับโทษสมกับที่ทำ ผิดไว้แล้ว”

เบ็ดก—“อ้อ! ว่าอะไรนะท่าน?” เบ็ดกรูด้ก ใจหายวาบซาไปทั้งตัว เพราะตามที่บอกสองสาม คำเท่านั้น พอให้ทราบได้ว่าเสียหายของคนได้ถึงแก่ ความล้มจม หรือบางทีต้นชีวิตด้วยก็เป็นได้

พระนายไวยแดดตาเป็นทอกครั้งหนึ่ง ตอบว่า “ข้อของไอ้กรีกห้ามไม่ให้คนตุงจริตเอ๋ยออกจาก ปากเลย”

แซนเซอร์—“อ้อ! เกิดขบคิดขึ้น พระเพท ราชาเป็นผู้ชนะ จึงได้เกิดสงครามขึ้นกับพวก ฝรั่งแล้ว เราก็เลยตกเป็นเชลยด้วย”

พระนายไวย—“ท่านฝรั่งเข้าใจผิด ท่านไม่ ได้เป็นเชลยอะไร เป็นแต่ถูกกักตัวเอาไว้ในเมือง

ตโด้จันกัจะหาเรือให้พวกท่านโดยด่ารออกจาก
ประเทศสยามไปได้เท่านั้น ในรวางเวดตายังจัดหา
เรือ มีพระบรมราชโองการห้ามไม่ให้ชาวต่าง
ประเทศคนใดคนหนึ่งผ่านขัณมาตามดำแม่น้ำ เว้น
แต่จะมีเจ้านาทคุมมาด้วย อีกประการหนึ่ง ข้า
พเจ้าได้รับพระบรมราชโองการให้รับรองท่านหุ่ย
ในเมืองตโด้จันกัจะเรือจะแล้วออกทะเลได้”

แซนเซอร์ — “แต่เรือดำนถูกพวกฝรั่งเศ็ดที่
บ้อมเมืองชนบรียงเอา คนชาติซาพเจ้าไม่ทำร้าย
ผู้ทเป็นไมตรีกันหุ่ย”

พระนายไวยคอบบ้ายเบียง “ท่านฝรั่งคงพบ
ใครทในเมืองตโด้ ครอบคำถามของท่านได้คอก
ในรวางนี้จะต้องเป็นแซกหุ่ยกับซาพเจ้า”

แซนเซอร์ — “จะเป็นแซกหรือเป็นนักโทษอะไร
ก็ตาม มันก็แปดความหุ่ยงเดียวกัน คือจะต้อง
ยอมมันเอง” ว่าแล้วตามพระนายไวยไป ด่วงมา

ประมาณหนึ่งชั่วโมง เมื่อชนบทไปถึงบ้านพระ
นายไวยแล้ว พระนายไวยจึงพูดขึ้นว่า —

“ท่านกับฉันฝรั่งเหนจะตั้งค้ำในความดีจริตของ
ข้าพเจ้า ท่านเข้าใจผิด บัดนี้ท่านจะสมัครเป็นแขก
ที่หนบถของข้าพเจ้า หรือจะไปหยุดบ้านของผู้ที่
เป็นชาติเดียวกันในเมืองตวันก็ได้ ถ้าจะไป
ข้าพเจ้าจะให้คนนำไปทันที”

แซนเซอร์—“ต้องขอโทษ ท่านชนนางไท แต่
เมื่อให้โอกาสข้าพเจ้าเดอก ข้าพเจ้าจะขอไปหยุด
กับคนชาติเดียวกันด้วยกัน” พระนายไวยไม่ขัดสักคำ
ตั้งให้บ่าวคนหนึ่งเป็นผู้นำไป

ครั้นเห็นอหยังแต่ เบตก กับ พระนายไวยต้องคน
เท่านั้น เบตก ได้ถามว่า “คุณพระนาย จริง
หรือทว่า ฟอลคอน ถูกฆ่า? แต่ข้าพเจ้าวิตกกังนมา
แต่ไรแล้ว”

พระนายไวย—“ก็ตงนนั้น เจ้าคุณ ฟอลคอน
ดับช้อไปแล้ว ข้าพเจ้ากตงว่าจะตายหย่างร้าย

กาจด้วย เพราะพวกศัตรูมีความเกลียดชังมาก”

เบตก — “แต่ภรรยาเล่า?”

พระนายไวย — “หต่อนก็ถูกรังแก ถูกทร-
 มานเคมเบียม พุดกันพอเดี่ยที่เถิด ในเวตาน”

เบตก — “ประเดี่ยวก่อน ขอถามอีกสักคำ
 หต่อนตกหญู่ในอำนาจคนใจร้ายหรือเปล่า?”

พระนายไวยกระซิบ “จู่ จู่ เดี่ยวใครจะได้
 ยิน” เหย็ดยวช่ายแตชวาคด้วยความตกใจ แด้วพุด
 ตตเดี่ยงตงให้เบาคอไปว่า “ในเวตาท่ต่วงมาแต้ว
 คุณหญิง มอนิกะ ตองหญู่กับพวกหม่อมห้าม ของ
 จ้าวไสยาทอนที่ไฉวั้ง จนกว่าจะหาบ้านให้หญู่ได้
 ต่างหาก เมื่อตองต้ามฉนมาน นางทราบว่ญาต
 ผู้หญิงที่ฉนมีอายุมากบ้วยหนัก จึงขออนุญาต
 ไปพยายามต จ้าวไสยาทอนไม่กต่าชัด เพราะฉน
 บดินนางหญู่ทบ้านของญาต”

เบตก — “ชาวต่มาก คุณพระนาย ข้าพเจ้า
 ตองพบกับหต่อน”

พระนายไว — “ได้ แต่ต้องรอเวลาดัง
 คณิตัก ๆ ดักหน่อย หย่าให้ใครรู้ว่าคุณหญิงพุดจา
 หยูกับฝรั่ง และทั้งเป็นเพื่อนของสามีด้วย”

เบตก — “ถามอีกนิดเถิด คุณพระนาย ได้
 ชาวบาศ์หวดง อังคังเนอร์ทอมัด บ้างหรือเปล่า ?
 หยากจะพบปะพุดจาดด้วยสักหน่อย”

พระนายไว — “เซนนท่านต้องรีบไปชนบุรี
 เพราะบาศ์หวดงทอมัดไปคอยเรือที่ออกจากประ-
 เทศ์ดยามไปหยัทเมืองนนแล้ว”

เบตก — “หย่างนนจริง ๆ หรือท่าน? เพราะที่
 รัยแท้ ๆ เพราะข้าพเจ้ากลับมาฉันทออกคราวน
 กเพื่อมาพบตัวท่านบาศ์หวดงรูปนน”

พระนายไว — “หย่าเพิกเฉยใจเคยท่าน
 เพราะ กุศต คน บันดานให้ ท่าน มา ช่วย เหลือ คนที่
 ฟอลคอน มีความรักยิ่งกว่าชีวิต”

เบตก — “คุณพระนายพุดถก ข้าพเจ้าควร
 จะต้องมีความยินดีที่ได้มาถึงในเวลาดูกุดทุกคังน

ขอท่านไปบอกคุณหญิง มอนิกะ ด้วย ชื่อนวอน
ขอให้พบกับข้าพเจ้าให้ได้โดยเร็ว”

พระนายไวย—“ตั้งบารมณร่อไว้ให้ถึงเที่ยง
คืนก่อนเกิด” ว่าแล้วพระนายไวยออกจากห้องไป

เมื่อถึงเวดเวลาที่กำหนดไว้ พระนายไวยกดับมา
และพา เบ็ดก ไปยังที่หู่ของ มอนิกะ

บทที่สิบแปด

มอญกะ หัน

เมื่อ เบตก กับพระนายไวยเข้าไปถึงประตูห้อง
มอญกะ ตกขึ้นมาจากข้างที่นอนแห่งญาติผู้กำลัง
ป่วยหยาบ ร้องว่า “ขอพระนามอันศักดิ์สิทธิ์สูงสุด
จงเป็นที่สรรเสริญเถิด ที่ตนบันดาลให้หญิงหม้าย
และบุตรกำพร้ามั่งคั่งมาหา ในเวลาซึ่งต้องการ
ความช่วยเหลือเสมอมา”

เบตก จับมอญนางกำนัล ตอบว่า “ฉันหยาก
ให้มีกำลังอำนาจช่วยเหลือจนได้เท่ากับที่มี ความ
ใจหยาบเดี๋ยวนี้ แต่ฉันเองตกมาอยู่ในเมืองตโงไว้เท่า
กับเป็นนักโทษเหมือนกัน”

พระนายไวย— “ท่านมีอำนาจอาจช่วยได้
เพราะเมื่อวานนี้ท่านทำบุญญาภิรมย์ตลอดแล้ว คือจัด
หาเรือให้ทหาร ฝรั่งเศส โดยส่งออกจากประเทศนี้

ไป บันดาคนต่างประเทศจะออกจากเมืองตไวไป
ในเวตาบัตันได้ "ไม่มีใครห้ามปราม"

มอริกะ คุกเข้าประณมมือด้วยดีใจร้องว่า "ดิ-
ฉันพูดแล้วว่า พระเจ้าได้ประทานความอนุเคราะห์
มาในเวลาต้องการที่สุด" พดางเกาะเข้า เบ็ดกไว้
พูดต่อไปว่า "ท่านก็เป็นเพื่อนเก่าแก่แต่รักใคร่
กับตำมัตตินมาก จะไม่ช่วยของกันบุตรภริยาของ
เพื่อนหรือ? ดิฉันอ่อนวอนตะ ขอให้พาตัวดิฉัน
ไปชนบรที่เถิด"

เบดก ประคองนางให้ลุกขึ้น— "หัดอนพูดถก
ดิฉันขอเอาชีวิตเข้าแลกเพื่อช่วยหัดอนและบุตร ต้อง
หาทางหนีออกจากเมืองตไวให้ได้"

หญิงชราซึ่งนอนป่วยหยุ่ทวง— "คิดคนเดียวให้
ดี ตุกรัก เรืองน คิดถึงอันตรายให้มากที่จะเลี้ยง
บุญเลี้ยงกรรมไป ถ้าหนีไปเขาจับได้—เพราะ
ไม่ว่าทางน้ำทางบกมีแต่พวกเขามากมาย—เจ้าจะ

ถึงแก่ความอัปยศ ถูกของเจาก็จะไม่รอดแน่ด้วย
ในคราวนี้”

มอนิกะ— “ดิฉันได้คิดหาทางหนีมานานแล้ว
แต่ทราบได้ดีว่าจะประตักภัยอันตรายอย่างไร แต่
ถ้าจะเทียบความทุกข์ความอันตราย ซึ่งจะหยู่ใน
เมืองนรกจำวได้ยาทอนคิดร้ายต่าง ๆ นานาตลอด
จนข้อเคียดแค้นและควมตรกกับที่จะหนีไป เห็น
ว่าไปดีกว่าหยู่ทั้งชกชาติต่อไปไม่ได้ ด้วยเมื่อวาน
จำวได้ยาทอนตั้งคนมาบอกว่าบ้านทำไว้ให้หยู่เสร็จ
แล้ว” แล้วชดตัวตงคุกเข่าจับมือ เบตง ไว้อีก
อ้อนวอนว่า—

“ท่าน เบตง คานต้อน ดิฉันถือว่าคุณเป็น
เสมือนเทวดา พระจำวประทานให้มาพิทักษ์รักษา
ดิฉัน ท่านเป็นเพื่อนซื่อสัตย์ของสามีดิฉัน นึกว่า
เห็นแก่เขาเถิด ช่วยพิทักษ์ข้อเคียดแค้นภริยาข้าต้ง
และบุตรของเขาด้วย มองดูความทุกข์เวทนาของ
ดิฉันในเวตานั้นเถิด ถูกบังคับให้หนี หรือมิฉนั้นจะ

ต้องตกอยู่ในที่มหาพิภกหย่างร้ายแรง ถูกขังเป็น
นักโทษหรือหยาในหลุมเท่านั้น คะ ดิฉันทราบ—
ดิฉันเห็นแล้วว่าท่านจะเป็นผู้ช่วยทุกซัดฉัน ช่วยพา
ไปชนบุรี”

เบตก—“ฉันขอให้หัดนอนตกชั้นเกิด ภริยาของ
ฟอลคอน มิบังคับควรคบเข้าให้แก่เพื่อนของ ฟอลคอน
ฉันจะจัดการให้ตามที่ปราถนา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้น
ไป ฉันจะใช้เวลาดาคความคิดทั้งกายใจพยายามช่วย
หัดจนจนถึงที่สุด”

หญิงชรา—“เดชะพระเจ้า ขอให้ดำเราประ-
โยชน์ในความพยายามหย่างน่ากตวณเกิด เพราะ
ตายแล้วยังดีกว่าตกไปหยาในอำนาจของเจ้าโด้-
ยาทอน”

มอนิกะ ไต่ฟังดังนั้น ดูเหมือนตกใจกตวณใหญ่
เกาะแขนเบตกไว้แน่น แตะมองดูหน้า อ่อนวอน
ว่า—

“ท่าน เบ็ดก คานค้อน ถ้าคิดถึง ฟอลคอน และคิดถึงเกียรติยศแล้ว ดิฉันขอให้อภัยกับดิฉัน ชั่วหนึ่ง ”

เบ็ดก— “ยอมให้อภัยก่อนที่ร้องขอด้วย”
แต่ เบ็ดก ตกตึงเมื่อได้ฟังนางตอบว่า—

“ขอให้อภัยว่า ถ้าถูกตามจับตัวมาได้และ จะต้องตกไปอยู่ในอำนาจของเจ้าวโด้ยาทอนแล้ว ขอให้ท่านจับตัวดิฉันและบุตร โยนลงแม่น้ำเสีย ”

เบ็ดก ถังด้านแทบหน้าตาเหือด— “หัดอนเฮ้ย ! ทราบดิฉันยังมีชีวิตอยู่เป็นไมยอมให้ตกไปอยู่ในอำนาจคนอมหิตที่เดียว ดิฉันตอบได้เท่านั้น ”

พระนายไวยตงท่าตุงชนจะตาไป พูดว่า “เขา เปนตกลง ขอให้ท่านซ่อนตัวหนีทันก่อน ส่วน คุณหญิงควรจัดการเตรียมตัวไว้จะได้หนีไปในเวดากดางคั้น เมื่อซาพเจ้ามารีบ ”

เวดาเที่ยงคั้นพระนายไวยกดับมา และพบ มอนิกะ บุตร กับเบ็ดก ออกจากบ้านถัดไปตาม

ตรอกซอกต่าง ๆ ทาง ตะแควหมู่บ้านคนจนตรงมา
ยังท่าหน้า ได้พบเรือเตกตำหนิงจอดคอยหยุด มีบ่าว
ที่สนิทไว้ใจของพระนายไวยหยุดประจำเรือ ๓๒ คน
ได้ตั้งเรือออกจากเมืองตโว่ ตรงนมแม่ชนบุรีจะห่าง
ไกลจากเมืองตโว่ ไม่น้อย และต้องช่างฝั่งมีพวก
ชาวเมืองมากก็จริง มอนิกะ และ เบ็ดก ได้พยายาม
รีบเร่งมาจนถึงบ่อมชนบุรีได้ โดยสวัสดิภาพ

เมื่อมาหยุดยังร่มเงาแห่งขงฝรั่งเศ็ดได้แล้ว หญิง
หมายแม่จะมีทุกซกค้อยบนเทาความวิตก ด้วย
บุตรรอดอันตรายพ้นภัยมาได้ ทงตนก็พ้นจากความ
รบกวนรังแกของจ้าวได้ยาทอน บิดนางคอยพบ
กับแม่ทัพขออนุญาตอาศรัยหยุดด้วยเท่านั้น แม่พวก
นายทหาร หาดายคนซึ่งเคยเป็นผู้คนเคยรักใคร่กับ
สามีนางมาแต่ก่อน ได้แต่แสดงความดีใจที่นางรอด
ภัยมาได้ก็ดี แต่นางคอยหยุดจนได้สามวัน ก็ไม่เห็น
เคฟอรเยอะ มาเยี่ยมเยือนหรือไต่ถามประการไร
ออกจะแปลกปตาตตะเห็นใจดำมาก

เบ็ดก ได้ไปหา เดฟอรเยอะ ทุกวันขอให้นางได้พบปะ แต่เดฟอรเยอะ ก็ผิดเพี้ยนเดือนเวตาพบหยุดเสมอ วันที ๕ เบ็ดก กลับมาหน้าทางเด็ร่าแตะทางแดงด้วยความโกรธ

เมื่อเบ็ดก เข้ามาในห้อง มอนิกะ ร้องถามว่า “คราวนเห็นจะตำเรจกรรมัง? ท่าน เดฟอรเยอะ คงรับรองเรา”

เบ็ดก—“คอยรับเรื่องร้ายเถิด หัดอ่อน”

มอนิกะ—“ร้าย! อไรจะมีร้ายไปกว่าเรื่องจ้าวไสยาทอนทำร้ายอีกเล่า?”

เบ็ดก—“ขอให้ตั้งใจฟังด ๆ อดทนความทุกข์ไว้ ด้วยบดินพระเพทราชาตั้งคนมาขนบรูมาเซนต์ญญาตั้งบดัก แต่จะขอรับเอาคัวหัดอ่อน เปนค่าเซนต์ญญากลับไปตไว้ด้วย”

มอนิกะ—“แต่ท่านผู้รักษาเมืองเล่า ท่าน เดฟอรเยอะ น่ะ?”

เบ็ตก—“เดฟอรเยอะใจชดามาก ไม่กล้า
ประคิเชช”

มอนิกะ ตกคตตั้งหยุได้สักครู่ แล้วร้องว่า—

“เป็นหย่างหนตเดียวหรือ? ภริยาของ ฟอล-
คอน คนเดียวเท่านั้นดอกหรือหน้ทุกขมาอาศรัยหยุ
ไม่ได้? ไม่จริง ไม่จริง ถึงท่านจะดำบานดิฉันก็
ไม่เชื่อ” แล้วคูกเข้าอ้อนวอนขอให้พระเจ้าอุม
ครองบุตรชาย ปากก็พูดว่า “โอ้! ฟอลคอน
ของเมียได้เอาชีวิตออกแตกไป เพราะเห็นแก่คน
ชนิดคนเจียวหรือ?”

เบ็ตก—“ไม่ใช่เช่นนั้นทั้งหมด พวกฝรั่งเศส
ที่ยงเป็นคนกตาก็ยังมี บางคนถึงกับบอกเดฟอร-
เยอะว่าจะตั้งตัวหต่อนให้แก่ศัตรูไปก็เป็นการนำ
อับอายที่สุด เต็มเต็มอำนาจของฝรั่งเศส หย่าง
น้อยก็คงมีคน ๆ หนึ่งยอมตายในที่จะช่วยหต่อนใน
เวตาได้ทุกข”

มอนิกะ—“ถ้าหย่างนั้นยังคงมีหวังบ้าง”

เบตก—“มี เพราะ เดฟอรเยอะ กต้วพวก นายทหารโกธธแค้น บางที่อาจเตียงชอว์องชอ ของพระเพทราชาได้” มอนิกะ นึกหวังหย่างนี้ ค่อยบันเทาความวิตกกตง แต่ เบตก คาคการณ้ผิด เพราะ เดฟอรเยอะ กต้วจะเกิดบาดหมางกันขึ้นอีก จึงคกตงจะตั้ง มอนิกะ ไปเมืองตโว เพื่อจัดการ หย่างรุนแรงนี้ แต่คองการจะแแต่คความส่สภาพ ด้วย รังชน เดฟอรเยอะ จึงได้ตั้งบาค่หตวงฝรังเศส รูปหน้ มาพุดจาเกตยกต้อมให้ มอนิกะ กต้วไป เมืองตโวด้วยความคตมใจเอง

บาค่หตวง—“การทเจาจะมาหยุกกับ ฝรังเศส จะคความตงบในรวางตองประเทศกตายเป็นความ แตกราวกนชน และเปอนันครายแก่พระคาคณา ันคักคตัสทชในประเทศสยาม ผู้ชงมีใจส่ภาพ ศรัทชากต้วในพระคาคณา จะคตมใจคการบาป หย่างหน้ก เพียงแต่จะไปเยี่ยมเมือง ฝรังเศส เท้า นนทคเดียวหรือ?”

มอริกะ—“ไปเมือง ฝรั่งเศส? เบตาเดย
 ดินันไม่หยากไป ขอให้พา ดินันไปตั้งยังเมืองโค
 เมือง มาเก๊า หรือเมืองไหนเมืองหนึ่ง ที่ ดินันจะ
 รักษาชื่อเดียงและบุตรของ ดินันให้พ้นภัยได้ก็แล้ว
 กัน ”

บาทหลวง—“ มีความประสงค์หย่างนั้นควรชม
 และก็เป็นธรรมดาของผู้ที่ประพฤติ แต่กระนั้น
 ถ้าเห็นแก่ค่าดนา คริสต์ตั้ง ในกรุงสยาม และกอง
 ทหาร ฝรั่งเศส ที่ในบอมบะ ก็เป็นการสมควรหย่าง
 ยิ่งว่าถดับไปเมืองตโวกัดกว่า ไม่ต้องกลัวอันตราย
 อไร เป็นหน้าที่ของสัตวี คริสต์ตั้ง จะต้องปฏิบัติ
 ตามด้วยความเต็มใจ ”

มอริกะ—“ นีหตวงพอเข้าใจว่าพูดดอดวง ดินัน
 หย่างนั้น ดินันคงยอม พระเจ้าแผ่นดินจะไม่ทรงทำ
 โทษใครด้วยเรื่องของ ดินัน คริสต์ตั้ง ที่นั้นคนไหน
 ในเวदानั้นไม่มีความ กัดวเกรง อาชญาของพระเจ้า
 แผ่นดิน พวกข้าราชการคนไหน ดินันก็ไม่เห็นหน้า

ใครว่าจะช่วยได้ พวกโปรตุเกส หรือก็เป็นพรรคพวกเดียวกัน ส่วนพวกฝรั่งเศส เชื่อคินันเกิดหดวงพ่อ พระเพทราชาไม่ทรงทำร้ายอีกต่อไป ด้วยเกรงพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศสเหมือนกัน ไม่ได้ไม่ได้ หดวงพ่อ คินันจะไม่กดับไปเมืองตโว้ตามใจสมัครเป็นอันขาด คินันไม่ควร—ไม่ยอมลดละข้อเลี้ยงหรือคำสั่งนาของบุตรด้วยเหตุนั้น ประโยชน์อื่น ๆ ใครเล่า—ใคร ที่ในเมืองตโว้จะด่ามารกบ้องกัน คินันให้พ้นภัยจากความข่มเหงคเนงร้ายของจ้าวโศ้ยาทอน?”

บาค์หดวง— “ข้อขัดข้องเหล่านี้ไม่สมควรวิตกกดัวไปเปล่า ๆ คิดให้มากใหญ่โตไปเอง พระเจ้าแผ่นดินจะไม่ทรงยินยอมให้จ้าวโศ้ยาทอนรบกวณได้ อีกต่อไป แต่ไม่เป็นไร ยังมีหนทางหนึ่งซึ่งอาจทำให้จ้าวโศ้ยาทอนยับยั้งไม่ถ่วงวายได้อีก”

มอณิกะ มองดูด้วยความปลาดใจ— “เป็นไปไม่ได้ หดวงพ่อบอกมาเกิดว่าจะทำอย่างไร?”

บาค์หวง—“ให้ ดากิตา นายทหารโปรตุเกส
 ปกป้องรักษาเจ้าเตี้ยก็แล้วกัน ถ้าเช่นนั้นก็จะเปน
 เหมือนชายแข่งแรง บ่อกันกริยาหยาบของจ้าว
 โด่ยาทอนไว้ได้อย่างดี เพราะถึงในประเทศนั้นเขาก็
 ยังถือกันแข่งแรง ว่าถ้าได้แต่งงานแล้วใครก็ไม่
 กตัญจะบกรังแกได้” บาค์หวงหยุดนิ่งรอฟัง
 เรื่องที่แนะนำว่านางจะว่าอย่างไร หน้าแดงคอ
 ของ มอนิกะ มี โด่หิตเด่นขึ้นแดง ดวงตาก็แวว
 วาวด้วยความแค้น น้ำตาไหลอาบหน้า อัดอั้นใจ
 จนตอบออกมาไม่ออก บาค์หวงเห็นนางนิ่ง ได้
 ใจพูดต่อไปว่า “ตกลงตามนต้ายเถิด และเพื่อ
 บ่อกันให้พ้นภัยจากจ้าวองค์ต่อไป ท่านเค-
 ฟอรเยอะ จะแซกข้อความในหนังสือสัญญาชั้นอีก
 ข้อหนึ่ง ซึ่งจะได้ลงมือเช่นชอกันในเร็ว ๆ นี้ ให้
 เจ้าหู่ในความคุ้มครองของวัดพวกพ่อ บาค์หวง
 ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงยินยอมให้หู่ในกรุง สยาม
 ค่อยไป”

แต่ มอนิกะ เมื่อรังสติไว้ได้ ตอบว่า—

“อนิจจา ! ภรรยาของ ฟอลคอน ซึ่งตกค่าแท้ ๆ
แนะนำอย่างไรให้ ดินนั๊กได้ อนิจจา หดวงพ่อก็
เปนมรรพชิต เปนคริสตัง เปนชาติ ฝรั่งเศส ดินนั
ก่าตั้งไว้ทุกซัให้แก่สามี แต่ก็ยังไม่ทราบแน่ว่า
ตายไปจริงหรือไม่ หดวงพ่อก็มาแนะนำให้แต่ง
งารใหม่ บอกให้ทราบด้วยว่า ถ้าดินนัเปนหญิง
สามานถึงหย่างนั้น คนในประเทศฝรั่งเศสเขาจะ
คิดว่าอย่างไร เมื่อผู้หญิงซึ่งเป็นภริยาหม้าย ของ
ผู้พระเจ้าแผ่นดินโปรดปราณ ประทานเกียรติยศ
ให้สูงสุด สามารถประพฤตตัวเดวทรามยอมแต่ง
งารกับชายโปรตุเกส ไม่มีเชื้อมัสกุด และเป็นศัตรู
ร้ายของสามีด้วย?”

บาค์หวง—“ ดูก—”

มอนิกะ—“ หดวงพ่อหย่าเพิกพุด พังดินนัก่อน
หวดวงพ่อบอกว่า คนไทไม่รังแกหญิงซึ่งมีสามีหยู่
เหตุไรจ้าวไฉยาทอนจึงไปเที่ยวดูผู้ หญิง คริสตัง

ไปหาตายคน หดวงพ่อจะให้คณะบาท้หดวงเบนผู้
 บ้องกัน แต่ตัวเองก็ยังไม่บ้องกันไม่ได้ ดินันไม่ยอม
 เมื่อฝรั่งเคต ไม่ยอมบ้องกันดินันไว้ได้ ก็เชิญ
 หดวงพ่อไปบอกท่านแม่ทัพเถิด ว่าไม่มีมนุษย์คน
 ไรจะทำให้ มอนิกะ เปิดผนึกความตั้งใจไปได้ ดินัน
 ไว้ใจในเวदानักแต่พระเจ้าว เตพอรเยอะ จะฆ่า
 ดินันและบุตรก็ตาม ชีวิตของดินันไม่มีราคาค่า
 งวดคอไร แต่จะให้เสียเกียรติคุณซึ่งถนอมไว้ยิ่ง
 กว่าชีวิตไม่ได้เป็นอันขาด ดินันตอบท่านแม่ทัพ
 คำได้ เจริญ ”

บาท้หดวงเวตาจะดาไป พูดว่า “หน้าที่ของพ่อ
 จะนำอนาคักจำเป็นต้องทำ พดเต้าโตมหย่างไรก็
 ประดิษชเตี้ยหมด เพราะฉนั้น เตรียมตัวดำหรับ
 กตบไปเมืองตโว ด้วยพรุ่งนี้เช้าครู่จะนำตัวไปตั้ง
 ยิงเรือตาหนงของพระเพทราชา ”

ในรวางที่ตองเจบเข้าใจให้หวั่นๆ พรันนิกคทหย
 ด้วยความทกขณ มอนิกะ ตงตาคอยเบตก ซงหาย

ไปทั้งวัน จนเย็นจึงได้กลับมา นางเล่าเรื่องซึ่ง
ได้สนทนาโต้ตอบกับบาทหลวงให้ฟัง เบ็ดตกตั้งใจ
ฟังจริงๆ แล้วตอบว่า—

“ไม่ต้องกลัว ฉันมีข่าวดี เคาน์เดอฟูรเบง
สหายของ ฟอลคอน ฟังมาถึงชลบุรี ฉันได้ไปหา
และเล่าความทุกข์ของหัตถ์อนให้ฟัง เขาเป็นคนดี
แต่ๆ สบายว่าจะช่วยหัตถ์อนให้พ้นภัยจริงได้ แม้
ในเวลานี้ ฉันยังได้ตกลงกับเขาถึงอุบายที่จะช่วย
หัตถ์อนอยู่แล้ว เพราะฉัน ขอให้มันใจไว้ใน
พระเจ้า ถึง เดฟูรเยอะ จะมอบตัวหัตถ์อนให้ขุน
นางไทไปก่อนที่ฉันจะกลับมาทัน ก็ยอมไปโดยดี
เถิด หย่าขาดฉัน เพราะจะมีผู้ช่วยทัน”

มอนิกะดีใจ— “ฉันเชื่อและไว้ใจในท่าน”
นางดูผู้ค้ำหัตถ์อนคอยเบ็ดตกกลับ ครั้นตั้งมา
หลายนาฬิกายังไม่เห็นกลับมา นางก็เกิดความ
วิตกกังวลไปต่างๆ นานา หรือว่า เดฟูรเยอะ ทราบ
เรื่องที่จะช่วยหัตถ์อน ได้ก็กักเอาตัวเบ็ดตกไว้? แต่

กระนั้นนางผู้แข็งแรงใจทำตามคำสั่งของ เบตก เพราะ
 รุ่งเช้าเมื่อ นายทหารคนสนิทของ เดฟอริเยอะ เข้า
 มา มีขุนนางไทหนึ่งคนกับหัวหน้าพวก เยซูอิต ซึ่ง
 ฟอลคอนได้ผูกสัมพันธ์หายมาแต่เดิมตามมาด้วย
 มอนิกะ ร้องคัดค้านต่อ นายทหารในการที่ใช้อาช-
 ญาบังคับนางดังนี้ แล้วหันไปแสดงความขอบคุณ
 หัวหน้า เยซูอิต ว่านางได้รับความอนุเคราะห์จาก
 พวกบาศ์หดวง เยซูอิต คณะนั้นเต็มอิมได้ขาด และ
 พูดเพิ่มเติมต่อไปว่า—

“หดวงพ่อเป็นผู้ที่มีความรักใคร่ ฟอลคอน
 เมื่อเวลายังดีและเมื่อเวลาได้ทุกข์ รุ่งดีในความ
 ทุกข์เดือดร้อนแห่งครอบครัวตกยากของ ฟอลคอน
 จริงๆ พระเจ้าและความรู้สึกดีของหดวงพ่อ
 จะประทานรางวัลให้หดวงพ่อเอง”

พูดแล้วนางจึงมอบครดด้วยกริยาอันองอาจตาม
 ขุนนางไทไปริมน้ำ ซึ่งมีเรือจอดคอยไว้สำหรับนำ

ไปตั้งยังเรือไท นางเห็นเรือมารับไม่มีคนไทหยุดัก
คน จึงร้องว่า—

“ไม่นึกเลยว่าท่านพวกฝรั่งเศษ ซึ่งหย่าในเรือ
เป็นก่ายกอง จะมีใจพากริยาหมายของผุ้ซึ่งเป็น
สหายคน และทำคุณให้แก่คนจนเดี่ยชีวิต ไปตั้ง
ให้แก่ศัตรู” นางลงไปนั่งในเรือแดงรองให้ด้วยถูก
สับประมาท เหตุยวแต่ครอบข้างว่าจะมีผู้มาช่วย
ตามทีสัญญาหรือไม่ ถ้าไปถึงเรือไทจะมีผู้ไปช่วย
ทันหรือไม่หนอ? แต่ไม่ต้องรอดั่งเช่นนั้น ความ
ช่วยเห็ดอหย่าโทดๆ ที่ตนเอง เพราะทันใดนั้น ชน
นางไทตกชนจากที่นั่งรองชนเดียงหงตว่าถูกหลอก
ด้วยเรือหาได้ตรงไปยังเรือไทไม่ กัดบพุ่งตรงไป
ทางเรือฝรั่งเศษดำใหญ่ ซึ่งทอดตรงข้ามกับเรือไท
คนในเรือคนหนึ่งพูดขู่เมื่อเรือเข้ามาเทียบข้าง
เรือฝรั่งเศษว่า “หย่าเฮดไป รักชีวิตก็คองนึ่งๆ”
คนเรือทพูดน คอ เคาณเคอฟูรแบง นั้นเอง ได้ปดอม
ตัวเป็นคนเรือมาพร้อมด้วยกับกับ เบตก

ในช่วงเวลาดังกล่าวมาทันที มอนิกะ กับบุตรก็ได้
ขึ้นไปหยิบขนาดฟ้าเรือฝรั่งแล้ว

มอนิกะ มีความยินดีเป็นที่สุด ร้องตั้งบุตร
ให้คุกเข่าขอขอบคุณพระเจ้า ซึ่งโปรดให้พ้นจากเงื้อม
มือศัตรูมา

เคาน์เตอฟูรเบง ถอดหมวกยื่นหยู่ เมื่อขณะ
มอนิกะ กำลังคุกเข่าขอขอบคุณพระเจ้า แล้วเข้ามา
จับมือ มอนิกะ พูดว่า—

“ซึ่งมีความอดทนหย่างกล้าหาญจริง ๆ ตู้อุต-
ต่ำห์ทนทุกขเวทนามารวดกับว่าเป็น มาเตอร์ ยัง
จะอดทนความดีใจหย่างใหญ่ไว้ได้อีกหรือไม่?”

เคอฟูรเบง กระซิบบอกที่หูนาง กระทำให้
นางหันไปท้วงตั้งรวางคักาย ร้องขึ้นมาด้วย
ความปรึติอันสุดกตนั้นว่า “โอโย! แแต่ยินดีแทบ
เหตอเซอ ตำมของฉินยังไม่ตาย” ขณะนั้น ฟอล-
คอน ก็ออกมาจากห้องบาหัดตรงเข้าไฝกอดนาง
ไว้ นางก็ตั้งน้อมอุทิศหยู่ในวงกัแขนของ ฟอลคอน

ฟอตคอน—“ ยอศรีภักของพี่ ดกรัก เวदान์
 ชั่งเคราะห์หัดแท้ ๆ เดอฟูรเบง เรอชงถอถักยจริง ๆ
 แกด้วย เบตก เกตอแก้ว เออ! ในเวदान์ขณะ
 ถึงจะได้รับทุกขัทรมานมา ก็พอจะชดเชยความ
 ทุกขัแต่ก่อนไว้ได้”

แต่จะขอปีติมานตสนได้กดับมาพบกันหย่างนำ
 ยินดีมีความตั้งหนท จะได้เริ่มเล่าเรื่องว่าเป็นหย่าง
 ไร ฟอตคอน จึงยงมชวดหัย และชนมาหัยบนเรือ
 คว

บทที่สิบเก้า

รอต

เราจะเห็นว่าผู้เชื่อกันโดยมากตลอดทั้งดยาม
 ว่าฟอดคอน ได้ถูกประหารชีวิตในเวลาไม่ดี ช้านัก
 เมื่อตอนถูกจับตัวได้ครั้งที่สอง หย่างไรก็ดีชาวตือ
 ว่าตาย เป็นเพราะล้มเศพระเพทราชามีพระราช
 ประสงค์จะโฆษณาให้ ออณาไปเช่นนั้น เพราะ
 พระองค์จะทรงคิดว่า ถ้าชาวทราบไปว่า ฟอด-
 คอน ยังไม่ตาย ฝรั่งก็ดี ก็จะรีบเข้าขอเพิ่มข้อความ
 สำคัญในสัญญาทำความสงบตั้งกันอีกข้อหนึ่ง ขอ
 ให้ไว้ชีวิตและปล่อยตัว ฟอดคอน ไป แต่พระองค์
 ยังทรงตั้งพระราชหฤทัยจะให้ ฟอดคอน ได้รับทุกข์
 ทรมานโดยนานวันเหมือนกัน เพราะฉนั้น จึงทรง
 เอาตัว ฟอดคอน ขังไว้ที่ห้องมืดหย่างเดิม จำใช้
 ตรวนเลี้ยงแน่นหนาหลายชนจนกำลังของ ฟอดคอน

เกือบไม่พอทนทานได้ และทรงให้ข่าวรบือไปว่า ฟอลคอน ได้ถูกประหารชีวิตแล้ว อีกประการหนึ่ง พระเจ้าแผ่นดินกับเจ้าวโด้ยาทอนเสด็จมาทอดพระเนตรดูนักโทษทุกวัน และทรงเยาะเย้ยต่าง ๆ นานา ด้วยเห็นเป็นความสนุก มาภายหลังทรงเบื่อหน่ายในเรื่องทรมานักโทษ ก็มึรับสั่งให้เจ้าวโด้ยาทอนเป็นผู้ดูแลจัดการเขาคว ฟอลคอน ไปประหารชีวิตเสีย หย่างไรก็ดี ฟอลคอนได้รับความกรุณาหย่างหนึ่งก่อนที่จะตายไป คืออนุญาตให้ บาค์หุดวงมาบอกหนทางได้ ฉะนั้นบาค์หุดวงรูป นนเป็นหุดวงพ่อ อังควเนอร์ ทอมัส ประจวบใน เวदानนแก่ออกจากเมืองชนบุรี มาเมืองตไว้ด้วย เรืองชระบางหย่าง ซึ่งเกี่ยวกับหนังสือสัญญาทาง ไมตรียงค่างกันหุ้ย

ถึงวันกำหนดประหารชีวิต ฟอลคอน ก็ชนชาง มีทหารมตายเจ้าวแมกาดาร์เป็นผู้บัญชาการ คอบ

กุมรวไรวรั้งอย่างแข็งแรง ตรงไปยังป่าทเดชบุศร์
บาศ์หดวง เคอตาอั้ง กถ่าวว่า —

“ผู้ซึ่งคุมตัวเขา (ฟอลคอน) ไป กถ่าวว่า
เขามีกิริยาสงบเฉยจริง ๆ พระวงหยู่แต่ลวดภาวนา
แะม๊กอกพระนามพระเยซู แะพระมาเรีย ตั้ง ๆ
บ้อย ๆ จนตอดทาง ”

ครนถ้งยั้งแดงแกง ตั้งให้หนักโทษตงจาก
ข้างจัดการเตรียมตัวตาย ฟอลคอน มิได้มีใจสทก
สท้านค่อมฤดยุราชซึ่งย่างโกตเข้ามา เปนแค่ขอ
อนุญาตจ้าวโด้ยาทอนลวดพร้อมกับบาศ์หดวง ได้
คุกเข่าตงลวดด้วยเดียงหย่างนำตั้งเวซ จนคนท่หยู่
ทั้นมีใจสททหวิด ๆ ไปตามกัน เมื่อลวดเสร็จ
ฟอลคอน ยกมือไปเมืองอากาศ คัดค้ำในควม
ผิดซึ่งถูกกถ่าวหาแะ กถ่าวว่ายอมตายด้วยความ
เต็มใจ เพราะความรัถักผิดชอบของคนเป้นพยาน
หยู่ในคัว ว่ากิจการยต่าง ๆ ซึ่งคนได้ทำไว้ ก็ได้
ทำไปนเพราะจะเพิ่มพูนพระกัรติคุณของพระเจ้าอั้น

เที่ยงแท้ นตองพระเดชพระคุณพระเจ้าแผ่นดิน
และความเจริญของประเทศท่านน ฟอลคอน
ขอยกโทษขอให้สิทธิกรรมการเบเนเวร กันแก่ศัตรูของ
คน และซึ่งคนหวังว่าพระเจ้าองค์ประทานโทษให้
คนหย่างเดียวกัน

ฟอลคอน ได้พูดกะจ้าวไต้ยาทอนว่า “นอก
จากนี้ ต่างว่าเรามีความผิดเหมือนดังศัตรูของเรา
ได้กด่าหาแต่ัว ส่วนบุตรภริยาของเราหาได้มี
ความผิดด้วยไม่ เราขอฝากทั้งต้องไว้ในพระมหา
กรุณาของพระเจ้าแผ่นดิน ไม่ร้องขอทรัพย์สิน
หรือตำแหน่งหน้าที่อะไร ขอแต่มีชีวิตหยู่เป็นไทแก่
ตนท่านน” แล้วหันไปทางบาค์หลดวง ดูเหมือน
จะต้องการพูดว่า “แต่—”

จ้าวไต้ยาทอนรำคาญใจร้องห้ามว่า “พอที่”
และให้สัญญา เพณฆาคกกักถือดาพเด็รเข้ามา จ้าว
แมกกาจารย์ฆมาตรงเข้าไป พูดว่า—

“ท่านโธ่ยาทอน ข้าพเจ้าต้องขอความกรุณา
ให้ไอกริก พุดตั้งเดียวกับบาศ์หดวงเถิด เราไม่ได้
ทำสงครามกับคนที่กำลังจะตาย”

เจ้าโธ่ยาทอนไม่พอพระฤทธิ “พุดอะไร?
ใครกล้าเข้ามาขวางเรา?” แต่ตั้งเกิดดีหน้าอัน
ดูร้ายของพวก มตาย เห็นได้ดี ๆ ว่าถ้าแต่ดงการ
ลับประมาทค่อนนายมันแค่เดกน้อย ก็อาจจะทำ
ร้ายคนได้ จึงครัดตั้งเบาดงว่า—

“ตามใจ”

รวางที่ ฟอลคอน กับบาศ์หดวงตั้งเดียวกันหย่น
เจ้า อับคุด แตะไปทางบ่าซึ่งมีหมี่ไม่ ขนทบบ่อย ๆ
ดูเหมือนจะรอกคอยใคร ข้า ๆ นาน ๆ ก็เห็ดอบคุด
เจ้าโธ่ยาทอนเดี่ยครั้งหนึ่ง การตั้งเดี่ยวของ ฟอล-
คอน ช่งนานเดี่ยวจริง ๆ จนเจ้าโธ่ยาทอนแต่ดง
ความรำคาญใจหย่อคึด ทันใดนั้น ขณะที่เจ้า
โธ่ยาทอนจับกระบี่ ก็มีเดี่ยวพวกคนเรือฝรั่งเค็ด
ราว ๕๐ คนร้องแปร้นแหวกต้นไม้ถต้นเข้ามา

จ้าว อับดุล ให้สัญญา พวก มตาย ก็คงทำ
คอยต่อดี

จ้าวโล้ยาทอนก็คงทำไว้อคยบ่อกันตัวเหมือน
กัน แต่พวกแซก มตาย ทำท่าไม่ตัดใจตัวมา
แต่แรก ก็ไม่รอหย้ค้อดีต่างพากันหนีไปหมด
เหลือแต่หัวหน้าของมณ คอ จ้าว อับดุลผู้เดียว ฝ่าย
จ้าวโล้ยาทอนก็หันตามพวกแซก มตาย เหล่านั้นไป
ด้วย

“ฟอลคอน ด่หายรัก ต้องชอบคุณพระจ้าวที่
มาทันเวตาช่วยชีวิตท่านไว้ได้ เป็นไทแก่ตนแล้ว
แต่หย่าชกซาให้เสียเวตาหย้ออีก เดียวจ้าวโล้ยาทอน
จะไปพาพวกกลับมา”

ฟอลคอน ยืนตกตั่งหยู่ลึกครู่ ด้วยเห็นจ้าว
อับดุล หนึ่งหยู่บนหลังม้า มองดูพวกฝรั่งเศ้ซึ่งเป็น
คัทรหยู่เฉย ดูเหมือนว่าตนหยู่ในหมู่พวกเดียวกัน
ทั้งพวก มตาย ซึ่งเคยมีความ กตหาญแต่รักนาย

ในคราวแรกยังไม่ทันอะไร ก็เห็นทงนายของมันไป
หมดคด้วย

ภายหลัง ฟอลคอน จึงร้องขึ้นมาว่า “เป็นไป
ได้เฉียวหรือที่พระเจ้าวจะทรงบันดาลให้ดวงใจของ
อับดุล ซึ่งเคยเป็นศัตรูร้ายกันมาแต่ก่อน กลับมา
เป็นมิตรได้?”

เดอฟูรเบง— “ถ้าไม่ใ้ใจวของคน พวกเรา
ก็หมดหนทางจะช่วยท่านได้”

เจ้าอับดุล— “ไม่ใช่ ไม่เป็นไปได้ เป็นจริง
ที่เฉียว พระเจ้าหัด้า ทรงบันดาลเปิดเขือซึ่งบังดวง
ตาของข้าพระองค์ให้เห็นแจ้ง เจ้ากริก เจ้าได้ทำ
คุณไว้แก่ลูกของเราโดยให้ชีวิตพ่อของมันไว้ เมื่อ
สมควรจะต้องตายหยังแล้ว เจ้าแมก้าดำร์ไม่ดื่ม
เรื่องใครทำร้าย และก็ไม่ดื่มใครทำคุณเหมือนกัน
พอกันที เป็นเรื่องเอาชีวิตต่อชีวิตเข้าแตกกัน
บัดนี้ได้ ไ้ชนะอย่างใหญ่หมดไปแล้ว จึงรับหนีไป
กับพวกฝรั่งเศสเหต่านเกิด หย่าพูดให้ใครในเมือง

“ใครเป็นอันขาด ว่าอับดุล ได้ช่วยชีวิตไว้ให้พ้นภัยจากพระราชโอรสของพระเจ้าแผ่นดิน มิฉะนั้น ถ้านายเคราะห์ร้าย เราจะถูกดาพดงคอเราเอง ถ้าที่ ขอให้พระ อำมาตย์ พิทักษ์เจ้าด้วย” ว่าแล้ว จ้าวอับดุล ก็ไม่ฟังเสียงตอบ หันมาจับมือไปตามพวกของคน

เดอฟูรเบง—“อัครมหาราช!”

ฟอลคอน—“เบต้าเดย พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์มา ไซ้จะไม่ให้มีความดีหยาบในดวงใจด้วย หามิได้”

บาศ์หลวง—“ชนชาติที่ยกย่องมีอันตรายน่ากลัว ชน ธิปไตยกันไปทีแม่เกิด” พวกเหล่านั้นได้มาถึงเรือซึ่งจอดคอยไว้ได้ ในเวลาไม่ช้า และรีบลงมา ยังเรือฝรั่งเศดที่ชนบุรี

ฟอลคอนถามว่า “หลวงพ่อ เรื่องราวเป็นอย่างไรกระผมจึงได้รอดอันตรายหนีมาได้?”

บาศ์หวง—“ หนีมาได้เพราะจ้าวแมกกาจารย์
 คนเดียว จ้าวแมกกาจารย์เองเป็นผู้มาบอกพ่อว่า
 ข้าพเจ้าตายเป็นข่าวไม่จริง ยังถูกขังทรมาน
 อยู่มานานในห้องมืด แล้วต่อมาในครั้งที่สุดได้
 บอกกำหนดวันซึ่งจะนำตัวเจ้าไปประหารชีวิตมา
 ให้พ่อรู้ สักเดี๋ยวพระเพทราชาทรงทราบว่าจ้าว
 แมกกาจารย์ มีความอาฆาตขี้กับเจ้ามานานแล้ว
 จึงทรงไว้พระราชหฤทัยใน อับดุล และพรรคพวก
 ของ อับดุล แต่ อับดุล ต่่าบานไว้ว่าจะใช้หนุญญ์
 คุณซึ่งมีหุญกับคน จึงได้มาหาพ่อ สัญญาว่าถ้า
 พ่อหาพวก ฝรั่งเศส ซึ่งกำลังจะออกจากเมือง ตโว
 ไปให้ได้หลาย ๆ คน พวกมันไปที่แตกแกลงในวัน
 ประหารชีวิตเจ้า และแต่งตั้งให้เป็นเจ้าทำร้ายพวก
 ของคน พวกของคนจะถอยหนีไป ตามที่ อับดุล
 มาชักชวนนี้ อไรจะมาเหมาะเท่าเวदानนเป็นไม่มี
 เพราะในวันนั้นเองท่าน เคาณ์ มาถึงเมือง ตโว เพื่อ
 จัดการรับพ่อไปขนมูร์ ”

ฟอลคอน—“เพื่อนเอ๋ย! ท่านเป็นผู้ช่วยชีวิตข้าพเจ้าไว้ได้ ไม่รู้ว่าจะขอบคุณได้อย่างไรลูก”

เดอฟูรแบง ยนม้อมาคำนี้—“จะตอบแทนคุณก็ขอแต่ให้ยกคดีเรื่องนี้ ความปด้มใจที่ได้ทราบว่าคุณยังมีชีวิตอยู่ในเมืองมนุษย์ ก็เป็นรางวัลพอแล้ว”

ฟอลคอน—“ขอบใจในความกว้างขวางของท่านที่สุด อ้อ! แต่ภรรยาข้าพเจ้า บุตรข้าพเจ้าเล่า?”

บาค์หัดวง—“พ่อนครายหายที่นครบรีแล้ว อย่างน้อยเชื่อว่าเช่นนั้น เพราะได้เห็นออกจากเมืองตโไวไปได้”

ฟอลคอน—“ขอบคุณพระเจ้าซึ่งทรงพระมหากกรุณาเป็นอเนกประการ” แต่มาตามทางมีใจเศร้าตดตแตะแค้นเคืองมาก เมื่อได้ฟังความลำบากของภรรยา ครั้นฟังเรื่องจบ ฟอลคอนพูดว่า “ท่านดีหายทั้งหาย เมื่อเราถึงนครบรีแล้ว ข้า-

พเจ้าจะไม่หยุดพักสักขณะจิตต์ จะเที่ยวค้นคว้า
หาทุกซอกตรอกในเมือง จนกว่าจะพบบุตรที่รัก
และภริยายอดตั้งด้านของข้าพเจ้า”

เดอพรแบง—“ไม่เหมาะ ท่านจะต้องซ่อน
ตัวอยู่ในเรือ จะไปแสดงตนให้ใครเห็นในชนบรีก็
เท่ากับเปนม้า เพราะขุนนางไทซึ่งเวदानหยูทหนัก
จะเรียกร้องเอาตัวท่าน ที่ไหนเดฟอรเยอะ จะกล้า
ขัดขืน เพราะเข้าขัดขวางไว้ พวกฝรั่งเค็ดใน
กรุงสยามทั้งต้นก็จะถึงความวินาศหมด ไม่ได้
ดอก ต้องอดใจเอาไว้แต่เท่านั้น หากบุตร
ภริยาของท่านหยูในเมืองนั้นจริง ข้าพเจ้าจะตาม
หาตัวและนำเอาตัวมาให้ท่าน ถ้าไม่ได้จึงค่อยว่า”

ฟอลคอน—“ดีหายเอ๋ย จะมอบธุระเรื่องน
ไว้กับท่านก็ยากแท้ ๆ แต่กรู้ดีว่าท่านพูดถูกต้อง
ข้าพเจ้าไม่กล้าจะทำให้ผู้อื่นเป็นอันตรายไปด้วยทั้ง
หมด เพราะฉนั้น การยอนนุด็ดแล้วแต่ท่านจะ
เห็นควรเถิด” และนับแต่เช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อเดอ-

ฟูรเบง เริ่มเที่ยวหาบุตรภริยาของ ฟอลคอน เดอ-
ฟูรเบง ก็มีได้หยุดพักสักน้อยเดย จนได้ตัวบุตร
ภริยามาให้ ฟอลคอน ดังได้แต่ไว้ในบทก่อนแล้ว

บทสามสิบ
ออกจากตัวนอก

รุ่งขึ้นเรือกู้ยากเดือนเด่นไปตามลมซึ่งพัดใน
อ่าวสยาม บินตามผู้ทาบว่าเป็นคนโดยสาร นิ่งค
วงกกันหยู่ในห้องบาทัดบนศาลฟ้า ชักถามและ
ตอบโต้กันหย่างตำราขนานใจ

“เบตก เพื่อนรัก ก็นมมีความยินดีจนเหตยยินดี
ที่ทาน กัปตัน และบุตรมีความดีซัดบาย ตั้งแต่กัน
ได้ออกจาก อังกฤษ มา ก็จับได้ความเรื่องตัก
ของแกเรียบรอยแตรหรือยัง? เพราะดเหมือนจำ
ได้ว่ากดับไป อังกฤษ คราวนั้น ก็ด้วยเรื่องนเอง
เป็นข้อใหญ่”

เบตก—“ก็เช่นนั้น ผดที่ตักจำเป็นกดับมา
ประเทศสยามตามหาหวดวงพ้องคน” เบตกขมอ
ไปที่บาศหวดวง อังค้วเนอ ทอมัด

บาศ์หดวง ทอมัส—“ตามหาพ่อ?”

เบ็ตก—“ขอรับ หดวงพ่อฟังก์กระผมก่อน”
เบ็ตก เต่าเรื่องซึ่งเคยเล่าให้ ฟอลคอน ฟังหลายปี
มาแล้ว คือเรื่องมารดาของ เบ็ตก ได้ถึงแก่ความ
ตายไปในคราวศึกเกาะ เซนต์ฮิตเชิร์ต และเพราะ
ด้วยเหตุไร เบ็ตก จึงตกมาเป็นบุตรเลี้ยงของ กัปตัน
เวสต์ บาศ์หดวงได้ฟังก็ยกมือขึ้นขลุ้ง ร้องว่า
“วิชาเนิรการยของพระเจ้าวน่าพิศวง อัจฉรย์
มาก” แกรวมมือ เบ็ตก ไหวทงสองข้าง จึง
พิจารณาดูหน้า เบ็ตก และพูดว่า—

“เจ้าเป็นบุตรของสามีภรรยาใดทุกซึกนุนจริง
เมื่อพ่อพบเจ้า ครั้งแรกในทเดญวนเห็นหน้าคล้าย
คดงกันมาก แต่กระนั้น ไม่ได้นึกฝันเลยว่าเจ้า
เป็นบุตรของคนนุน”

เบ็ตก—“หดวงพ่อ กระผมนับว่าเป็นคน
เคราะห์ดีมาก เพราะความประสงค์ทกระผมมา
คราวนี้เป็นอันว่าได้สำเร็จ ถ้าได้ความช่วยเหลือ

ของหลวงพ่อกั ณะผมไม่ต้องเป็นคนไม่มชอบไม่ม
 ด้กุดค่อไปอีก วันหนึ่งประมาณสามปีต่วงมาได้
 มีชายคนหนึ่งอายุมากแล้ว ตั้งเกิดตุเครื่องแต่ง
 กายเป็นคนพอมอันจะกิน ได้มาขอพบกับบิดา
 เเตียงกระผม

“ชายผู้นั้นได้พูดว่า ‘ข้าพเจ้าเป็นทหารเก่าหุ่ย
 ในกองทัพฝ่าย คัพวติเออร์(*) ท่านเห็นจะยังจำเรื่อง
 การด้อมคั่หอบบอม เต้นคั่หิตเออร์ด้ได้กระมัง?’

“กัปีคััน เวนด์คั— ‘จำได้คั้คั้ๆ ที่เค็ยว ถาม
 ทำไมท่าน?’

“ชายผู้นั้น— ‘เมื่อพวก เรานเหต เขาทำตาย
 หอบบอม ไม่ได้พบคั่พหญิงคนหนึ่งซึ่งถูกกระด้นบิน
 พัดคัปีตึงมาตาย แตะมีเค็กผู้ชายคนหนึ่งหุ่ยข้าง
 คั้วคอกหรือ?’

(*) คั้วพวกกัษัตริย์ซึ่งเข้าข้างฝ่ายพระเจ้า ซาลส์ ที่ ๑ ทำการคั่อ
 สู้กับพวก ปาลีเมนต์ หรือพวก เราน์เหต (=หวักลม เพราะ
 คััดผมสั้น ไม่เหมือนกัับพวกฝ่ายพระเจ้า ซาลส์ ซึ่งไว้ผมยาว)

“กัปตัน เวสต์— ‘ทราบได้ด็อก มีข่าวหรือท่าน
ที่จะบอกให้ทราบได้ ถึงเรื่องผู้หญิงคนนั้น กับเด็ก
ซึ่งเป็นบุตรเลี้ยงของข้าพเจ้า ขอ เบ็ดตก ตามค้อน?’

“ชายผู้นั้น— ‘เด็กคนนั้น หรือท่านผู้นั้น บิดน
คือ เดอร์เกอร์เบ็ค คาร์เคอเวค หาดานของ เดอร์
ยอช นายเก่าข้าพเจ้า ซึ่งเคยเป็นผู้รักษาเกาะเด็นด์
หิติเออร์ด’

“กัปตัน เวสต์— ‘และได้ถึงแก่กรรมด้วย
เด็นด์ มะโต เมื่อเสร็จการตอมค้อนบอมแล้ว’

“ชายผู้นั้น— ‘เข้าใจว่าท่าน เดอร์ ยอช ได้ถึง
แก่กรรมในเวदानนณะทนน แต่แท้จริง ท่านพึงจะ
ได้ตะโถกนไปเมื่อหกเดือนที่แล้วมานเอง ณะวัด
แห่งหนึ่งในประเทศ สเปน ซึ่งท่านได้ ไปหย่ออาศัย
เมื่อได้พ่ายแพ้แก่การช่วยเหลือพระ มหา กษัตริย์
แล้ว ขณะท่านใกล้จะตาย ได้สั่งให้ข้าพเจ้าสืบ
หาท่านผู้หนึ่งชื่อ กัปตัน เวสต์ ให้บอกว่าเด็กซึ่ง
เขาไปเลี้ยงไว้นานแล้ว คือบุตรของน้องชายท่าน

เดอรัยอช และเป็นผู้รับมรดกของท่าน ขณะท่าน
ยังมีชีวิต ได้สาบานว่าจะไม่เปิดเผยความลับ
แต่เมื่อท่านจะตายไป ได้ยกโทษเรื่องที่เปนมามาก
เต็มหมด ท่านตั้งว่า ‘เจ้าจงไปบอก กับตัน เวสต์
ว่ายังมีผู้ซึ่งมีชีวิตเหลืออยู่ในโลกอีกคนเดียว ทู
เรื่องหย่างเจ็บแสบเก่าแกนี้ และอาจช่วยเจ้าเด็ก
คนนั้นให้ รุขอรัดกุดของมัน จะได้รับมรดกของ
ชาติต่อไป ผู้นั้นเป็นบาค์หดวง เยซอิต’

“กับตันเวสต์คิดใจถาม ‘บาค์หดวงของคนนหยท
ไหน? ชื่ออะไร?’ แต่คำถามเหล่านี้ชายผู้นั้นทหา
เข็ตอบว่า ‘นายข้าพเจ้าพอจะบอกออกชื่อคนน
พอดีสิ้นใจวิญญาณออกจากร่างไปแล้วก่อน’

“กับตันเวสต์— ‘แต่หนังสือต่างๆ ของท่าน
เล่า? บางที่จะพบเค้าเงื่อนจากหนังสือเหล่านั้นได้
บ้างกระมัง?’

“ชายผู้นั้น— ‘ยังหยทวดินน แต่บาค์หดวงที่
นั้นไม่ยอมมอบให้ใครนอกจากเจ้าพนักงาน’”

เบ็ดกเด้าต่อไป “เพราะฉนั้น ยังขาด
 ผู้ที่อาจช่วยกระผมให้มีสติในสัปดาห์นี้คนเดียว
 แต่ไม่มีใครทราบว่าย้ายที่ไหน แม้ชอกก็ไม่มีใคร
 ทราบด้วย หย่างไรก็ดี ก็บัดนี้เวดส์ได้เขียน
 หนังสือมาถึงกระผมทันที ให้กัณฑ์ไปเมือง อังกฤษ
 กระผมก็กัณฑ์ไปตามคำสั่งโดยเร็ว ครั้นไปถึง
 เมือง อังกฤษ อไรจะทำให้เข้าใจเท่าที่ได้ทราบว่า
 ธรรมพจคหมายหนังสือเหล่านั้น อัครราชทูต อังกฤษ
 ประจำกรุง สเปนญได้ช่วยจัดการนำเอามาจากพวก
 บาค์หตวงแล้ว และได้ทราบว่าชื่อของบาค์หตวง
 ของคนนอกหตวงพ่อ อังคัวเนอ ทอมัส ที่หยุกคือใน
 กรุงสยาม”

บาค์หตวง ทอมัส—“ลูกเขย! กุศลแต่ๆ ที่
 พระเจ้ายังทรงพระกรุณาให้พ่อมีชีวิตอยู่ เพราะ
 เป็นความจริง ถ้าเด็กรัยขอตั้งชีพไปแล้ว เหตุ
 พ่อคนเดียวเท่านั้นในโตกผู้จะพิสดารหักฐานได้
 ทำนุหนางผู้กับเหอริเบต น้องชาย เกิดในสัปดาห์

ซึ่งยังไม่ใครเคยแตะทั้งคำสั่งของบรรพบุรุษ และ
พี่น้องทั้งต้องคนก็ได้ถือคำสั่งนั้นมาจนเติบโตเป็น
ผู้ใหญ่ ฝืนใจกรรม! เฮอร์เบต น้องชายมีความ
หลงรักหญิงด้วยคนหนึ่ง แต่เป็น เทรติก นอก
คำสั่ง ได้แต่งงานกับหญิงคนนั้นตามจารีตของ
คำสั่งทั้งฝ่ายนิกาย โปรเตสแตนต์ และนิกายโรมัน
คาทอลิก ตามจารีตหญิง พ่อเป็นผู้จัดการ เรื่อง
เฮอร์เบต ไปแต่งงานกับหญิง เทรติก เป็นเหตุให้
น้องแตกร้างกัน แต่ยังคงคบกันได้อานานวัน
ไป ฝืนใจเกิดตั้งกวางเมืองขึ้นในวามพระเจ้า
แผ่นดินและคณะ ปาติเมนต์ เฮอร์เบต ทั้ทั้งพระ
มหากษัตริย์และคำสั่งของคนไปเป็น เทรติก และ
พวกเราน์เหตุ เมื่อน้องชายทรยศต่อคำสั่งตั้ง
ท่านเสอร์ยอช ซึ่งเป็น คัลติก โกรธแค้นมาก ถือ
ว่าทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ของท่านตลอดไป เพราะห
ดพี่น้องทั้งต้องต่อมาไม่ได้พบปะกันอีกเลย โดย
เหตุแปลกปตา ในวามที่หอบ้อม เสน์คัทธิเฮิร์ต

ถุกด้อม พ่อถูกทหารคณะ ปาติเมนต์ จับตัวเอาไป
 ได้ จะฆ่าพ่อเดี่ยวเพราะกำลังบ้าเดือด เกิดยดขัง
 บาค์หวดวงกรุงโรม แต่กุดยงบันดานให้นายร้อย
 เอก คารเคอเวต หรือ เฮอร์เบต มาช่วยชีวิตพ่อไว้
 ได้ ซ้ายยังอนุเคราะห์พ่อค่อไปให้อาศรัยเปนแขก
 หยุในที่พักของคน อนิจจา! มาวันหนึ่งมีผู้นำเอา
 ตัวเฮอร์เบต กัดบมาที่หยุ ถูกอาวุธไม่รอด เวตา
 จะตายไป ได้ขออนุญาตให้พ่อพาภริยาและบุตร
 ของคนไปในหอบบ้อมซึ่งถูกด้อมหยุ ให้บอกแก่
 เดอร์ยอช ว่าน้องชายกำลังจะตายไป ขอฝากบุตร
 กับภริยาไว้ด้วย เฮอร์เบต ตั้งเดี่ยวตั้งนั้นแล้ว ก็ส่ง
 ไบทเขียนแต่งงารส่งฉบับขออนุมอบให้พ่อรักษาไว้
 ด้วยเห็นว่า จะพันอันตรายหายศุณย์ ดีกว่ามอบให้
 ภริยา พ่อได้ ไปหาแม่ทัพฝ่ายคณะ ปาติเมนต์ ทันท
 ขออนุญาตอนุญาตเข้าไปในหอบบ้อม ท่านแม่ทัพ
 เบ็ดก ก็กรุณาให้อนุญาต ซ้ายแ่ดตงความอารีย์ให้
 นายทหารผู้หนึ่งพาเราไปด้วยในเวตาทดางคืน นาย

ทหารคนนั้นได้ขออนุญาตให้เราเข้าไปในหอบ้อม
 ได้ และรุ่งเช้าฉันก็จะได้พบกับเสอรัยอชด้วย ที่
 ว่าผู้หญิงคนนั้นได้พบกับพี่สามีในคืนวันที่เข้าไปใน
 บ้อมไม่จริง ข้าต่อไปก็ไม่ได้พบกับด้วย อนิจจา!
 อนิจจา! รุ่งขึ้นหอบ้อมถูกฆ่าตึกตึกได้ คงแต่คน
 นินมาพ่อไม่ได้พบปะหญิงคนนั้นกับบุตรเลย เพราะ
 ในเวดาค่อตึกนั้นขุตมุน พ่อถูกอาวุธจนไม่มีสติ
 ได้ทหารของ เสอรัยอช พาเอาไปทิ้งไม่รู้ตึกตึกด้วย
 เส้นค้ มะโต ครนบาดแผดหายแล้ว พ่อไปหา
 เสอรัยอช ถามเรื่องผู้หญิงแต่ละเด็กคนนั้น เสอรัยอช
 บอกว่าผู้หญิงนั้นตายเสียแล้ว แต่เด็กท่านเชื่อว่า
 มีผู้เอาไปเลี้ยงดูไว้ดี พ่ออ้อนวอนขอให้เสอรัยอช
 รับเด็กนั้นมาเลี้ยงไว้ เพราะ เสอรัยอช เป็นลุงและ
 เป็นญาติคนเดียวของเด็ก เสอรัยอช ตอบขึงขัง
 แข็งแรง ว่าจะไม่เกี่ยวข้องหรือรับมาเป็นสกุล
 ของท่าน เพราะเป็นเชอแถวของคนทรยศและเป็น
 เหริตติก ถ่วงต่อจากนี้ไปไม่ช้า เสอรัยอช ก็เขาวัด

เข้ว่า อาศรัยที่พ่อได้มาหยู่โกต ๆ กับวดินหลาย
เดือน จึงได้พบปะสนิททากับ เสอรัยอช บ่อย ๆ
แต่พ่อก็ไม่ดำมารถดับให้รู้ได้ ว่าเดกนั้นไปหยู่ไหน
ถึงกระนั้นพ่อยังมีหวังหยู่วาง ๆ — ดูเหมือนจะเป็น
นิมิตตังหรือว่าคงจะได้พบปะเดกคนนั้นอก— พ่อ
จึงเกบเอาใบทเบี่ยนแต่งงารของหนุ่มดำวดำมีภริ
ยาซึ่งมีกรรมไว้ ไม่เต็มใจให้ตกไปหยู่กับผู้ซึ่ง
บางทคตงขนมจะเอาไปทำตายเดี่ย ”

เบตก— “ หตวงพ่อซอรัย ภาระผมจะชอบคุณ
หตวงพ่อหย่างไรพอ ? ” บาค์หตวง ทอมัส ไม่ได้
ใจในคำที่เบตก พุดสออด เด้าต่อไปว่า—

“ นีแหต๊ะ พ่อจึงเอาใบทเบี่ยนคิดคัวมากรง
ดยามด้วย ด่วงมาประมาณห้าปี พ่อเชื่อหรือ
หวังว่ากาตก็ด่วงนานมาเด้ว บางทใจของคนคือ
ค่านจะอ่อนดงบ้าง พ่อจึงเขียนจดหมายไปบอก
ว่าพ้อมีหตกฐานเรื่องน้องชายได้แต่งงาร อ่อนวอน
ขอให้แแต่ดงความยุกติธรรมแก่ผู้เป็นหลาน และ

เป็นผู้รับมรดกโดยตรงตามกฎหมายด้วย หนังสือ
คงไปไม่ทันการกัน พ่อจึงไม่ได้รับตอบ ”

เบ็ตก— “ หย่าอะไรก็ตาม จดหมายของหวดง
พ่อฉบับเองซึ่งทำคุณให้สำเร็จ คือทราบหวดง
พ่อหย่าที่ไหน ”

บาศหวดง ทอมัส— “ กิจการยี่ของพระเจ้าว
ดักตบนำพิศวงมาก ”

ฟอลคอน กระทบมือเพื่อน พูดว่า “ เบ็ตก หรือ
เดอร์ เฮอร์เบต ก็มีความยินดีในเรื่องเคราะห์ดี
ของเพื่อนด้วย แต่เรื่องตัวน้อย ซิดดา เวสต์ เป็น
อย่างไรบ้าง? กตบคนดีปรานีปรานอมกันแล้ว
หรือยัง? และ กัปตัน เวสต์ สหายเก่าแก่ที่นับถือ
และอุปการเราเก่า? ”

เบ็ตก— “ ฟอลคอน หด่อนไม่ใช่ ซิดดา เวสต์
คือไปแล้ว บัดนี้ เป็นภริยา ภริยาขอตบรักของกัน
ถึงแม้ว่า ” (ตรงนี้ เบ็ตก ยิ้ม) “ เมื่อก่อนหด่อน
เคยมีความรักใคร่หญิง ซึ่งไม่เปิดเผยให้รู้ในทันที ”

ฟอลคอน พุดหย่างตริกตรอง “หย่างนนทเดียว
หรือ? เพื่อนยากเอ๋ย! กันไม่ว่จะทดแทนโทษ
ได้หย่างไร ท่ทำให้เพื่อนเค็ดร้อนใจมาหลายปี
โดยกันเองไมได้ร่ควเตยตักนิต”

เบตก—“ได้ก็โดยตมเตย เนะเพื่อน การท
จะไปย้งบ้านของเรา ไปคความตชของกัน และ
ทงจะไค ไปพบ กบัตัน เวตต์ ซึ่งจะนอนกรังไรเป
ตวดอ้อนวอนให้เพื่อนเตมอ อ้า—อ้า—ซอ—ซอ
โทษ ขอเพื่อนจงรับทวิทยตมบคของกันทมหย
ต่วนหนึ่งไคไซ เพราะกันเห็นวามคาคงตองเท่า
เพื่ออาจจะเป็นประโยชน์เกอกุดกับเพื่อนและ ของ
เพื่อนได้”

ฟอลคอน—“ขอบคุณในความเอื้อเพื่อหย่าง
กว้างขวางของเพื่อนจริง ๆ แต่ขอคินยงไมคอง
การ เพราะเมอกันกาดงมีวาด่นาชาคาซนอมเอิบ
หยัดด้วยทวิทยศฤงคาร ภริยากันเห็นการณชางนำ
ว่าอาจถึงคราวเคราะห์รายชนไคบาง เนะนำให้

ตั้งเงินทองไปยุโรปพอได้ถึงชีพเป็นผู้ชักรวมดาหุยัง
ยังเกาะบ้านเกิดเมืองมารดาได้สบาย”

เบ็ทก—“เป็นไปไ้ได้เช่นนี้คนเดียวหรือ ที่ว่า
ฟอลคอน ซึ่งตลอดอายุไม่ได้คิดอะไรอย่างอื่น มา
นะแต่จะบ้ายบั้นไปให้ถึงโชคตาภหย่างชั้นสูงสุด
จะเด็กวิ่งเต้น หมดความทเยอทยานไ้สูงเดี่ย?”

ฟอลคอน—“วิ่งเต้นหรือ เพื่อน? เป้ตาเดย
การวิ่งเต้นจำเป็นสำหรับความสุขของมนุษย์หุ
เดย แต่หย่างนี้อาจมีหุในหม้คนทมกนอย ความ
ไ้สูงนั้นแหะหย่างไรก็ตองมี เว้นแถมเพอบำรุง
ความสุขให้ภรรยาที่ซอด้คยคอด้มี้ และฝีกัดอน
บุตรกนให้เป้นคนด้กกว่าพ่อของมั้นเท่านั้น”

มอณิกะ พุดด้วด้วยความสุดด้วาทว่า “ซอหย่า
ให้เดยกว่าเดย ชัวิตของดิฉัน จะแตกคั้ไปเมื่อไร
ก็คัม เป้นอันไม่เป้ตาจากความเพื่องฟูใจเดย!”

